

Isaac Asimov-Robert Silverberg: Leszáll az éj

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Isaac Asimov & Robert Silverberg
Nightfall
Published 1991 by Pan Books Ltd.
Copyright © 1990 Nightfall Inc. and Agberg Ltd.
Based in a part on material © Isaac Asimov 1941, 1969

Fordította Béresi Csilla

Minden jog fenntartva, beleértve az egész vagy részletek reprodukálásának jogát!
All rights reserved!
A címlapon Peter Andrew Jones festménye
Copyright © Solar Wind Ltd.

Tipográfia: Marjai Csaba
Műszaki szerkesztés: Adamov András

Hungarian translation © 1992 Béresi Csilla
Hungarian edition © 1993 Valhalla Páholy Kft.
Az AVALON Kiadói Csoport tagja
ISBN 963 7632 22 0
VP-SF-270193-55.11.17

A kötet kizárólagos terjesztője a King Könyvkiadó és Kereskedelmi BT. 1041 Budapest Latabár Kálmán u. 1.

Kiadja a Valhalla Páholy. Felelős kiadó: Novák Csanád ügyvezető igazgató. Felelős szerkesztő: dr. Szálkai László. Korrektor: NWA1 rendszer. Szedés, tördelés: Valhalla Páholy Kft. A nyomdai munkákat az Alföldi Nyomda végezte. A nyomdai megrendelés törzsszáma: 8131.66-14-2 Felelős vezető: György Géza.
Terjedelem: 26 ív
Készült Debrecenben, az 1993. évben.

Ifj. John W. Campbell szeretet- és tiszteletteljes emlékére, valamint a két begyulladt, cidriző brooklyni ifjoncára, akik halálos félelemben zárandokoltak el irodájába, egyikőjük 1938-ban, a másik 1952-ben.

Az Olvasónak

Lagash a miénktől erősen eltérő, idegen világ, ezért nem szeretnénk azt az érzést kelteni önökben, hogy az események a Földön játszódnak, még ha megértik is a szereplők beszédét és ismerősnek találják az általuk használt kifejezéseket. Ezek azonban pusztán megfelelői az idegen fordulatoknak, már ahogyan a regényírók külhoni hőseiket beszéltetni szokták. Így amikor a lagashiak mérföldről, kézről, autóról, számítógépről beszélnek, saját mértékegységeiket, mellő végtagjaikat, gépjárműveiket, információ-feldolgozó masinákat értik alatta. A Lagashon használt számítógépek nem szükségképpen hasonló szerkezetűek, mint a New York-iak, londoniak vagy stockholmiak, s a könyvünkben emlegetett „mércöld” sem feltétlenül egyenlő az angolszász országokban használatos 5,280 lábbal. Mégis egyszerűbbnek s kívánatosabbnak találtuk, hogy az olvasónak ismerős szavakkal írjuk le ezt az egyébként olyannyira idegen világot, mintsem cirkalmas lagashi fordulatokkal tüzdeljük meg beszámolóinkat.

Mondhatnánk éppen, hogy az egyik figura felhúzta quonglis-hát, mielőtt hét-forknyi útra indult szülőznúbjá fő-glibisén, és teremthetnénk ezáltal rejtélyesnél-rejtélyesebb hangulatokat. Egyúttal azonban elérnénk azt is, hogy szavaink értelmét alig lehetne kihámozni, amit pedig mindenképpen szerettünk volna elkerülni. Kieszelhettünk volna számtalan furánál furább kifejezést, de történetünk lényegét nem ez alkotja. Azt szeretjük volna leírni, miként viselkedik a miénkhez részben hasonló világon élő, hozzánk bizonyos mértékig hasonlító embercsoport, amikor szembe kell néznie egy, a földi ember számára teljesen ismeretlen helyzettel. Az adott körülmények között célravezetőbbnek véltük tehát, ha azt mondjuk, hogy az illető felhúzta cipőjét, mielőtt hétmércöldes útra indult, mintsem hogy quonglisht, forkot, glibist emlegessünk.

Az olvasó persze, ha úgy akarja, behelyettesítheti a mércöldet „forkra”, az órát „glibízre”, és „szem” helyett is olvashat „sleshtrepet”. Vagy kitalálhat más, kedvére való válogatott kifejezéseket. Mit számít, forkot vagy mércöldet mondunk-e, ha felizzanak fejünk felett a csillagok?

I.A.
R.S.

„Micsoda hit és imádat töltene el az embereket, ha minden ezer évben egyetlenegyszer látnák csak a csillagos eget! Hosszú emberöltőkön át megőriznék akkor Isten városának félelmetes emlékét...”

„Hogy más világok? Más világok pedig nem léteznek! Itt és most, ez az egyedüli valóság.”
Emeison

EGY: ALKONYAT

1.

Verőfényes, négynapos délután volt. Onos nagy, aranyló gömbje magasan állt a nyugati égbolton, s a kis, vörös Do-vim is fűgén kapaszkodott a szemhatáron. Az ellenkező irányban Trey és Patru szikrázó fehér pontján akadt meg az ember tekintete, a keleti ég bíbor háttére előtt. Lagash legészakibb kontinensének hullámozó rónaságait káprázatos fény öntötte el. Kelariten 99-nek, a Jonglori Városi Pszichiátriai Intézet igazgatójának irodájában hatalmas ablakok tárultak körben a nagyszerű látványra.

Sheerin 501, a Saro Egyetem szakembere, aki pár órája érkezett Jonglorba Kelariten sürgős hívására, mégis azon morfondírozott, vajon miért van olyan nyomott hangulatban. Sheerin alapjában véve jó kedélyű ember volt, s a négy nap együttes jelenléte rendszerint még emelkedettebbé tette amúgy is rózsás kedvét. Ma azonban valamiért nyugtalan, izgatott lelkiállapotban volt, noha iparkodott tőle telhetően magába fojtani. Végül is a lelki épség szakértőjeként hívták Jonglorba, nem másért.

– Talán az volna a legokosabb, ha először pár áldozattal beszélne – vetette fel Kelariten.

A pszichiátriai klinika igazgatója vézna, csupa csont, beesett mellű, vérszegény emberke volt. Sheerin – a maga kicsattanó egészségével homlokegyenest az ellentéte – vele született gyanakvással viseltetett minden halandó iránt, aki felnőtt létére feleannyit sem nyom, mint jómaga.

Talán Kelariten fizimiskáját tűröm nehezen, – gondolta. – Akár egy két lábon járó csontváz.

– Netán a Titkok Alagútját kívánja inkább személyesen is megtapasztalni, dr. Sheerin? – kérdezte az igazgató.

Sheerinnek sikerült nevetést kipréselnie magából, remélve, hogy nem hangzik túl erőltetettnek.

– Előbb mégis az áldozatokkal kellene talán beszélnem – mondta. – Valamivel felkészültebben tudnék így szembenézni az Alagút rémségeivel.

Kelariten boldogtalanul pislogott mélyen ülő, sötét szemével. Cubello 54, a Jonglori Centenárium Kiállítás jól fésült, sima modorú jogásza szólalt meg helyette.

– Ugyan már dr. Sheerin! „Az Alagút rémségei!” Kissé túlzón fogalmaz, nem gondolja? Végül is egyelőre csupán újságcikkekben ismeri az ügyet. Nem szólva arról, hogy a betegeket „áldozatoknak” titulálja. Mindennek nevezhetők, csak annak nem.

– Dr. Kelariten élt ezzel a kifejezéssel – mondta Sheerin mogorván.

– Meggyőződésem, hogy dr. Kelariten csak a legáltalánosabb értelemben beszélt erről. Én mindenesetre részrehajlónak, éppen ezért elfogadhatatlannak érzem a szóhasználatát.

Sheerin az ügyvédre pillantott. A tekintetében tükröződő szakmai tárgyilagosságot lassan ellenszenv váltotta fel.

– Ha jól érttem, több halálos áldozata is van az Alagútban tett kirándulásnak. Javítson ki, ha tévedek.

– Valóban volt pár haláleset az Alagútban. Egyelőre azonban semmiből sem következtethetünk arra, hogy az Alagút okozta volna halálukat, doktor úr.

– Megértem, miért ódzkodik annyira ettől a következtetéstől, jogtanácsos úr – felelte Sheerin fagyosan.

Cubello felháborodottan meredt a kórházigazgatóra.

– Dr. Kelariten! Ha a vizsgálat továbbra is ebben a hangnemben zajlik, ezennel kikérem magamnak! Az ön dr. Sheerinjét szakértői minőségben hívtuk ide, s nem a vád tanújaként van jelen!

– Csupán általánosságban nyilatkoztam a jogászokról, jogtanácsos úr, aminek semmi köze a Titkok Alagútjában történetekhez – kuncogott Sheerin.

– Dr. Kelariten! – kiáltotta újfent Cubello, s az arca bíborszínűre vált a haragtól.

– De kérem, uraim – hápogta Kelariten, s pillantása ide-oda járt kettejük között. – Maradjunk jó barátok, nem igaz? Hiszen ugyanaz a cél vezérel, mindnyájunkat, legalábbis úgy hiszem. Meg akarjuk tudni, mi történt valójában a Titkok Alagútjában, hogy soha többé ne kerüljön sor ilyen... hm... szerencsétlenségre.

– Egyetértek – mondta Sheerin békülékenyen. Csak az idejét pocsékolja, ha tovább acsarkodik a jogászra, amikor sokkalta fontosabb kérdésekkel kell foglalkoznia.

Nyájasan rámosolygott hát Cubellóra.

– Nem kenyerem a vádaskodás. Általában igyekszem olyan helyzetet teremteni a munkám során, amely elejét veszi a vádemelés lehetőségének. Talán akkor megnézhetnénk az egyik betegét, dr. Kelariten. Aztán pedig megebédelnénk, és megvitátnánk, amit eddig az Alagútról megtudtunk. Ebéd után folytatnánk a betegekkel...

– Ebéd? – motyogott Kelariten tétován, mintha az ebéd fogalma ismeretlen volna előtte.

– Igen, ebéd. A déli étkezés. Régi jó szokásom, doktor úr. De persze várhatok is vele. Mindenesetre lássuk az egyik beteget.

Kelariten bólintott.

– Azt hiszem, Harrimmel kellene kezdenünk – fordult az ügyvédhez. – Ma remek formában van. Ahhoz mindenképpen, hogy kibírja egy idegen faggatózását.

– És mi volna, ha Gistin 190-nel próbálkoznánk? – kérdezte a jogász.

– Nem rossz ötlet, de nincs olyan jó állapotban, mint Harrim. Hadd mondja el előbb az egészséget Harrim, aztán beszélhet még a doktor úr Gistinnel, és... mondjuk... mondjuk Chimmilittel. Mármint ebéd után.

– Köszönöm – mondta Sheerin.

– Ha volna kedves erre fáradni, dr. Sheerin...

Kelariten egy üvegfalú folyosó felé mutatott, amely irodájából vezetett át a kórházépületbe. A szellős átjáróról, mely a négy nap vakító fényében fürdött, teljes körpanoráma nyílt az égre és a várost körülölelő alacsony, szürkészöld dombokra.

A kórházigazgató megállt egy pillanatra, hogy a kilátásban gyönyörködjék. Az apró emberke savanyú, elgyötört vonásai hirtelen megfiatalodtak, megújhadtak, amint arca megmártózott Onos meleg, cirógató sugarainak s a jóval zordonabb Dovim, Patru és Trey fényének együttes özőnében.

– Csodás napunk van ma, nem igaz, uraim! – kiáltotta oly lelkesedéssel, amit Sheerin meglepőnek ítelt egy ilyen szemlátomást zárkóztott, rideg egyéniség szájából. – Milyen pompás érzés egyszerre látni mind a négy napot az égen! Hogy felderül a szívem, mikor fényük egyszerre cirógatja arcomat! Mihez is kezdenék szépséges napjaink nélkül, mondják?

– Bizony, bizony – bólogatott Sheerin.

Ami azt illeti, maga is megkönnyebbült küssé.

2.

A bolygó túlsó felén Sheerin 501 egyik egyetemi kollégája ugyancsak az eget kémlelte. De a látvány benne csupán rettegést ébresztett, semmi mást.

Siferra 89, a régészeti tanszék munkatársa másfél éve folytatta ásatásait Beklimot ősi lelőhelyén, a távoli Sagikan-félszigeten. Most, ahogy a közelgő katasztrófa előjeleit szemlélte, szinte kővé dermedt a rémülettől.

Az ég semmi jóval nem kecsegtetett. A világnak ezen a felén jelenleg mindössze Tano és Sitha világítottak, hideg, kemény fényüket a régész mindig is örömtelennek, mi több, lehangolóan érezte. A kétnapos égbolt mélykék háttérével nyomasztóan hatott a baljós, tépett árnyakat vető világítás. Dovim éppen most gördült a távoli Horkkan-hegység csipkés gerince fölé, de a kis vörös nap halvány parazsa sem derítette fel Siferrát.

Tudta ugyan, hogy Onos meleg, sárga fénye hamarosan megjelenik keleten, és megvidámítja a szíveket, pillanatnyilag azonban kisebb gondja is nagyobb volt, mint a ragyogó égitest hiánya.

Gyilkos homokvihar készült lecsapni Beklimotra. Néhány percen belül végigseper az ásatáson, s ki tudja, miféle pusztítást végez. A legrosszabbra számíthat. A vihar feldönti a sátrakat, felborogatja a gondosan szétválogatott leletek tálcáit, szétszórja tartalmukat. Egyetlen szemvillanás alatt tönkreteszti fényképezőgépeiket, a rajzfelszerelést, a féltő gonddal egymásra helyezett metszetrajzokat – hosszú, fáradságos munkájuk minden eredményét.

És ez még nem minden. Komoly esély van arra is, hogy valamennyien itt lelik halálukat.

S ami talán még ennél is rosszabb, Beklimot – a civilizáció bölcsője, Lagash legősibb ismert városa – maga is veszélyben forog.

A próbaárkok, melyeket Siferra a környező alluviális síkságba vágatott, fedetlenül várták a szél rohamát. Ha a vihar elég heves lesz, rengeteg homokot szív magába, s iszonytató erővel csapja

Belkimot törékeny, védtelenül maradt romjainak – végigtarolva, szétroppantva, újra eltemetve az ősi várost. Akár teljes alapzatokat is felszakíthat, s végiggörgethet a szikkadt lapályon.

Beklimot, a történelmi emlékek e gyöngyszeme a világ legféltettebb kincsei közé tartozott. Hogy Siferra ásatásai netán kárt tehetnek benne, olyan kockázat volt, ami mindennaposnak számított a régészek munkájában, akik egy kapavágást sem tehetnek anélkül, hogy eközben valamit meg ne bolygassanak. Efféle gondokkal mindenki számolt. Ám hogy a síkság szívét éppen akkor hagyja védtelenül, mikor az évszázad legszörnyűbb homokviharát várják, ehhez példátlan balszerencse kell... Nem. Ez már több a soknál. Ha Beklimotot most az ő hibája folytán szédülje a vihar, örök szegény vár rá.

Talán valóban átok ül ezen a helyen, amint azt a babonásabbak rebesgették. Siferra 89-nek sohasem volt sok türelme a rögeszmékhez, bármifélek legyenek is. Ez a munka azonban, amelytől pályája megkoronázását remélte, kezdettől fogva csupán bajt hozott rá. Most pedig karrierje végével fenyegeti – ha életét megkíméli egyáltalán.

Eilis 18, egyik asszisztense érkezett rohanvást hozzá. Az apró, inas emberke egészen eltörpült Siferra magas, kisportolt alakja mellett.

– Mindent rögzítenünk kell, amit csak tudunk! – kiáltotta főnökének zihálva. – A többi már az istenek jóakarátán múlik!

– Istenek? Miféle istenek? Látott egyet is errefelé, Eilis?

– Csak azt akartam mondani...

– Siferra! – kiáltotta Balik. – Itt van a nyakunkon! Siessen fedezékbe!

– Megyek, igen!

Holott semmi kedve nem volt szót fogadni. A legszívesebben az ásatási szelvények közé vetette volna magát, egyszerre mentve mindent a pusztulástól hogy lefogja a sátorponyvát, karjával takarja az értékes fényképfelvételek halmát, s a frissen feltárt Nyolcszögletű Ház falára tapadva, testével védelmezze a múlt hónapban napvilágra került pompás mozaikokat. De Baliknak igaza volt. Megtett minden tőle telhetőt ezen az eszeveszett reggelen, hogy biztonságba helyezze az ásatás értékeit. Most már semmi mást nem tehetett, mint hogy behúzódik ő is a leőhely felső végében magasodó szikla mögé, amely, – ha szerencsájük van, – megvédi őket a szélvihar legvadabb rohamaitól.

Nekiiramodott hát a szikla irányába. Izmos, erős lábszárai könnyedén röpitették előre a kiégett, repedezett homokon. Még negyven sem volt: magas, ereje teljében lévő nő, aki eddig a pillanatig töretlen optimizmussal tekintett a jövőbe. Egyszeriben azonban minden veszélybe került: tudományos pályafutása, kicsattanó egészsége, talán még az élete is.

A többiek már mind ott szorongtak a szikla tövében, a falécekből sebtében összeeszkábált fedezék mögött, melyhez a biztonság kedvéért vízhatlan ponyvát kötöztek.

– Adjanak utat! – mondta Siferra, amint közük furakodott.

– Asszonyom – nyöszörgött Thuvvik. – Asszonyom, fordítsa vissza a vihart!

Akárha valami mindenható istennőhöz fohászkodna. Siferra élesen felnevetett. A munkafelügyelő ekkor fura mozdulatot tett fölötte – valami szent jel lehet, gondolta a régész.

A többi munkás, – valamennyien a romoktól keletre fekvő falucska lakói, – ugyanezt a jelet rajzolta fölébe halk mormogás kíséretében. E férfiak, akárcsak apáik és nagyapáik, egész életükben a beklimoti ásatáson dolgoztak a régészek szolgálatában, türelmes munkával tárva föl az ősi épületeket s rostálva a homokot az apró, de annál értékesebb leletek után kutatva. Feltehetően megértek már néhány kemény homokvihart. Vajon mindig ennyire elvesztették fejüket? Vagy ezúttal eddig soha nem tapasztalt fenyegetést véltek kiolvasni a jelekből?

– Tessék! – kiáltott fel Balik. – Már itt is van! – és kezével eltakarta arcát.

A homokvihar dühöngve csapott le rájuk.

Siferra egyenes derékkal fordult szembe a széllel, s a ponyva résein át kikandikált a küklópikus városfal szemközti darabjára, mint aki abban reménykedik, hogy tekintetével bővölve a romokat, el tudja hántani felőlük a rontást. Ám alig telt el egy pillanat, s máris kiderült, a kísérlet meghaladja erejét. Hihetetlen forróság csapott le rájuk, oly perzselő, hogy szinte várta, mikor lobban lángra a haja, szemöldöke. Elfordult, karjával védte arcát.

Aztán a mindent elborító homokban már semmit sem látott.

Az egész leginkább felhőszakadáshoz hasonlított, noha az „esőcseppek” nagyon is szilárd állapotúnak bizonyultak. Rettenetes mennydörgés reszkettette meg a levegőeket. Valójában persze nem az ég dörgött, csupán millió és millió parányi homokszem ostromolta a talajt. A mindent betöltő lármába más hangok is vegyültek: lágy susogás, érdes percegés, dallamos dobolás, és valami iszonyú üvöltésféle. Siferra elképzelte, amint a lezúduló több tonna homok betemeti a kiásott falakat, templomokat, a települési felszín terebélyes alapzatait, a táborukat.

Es maga alá temeti mindannyiukat.

Meggörnyedt, arccal a szikla felé fordult, s várta, hogy eljőjön a vég. Meglepetésére és bosszúságára azon kapta magát, hogy hisztérikus zokogás rázza. Nem akart meghalni. Ez csak természetes: ki örül a saját halálának? Eddig azonban még egyszer sem gondolt arra, hogy vannak a halálnál rosszabb dolgok is.

Beklimotra, a világ leghíresebb régészeti lelőhelyére, az emberiség legrégebb ismert városára, a civilizáció megteremtőjére pusztulás vár – az ő hanyagsága miatt. Lagash legkiemelkedőbb régészei dolgoztak itt immáron másfél évszázada, a lelőhely felfedezése óta. Elsőnek Galdo 221, a legnagyobb mindőjük közül, aztán Marpin, Stinnupad, Shelbik, Numoin, nemzedékről nemzedékre az egész fényes gyülekezet. És utánuk ő, Siferra, aki ostobán megfeledkezett az ásatás lefedéséről, épp egy közelgő homokvihar idején.

Amíg a várost homok takarta, a romok háborítatlanul aludták évezredes álmukat, úgy, ahogyan a zordra forduló időjárás elől elvándorló utolsó lakói hagyták. Azután pedig, Galdoval kezdve minden régésznek gondja volt rá, hogy egyszerre csak szűk területet tárjon fel, és azt is ernyőkkel, kerítésekkel védelmezze egy esetleges – ritka, ám annál veszedelmesebb – homokvihartól. Mind ez idáig így is volt.

Természetesen ő is felállította a szükséges ernyőket és homokkerítéseket, csakhogy nem az újonnan ásott árkok s a szentély körül, ahová kutatásait összpontosította. Pedig Beklimot legősibb, leggyönyörűbb épületei álltak itt. És ő, lázas türelmetlenségtől hajtva, egyre a felfedezés izalmában, megfeledkezett a legelemibb óvintézkedésekről. Akkor persze másképpen látta. Most viszont, a homokvihar sakálüvöltésével a fülében, a végítélet fellegeivel feje felett...

Még jó, gondolta Siferra, hogy nem élem túl az egészet. Legalább nem kell elolvasnom, mit ír rólam minden, az elkövetkező ötven évben megjelenő régészeti könyv. „Beklimot nagyszerű lelőhelye felbecsülhetetlen adatokkal szolgált a lagashi civilizáció korai fejlődéséről, egészen balszerencsés pusztulásáig, melyet a fiatal, ambiciózus Siferra 89, a Saro Egyetem munkatársa okozott szakmai hibák elkövetésével...”

– Azt hiszem, vége van – suttogta Balik.

– Hogy mit mond? – kérdezte döbbenten Siferra.

– Vége a viharoknak. Nézze! Elcsendesedett odakint.

– Talán betemetett minket ez a tenger sok homok, ezért nem hallunk semmit.

– Nem. Nem temetett be, Siferra!

Baliknak sikerült kissé megemelnie maga előtt a ponyvát. Siferra kikémlelt a szikla és a városfal közti szabad térségre.

Nem hitt a szemének.

Tiszta, mélykék eget látott s a napsugár villogását. Csupán a kettős nap, Tano és Sitha fagyos, sivár, fehér izzása volt, e percben azonban elképzelni sem tudott szebb látványt.

A vihar elvonult felőlük, teljes béke honolt odakint. De hová lett a homok? Miért nem temetett maga alá mindent?

A romváros sértetlenül magasodott előttük: a kőfal nagy tömbjei, a mozaikok selymes csillámlása, a Napok Templomának ormos köteteje. Még a sátrak zöme is érintetlenül állt, a legfontosabbak mindenképpen. Csupán a munkások szállásai sérültek meg számottevően, de ez a kár is helyrehozható néhány órai munkával.

Siferra továbbra is hitetlenkedve, döbbenten lépett ki búvóhelyéről. Körülnézett. Homokot sehol sem látott. A keményre égett föld, mely az ásatás körzetében a talaj felső rétegét alkotta, tisztán sötétlett mindenütt. Furcsán megcsiszoltnak hatott, ám a vihar más jelet nem hagyott maga után.

Balik tűnődve állt a nő mellett.

– A szél, mely a homokot hozta, mindjárt fel is kapta az egészet, s ugyanolyan sebesen, ahogyan ránk zúdította, tovább hordta délnek. Csodával határos, ami történt, Siferra! Ez az egyetlen kifejezés, ami illik rá. Nézze... látja, hogy ledörzsölte a talajt! Eltisztozotta a felső laza homokréteget, öt perc alatt végezte el nagyjából ötven év eróziós munkáját, de hát...

Siferra azonban nemigen hallgatott rá. Megragadta Balik karját, és a férfit az ásatás központjától a másik irányba fordította.

– Oda nézzen!

– Hová? Mi van ott?

– Thombo Hegyére – mutatta a régész, A szélesvállú rétegtan-tudós elámult.

– Nagy istenek! Kettérepedt, pontosan a közepén!

Thombo Hegye szabálytalan formájú, közepes nagyságú földhányás volt, mintegy tizenöt perc járásra a város főépületeitől. Több mint száz éve, a kutya sem nézett felé, a nagy úttörő, Galdo 221 második expedíciója óta, mivel ő sem talált ott semmi jelentőset. Afféle szemétdombnak tartották, ahová Beklimot hajdanvolt lakói a házi szemetüket hajították – önmagában természetesen nem elhanyagolandó lelet, mégis semmitmondó a város egymást érő tüneményes építményeihez képest.

A vihar mindenesetre szemmel láthatóan ide zúdította minden erejét, s néhány perc alatt elvégezte a munkát, amit régészek nemzedékei érdektelennek tartottak. A domb testén szeszélyesen kanyargó hasadék futott végig, mint valami iszonyú seb, feltépve s szem elé tárva a lejtő tetejét. A tapasztalt terepmunkásnak – mint Siferra és Balik mindössze egyetlen pillantásra volt szüksége, hogy felfogja a látottak jelentőségét.

– Város a szemétkupac alatt – mormogta Balik.

– Nem is egy. Talán egész sor – mondta Siferra.

– Gondolja?

– Nézze! Ott balra.

– Csak nem valami keresztvonalkás stílusú fal, annak a küklópikus alapzatnak a sarka alatt? – ámult Balik.

– Eltalálta.

Siferra megborzongott. Kollégájához fordult, s látta, hogy az éppoly meglepett, mint jómaga. Szeme tágra nyílt a megdöbbenéstől, arca elsűrűlt.

– Teremtő Sötétség! – suttogta rekedten. – Mit találtunk, Siferra?

– Nem is tudom. De most, ebben a pillanatban nekilátok, hogy kiderítsem.

A régész hátrapillantott a menedékre a sziklafal tövében. Thuvvik és emberei továbbra is rémülten kuporogtak, szent jeleket vetve s fojtott, remegő hangon imákat mormolva, mintha nem tudnák fölfogni; hogy megmenekültek a vihar szorításából.

– Thuvvik! – kiáltotta, s élénken, majd hirtelen dühösen integetett a munkafelügyelő felé. – Jöjjenek hamar, maga meg az emberei! Fontos munka vár ránk!

3.

Harrim 682 nagydarab, tagbaszakadt, ötven körüli férfi volt, karján és mellén kidagadó izmokkal. A hidegre kevés panasza lehetett, mert a testét borító kiadós zsírréteg épp eléggé melegíthette. Sheerin, aki a kórterem ablakából tanulmányozta, nyomban tudta, hogy könnyen szót ért majd vele.

– Mindig is rokonszenveztem azokkal, akik, hm, úgymond, extra méretűek – magyarázta Kelaritennek és Cubellónak. – Mivel bizvást közéljük sorolhatom magamat is, ugye, értik? No nem mintha valaha is ilyen izmaim lettek volna heherészett kedélyesen. – Hisz csupa háj vagyok. Ennek kivételével, természetesen – tette hozzá, s megkopogtatta koponyáját. – Mi a foglalkozása ennek a Harrimnek?

– Rakodómunkás – felelte Kelariten. – Harmincöt évet töltött a jonglori dokkokban. Sorsjátékon nyerte a belépőjét a Titkok Alagútja megnyitójára. Elvitte az egész családját. Valamennyien belebetegedtek valamelyest, de ő a leginkább. Szégyelli is, hogy nagy, erős férfi létére ennyire összeroppant.

– Képzelem – bólintott Sheerin. – Ezt mindenképpen számításba veszem. Menjünk, beszéljünk vele! Beléptek a szobába.

Harrim az ágyában ült, s érdeklődés nélkül meredt a szemközti falra függesztett, szivárványszínben játszó, pörgő lampionra. Szája barátságos mosolyra húzódott, amikor Kelaritent megpillantotta. A

kórházigazgató mögött baktató Cubello láttán azonban megmerevedett, s hogy Sheerint is észrevette, arckifejezése egészen elkomorult.

– Hát ez meg kicsoda? – kérdezte Kellaritentől. – Még egy ügyvéd?

– Ugyan, ugyan. Ez az úr Sheerin 501 a Saro Egyetemről. Azért jött, hogy segítsen önnek meggyógyulni.

– Uff – fintorgott Harrim. – Újabb nagyokos! Mi hasznom volt eddig magukból?

– Tökéletesen igaza van – szólt közbe Sheerin. – Harrim az egyetlen aki segíthet önmagán, nem igaz? Ezt mindketten nagyon jól tudjuk, és talán rávezethetem a kórházakat is.

Leereszkedett az ágy szélére, amely megcsikordult súlya alatt.

– Legalább az ágyak kiválóak errefelé. Annak kell lenniük, ha mindkettőnket elbírnak... Ha jól értem, nem szereti a jogásznépet? Ebben egyetértünk, barátom.

– Nyomorult bajkeverő mindahány – mordult fel Harrim. – Minden hájjal megkent gazemberek. Olyat is kihúznak az emberből, amit nem is akart mondani. Fűt-fát ígérgetnek, oszt a végén saját szavait használják föl ellene. Én legalábbis így látom.

Sheerin fölpillantott Kellaritenre.

– Muszáj Cubellónak is jelen lennie? Azt hiszem, nélküle sokkal könnyebben elbeszélgetnék.

– Felhatalmazásom van, hogy részt vegyek mindennemű... – kezdett bele Cubello mereven.

– Kérem – szólt oda Kellariten, inkább eréllyel, semmint udvariasan. – Sheerinnek igaza van. Három látogató egyszerre mindenképpen sok lenne ma Harrimnek. Maga már úgyis hallotta a történetét.

– Hát jó – dűnnyögte Cubello sötéten. A következő pillanatban megfordult, és ment is ki a szobából.

Sheerin lopva intett Kellaritennek, hogy foglaljon helyet a sarokban.

Azután az ágyban fekvő férfihoz fordult, és legnyájasabb mosolyával kérdezte:

– Nagyon rázós volt odabent, ugye?

– Maga mondta.

– Mióta van itt?

Harrim vállat vont.

– Egy hete, két hete, nem is tudom. Talán már több is attól. Nem tudom pontosan, csak találgatok.

Azóta a...

És elnémult.

– A kiállítás óta? – faggatta Sheerin.

– Igen, amióta fölültem arra a kocsira.

– Egy-két hétnél már valamivel több idő telt el azóta – mondta Sheerin.

– Tényleg? – Harrim tekintete fátyolossá vált. Nem kívánta tudni, mióta van pontosan a kórházban.

A pszichológus taktikát váltott.

– Fogadni mernék, álmában sem gondolta, hogy eljön még az idő, amikor visszakívánkozik a dokkokhoz, mi?

A beteg elfintorodott.

– Szorul szóra így igaz! Nagy ég, mit nem adnék, ha már hónap ládákat hajigálhatnék!

Lenézett a kezére. Nagy, erős kéz volt, vaskos, tömpe ujjakkal, az egyikük elgömbült valami régi sérülés emlékeként.

– Elgyengülök ettől a sok fekvéstől. Amire visszamehetek dógozni, már semmire se leszek jó.

– Akkor miért nem megy el innen? Csak föl kell kelnie, felvennie az utcai ruháját, és viszontlátásra.

Kellariten figyelmeztetőleg mormogott a sarokból. Sheerin visszaintett, hogy maradjon csendben.

– Miért nem teszi? Hiszen nem fogoly.

– De ha megtenném... ha megtenném... – A dokkmunkás hangja elcsuklott.

– Miért, mi történne, ha megtenné? – kérdezte Sheerin.

Harrim elnémult, s fejét lehorgasztva, összevont szemöldökkel meredt maga elé. A szavakat keresgélte, de nem lelte a megfelelőt. A pszichológus türelmesen várakozott. Végül a betegnek sikerült kinyögnie:

– Nem tudok kimenni. A... a... a Sötétség miatt – mondta nagy lelki tusa után.

– A Sötétség miatt – ismételte Sheerin komoran.

A szó úgy függött közöttük, akárha kézzelfogható tárgy lenne.

A beteg zavartnak látszott, s mintha szégyellte is volna magát. Sheerinnek eszébe jutott, hogy a Harrim osztályába tartozók nemigen vették szájukra ezt a szót Finomabb társaságban. Számukra ez a kifejezés ha nem is káromkodásnak, mindenesetre istenkáromlásnak számított. Lagashon senki sem gondolt szívesen a Sötétre. Minél kevesebb iskolája volt azonban valakinek, annál félelmetesebbnek érezte a gondolatot, hogy a hat kedves nap egyszerre tűnik el az égről, s a világ Sötétségbe borul. Ez egészen egyszerűen elképzelhetetlen volt.

– Igen, a Sötétség miatt – mondta tovább Harrim. – Attól félek, hogy... ha kimegyek, újra Sötét vesz körül. Igen, hogy újra Sötétség lesz körülöttem.

– Teljes tünetátforduláson esett át az elmúlt pár hét alatt – súgta Kellariten a sarokból. – Eleinte homlokegyenest ellentétesen viselkedett. Csak akkor volt hajlandó bemenni valahová, ha benyugtatózták. Elsőnek tehát igen erős klausztofóbia, aztán meg, bizonyos idő elteltével pont az ellentéte, tökéletes klausztrofilia lépett fej nála. Mi a gyógyulás jeleként értelmezzük.

– Meglehet, igaza van – mondta Sheerin. – De ha nem haragszik, folytatom.

– Maga ment, ugye, elsőnek végig a Titkok Alagútján? – kérdezte gyöngéden Harrimtől.

– Méghozzá a legelső napon – valami büszkeségféle költözött a dokkmunkás hangjába. – A város nyerevényjátékot rendezett. Százan nyertek ingyen belépőt. Vagy egymillió sorsjegyet is eladtak, és engem húztak ki ötödiknek. A feleségem, a fiam meg a két lányom, mind elgyöhettek velem. A legeslegelső napon.

– Elmondaná egy kicsit bővebben, milyen volt?

– Hát – mondta Harrim. – Tudja, az... – Egy pillanatra elakadt. – Tudja, életemben nem vótam azelőtt Sötétben. Még egy sötét szobában sem. Soha az életben! Az efféle nem érdekelt engem. Úgy nőtem föl, hogy mindig vót szent mécsünk a hálószobában, és amikor megházasodtam, persze én is gyújtottam. A feleségem is ezt szokta meg. A Sötétség nem természetes dolog. Isten ellen való.

– Mégis részt vett a sorsoláson.

– Na igen, egyszer az életben. Meg, tudja, szórakozásként. Különleges alkalomból, az ünnep tiszteletére. Hisz a nagy kiállításról vót szó, a város főnnállásának ötszázadik évfordulójáról, nem igaz? Mindenki vett sorsjegyet, én meg úgy gondoltam, ez valami más, biztosan remek muri lesz, különben mért építették vóna az Alagutat? Így hát vettem én is sorsjegyet. És amikor nyertem, mind irigyeltek a dokknál, mind magának kívánta a jegyemet. Még olyan is vót, aki meg akarta venni tőlem... Nem uram, mondtam nekik, ebbiz nem eladó, ez az enyém meg a családomé, a mi jegyünk, bizony...

– Tehát ön nagy izgalommal várta, hogy bemehessen az Alagútba?

– Igen. Képzelteri.

– Es hogyan esett a dolog? Hogyan kezdődött az utazás? Milyen érzés vót?

– Hát – kezdte Harrim. Megnedvesítette ajkát, tekintete a távolba révedt. – Voltak ezek a kis kocsi, tuggya, amolyan fapadosak, nyitott fedelűek. Hatan fértek egybe, csak minket engedtek ötünket együtt, merthogy egy család vótunk. Majdnem az egész kocsi betöltöttük, mért tettek vóna hát hozzánk egy idegent? Aztán amikor beszálltunk, zene szólt, és megindultunk az Alagútba. Nagyon lassan ment az a kocsi, nem mint a sztrádán, épp csak vánszorgott előre. És már bent is vótunk az Alagútban. Azután... azután...

Sheerin újra várt.

– Folytassa! – mondta kisvártatva, amikor a dokkmunkás semmi jelét nem adta, hogy folytatni kívánná elbeszélését. – Meséljen róla! Tényleg nagyon kíváncsi vagyok, milyen vót.

– Aztán jött a Sötétség – mondta Harrim rekedten. Nagy keze reszketett ölében az emlékektől. – Úgy szállt ránk, mintha egy óriási kalapot borítottak vóna fölibénk, tuggya. És hirtelen vaksötét vót mindenütt. – Harrimnek most már vadul rángott a keze. – Hallottam, amint a fiam, Trinit, jókat nevet. Okos kis fickó az a Trinit. Fogadni mernék azt hitte, hogy a Sötétség valami malacság lesz. Ezért hát nevetgált, én meg mondtam neki, hogy fogja be a száját. Akkor meg az egyik lányom kezdett el ríni. Nyugtattgattam, mondtam, ne féljen, csak tizenöt perc az egész, hiszen kirándulni gyüttünk, nincs itt semmi félnivaló. És akkor... akkor... Újra elhallgatott. Ezúttal Sheerin nem nógatta.

– Akkor úgy éreztem, a Sötétség bezárul körülöttem. Nem vót más, csak a Sötét... a Sötét... el nem tuggya képzelteri, milyen az... nem, nem tuggya elképzelni... milyen szuroksötét... szuroksötét... – A férfi megrázkódott, egész testében rázta a zokogás.

- A Sötétség... ó, istenem, a Sötétség...!
- Nyugodjék meg, ember! Itt nincs mitől félnie. Nézze, milyen szépen süt a nap! Ma négy nap van fenn, Harrim! Nono, csillapodjék!
- Hadd intézem el – mondta Kelariten, aki menten a betegágy mellett termett, amint a zokogás elkezdődött. Kezében tű csillant. Harrim vaskos karjához érintette, a folyadék surrogva áramlott a vékony csőben. A dokkmunkás azonnal megnyugodott. Hátrahanyatlott párnáján, és üvegesen mosolygott.
- Most magára kell hagynunk – mondta Kelariten.
- De hisz épp hogy belekezdtem...
- Órákig nem tér magához. Menjünk inkább ebédelni.
- Igen, az ebéd – bólintott Sheerin bizonytalanul. Legnagyobb meglepetésére csaknem teljesen elvesztette étvágyát. Életében először fordult elő vele ilyesmi.
- És ez a legjobb erőben lévő betegük? – kérdezte.
- Igen, még ő a legnyugodtabb mind közül.
- Milyenek akkor a többiek?
- Egyikük teljesen katóniás. A többit teletömjük nyugtatóval. Amint mondtam volt, az első stádiumban nem akarnak bemenni a szabadból. Amikor az Alagútból előkerültek, láthatóan semmi sem hibádzott náluk, klausztrófia kivételével. Semmiféle épületbe nem voltak hajlandók betenni a lábukat, legyen az palota, családi ház, bérlakás vagy nyomortanya, kunyhó, viskó, sufni, sátor. Sheerin mélyen megrendült. Valamikor a sötétség eredetű rendellenességekből doktorált. Ezért kérték fel éppen őt szakértőnek. De életében nem hallott még ilyen különöset.
- Nem hajlandók bemenni sehová? Hol alszanak akkor?
- A szabad ég alatt.
- Előfordult, hogy kényszerrel vitték be őket?
- Hogyne, persze. Amire hisztériás rohamot kaptak. Olyan is akadt, aki öngyilkosságot kísérelt meg... mások a falnak verték a fejüket, meg effélék. És csak kényszerzubbonyal vagy egy jó adag erős injekcióval tudtuk őket benntartani.
- Sheerin a nagydarab rakodómunkásra pillantott, aki mostanára elszenderedett, és a fejét csóválta.
- Szegény ördögök.
- Ez volt az első stádium. Harrim már a másodikban van, a klausztrófiában. Megszokta idebent, és az egész tünetegyüttes átfordult önmaga teljes ellentétébe. Biztonságban érzi magát itt a kórházban, hisz mindig ég a villany. Amúgy meg hiába látja az ablakon át, hogy süt a nap, fél kimenni. Azt hiszi, odakint sötétség várja.
- De hát ez képtelenség! – kiáltott fel Sheerin. – Kint soha nincs sötét!
- Alig ejtette ki e szavakat, máris elszégyellte magát ostobaságáért. De Kelariten nem kegyelmezett.
- Ezt valamennyien tudjuk, dr. Sheerin. Minden épeszű ember tudja. Csakhogy az a baj az Alagutat megjártakkal, hogy többé nem épelméjűek, sajnos.
- Igen, értem – hebegte a pszichológus vörös arccal.
- Délután még megnézheti egy-két betegünket – mondta Kelariten. – Talán hozzásegítik, hogy új nézőpontra tegyen szert a problémával kapcsolatban. Holnap pedig átvisszük magát az Alagútba. A nehézségek ismeretében természetesen bezártuk ugyan, de a városatyák mindent elkövetnek, hogy újra megnyithassák. Megértem, hiszen hatalmas összegeket fektettek a vállalkozásba. Hanem, először talán ebédeljünk meg. Egyetért velem, doktor úr?
- Persze, az ebéd – mondta Sheerin, még inkább megcsappant lelkesedéssel.

4.

A Saro Egyetem Obszervatóriumának óriás kupolája, mely oly fenségesen magasodott az Obszervatórium-hegy erdős lankái fölé, szikrázóan villogott a késő délutáni napfényben. Dovim kis vörös korongja már lebukott a látóhatár alá, Onos azonban még magasan állt a nyugati égbolton, s az eget kelet felől rézsút átszelő Trey és Patru is ragyogó fénysávokat festett a kupola hatalmas felületére.

Öt mérfölddel odébb, Saro Cityben Beenay 25, egy nyúlánk, mozgékony, élénk tekintetű fiatalember sürgölődött a kis lakásban, amit Raissta 717-tel, szerződéses házastársával osztott meg. Távozni készült, s könyveit, irományait pakolgatta.

Raissta, aki kényelmesen elnyújtózott a kis kanapé kopottzöld kárpitján, felnézett, és összevonta szemöldökét.

– Elmész, Beenay?

– Igen, az Obszervatóriumba.

– De hát még olyan korán van. Csak azután szoktál elindulni, hogy Onos lenyugszik. És addig még jó pár óra van hátra.

– Megbeszélésem van, Raissta.

A lány gyöngéd, csábító mosollyal nézett rá. Nemrég végezték el az egyetemet, húszas éveik végén jártak. Mindkettő tanársegéd volt: a fiú asztronómus, a lány biológus. Alig hét hónapja kötötték meg a házassági szerződést, kapcsolatuk első, izgalmas szakaszát élték tehát. Életük mégsem volt teljesen zökkenőmentes. Beenay rendszerint késő éjszaka dolgozott, amikor kevesebb nap volt az égen. Raissta inkább fényes nappal volt csúcspontjában, amikor a ragyogó Onos vetette a világra arany sugarát.

Az utóbbi időben a fiú mind több és több időt töltött az Obszervatóriumban, így lassan már alig voltak ébren egyszerre. Beenay tudta, milyen nehéz ez a lánynak, hisz neki magának sem volt könnyű. Mindazonáltal munkája – Lagash keringését tanulmányozta – sokat követelt. Mind ismeretlenebb vidékekre csábította, ami felvillanyozta, ugyanakkor meg is ijesztette. Csak pár hetet bírjon még ki Raissta... néhány hónapot, és azután...

– Nem maradhatnál mégis egy kicsit? – kérte a lány. Beenay szíve összeszorult. Raissta a „gyerejártsszunk egyet” tekintetével nézett rá. Nem volt könnyű ellenállni neki, az igazat megvallva nem is igen akart. Yimot és Faro azonban várta.

– Mondtam már. Meg...

– ...beszélésed van, igen. Nos hát, nekem is. Veled.

– Velem?

– Tegnap azt mondtad, ma délután szabad vagy. És én hittem neked, tudod-e? Összekapartam, amennyi időt csak tudtam... délelőttre tettem a labormunkámat. Ami azt illeti, épp most hogy...

Egyre rosszabb, gondolta Beenay. Eszébe jutott, hogy valóban mondott valamit a mai délutánról, mert teljesen kiment a fejéből, hogy találkoztól beszélt meg a két nála jóval fiatalabb diákkal.

Raissta duzzogni kezdett, noha továbbra is mosolygós arccal: ezt a trükköt az idők folyamán sikerült mesterfokra fejleszteni. Beenay egyszeriben elfeledkezett Faróról és Yimotról, és a legszívesebben röpült volna a karjai közé. Ám ha enged a csábításnak, jó egy órát késik a találkozási idő, ami nem lett volna tisztességes eljárás. Az is lehet, hogy két órát.

Ráadásul el kellett ismernie, alig várja, hogy megtudja, vajon a diákok számításai egyeznek-e az övéivel.

Gyakorlatilag egyenlő erők mérkőztek egymással ebben a lelki kötélhúzásban: Raissta ellenállhatatlan vonzereje állt az egyik oldalon, másfelől pedig a sürgető vágy, hogy mihamarabb nyugvópontra jusson egy nagy horderejű tudományos kérdésben. S noha időre várták, Beenay némi zavarral fedezte fel, hogy valamiképpen Raisstának is elkötelezte magát – ami persze nemcsak becsületbeli ügy volt, hanem örömet is okozott.

– Hallgass ide! – mondta, s a kanapéhoz lépve kezébe vette felesége kezét. – Nem lehetek két helyen egyszerre, ez, ugye, világos? És tegnap egyszerűen megfeledkeztem róla, hogy Faro és Yimot ma jön hozzám az Obszervatóriumba. De kössünk üzletet. Hadd menjek fel most, hogy elintézzem velük a dolgom, aztán lelépek, és néhány óra múlva itthon is vagyok. Na, mit szólsz hozzá?

– Ma este az aszteroidákat kell fényképezned – felelte a nő változatlanul duzzogva, s ezúttal már a mosoly is eltűnt az arcáról.

– A fenébe is! Megkérem majd Thilandát, hogy csinálja meg a fényképfelvételeket helyettem. Vagy Hikkinant. Vagy valaki mást. Onos-nyugtára hazajövök, erre szavamat adom!

– A szavadat?

Beenay megragadta a lány kezét, és hamiskás mosolyt villantott rá.

– És meg is tartom. A fejedet rá. Rendben? Ugye, nem haragszol?

– Hát...

– Amilyen gyorsan csak tudom, lerendezem a dolgot a diákokkal.

– Ajánlom is.

Mikor a férje folytatta készülődését, Raissta megkérdezte:

– Mi ez az égetően sürgős ügy ezzel a két fickóval?

– Labormunka. Gravitációs vizsgálatok.

– Nekem biz' csöppet sem hangzik olyan halaszthatatlanul fontosnak, meg kell mondjam.

– Én is abban reménykedem, talán végül kiderül, hogy nem is olyan fontos, mint amilyennek gondolom – felelte Beenay. – Ezt azonban mihamarább meg kell tudnom.

– Bárcsak tudnám, miről beszélsz!

A férfi az órájára pillantott. Maradt még néhány perce az indulásig, mély lélegzetet vett hát, és nekifogott a magyarázatnak:

– Ugye, tudod, hogy mostanában Lagash Onos körüli keringését vizsgálom?

– Természetesen.

– Helyes. Pár hete valami eltérésre bukkantam. Az orbitális adataim nem felelnek meg az Egyetemes Tömegvonzás Elméletének. Mondanom sem kell, ellenőriztem az eredményeimet, de újra ugyanazt kaptam. És ugyanaz jött ki másodjára, harmadjára is. Mindig ugyanaz az eltérés, akármilyen számítási módszerhez folyamodtam.

– Jaj Beenay, úgy sajnállak! Tudom, milyen rengeteget dolgoztál ezen, és most kiderül, hogy a következtetéseid hibásak...

– És mi van, ha nem azok?

– De azt mondtad...

– Egyelőre képtelen vagyok eldönteni, a számításaim helyesek-e vagy sem. Tudomásom szerint azok, noha akkor fogalmam sincs, hol a hiba. Kismilliószor leellenőriztem mindent, és mindig ugyanarra az eredményre jutottam, akármiféle ellenőrzéssel próbálkoztam is. Viszont ez az eredmény egyszerűen lehetetlen. Egyelőre nincs más magyarázatom, csak az, hogy bár későbbi levezetéseim hibátlanok, maga a kiindulópontom téves. Ez esetben természetesen nem kaphatok helyes választ. Nyilván elsiklottam valami alapprobléma felett, talán már a posztulátumok felállításánál. Példának okáért, ha rosszul adjuk meg egy bolygó tömegét, hiába számolunk aztán pontosan, rossz pályáiv jön ki az adott bolygóra. Tudsz követni?

– Eddig igen.

– Ezért megbíztam hát a problémával Farót és Yimotot, anélkül hogy megmondtam volna nekik, miről is van szó tulajdonképpen. Megkértem őket, végezzék el elejétől végig a számításokat. Okos srácok, számíthatok a pontosságukra. Amennyiben nekik teljesen más kiindulópontból ugyanaz jön ki, mint nekem, akkor az én eredményeim is helyesek.

– De hát hogy lehetnének helyesek, Beenay? Nem azt mondtad, hogy az eredményeid ellentmondanak az Egyetemes Tömegvonzás Törvényének?

– És mi van akkor, ha az Egyetemes Törvény rossz, Raissta?

– Tessék? Hogy mi?

A lány halálos döbbenettel meredt Beenayre.

– Érted már? – mondta amaz. – Ezért olyan sürgős, hogy megtudjam, mire jutott ez a két kölyök.

– Nem – felelte a felesége. – Egy csöppet sem értem.

– Később még beszélünk róla. Megígérem.

– Beenay – kérlelte sírósan a felesége.

– Mennem kell. De amint tudok, hazajövök. A szavamat adom, Raissta!

5.

Siferra csak annyi szünetet engedélyezett magának, hogy felragadjon egy csákányt és egy ecsetet a felszerelések sátrából. A raktárát ugyan fölborította a homokvihar, de a benne lévő munkaeszközök nagyobbára sértetlenek maradtak. Imigyen felfegyverkezve már kapaszkodott is fölfelé Thombo Hegyén, miközben Balik nehézkesen fújtatott a nyomában. A fiatal Eilis 18 is elővackolódott

mostanára a szikla mögötti menedékből, s a domb lábától bámult föl rájuk. Thuvvik a munkások csapatával valamivel távolabb toporgott, és a fejét vakarta zavarában.

– Vigyázzon! – szólta oda Siferra Baliknak, amikor elérte a tágas barázda száját, melyet a homokvihar hasított a földhányásba. – Csinálok egy próbavágást.

– Nem volna jobb előbb lefényképeznünk, azután...

– Mondtam, hogy vigyázzon! – felelte a régésznő élesen, amint csákányát a domboldalba vágta, s jókora földzuhatagot zúdított kollégája nyakába. A férfi homokot köpködve ugrott félre.

– Elnézést – mondta Siferra, de föl sem pillantott munkájából. Másodszor is belevágott a domboldalba, tovább szélesítette a barázdát. Maga is tudatában volt, hogy nem a legszakszerűbb módszer ez a kelekótya vagdalkozás. Mestere, a nagy Shelbik bizonyára forog most sírjában. Tudományuk megalapítója, az áhítattal emlegetett Galdo 221 pedig kétségkívül szomorú fejcsóválás közepette tekint le rá a régészek panteonjából.

Ám ha az érem másik oldalát nézzük, mind Shelbik, mind Galdo feltárhatta volna a Thombo-hegy titkát, bármi legyen is az. Mégsem tették meg. Ha így elragadja az izgalom, és a kelléténél meggondolatlanabban lendül támadásba, meg kell neki bocsátaniuk. Most, hogy a szerencse kerekének furcsa fordulata folytán a vihar ahelyett, hogy romlást hozott volna rájuk, ezzel a fantasztikus lelettel ajándékozta meg őket – amitől nem karrierje eltiprása, de váratlan felívelése várható –, Siferra nem bírta tovább türtöztetni magát. Nem, nem várhat egy pillanatot sem! Muszáj megtudnia, mit rejteget a domb mélye.

– Nézze csak... – mormogta, miközben jókora adag haszontalan réteget rúgott félre, és ecsetével dolgozott tovább. – Itt, pontosan a küklópikus város alapzatának szintjénél van egy elszenesedett réteg. A település feltehetően földig égett annak idején. De ha lejjebb néz egy kicsit, látja, hogy mindjárt a tűzvonaltól kezdődik egy keresztvonalkás stílusú város... a felső város lakói egyszerűen a régebbi tetejébe emelték a maguk monumentális építményeit...

– Siferra – szólalt meg Balik feszengve.

– Tudom, tudom. Csak meg akarom nézni, mi van itt. Szűrőpróbaként, aztán a többit csináljuk tovább rendszeren.

Érezte, hogy patakokban szakad róla a verejték. A szeme is belefájdult az izgalomba.

– Ezt nézze! Még csak a domb tetején járunk, és máris van két városunk. Erős a gyanúm, ha egy kicsit jobban megkaparjuk ezt a kupacot, úgy valahol a keresztvonalkás kultúrréteg táján, akkor... Igen! Igen, meg is van! Szent Sötétség, nézzen már oda, Balik! Odanézzen!

Es diadalmasan mutatta csákánya nyelével.

Újabb sötét faszéncsík tárult szemük elé a keresztvonalkás stílusú épületek alapzata közelében. A második szintet is tűz emésztette hát föl, szakasztott mint a küklópikusot. S nagyon úgy fest a dolog, hogy alatta megint másik, még régebbi település romjai találhatók.

Most már Balik is lázba jött. Együtt dolgoztak tovább – félúton a széthányt dombtető és a talaj szintje között –, hogy eltávolítsák a földhányás felszínét. Eilis felkiabált hozzájuk, hogy „Lagash szerelmére mi az ördögöt művelnek”, de meg sem hallották. Emésztő kíváncsiságtól hajtva hamarosan átvágták magukat a századok során feltorlódott homokrétegen, minden csákányvágással mélyebbre hatolva...

– Maga is látja? – kérdezte Siferra.

– Igen, egy újabb település. Meg tudná mondani, miféle építészeti stílus ez?

Siferra vállat vont.

– Nekem teljesen ismeretlennek tűnik.

– Merthogy nekem is. Mindenesetre, nagyon régi lehet.

– Ehhez nem fér kétség. De azt hiszem, találunk még ennél régebbi kultúrréteget is bőven. – Siferra lekémlelt a domb tövébe. – Tudja, mi a véleményem, Balik? Hogy öt, hat, hét, akár nyolc város is van itt egymás hegyén-hátán. Akár egész életünkön át áshatunk ennél a dombnál!

A két régész összenézett.

– Most már hagyjuk abba, és csináljunk néhány fotót! – mondta a férfi csöndesen.

– Igen, hagyjuk abba! – Siferra hirtelen megnyugodott. Elég ebből az összeviszta vagdalkozásból, gondolta. Ideje, hogy visszaváltozzunk szakemberekké. Ideje, hogy végre tudósként szemléljük a dombot, s ne úgy, mint valami aranyásót, vagy újságíró.

Hadd fényképezze csak le Balik először minden oldalról. Aztán talajmintákat veszünk a felszíni rétegből, fölverjük az első póznákat, és végigcsináljuk az ilyenkor szokásos előmunkálatokat.

Utána pedig jöhet a próbaárok, keresztbe a dombon, amiből némi fogalmat alkothatunk, mit is találtunk valójában.

S ha ennek is vége, gondolta, réteget réteg után hámozunk le. Szétszedjük az egészet, amíg csak szűz talajt nem érünk. És akkor, fogadkozott magában, többet tudunk majd Lagash őstörténetéről, mint a világ minden régsze együttléve.

6.

– Minden előkészületet megtettünk, hogy ellenőrizhesse a Titkok Alagútját, dr. Sheerin. Várjon ránk egy óra múlva a szálló előtt, magáért megyünk autóval – mondta Kelariten a kagylóba.

– Rendben – válaszolta Sheerin. – Akkor egy óra múlva. A kövérkés pszichológus letette a telefont, és ünnepélyesen bámulta tükörképét az ágyával szemközi tükörben.

Az arc, amely visszanézett rá, igencsak gondterheltnak látszott. A férfi soványnak, nyüzötnak érezte magát; meg kellett paskolnia orcáit, hogy megbizonyosodjék önnön létezéséről. Igen, az arcával nincs semmi hiba, piros és telt, mint mindig. Nem fogyott egy unciát sem, csak úgy képzeli.

Roszzul aludt, ha aludt egyáltalán, – neki legalábbis úgy tűnt, szemét sem hunyta le egész éjjel –, előző nap pedig épp csak piszkálta az ételt. Ami azt illeti, most sem volt éhes. A reggeli gondolata a legcsekélyebb vonzerőt sem gyakorolta rá. Még soha nem fordult elő vele ilyesmi!

Talán a Kelariten boldogtalan betegeivel való tegnapi beszélgetésnek köszönheti levertségét, tűnődött.

Vagy egyszerűen csak megrémítette, hogy át kell mennie a Titkok Alagútján?

Mi tagadás, a tegnapi három vizit nem volt éppen leányálom. Régen távol került már a klinikumtól, s a Saro Egyetem tudósi körében eltöltött idő szemlátomást aláásta szakmai távolságtartását, amellyel a gyógyítás nagymesterei az együttérzés és szájalom ellenében vértetik fel magukat. Maga is meglepődött, milyen lágy szívűvé, érzékeny lelkűvé vált az idők során.

Az az első beteg, Harrim, a rakodómunkás – hogy az milyen keménykötésű fickónak látszott! Mégis, elég volt tizenöt percet eltöltenie a Titkok Alagútjában, hogy már a trauma emlékének felidézése is hisztériás rohamba kergesse. Rettenetesen szomorú ez az egész!

És a másik kettő, akiket délután látott, még rosszabb bőrben volt. Gistin 190, – bájos, törékeny tanárnő, nagy, sötét, okos szemekkel – végigsírta az egész beszélgetést, s noha eleinte tisztán és tagoltan ejtette a szavakat, pár mondat után beszéde zavaros hablatyolásba fulladt. Chimmilit 97 pedig, a középiskolás sportbajnok, megjelenését tekintve tökéletes emberpéldány... no, nem felejt el egyhamar, hogyan reagált a kölyök, amikor megkísérelte felhúzni a rolót a szobájában. Hiába szórta derűs fényét Onos a nyugati égbolton, a nagy melák kamasz egyre csak azt ismételtette: „a Sötétség... jaj, a Sötétség”, és rekordsebességgel bemászott a tulajdon ágya alá!

A Sötétség... a Sötétség...

Most pedig, gondolta borúsan Sheerin, rajtam a sor, hogy átkeljek a Titkok Alagútján.

Természetesen nemet is mondhatott volna. A Jonglor Városi Tanácsával kötött konzultációs szerződés nem kívánta meg, hogy elméje épségét kockáztassa. Már is értékes szakvéleményt nyújthatna be, nem kellene feltétlenül a bárd alá hajtania fejét.

Valami mégis lázadozott benne a nyúl szívűség ellen. Ha más nem, hát a szakmai büszkeség taszította az Alagút sötétjébe. Elvégre is azért jött ide, hogy a tömeghisztéria jelenségét tanulmányozza. Nem csupán a jelenlegi áldozatok gyógyításában kell segédkeznie, de az újabb tragédiák megakadályozásában is. Ugyan mi jögon adhatna látteleletet az Alagút áldozatairól beható esettanulmányok hiányában? Hiába, mennie kell. Ha most visszalézne, az szakmai árulásnak számítana.

Azt sem akarta, hogy bárki – akár ezek a jonglori ismeretlenek – gyávasággal vádolhassa. Visszaemlékezett, mivel csúfolták gyerekkorában: „Dagi gyáva! Dagi gyáva!” Mindezt azért, mert nem akart fára mászni, ami nyilvánvalóan meghaladta a nehézkes, esetlen kisiú testi erejét.

Dagi azonban korántsem volt gyáva. Sheerin ezt pontosan tudta. Elégedett volt önmagával, józan, kiegyensúlyozott egyéniségével. Egyszerűen nem akarta, hogy embertársai téves következtetéseket vonjanak le csöppet sem hősiességéből.

Mellesleg, az Alagutat megjártak alig tíz százaléka mutatta bárminemű érzelmi zavar jeleit, s ezek feltehetően a túlérzékenyek közül kerültek ki. Neki viszont, a lelki egészség és egyensúly mintapéldájának, igazán nincs mitől félnie.

*Nincs...
mitől...
félni...*

Addig ismételte e szavakat, míg csaknem teljesen megnyugodott.

Ennek ellenére nem talált vissza megszokott, kedélyes énjéhez, amint lefelé ballagott a lépcsőn, hogy a szálloda előtt megvárja a kórházi autót.

A kocsiban Kelariten kuporgott Cubello és egy Varitta 312 nevezetű, fenyegető külsejű hölgy társaságában, akit az alagút tervezőmérnökeként mutattak be. Sheerin szívélyesen, szélesen mosolyogva kezet rázott mindőjükkel, s remélte, viselkedése természetesnek hat.

– Milyen kellemes napunk van egy kis vidámparki sétához – próbálkozott a jovialis hangnemmel.

Kelariten furcsálkodva nézett rá.

– Örülök, hogy ilyen jókedvű. Jól aludt, dr. Sheerin?

– Köszönöm, remekül... már a körülményekhez képest, persze. A tegnap látott után...

– Ennyire borúlátó hát a felgyógyulásukat illetően? – kérdezte Cubello.

– Szeretnék hinni benne – felelte bizonytalanul a pszichológus.

Az autó akadálytalanul haladt az utcák során.

– Huszonöt perc múlva elérjük a Centenárium Kiállítás területét – mondta Kelariten. – Maga a Kiállítás tele van emberrel... ez minden nap így megy... elkerítettünk azonban egy jó darabot a vidámparkból, hogy zavartalanul dolgozhassunk. A Titkok Alagútja, mint maga is jól tudja, bezárt, amióta a problémák teljes mélységükben nyilvánvalóvá váltak.

– A halálesetekre céloz?

– Ezek után természetesen nem üzemeltethetjük tovább az alagutat – szólt közbe Cubello. – De tudnia kell, hogy már korábban fontolgattuk a lezárását. Előbb azonban el kellett döntenünk, hogy a tapasztalt érzelmi károsodások valósak-e, vagy csupán tömeghisztériával állunk szemben.

– Megértem – jegyezte meg Sheerin szárazon -, hogy a Városi Tanács csak igen nyomós okkal csukat be egy ilyen jövedelmező vállalkozást. Ilyen okot pedig nem találtak mindaddig, amíg egy tucat látogató szörnyet nem halt ijedtében.

A kocsiban szinte megfagyott a levegő. Kelariten szólalt meg egy idő után.

– Az Alagút nem csupán jövedelmező vállalkozás volt. A Kiállítás csaknem minden látogatója szeretett volna bejutni, dr. Sheerin. Úgy tudom, naponta több ezer embert kellett visszautasítani.

– De hát a nyitás napjától mindenki tudta, hogy az Alagutat megjártak egy része, mint például Harrim és családja, súlyos pszichózisban került elő!

– Éppen ezért, doktor úr – szólt közbe Cubello.

– Hogy mit mond?

– Bocsásson meg, hogy belekontárkodom a mesterségébe – folytatta az ügyvéd kenetteljesen –, de hadd hívjam föl a figyelmét, milyen hatalmas vonzerőt jelent a félelem, feltéve, persze, ha, úgymond, része a játéknak. Az újszülött három dologtól fél: az erős zajoktól, a leeséstől és a tökéletes sötétségtől. Ezért tartják később a gyerekek mulatságosnak, hogy ráugorjanak valakire, és a fülébe kiáltsanak. Ezért olyan nagy szórakozás a hullámvasút. És ezért tülekedtek annyian a Titkok Alagútja bejáratánál. Hiába kerültek elő az emberek reszketve, a félelemtől félholtra váltan a Sötétből, nem csökkentette a sorban állók számát. Sőt, a tény, hogy páran erős sokkot kaptak, csak fokozta az alagút népszerűségét.

– Mert mindenki azt gondolta, majd ő megmutatja, milyen kemény legény?

– Pontosan, doktor úr.

– És amikor már nem csupán zaklatott lelkiállapotról volt szó, de néhányan meg is haltak? Ha a Kiállítás igazgatói halogatták is az alagút lezárását, képezem, mennyire megfogyatkoztak a látogatók, amint a haláleseteknek híre ment.

– Ellenkezőleg – mosolygott Cubello diadalmasan. – Ugyanaz a lelki mechanizmus dolgozott tovább, csak még erőteljesebben. Végül is, ha egy szívbeteg is nekiindult az alagútnak, hát saját kockázatára tette – s csak azt kapta, amit megérdemelt. A Városi Tanács hosszan tárgyalta a kérdést, végezetül aztán minden látogatónak orvosi vizsgálaton kellett keresztülesnie, mielőtt a kocsiba ülhetett volna. Ez persze még inkább megnövelte az eladott jegyek számát.

– Akkor miért csukták be az Alagutat? – kérdezte Sheerin. – A szavai alapján fantasztikusan mehetett az üzlet: Jonglortól Khubanarig kígyózott a sor a főbejáratnál, míg a túloldalon folyamatosan potyogtak kifelé a hullák.

– Dr. Sheerin!

– Igen, miért zárták hát be, ha a halálesetek senkit sem zavartak?

– A felelősségbiztosítás, tudja – morogta Cubello.

– Na persze.

– Az ön iménti vérfagyasztó költői képe ellenére, halálesetre csak a legkritikább esetben került sor, három, esetleg öt alkalommal. Az elhunyt családja megfelelő kárpótlásban részesült, és az ügyet lezárták. Végső soron nem annyira a halálozási arány jelentett problémát számunkra, inkább a tartósan sérült túlélők száma. Kiderült, hogy némelyikük hosszabb távú kórházi kezelésre szorul, ami folyamatos kiadást, költségeket jelentett úgy a Városi Tanács, mint a biztosítók számára.

– Értem – bólintott Sheerin dühösen. – Ha egyszerűen lefordulnak a székről az alagútból kijövén, az csupán egyszeri költség. Mindössze a hozzátartozókat kell megvásárolni, és vége. Ha viszont hónapokon, akár éveken keresztül rontják a levegőt egy-egy közintézményben, az már meggondolandó.

– Ha élesebben is fogalmazott a kelleténél – felelte Cubello -, a Városi Tanács végső soron mégis erre a következtetésre jutott.

– Dr. Sheerin mintha egy kicsit harapós kedvében volna ma reggel – fordult Kelariten az ügyvédhez. – Talán az Alagúton való átkelés gondolata zaklatta föl ennyire.

– A legkevésbé sem – vágta rá Sheerin túlon túl is gyorsan.

– Remélem érti, kedves doktor úr, hogy nem olyan égetően szükséges...

– De igen – mondta Sheerin.

Csönd ülte meg az autót. Sheerin sötét ábrázattal kandikált ki az elsuhanó tájra: a különös növéssű, göcsörtös, pikkelyes kérgű fákra, a virágba borult bokrokra, ahol a szirmok bizarr fémszín árnyalatokban tündököltek, s a magas, szűk, csúcsos ereszsű házakra. Az egész tartomány valamiért igen-igen barátságatlanak tűnt a szemében – nem szólva erről a mézesmázos modorú, cinikus társaságról, akiket most el kell viselnie. Bárcsak már otthon lennék Saróban, gondolta magában.

Először azonban ott van... a Titkok Alagútja.

A Jonglora Centenárium Kiállítás óriási parkosított területen húzódott, közvetlenül a város mellett. Egymagában is kisebbfajta városnak számított, s a maga módján kifejezetten látványosnak bizonyult. A pszichológus szökökutakat, árkádokat látott maga körül. A kőkemény, irizáló műanyagfalak csillámló rózsaszínben, türkizkékben játszottak, szinte elvakították. A nagy kiállítási csarnokokban Lagash minden tartománya fölhalmozta műkincseit, műszaki és tudományos csodáit. Bárhová is nézett, mindenütt valami szokatlanon, tetszetősön akadt meg a tekintete. Az elegáns, csillogó sugárutakon, sétányokon hatalmas embertömeg hullámozott: ezrek és ezrek, de talán százezrek is.

Egész életében azt hallotta, hogy a Jonglora Centenárium Kiállítás egyike a világ csodáinak, és most saját szemével is meggyőződhetett e kijelentés igazáról. Már a pusztán tény is, hogy itt van, és láthatja, ritka szerencsének számított. A kiállítás ugyanis csak évszázadonként egyszer nyitott ki három évre – a város alapításának minden századik évfordulóján – s úgy hírllett, hogy ez, az ötszáz éves fennállást ünneplő rendezvény mind közül a legpompázatosabb. A pszichológust szinte gyermeki izgalom járta át, amint végiggördültek a gondosan nyírt sétautakon. Remélte, lesz még módja egyedül is kijönni ide az elkövetkező napokban.

Menten megváltozott azonban a hangulata, amikor kocsijuk, mely csupán a kiállítás peremét érintette, hirtelen a vidámpark hátsó bejárata elé kanyarodott. A területből, mint Kelariten mondotta volt, jókora

karéjt elkülönítettek, s míg a kis társaság a Titkok Alagútja felé vonult, ingerült tömeg kémlelte őket a kordon túloldaláról. Sheerin hallotta a dühödte morgást, halk pufogást, amit nyugtalanítónak, sőt, fenyegetőnek talált.

Az ügyvéd igazat mondott tehát. Ezek itt azért zúgolódnak, mert az alagutat bezárták.

Féltékenyek, gondolta csodálkozva. Tudják, hogy bemegyünk az alagútba, és a legszívesebben ők is velünk jönnének. Mindazok ellenére, ami eddig odabent történt.

– Erre tessék – mutatta Varitta az utat.

Az Alagút homlokzata, monumentális, piramis alakú építmény volt, melynek oldalai szédítő, hátborzongató csúcsban futottak össze. Középtű az óriási, hatszögletű bejárat oldalfalait színpadias skarlát-arany díszítés borította. A kaput azonban gondosan bedeszkázták. Varitta kulcsot vett elő, és kinyitott egy kis oldalajtót, ők pedig beléptek.

Odabent minden jóval hétköznapiabbnak tűnt. Sheerin egy sor fémkerítést látott, nyilván a várakozó tömeg kordában tartására. Mögötte, egy kis peronféle mellett, amilyennel bármely vasútállomáson találkozni, nyitott kocsik füzére várakozott. Azon túl pedig... A Sötétség.

– Ha volna kedves, és aláírná ezt, doktor úr – hallotta Cubello hangját.

Apapirosra meredt, amit az ügyvéd eléje tartott. A szavak elhomályosultak, táncot jártak szeme előtt.

– Mi ez?

– Belépési nyilatkozat. A formanyomtatvány.

– Igen, persze.

És Airily Sheerin anélkül, hogy odapillantott volna, aláírkantotta nevét.

Nem, nem félsz, mondta magában. Nincs mitől félned Varitta 312 aprócska szerkentyűt nyomott a kezébe.

– Vészjelző – magyarázta. – A teljes út tizenöt percig tart, de csak meg kell nyomnia ezt a zöld kapcsolót itt, ha úgy gondolja, hogy már mindent megtudott, amire szüksége van – vagy ha nem érzi jól magát -, és kigyullad a világítás. Az autója ez esetben gyorsan visszaviszi az Alagút túlsó végébe és onnan az állomásra.

– Köszönöm – mondta Sheerin –, de kétlem, hogy szükségem volna rá.

– Tartsa csak meg. Szükség esetére.

– Szeretném elejétől végig megtapasztalni az élményt – válaszolta a pszichológus, élvezve önnön fontoskodását.

De ne menjünk azért fejfelé a falnak, figyelmeztette önmagát. Nem akarta ugyan használni a vészjelzőt, mégsem volna bölcs dolog itthagyni. Esetleg szüksége lehet rá.

Kilépett a peronra. Kelariten és Cubello arcáról szinte lerítt, mit gondolnak róla, amint követték tekintetükkel: „Ez a vén totykos tropára megy odabent”: Gondoljanak, amit jólesik.

Varitta időközben eltűnt. Nyilván azért ment el, hogy beindítsa az Alagút gépezetét.

Igen, már látta is, magasan fent az irányítófülkében; integetett, hogy minden rendben van.

– Ha beszállna az autóba, doktor úr – kérte Kelariten.

– Persze, persze – bólogatott Sheerin.

A látogatók alig egytizedét érte csak károsodás. Nagy valószínűséggel azokat, akik amúgy is hajlamosak voltak Sötétség indukálta megbetegedésekre. De én nem vagyok ilyen. Én egy nagyon kiegyensúlyozott alak vagyok

Beült a kocsiba. Becsatolta a biztonsági övet, habár némi nehézséget okozott keresztülhúznia pocakján. A jármű lassan, nagyon lassan megindult előre.

A Sötétség már várt rá.

Alig egytizedét. Alig egytizedét.

Hiszen kívül-belül ismeri a Sötétség tünetegyüttesét. A tudása megvédi, ebben biztos volt. Még ha az emberiségben ösztönös félelem él is a fény hiányától, ez nem jelenti azt, hogy a fény eme hiánya önmagában ártalmas volna.

Ártalmas csupán az egyén kóros reakciója lehet, ezt jól tudta. Ezért meg kell őriznie hidegvérét. A Sötétség nem több önmagánál, melyet a külső körülmények változása idéz elő. Arra nevelődünk, hogy gyűlöljük, mert olyan világban élünk, ahol természetellenes a jelenléte, ahol mindig világos van, a melynek egén hat nap ragyog. A négy nap együttes jelenléte egyáltalán nem ritka jelenség,

legtöbbször három süt egyszerre, kettőnél kevesebb pedig soha nem fordul elő – és egyetlen égitest is elég, hogy elűzze fejünk fölül a Sötétséget.

A Sötétség...

A Sötétség...

A Sötétség!

Már az Alagútban járt. Mögötte eltűnt az utolsó fénysugár is. Úgy érezte, mintha a végtelen űrbe meredne. Előtte nem volt semmi, de semmi. Csak egy sötét verem. Feneketlen szakadék. A tökéletes fénytelenység birodalma. És ő fejest ugrott ebbe a mélységbe.

Patakokban szakadt róla a veríték.

Térde megroggyant. Homloka vadul lüktetett. Hiába tartotta kezét a szeme elé, nem látta.

Fordulj vissza, most azonnal!

Nem. Szó sem lehet róla!

Kihúzta magát, merev háttal ült helyén. Szeme kerekre tágult, úgy bámult bele az űrbe, amelyben megmerült. Csak tovább, egyre tovább, mind mélyebbre és mélyebbre. Vademberi félelmek bugyogtak föl, sziszegtek lelkében, mégis újra meg újra elnyomta őket.

Odakint most is ragyog a nap, mondta magában.

Ez csak átmeneti állapot. Még tizennégy perc, harminc másodperc, és kijutok innen.

Tizennégy perc és húsz másodperc.

Tizennégy perc és tíz másodperc.

Tizennégy perc...

Vajon mozog ő egyáltalán? Nem tudta eldönteni. Lehet, hogy nem. A kocsi hangtalanul gördült előre, nem volt mihez viszonyítania. Mi van, ha ittrekedtem? – villant agyába a kétség. Csak ülök itt a sötétben, ki tudja, mióta. Tizenöt perce, húsz perce, félórája? Míg aztán túl nem jutok a tűréshatáromon, és akkor...

Hál'istennek itt van a vészjelző.

És mi van, ha nem működik? Mi van, ha hiába nyomogatom, csak nem gyullad ki a fény?

Ki is próbálhatnám éppen. Csak hogy lássam...

Dagi gyáva! Dagi gyáva!

Nem és nem. Ne nyúlj hozzá! Ha egyszer felgyullad a világítás, nem lehet újra eloltani. Nem szabad a vészjelzőt megnyomnod, különben mind megtudják, hogy... hogy...

Dagi gyáva, Dagi gyáva...

Hirtelen, önmaga számára is váratlanul, behajította a vészjelzőt a sötétbe. Kongó, fémes hang hallatott, amint földet ért valahol. Újra ráborult a némaság. A kezét borzasztóan üresnek érezte.

A Sötétség...

A Sötétség...

Soha nem lesz vége. Csak hullott tovább ebbe a feneketlen szakadékba. Zuhant, zuhant bele az éjszakába, az örök éjbe, a mindent fölemészítő feketeségbe...

Végy mély lélegzetet, és nyugalom.

Mi van, ha máris visszafordíthatatlan agykárosodást szenvedtem?

Csak ne vesítsd el a fejed, mondta magában. Nem lesz semmi baj. Legrosszabb esetben is úgy tizenegy perc van még hátra, de az is lehet, hogy csak hat vagy hét. Odakint ragyog a nap. Hat-hét perc, és többé az életben nem leszel Sötétben, még ha ezer évig élsz, akkor sem.

De a Sötétség...

Jaj, istenem, a Sötétség. Nyugalom, nyugalom. Te egy nagyon kiegyensúlyozott ember vagy, Sheerin. Teljes lelki épségben jöttél be ebbe a feneségbe, és úgy is mész ki innen.

Egy, kettő, három. Minden másodperccel közelebb jutsz a kijárhoz. Valóban? Ez az út sosem ér véget. Örökre itt maradok. Négy, öt, hat. Mozgok vajon? Mennyi van hátra: öt perc, öt másodperc, vagy talán csak az első perc telt még le?

Hét, nyolc, kilenc, tíz.

Miért nem engednek ki innen? Hát nem tudják, mennyire szenvedek?

Nem akarnak kiengedni. Soha, de soha nem engednek ki innen. Majd fogják, és...

Hirtelen vakító fájdalom hasított szemébe, robbant szét koponyájában.

Mi ez?

Világosság!

Lehetséges volna? Igen. Igen!

Köszönöm, istenem! Igen, újra világos van! Köszönöm, istenek az égben, a földön, akárhol!

Kijutott az Alagútból! Mindjárt vissza is ér az állomásra! Nem lehet másként. Igen, igen. Szíve, mely eddig vadul kalapált a mellkasában, lassanként lecsillapodott. Szeme apránként hozzászokott a világossághoz, s csupa ismerős, áldott dolog tűnt fel tekintete sugarában: a kocsiállások, a peron, az irányítófülke kis ablaka...

Cubello, Kelariten, amint az ő megérkezését figyelik.

Hirtelen rátört a szégyen gyávaságáért.

Szedd össze magad, Sheerin! Rosszabb is lehetett volna. Nincs semmi baj. Hiszen nem a kocsi mélyében lapulsz, a hüvelykedet szopogatva és nyöszörögve. Ijesztő volt, persze, rettenetes, mégsem roppantál bele... semmi olyan nem történt, amivel ne tudtál volna megbirkózni..

– Jól van. Adja a kezét, doktor úr. Várjon... kiségittem... Talpra állították, és támogatták, miközben kifelé kecmert a kocsiból. Mélyen tüdejébe szívta a levegőt. Kezével végigsimított verejtékgyöngyös homlokán.

– Az a kis vészjelző – motyogta. – Úgy látszik, elveszítettem valahol...

– Hogy van, doktor úr? – kérdezte Kelariten. – Milyen volt?

Sheerin megtántorodott. A kórházigazgató elkapta a karjánál fogva, ő azonban méltatlankodva lökte félre. Ne higgyék, hogy az a pár perc az Alagútban betett neki.

Mégsem tudta palástolni, hogy az Alagút hatása alá került. Ha megfeszült volna, sem bírta volna elrejtetni. Még maga elől sem.

Egy biztos, a világ minden kincséért nem teszi be többé ide a lábát.

– Doktor úr? Doktor úr?

– Minden... rendben – nyögte lassan.

– Azt mondja, minden rendben – hallotta meg az ügyvéd hangját. – Húzódjanak hátrébb! Hagyják magára!

– Hisz alig áll a lábán, mindjárt elesik – mondta Kelariten.

– Nem – felelte Sheerin. – Nincs semmi baj. Jól vagyok, higgye el.

Tett néhány támo­lygó lépést, lassanként visszanyerte egyensúlyát és továbbtántorgott. Amint hátrapillantott, meglátta újra az Alagút tatóngó torkát, és összerázkódott. Elfordult a sötét üregtől, és válla közé húzta fejét, mintha el akarná rejtetni előle az arcát.

– Doktor úr? – Kelariten hangjában aggodalom csendült. Nincs értelme a tettetésnek. Micsoda ostobaság ez a hiú, makacs erőfeszítés a hősi pózra. Higgyék csak nyugodtan gyávanak. Higgyenek, amit akarnak. Az a tizenöt perc olyan iszonytató lidércálmom volt, amelyet nem tapasztalt még életében. S a hatása csak most kezd... leülepedni... a lelkében...

– Rettentő volt – bökte ki – Iszonyatos. Felkavaró.

– De hát alapjában véve jól van, nem igaz, doktor úr? – faggatta mohón az ügyvéd. – Egy kicsit megrázta a dolog, persze. Mint mindenkit, ha egyszer bemegy a Sötétbe. De azért rendben van. Erre is számítottunk. Csak nagyon kevesen, igen-igen kevesen szenvednek akármiféle...

– Nem – mondta Sheerin. Az ügyvéd arca úgy imbolygott előtte, akár egy vigyorgó vízköpőé. Vagy mint egy démoné. Nem tudta elviselni a látványát. Egy jó adag igazság azonban majd kifüstöli a démont. Itt most nincs helye a tapintatnak, gondolta. Démonokkal nem tapintatos az ember.

– A legsúlyosabb kockázattal jár bemenni ebbe az izébe. Ezt most már tudom. Még a legerősebb pszichét is megtépázza az élmény, a gyengébbeket pedig egyszerűen összeroppantja. Ha újra megnyitják az alagutat, nem adok hat hónapot, és mind a négy tartomány összes elme­gyógyintézetét dugig töltik a bolondok.

– Nincs igaza, doktor úr...

– Maga csak fogja be a száját, Cubello! Járt maga az Alagútban? Kötve hiszem. Én viszont jártam. A szakértői véleményemet kérték, hát itt menten megkaphatják. Az Alagút halálosan veszélyes. Ez egyszerűen az emberi természetben gyökerezik. A Sötétséget nem tudjuk elviselni, és ez így lesz, míg világ a világ, amíg csak egy napunk is marad az égen. Csukják be az Alagutat egyszer és mindenkorra, Cubello! A józan ész nevében, csukják be ezt a disznóságot! Csukják be!

7.

Miután robogójával leparkolt a tanszék előtt, közvetlenül az Obszervatórium kupolája alatt, Beenay gyors léptekkel végigsietett a hatalmas épület főbejáratához vezető ösvényen. Már a bejárat széles kőlépcsőjén kapaszkodott fölfelé, amikor valaki odafönről megszólította.

– Beenay! Na, akkor mégiscsak bejöttél.

Az asztronómus fölnézett a hang irányába. Az Obszervatórium nagy kapujának keretében magas, izmos, tagbaszakadt alakot pillantott meg. Barátját, Theremon 762-t, Saro City hírlapjának, a Krónikának riporterét.

– Theremon? Engem kerestél?

– Igen. De azt mondták, csak néhány óra múlva vagy várható. És tessék, mégiscsak összefutunk itt a kapuban. Mondd, hogy nincs szerencsém!

Beenay felballagott hozzá, és a két barát megölelte egymást. A fiú három-négy éve ismerte az újságírót, amióta Theremonnak tudósi cáfolatokra volt szüksége az eszement Láng Apostolai újabb és újabb kiáltványával szemben. Fokként egyre közelebb kerültek egymáshoz, jöllehet Theremon vagy öt évvel idősebb volt, és kevésbé pallérozott családi hátteret tudhatott magáénak, mint az asztronómus. Beenay örült, hogy olyan baráttra akadt, akinek semmi köze az egyetemi intrikákhoz, Theremon pedig annak, hogy a fiú egyike azon keveseknek, akik nem számottevő újságírói befolyásáért keresik barátságát.

– Valami baj van? – kérdezte Beenay.

– Szó sincs róla. De újra megkérnélek, hogy játszd el a Tudomány Szószólója szerepét. Mondior megint előállt a „Közel a vég, térjtek meg!” stílusú szövegével. Most azt állítja, már a végétélet óráját is tudja. Ha érdekelne, közlöm veled, hogy jövőre tesz a nagy esemény, mégpedig nem előbb és nem később, mint Theptár 19-én.

– Az a futóbolond! Kész papírpocekolás, ha bármit is írtok róla. Nincs az az értelmes ember, aki komolyan venné őket.

Theremon vállat vont.

– Az a baj, hogy mégis komolyan veszik. Nem is kevesen, Beenay. És ha Mondior a végről papol, szükségem van valakire, aki föláll és azt mondja, „Nem úgy, testvéreim! Ne féljete! Nem fenyeget minket semmiféle veszedelem.” Vagy más hasonlót, ebben a szellemben. Ugye, számíthatok rád, Beenay?

– Tudod, hogy számíthatsz.

– Megcsináljuk ma este?

– Ma este? Egek, Theremon, a ma este kész örület. Mit gondolsz, mennyi időre volna szükséged?

– Félórára? Háromnegyedre?

– Ide hallgass! – mondta Beenay. – Most sürgősen találkoznom kell valakivel, ezért jöttem be hamarabb. Megesküdtem Raisstának hogy utána hazamegyek, és néhány órát vele töltök. Az utóbbi időben annyira külön utakon járunk, már alig látjuk egymást. Később megint vissza kell jönnöm az Obszervatóriumba, egy rakás fényképet készítenek a...

– Rendben – szakította félbe Theremon. – Látom, nem a legjobbkor jöttem. Semmi baj, Beenay. Holnap délutánig van időm, akkor kell leadnom a cikket. Mit szólnál a reggelhez?

– A reggelhez? – kérdezett vissza a fiú hitetlenkedve.

– Tudom, a reggel szóba sem jöhet nálad. De úgy értettem, visszajönnék Onos-keltére, amikorra végzel az éjszakai munkáddal. Ha egy rövid interjú erejéig tudnál rám időt szakítani, mielőtt hazamegy aludni...

– Hát...

– A barátod kedvéért, Beenay. – Beenay fáradtan pillantott az újságíróra.

– Persze, hogy megteszem. Ez nem kérdés. Csak attól félek, olyan kába leszek az átvirrasztott éjszaka után, hogy nem sok hasznomat veszed.

Theremon elvigyorodott.

– Ez engem, öregem, egy csöppet sem zavar. Észrevettem már, milyen hamar kitisztul a fejed, amikor valami tudományellenes badarságot kell megcáfolnod. Akkor holnap, Onos-keltekor itt leszek újra. Felmenjek az irodádba?

– Jó.

– Hálás köszönetem, pajtás. Egyszer még meghálálom.

– Ugyan, szóra sem érdemes.

Theremon elköszönt, és megindult lefelé a lépcsőn.

– Add át üdvözetemet a gyönyörű nejednek! – kiáltott még vissza. – Viszlát holnap reggel.

– Viszlát reggel – visszhangozta az asztronómus.

Milyen fura. Nem volt még emberfia, akivel reggel találkozott volna. Theremon kedvéért azonban most az egyszer kivételt tesz. Végül is a barátság áldozatokat követel, nemdebár?

Sarkon fordult, és belépett az Obszervatóriumba.

Odabent, a gyéren megvilágított, békés folyosókon a tudomány szent csarnokának ismerős csöndje fogadta. Egyetemi évei óta itt töltötte ideje nagy részét. Tudta persze, mennyire csalóka ez a béke. A hatalmas épületet, mint minden világi létesítményt nem szűnő válságok dúlták, a legemelkedettebb filozófiai disputáktól a legkicsinyesebb csetepatékig, civódásokig, mérges nyelvű pletykákig. Az asztronómusok, amint több akad belőlük, e tekintetben éppoly gyarlók, mint embertársaik.

Mindazonáltal az Obszervatórium mégis szentélynek számított Beenay s legtöbb kollégája szemében – ahol maguk mögött hagyhatják a földi gondokat, s több-kevesebb békességben annak a vég nélküli küzdelemnek szentelhetik magukat, melyet az univerzum nagy kérdéseinek megválaszolása jelent.

A fiú végigsietett a hosszú előcsarnokon, s mint mindig, most is sikertelenül iparkodott tompítani cipője kopogását a márványpadozaton.

S mint kivétel nélkül mindig, most is gyors pillantást vetett a kétoldalt sorakozó vitrinekre, ahová a tanszék az asztrológia történetének megszentelt ereklyéit helyezte el örök mementóul. Itt voltak kiállítva többek között a kezdetleges, csaknem nevetséges távcsövek, amiket a Chekktorhoz és Stantához hasonló úttörők használtak négy, ötszáz évvel ezelőtt. Itt sorakoztak azok a formátlan, fekete meteorittömbök, melyek évszázadok során át hullottak alá az égből, a felhők mögött megbúvó csodák titokzatos hírnökeiként. Itt kaptak helyet a híres asztrológiai térképek és kézikönyvek első kiadásai, és a nagy gondolkodók korszakalkotó elméleti munkáinak megsárgult kéziratai is.

Beenay megállt egy pillanatra a legutolsó kézirat előtt, amely a többtől eltérően még ropogósan frissnek látszott – hiszen csupán egyetlen emberöltővel korábban alkották. Athor 77 klasszikus műve volt ez, az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete, mely nem sokkal a fiú születése előtt került kidolgozásra. Noha nem volt különösebben vallásos, Beenay az áhítathoz igencsak közel álló érzéssel tekintett a vékonyka papírkötegre, s gondolatai is leginkább valamiféle imádsághoz hasonlítottak.

Az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete a kozmosz egyik alappillére volt számára: mondhatni mind közül a legfontosabb. El nem tudta képzelni, mi történék, ha egyszer ez az oszlop meginogna. Most pedig pontosan ez volt készülőben: az oszlop összeomlani látszott.

Az előcsarnok végében, míves bronzajtó mögött rejtőzött dr. Athor irodája. Beenay futó pillantást vetett rá, és megszaporázta lépteit a lépcsőház irányába. A nagy tekintélyű, még ma is félelmetes Obszervatórium-igazgatót ma a legkevésbé sem kívánta látni. Faro és Yimot már várták az emeleti Térképszobában.

– Elnézést a késésért – mondta az asztronómus. – Kissé zúrós volt ez a délután.

A két fiú idegesen mosolygott vissza rá, akár két bagoly. Micsoda furcsa pár, gondolta, sokadszor Beenay. Mindketten valami isten háta mögötti mezőgazdasági tartományból származtak – Sithinből tán, vagy Gatamberből. Faro 24 amolyan kis gömböc volt, lankatag, csaknem tunya mozgású, könnyed, hanyag modorú. Barátja, Yimot 70 ezzel széniben cingár égimeszelő, az embernek szinte távcsővel kellett tanulmányoznia magasan a sztratoszférában lebegő felsőbb régióit. Yimot éppoly izgó-mozgó, csupa ideg alkat volt, amilyen nyugodt természetű a barátja. A szó szoros értelmében elválaszthatatlannak számítottak. Az Obszervatórium ranglétráján egy fokkal Beenay alatt álló fiatal, végzős diákok közül messze kimagasodtak pengeéles elméjükkel.

– Nem is kellett olyan sokat várnunk – vágta rá Yimot nyomban.

– Mindössze egy-két percet, dr. Beenay – tette hozzá Faro.

– Köszönöm a titulust, de még nem vagyok egészen doktor – mondta az asztronómus. – Még egyszer, utoljára az inkvizíció elé kell majd állnom. No, mire jutottak a számításaikkal?

– A gravitációra vonatkoztak, ugye, tanár úr? – kérdezte Yimot hihetetlenül hosszú lábain toporogva.

Mire Faro oly erővel bökte oldalba könyökével, hogy Beenay már a csont roppanását is hallani vélte.

– Így igaz – felelte. – Yimot beletalált a közepébe. – Halványan rámosolygott a magas fiatalemberre. – Tisztán matematikai gyakorlatképpen adtam ki ezt a feladatot maguknak. De hát csöppet sem lep meg, hogy rájöttek, mire vonatkozik. Akkor találták ki, amikor megkapták az eredményt?

– Igen, tanár úr – felelte Yimot és Faro kórusban.

– Először elvégeztük az összes számítást – vette át a szót Faro. – Aztán, amikor másodszor is átnéztük az egészet, nyilvánvalóvá vált a kontextus.

– Á, igen – bólintott Beenay. Ezek a kölykök néha igencsak elbátortalanították. De hát olyan fiatalok voltak még hat-hét évvel fiatalabbak nála –, és őt, a tanársegédet átjárhatatlan fal választotta el tőlük. Bármilyen zsenge korúak is azonban, fantasztikus koponya mindkettő! Kicsinyes dolog ugyan, de nem örült túlságosan, hogy így kitalálták a számítások fogalmi hátterét. Nem, egy csöppet sem örült. Még pár év, és mellé kerülnek a tanszékre, talán még ugyanazért a tanszékvezetői posztért is versengenek, akkor pedig már nem babra megy a játék. Egyelőre igyekezett elhessegetni magától ezt a gondolatot.

– Hadd látom – nyúlt a számítógépes papírokért.

Yimot heves karmozdulatok kíséretében nyújtotta át a lapokat. Az asztronómus a számsorokat vizsgálta, először nyugodtan, majd egyre növekvő izgalommal.

Az elmúlt év során sokat foglalkozott az Egyetemes Tömegvonzás Elméletének továbbfejlesztésével, bár mestere, Athor szinte felülmúlhatatlan tökélyre fejlesztette az elveket. Athor számára óriási győzelmet, hírneve megalapozását jelentette, hogy az égitestek között munkáló vonzerők alapján sikerült kidolgoznia Lagash és a hat nap pályamozgását.

Beenay a modern matematika apparátusrendszerével épp Lagash Onos körüli keringésének bizonyos összetevőit számíttgatta, amikor legnagyobb rémületére felfedezte, hogy eredményei nem felelnek meg tökéletesen az Egyetemes Tömegvonzás Elméletének. Lagash nem ott volt, ahová az év elejére az Elmélet szerint érkeznie kellett.

Az eltérés elenyésző volt – pár tizedesnyi csupán – átfogóbb értelemben azonban egyáltalán nem lehetett átsiklani fölötte. Az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét pontossága folytán a legtöbben nem is elméletként, de Törvényként emlegették. Matematikai alátámasztása megkérdőjelezhetetlen igazság volt. Ám egy olyan elmélet, amely a világűrben való mozgásának magyarázatát tűzi ki célul, a legjelentéktelenebb hibát sem engedheti meg magának. Vagy megállja a helyét, vagy nem: középút nem létezik. S Beenay jól tudta, hogy a pár tizedesnyi eltérés – egy ilyen rövid távú számításban – mélységes szakadékká szélesedik, ha e számítások körét kissé ambiciózusabban kiterjesztik. Mi haszna vajon az Egyetemes Tömegvonzás Elméletének, ha ennek alapján számítva Lagash egy évszázad múltán feleakkora utat tesz meg az égen, mint a valóságban?

Mint Raisstának panasolta, annyiszor ellenőrizte számításait, hogy a végén már rájuk sem tudott nézni. De az eredmény sehogyan sem változott.

Minek higgyen ezek után?

A számoknak vagy Athor mindent elnyomó tekintélyének?

A maga semmi kis asztrológiai elgondolásainak vagy mestere csalhatatlan elméjének, amellyel átlátta a világegyetem alapszerkezetét?

Lelki szemeivel már látta magát, amint kiáll az Obszervatórium legtetefejére, és világgá kiáltja: „Figyelem, figyelem! Athor elmélete rossz! Íme a számításaim, melyek igazolják!” Ez persze olyan nevetésorkánt fakasztana, ami átrepítené őt a kontinensen. Ki ő, hogy szembe merjen szállni az isteni Athorral? Ki hinné el, hogy egy zöldfülű kis tanársegéd megdöntötte az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét?

És mégis, mégis...

Tekintete végigfutott Yimot és Faro számítógépes papírjain. Az első két oldal számításait ismeretlennek találta. Úgy adta meg ugyanis az adatokat a két diák számára, hogy a számok mögött álló valós kapcsolatok lehetőleg homályban maradjanak. Sikerült is félrevezetnie őket, hiszen oly módon közelítették meg a problémát, amely a bolygómozgások leírásánál csillagász-körökben meglehetősen rendhagyónak számított. Beenay éppen ezt akarta. A hagyományos megközelítési mód eleddig csupán katasztrófális következtetésekre vezetett; ő maga pedig túl sokat tudott ahhoz, hogy a hagyományostól eltérő kiindulóponttal próbálkozhatott volna: A két fiúnak viszont semmiféle ismeret nem kötötte a kezét.

Amint tovább követte a levezetéseket, a férfi az adatok zavarba ejtő közeledését figyelhette meg. A harmadik lapnál már tökéletesen egyeztek saját számításaival, melyeket mostanára betéve tudott. Innentől kezdve aztán minden lépés könyörtelenül közelebb vitte a maga megdöbbentő, észveszejtő, érthetetlen és teljesen elfogadhatatlan végkövetkeztetéséhez.

Megrendülten nézett föl a két diákra.

– Ugye, kizárt a lehetőség, hogy valahol hibáztak volna? Ez az integrálás itt például... meglehetősen rázósnak látszik...

– Na de tanár úr! – kiáltott föl Ymot őszinte felháborodással. Ábrázata lángvörösre gyúlt, s karjával megint hevesen gesztikulálni kezdett.

– Attól tartok, jól számoltunk, tanár úr. Oda-vissza egyezik minden – szólalt meg Fara jóval higgadtabban.

– Persze, elhiszem – felelte Beenay tompán. Igyekezett elrejtetni megrendülését. Keze azonban oly erősen remegett, hogy a papírköteg vitustáncot járt a markában. Le akarta tenni az asztalra, de csuklója, akárcsak Ymoté, nem engedelmeskedett akaratának, s a számítások szerteszét szóródtak a padlón.

Fara lehajolt, hogy összeszedje a lapokat. Aggódva pillantott Beenayre.

– Tanár úr, ha valamivel megbántottuk volna...

– Ugyan, szó sincs róla. Rosszul aludtam az éjszaka, ez minden. Hanem maguk jó munkát végeztek, ehhez nem fér kétség. Büszke vagyok magukra. Hogy így megoldjanak egy valóságtól teljes mértékben elrugaszkodott problémát, ami ráadásul tökéletes ellentmondásban áll minden tudományos igazsággal, s a kiindulópont képtelenségét figyelmen kívül hagyva szokott módszerességükkel végigkövessék – no, hát ez ragyogó teljesítmény, következtetőkészségük fényes bizonyítéka, elsőrangú gondolat kísérlet...

Látta, amint a másik kettő összenéz. Kíváncsi volt, mennyire sikerült őket elbolondítania.

– Most pedig – zárta le a beszélgetést –, megbocsássonak, de másutt is várnak rám...

Szorosan összecsavarta az elátkozott papírtekercset, hóna alá csapta és elviharzott a diákok mellett, ki az ajtón, végig a folyosón, szinte végigfutva az utat aprócska szobája biztos menedékéig.

– Atyaúristen! – gondolta. – Istenem, atyám, mit tettem? És mit tegyek ezek után?

Tenyérébe temette arcát, s várta, hogy lecsillapodjon kalapáló szívverése. Erre azonban kevés remény volt. A következő pillanatban már föl is pattant, s megnyomta íróasztalán a kommunikátor gombját.

– A Krónika szerkesztőségét kérem – mondta a gépnek. – Theremon 762-t.

A kommunikátorból jó ideig csak őrjítő recsegés, sistergés hallatszott, aztán hirtelen megszólalt Theremon mély hangja:

– Itt riport osztály, Theremon 762.

– Szia, itt Beenay.

– Mi baj? Rosszul hallak!

Beenay hosszan köszörülte torkát, mielőtt meg tudott volna szólalni.

– Azt mondtam, szia. Meg szeretném változtatni a találkoznánk időpontját.

– Hogy megváltoztatni? Ide figyelj, haver, tökéletesen megértem, hogy csehül állsz a reggelekkel, mert magam is így vagyok ezzel. Holnap délig azonban mindenképpen beszélnem kell veled, vagy lőttek a cikkemnek. Igazán pokolian hálás vagyok a türelmedért, de...

– Nem erről van szó. Hamarabb akarlak látni, nem később.

– Hogy mit?

– Ma este. Mondjuk fél tízkor. Vagy, ha neked jobban megfelel, legyen tíz.

– Azt hittem, fényképezned kell az Observatóriumban.

– Ördögbe a fényképezéssel. Találkoznunk kell!

– Hogyhogy? Beenay, mi történt? Csak nem Raisstával van valami?

– Raisstának semmi köze az egészhez. Akkor fél tízkor? A Hat Napban?

– Fél tízkor a Hat Napban. Ott leszek – mondta Theremon.

Az asztronómus bontotta a vonalat, s, egy hosszú pillanatig sötéten, fejét csóválva meredt az előtte heverő papírtekercsre. Valamivel nyugodtabbnak érezte magát, bár nem sokkal. Nagy megkönnyebbülés, hogy legalább Theremon-nal beszélhet gondjairól. Tökéletesen megbízott benne.

Az újságírók ugyan nem megbízhatóságukról híresek, Beenay azonban tudta, hogy Theremon elsősorban barát, s csak másodsorban firkász. Eddig még soha nem fordult elő, hogy visszaélt volna a bizalmával.

Mindazonáltal fogalma sem volt, ezen kívül mit is tehetne még. Hátha Theremonnak támad valami épkezláb ötlete. Reménykedjünk.

A hátsó lépcsőn távozott, úgy osont le a tűzlépcsőn, akár egy tolvaj. Nem akarta kockáztatni, hogy Athor belebotolják, ha a főbejáraton megy ki. Elviselhetetlen volt számára a gondolat, hogy most találkozék az öreggel, s a szemébe kelljen néznie.

Hazafelé a robogón a kínok kínját szenvedte végig. Minden pillanatban attól rettegett, hogy a nehézkedés törvénye érvényét veszti, és ő kirepül az űrbe. Nagy sokára aztán megérkezett a kis lakásba, ahol Raissta 717-tel élt.

A lánynak elakadt a lélegzete, amikor megpillantotta.

– Beenay! Olyan fehér vagy...

– Mint egy kísértet. Igen.

Kinyújtotta karját, magához vonta az asszonyt.

– Ölelj át! – kérte. – Ölelj át!

– Mi a baj? Történt valami?

– Majd később elmondom – mondta Beenay. – Csak ölelj át jó szorosán!

8.

Theremon pár perccel kilenc után már ott volt a Hat Nap Klubban. Legelőször is kezelésbe veszi egy kicsit Beenayt, gondolta, pár pohár italtra biztosan szüksége lesz bánata leöblítésére. Az asztronómus hívása borzasztóan megrémítette az volt a benyomása, mintha barátja csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudná megfékezni magában a hisztéria kitörését. Theremon el nem tudta képzelni, ugyan mi szörnyűség eshetett az Obszervatórium elszigetelt magányában, ami ilyen rövid idő alatt kikészítette. Mindenesetre Beenay láthatóan nagy bajban van, és szüksége lesz minden baráti támogatásra, amit csak megadhat.

– Egy Tanót kérek – szólta oda a pincérnek. – Nem, várjon, adjon duplát! Egy Tano Sithát, rendben?

– Dupla fehér fény rendel – mondta a pincér. – Már hozom is.

Enyhe, meleg este volt. Theremon, akit errefelé a törzsvendégnek kijáró különleges elbánásban részesítettek, szokott asztalánál ült a teraszon. Alatta vidáman sziporkáztak a belváros fényei. Onos néhány órája lenyugodott, csak Trey és Patru ragyogtak a keleti égbolton. A tárgyak éles, kettős árnyékot vetettek, amint a két nap éjszakai útját róttá. Theremon eltűnődött, holnap vajon melyik nap lesz fent az égen. A felállás folyvást változott ebben az örökös, ragyogó színjátékban. Onos bizonyára igen... Onos mindig megjelent pár órára, az év minden egyes napján... azután pedig talán Dovim, Tano és Sitha... négy napos nap lenne holnap? Nem tudta biztosan. Lehet, hogy csupán Tano és Sitha lesz fenn, meg déltájban Onos. Gyászos kilátások. De amikor másodszor kortyintott az italából, eszébe jutott, hogy ebben az évszakban tovább tart az Onos-kele. Szóval akkor a legnagyobb valószínűséggel háromnapos nap várható, ámbátor meglehet, csupán Onos és Dovim marad az égen... Nehéz ezt fejben tartani.

Megnézhetné persze egy évkönyvben, ha igazán akarná. De nem nagyon izgatta a dolog. A legtöbb ember szemlátomást tudta, mit hoz a holnapi nap – Beenay mindenképpen közéjük tartozott –, ő azonban jóval felületesebben viszonyult a kérdéshez. Amíg egyáltalán nap süt az égen, nemigen firtatta, melyik lesz az. Egy mindig akad, sőt többnyire kettő vagy három, néha négy is. Ebben olyan biztos lehet, mint hogy itt ül, és Theremonnak hívják. Hébe-korba még őt is előfordul egyszerre.

Megérkezett az itala. Alaposan meghúzta, és elégedetten szusszantott. Milyen pompás is ez a Tano! A Velkareen szigetek erős fehér rumja, keverve valami még torokégetőbb, tiszta és csípős szesszel, melyet Bagilar partjai mentén párolnak, aztán pár csepp scarrino juice, csak hogy elvegye az erejét – egyenesen fenséges!

– Látom, ízlik, amit iszol – szólalt meg egy ismerős hang a háta mögött.

– Beenay! Hamarabb jöttél.

– Csak tíz perccel. Mi az a poharadban?

- A szokásos. Tano. A Klub specialitása.
- Helyes. Én is azt kérek.
- Te? – Theremon a barátjára meredt. Beenay, amióta csak ismeri, kitartott a gyümölcsital mellett. Az asztronómus azonban furán festett ma este – nyúzottnak, fáradtnak, megviseltnek látszott. Theremon leadta a rendelést.
- Ijesztő volt látni, milyen mohón kortyol Beenay az italába. Az első hörpintés után – ugyan levegőért kapkodott – láthatóan jóval enyhébb ízt várt – utóbb azonban már el sem vette szájától a poharat.
- Nyugi – intette Theremon. – Ha így folytatod, öt perc múlva forogni fog körülötted a világ.
- Nagyon meglódult az már amúgy is.
- Ittál tán, mielőtt idejöttél?
- Nem, nem a piára értettem – mondta a fiú. – De felbukkant valami, ami alaposan megrázott. Letette italát, és komoran bámulta a város fényeit. Egy pillanat múltán azonban már újra ajkához emelte a poharat, és benyakalta a maradékot.
- Ugye, most ne igyak egy ideig, Theremon?
- Egyetértek.
- Theremon kinyúlt, és kezét könnyedén a másikéra tette.
- Mi a baj, cimbora? Mondd el nekem.
- Nehéz... elmagyarázni.
- No, próbáld csak meg! Hisz ismerem már a terepet egy ideje, tudod. Te meg Raissta...
- Nem, mondtam már, hogy ennek semmi köze hozzá. Az égvilágon semmi.
- Jó, jó. Hiszek neked.
- Talán kéne még egy ital – mondta Beenay gyorsan.
- Kicsit később. Rajta, Beenay! Mi a baj? A fiú felsóhajtott.
- Tudod, mi az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete, Theremon?
- Persze hogy tudom. Úgy értem, pontosan nem tudnám meghatározni... hisz nincs tizenkét ember Lagashon, aki tökéletesen értené, nem igaz? ... de a lényegét azért kapisgálom.
- Szóval te is beveszed ezt a dajkamesét – nevetett fel Beenay élesen. – Hogy a Tömegvonzás Elmélete nagyon bonyolult, és csak kevesen értik a matematikai hátterét?
- Mindenki ezt mondja.
- Babonáság – mondta a tudós. – Egy mondatban összefoglalhatom neked a matematikáját, és még meg is értenéd.
- Igazán?
- Mi sem egyszerűbb. Nézd csak, Theremon, az Egyetemes Tömegvonzás Törvénye, akarom mondani, Elmélete, azt állítja, hogy a világegyetemben minden test között tömegvonzás hat, melynek nagyságát bármely tetszőlegesen kiválasztott két test esetében megkapjuk, ha tömegüket elosztjuk a köztük lévő távolság négyzetgyökével. Ennyi az egész.
- Tényleg ez az egész elmélet?
- És nem is kicsiség! Négyszáz évbe került, amíg kifejlesztették.
- Miért tartott ilyen sokáig? Ahogy te elmondtad, pofon egyszerűnek látszik.
- Mert a nagy törvények nem egy lángelme titokzatos elmeszüleményei, bármit is írjanak erről az újságírók. Legtöbbjük tudósok évszázados munkájának közös eredménye. Amióta csak Genovi 41 felfedezte, hogy Lagash kering Onos körül, és nem fordítva – és ennek már négyszáz éve -, az asztronómusok szüntelenül dolgoztak a problémán, miért tűnnek el és jelennek meg a napok az égen úgy, ahogyan teszik. Fáradságos erőfeszítéseik nyomán feltárult és leírásra, majdan elemzésre került mind a hat nap bonyolult pályamozgása. Előbb azonban egyik elmélet követte a másikat. Szünet nélkül ellenőrizték, módosították, vagy vetették el őket, mígnem átdolgozott alakban újjászülettek. Pokoli munka volt.
- Theremon elgondolkozva bólogatott, miközben maga is végzett italával. Két újabb adagot rendelt a pincértől. Amíg Beenay tudományról beszél, legalább nem borul ki újra, gondolta.
- Az Egyetemes Tömegvonzás Elméletére egyébként vagy harminc éve Athor 77 tette föl a koronát, amikor kimutatta, hogy ez alapján számítható ki a hat nap röppályája. Ami bámulatra méltó tudományos teljesítmény, a legnagyobb szabásúbb logikai levezetés.
- Tudom, hogy tiszteled az öregot – mondta Theremon. – De mi köze mindennek a...

– Mindjárt a tárgyra térek – Beenay fölkel helyéről, és poharával kezében a terasz végébe sétált. Egy darabig csöndben állt ott, s a távoli Treyt és Patrut nézte eltűnődve.

Az újságíró észrevette, hogy barátján megint erőt vesz az izgalom: türelmesen várta, mikor tudja meg az okát. Egy idő után Beenay nagyot húzott italából, s anélkül, hogy megfordult volna, ismét beszélni kezdett.

– A probléma a következő. Néhány hónappal ezelőtt nekifogtam, hogy a nagy egyetemi számítógép segédletével újra kiszámoljam Lagash Onos körüli pályamozgását. Betápláltam tehát a gépbe Lagash keringésének az utóbbi hat hétben rögzített adatait, mert az év végéig várható értékekre voltam kíváncsi. Nem vártam semmi meglepőt. Meglehet, egyszerűen ürügyet kerestem, hogy a komputerrel babráljak. A számítások kiindulópontjaként természetesen felhasználtam a tömegvonzás törvényeit. – Most hirtelen megpenderült, és szembenézett barátjával. Arca komor, megszállott kifejezést öltött. – Theremon, rossz eredményeket kaptam.

– Nem értem.

– A komputer által kidobott orbitális értékek nem feleltek meg annak, ami elvárható lett volna. És, amint rájöhettél, nem is csupán a Lagash-Onos rendszert vettem figyelembe, hanem beszámítottam az összes nap perturbációját. Csakhogy ami így kijött – amit a komputer Lagash valódi pályáivaként jelölt meg – más, mint amit Athor tömegvonzási elmélete előír.

– De az előbb azt mondtad, hogy a kiindulópontnál figyelembe vitted a tömegvonzás törvényeit.

– Így igaz.

– Akkor meg, hogy az ördögbe... Theremon arca hirtelen földerült.

– Szent ég, ember! Micsoda sztori! Azt akarod ezzel mondani, hogy a Saro Egyetem vadonatúj szuperkomputere, amit a jó ég tudja hány millió kreditért szereztetek be, nem pontos? Hogy ilyen botrányosan a szélbe szórják az adófizetők pénzét? Hogy...

– A számítógépnek semmi baja, Theremon. Hidd el nekem!

– Biztos vagy ebben?

– Halálosan.

– Akkor... mi a...

– Az is lehet, hogy rossz adatokat tápláltam be. Fantasztikus egy masina, de hibás adatokból ez sem juthat helyes következtetésre.

– Á, szóval ezért borultál ki annyira, Beenay! Ide figyelj, öregem, tévedni emberi dolog. Ne légy olyan szigorú magadhoz! Te igazán...

– Ezért először is tudni akartam, helyes adatokat tápláltam-e be a számítógépbe, másodszor pedig, hogy a megfelelő saroktételeket használtam-e a levezetésekben – folytatta az asztronómus, és olyan erővel markolta meg poharát, hogy kishíján összeroppantotta. A pohár mostanára megint kiürült, konstatálta az újságíró. – Hisz, mint te is mondtad az előbb, tévedni valóban emberi dolog. Megkértem hát két ifjú titánt a végzős diákok közül, dolgozzanak ők is a problémán. Ma hozták be a számításaikat. Ez volt az a nagyon fontos megbeszélés, amiért nem találkozhattam veled. Theremon, ezek a srácok megerősítették az eredményeimet. Ugyanaz a pályaelterés jött ki nekik is, mint nekem.

– De hát, ha a számítógépnek igaza volt, akkor... akkor... – Theremon megcsóválta fejét. – Akkor mi van? Az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete nem állja meg a helyét? Erre akarsz kilyukadni?

– Igen.

Beenay szemlátomást csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta kipréselni a választ. Döbrentnek, zavarodottnak, elkeseredettnak látszott.

Theremon figyelmes tekintettel tanulmányozta. Semmi kétség, mindez zavarba ejtő, s valószínűleg igen kellemetlen is a fiú számára. Az újságíró azonban továbbra sem értette, miért váltott ki a felfedezés ekkora hatást barátjából.

Azután egy szempillantás alatt megértett mindent.

– Athorról van szó! Attól félsz, ugye, hogy megsérted az öreget?

– Pontosán erről van szó – felelte Beenay, s hálás, csaknem alázatos tekintetet vetett barátjára, amiért ennyire átérzi vívódását. Levetette magát a székébe, s begörbödött háttal, lehorgasztott fejjel meredt maga elé. Fojtott hangon beszélni kezdett:

– Megölné a profot, ha megtudná, hogy valaki megtépázta a csodálatos elméletét. És most tessék, nekem jutott ez az iszonyú szerep. Apám helyett apám volt, Theremon. Amit csak az elmúlt tíz évben

elértem, mind az ő biztatásának, útmutatásának, hm... szeretetének köszönhetem. És most ezzel fizetek vissza. Nem csupán az életművét teszem tönkre, de tört döfök a szívébe, én, és senki más, Theremon!

– Eszedbe jutott, hogy megsemmisítsd az eredményeidet?

Beenay hökkenten nézett rá.

– Tudod, hogy ez lehetetlen!

– Persze, persze. Csak arra voltam kíváncsi, gondoltál-e erre az eshetőségre.

– Hogy a lehetetlent fontolgattam volna? Nem, egy percig sem! Meg sem fordult a fejemben. De hát mihez kezdjek most, Theremon? Jó, tegyük fel, eldobom a papírjaimat, és úgy teszek, mintha sosem foglalkoztam volna a dologgal. Hanem ez is iszonyú gáztett lenne! Lényegében tehát két választásom van: vagy önnön tudományos lelkiismeretemen teszek erőszakot, vagy Athort teszem tönkre. Azt az embert, aki nem csupán a szakma vezéralakja a szememben, hanem egyúttal saját szellemi tanítómesterem is.

– No ugyan, jó kis tanítómester!

Az asztronómus szemei kerekre tágtak a dühtől és a meglepetéstől.

– Theremon, vigyázz a szádra!

– Nyugalom, nyugalom – az újságíró békítőleg tárta szét kezét. – Az a benyomásom, túlságosan magas polcra helyezed, Beenay. Ha Athor valóban az a nagyszerű ember, akinek gondolod, nem helyezi saját jó hírét a tudományos igazság elébe. Érted már? Athor elmélete is csak olyan, mint a többi elmélet. Pár perccel ezelőtt ugyan a Tömegvonzás Törvényeként emlegetted, de aztán kijavítottad magadat. Elmélet tehát... feltételezés... megfejtési kísérlet. Ebben a műfajban messze a legjobb, amit valaha is alkottak, elismerem, de nem tévedhetetlen. A tudomány megközelítések sorából építkeznek, melyek fokként mind közelebb visznek az igazsághoz. Ez is a te mondásod még a régi időkben, azóta sem felejtettem el. Eszerint minden elmélet állandó újragondoláson, módosuláson megy keresztül, nem igaz? És ha a végén kiderül, hogy nem fedti a valóságot, hát olyannal helyettesítendő, ami pontosabb leírással szolgál. Igazam van, Beenay? Egyetértesz?

A fiú minden ízében reszketett. Holtsápadt volt.

– Nem hozatnál még egy italt, Theremon?

– Nem. Ide figyelj, még nem fejeztem be. Azt mondod, aggódsz Athor miatt – hiszen benne jár a korban, és gondolom, az egészsége is törékeny lábakon áll –, ezért nincs szíved, hogy megmondod neki, hibásnak találtad az elméletét. Jó. Ez jó tanítványhoz illő, emberséges nézőpont. De gondold csak végig! Ha Lagash pályájának kiszámítása olyan egetverően fontos, előbb-utóbb valaki más is felfedezi majd ugyanezt a hibát Athor elméletében. Egyáltalán nem biztos, hogy olyan tapintatosan adná ezt a mester tudtára, mint te magad. Lehet éppen Athor vetélytársa is, ha nem az ellensége – minden tudósnak akadnak irigyei, eleget hallottam tőled. Még mindig jobb volna, ha te közölnéd finoman, tapintatosan vele a dolgot, mintsem hogy egy reggel a Krónikában olvassa, nem gondolod?

– Igen – suttogta Beenay. – Tökéletesen igazad van.

– Akkor eléállsz, és megmondod neki?

– Igen. Igen. Muszáj lesz, azt hiszem. – Az asztronómus az ajkába harapott. – Nagyon nyomorultul érzem magam ebben a szerepben, Theremon. Olyan ez, mint egy apagyilkosság.

– Tudom, tudom. De hát nem Athor gyilkosa leszel, csupán egy hibás elméleté. A hibás elméleteknek pedig nincs létjogosultságuk a földön. Athornak éppúgy köszönheted majd, mint magadnak, ha az igazság napvilágra kerül. – Theremon habozni látszott, ugyanis meglepő új gondolata támadt. – És van persze egy harmadik lehetőség is. Laikus vagyok, tudod, ki is nevezhetsz... de mi van akkor, ha a Tömegvonzás Elmélete is helytálló, meg Lagashnak a komputer által kiszámított pályadatai sem tévesek, és valami eddig teljesen ismeretlen tényező felelős az eltérésekért?

– Nem lehetetlen – felelte Beenay fakó, csüggeteg hangon. – Hanem amint talányos, ismeretlen tényezőkkel kezdünk el dobálózni, egy csapásra a fantázia birodalmába kerülünk... Például... Tegyük föl, létezik még egy láthatatlan nap, a megfelelő tömeggel és gravitációs erőterrel persze, csak nem tudunk róla. Ezért a gravitációs számításainkban is figyelmen kívül hagytuk, ami meghamisítja az eredményeinket. Erre gondoltál?

– Igen... körülbelül.

– Miért ne legyen akkor mindjárt öt láthatatlan nap? Vagy ötven? Ha tetszik, holmi láthatatlan óriás, aki kénye-kedve szerint húzgálja ide-oda az égiteket? Vagy mondjuk egy böhm nagy sárkány, akinek egyetlen szusszantása elég, hogy letaszítsa Lagasht a pályájáról? Hiszen nem tudjuk megcáfolni a létezésüket. Ha így tesszük föl a kérdést, Theremon, az égvilágon minden hihetővé válik, csak épp értelme nincs az egésznek. Legalábbis a számomra. Én csupán valóságos adatokkal tudok dolgozni. Meglehet, igazad van, hogy egy ismeretlen tényezőt feltételezel. De ilyen alapon nem kezdhetek semmilyen értelmes dologba. Egyedül annyit tehetek, hogy elmegyek Athorhoz, amit meg is teszek, ezt megígérem, és közlöm vele a számítógép eredményeit. De sem neki, sem másnak nem merem szóba hozni ezt a rejtélyes ismerlent. Különben magam is éppoly bolondnak tűnék, mint a Láng Apostolai, akik mindegyre titokzatos megvilágosodásaikról kárálnak... Theremon, most már igazán szükségem lesz egy italra.

– Rendben. És ha már a Láng Apostolairól beszélünk...

– Meg akarsz interjúvolni, tudom, – Beenay kimerülten végigsimított homlokán. – Igen, igen. Nem hagylak cserben. Hiszen olyan borzasztóan sokat segítettél ma este. Mit is mondtak pontosan az Apostolok? Elfelejtettem.

– Mondior 71 nyilatkozott – mondta Theremon. – A fő-korifeusuk személyesen. Mit is mondott... hadd gondolkozzam... szóval, azt állítja, közeleg az idő, amikor az istenek megtisztítják bűneitől a világot; olyannyira, hogy mára végítélet pontos napját és óráját is tudni véli. Az asztronómus fölnyögött.

– És mi ebben az új? Nem ezt mondják már évek óta?

– Igen, de egyre több véres részlettel szolgálnak. Tudod, azt hangoztatják, hogy nem először pusztul el a világ. Tanításaik szerint az istenek szántsándékkal tökéletlenek alkották az embert, mintegy próbaképpen, és egyetlen évet adtak – mármint a maguk isteni évét, nem a mi rövidke időnkét – a megtérésre. Istenévnék nevezik ezt az időtartamot, ami pontosan 2049 évet tesz ki a mi időszámításunk szerint. Valahányszor egy ilyen Istenév véget ért, az istenek újra és újra konstatálták elvetemült bűnösségünket, és Égi Lángot küldtek le a mennyekből az emberiség elpusztítására. Úgy mondják, a szent Csillagokból származik ez a láng. Az Apostolok legalábbis így hiszik.

– A Csillagokból? – kérdezte Beenay. – A napokra gondolnak?

– Nem, Csillagot mondanak. Mondior szerint a Csillagok lényegileg különböznek a hat napunktól... Nem igazán hallgattál oda, ugye, erre a marhaságra, Beenay?

– Nem, mi a fenének kellett volna.

– Na szóval, ha az Istenév véget ér, és Lagash ez idő alatt sem tér jobb belátásra morális értelemben, szent tűz hullik majd ránk ezekből a Csillagokból, és eléget minket. Mondior azt tanítja, hogy számtalanszor sor került már erre. Valahányszor azonban az istenek megbüntetnek minket, kegyesek is hozzánk. Egy részük legalábbis: A lágyszívű istenek szava dönt a szigorúbbakkal szemben, és az emberiség újabb esélyt kap a megjavulásra. A legjámborabbak tehát élve kerülnek ki a népirtásból, és új határidő tűzetik ki: az emberiség megint kap 2049 évet, hogy letérjen a bűn útjáról. Ez az idő most ismét lejárt, mondja Mondior, mivel éppen 2048 év telt el a legutolsó világegés óta. Úgy tizennégy hónap múlva eltűnik tehát minden Nap, és ezek a förtelmes Csillagok lángot ontanak alá a fekete égből, hogy eltöröljék a föld színéről a megátalkodottakat. Hogy pontos legyenek, minderre jövő év Theptár 19-én kerülne sor.

– Tizennégy hónap múlva – füstölgött magában Beenay. – Theptár 19-én. Igazán pontosan meghatározta, nem, Theremon? Gondolom, még az óráját is tudja.

– Igen, ezt állítja. Ezért szeretném, ha valamilyen obszervatóriumi ember nyilatkozna, lehetőleg te. Mondior legutolsó bejelentése feltételezi, hogy a katasztrófa eljövetele tudományos egzaktsággal meghatározható... nem a Jelenések könyvének pusztá recitálása tehát, hanem ugyanolyan asztrológiai apparátussal kiszámítható, mint a... mint a...

Az újságíró ijedten elhallgatott.

– Mint az égitekek keringési adatai, ezt akartad mondani? – fejezte be a mondatot epésen Beenay.

– Hát... igen – felelte Theremon meglehetősen zavarban.

– Akkor tán mégis veszve minden remény, ha az Apostolok sem tudnak különb munkát végezni nálunk.

– Interjúra van szükségem, Beenay.

– Igen, értem.

Megérkezett a következő rund ital. A fiú kézbe vette poharát.

– Mit szólnál ehhez? – kezdte pillanatnyi gondolkodás után. – A tudomány fő feladata, hogy az igazságot elválassza a hazugságtól, s ezáltal fölfedje a világegyetem valós működését. Az igazságot sosem állíthatjuk a téveszmék szolgálatába. Szerintünk, egyetemi emberek szerint legalábbis nem ez a tudományos megközelítés. Igen, meg tudjuk határozni a napok pontos mozgását az égen... de használjuk akár a legjobb komputerünket, akkor sem jutunk közelebb ahhoz, hogy az istenek szándékát megjövendöljük. Aminthogy, gyanítom, erre a jövőben sem leszünk képesek... No, hogy hangzik?

– Tökéletes – mondta Theremon. – Lássuk csak – és körmölni kezdte. – A tudomány fő feladata, hogy az igazságot elválassza a hazugságtól, s ezáltal... ezáltal... Hogy van tovább, Beenay?

A fiú szó szerint lediktálta az egészet, mintha bebiflázta volna. Aztán egyetlen hatalmas kortyintással kihörpintette harmadik poharát.

Ezt követően fölállt, elmosolyodott, – először ezen az esten –, és összecsuklott a kövezenen.

9

Athor 77 szeme összeszűkül, amint az íróasztalán heverő kis papírköteget tanulmányozta, mintha olyan szárazföldek térképei volnának, melyeknek létezéséről élő ember sosem hallott még.

Valahogy mégis megőrizte hidegvérét. Maga is elcsodálkozott a nyugalmán.

– Nagyon érdekes, Beenay – mondta lassan. – Igazán roppantul érdekes.

– Természetesen, professzor úr, nem zárható ki a lehetőség, hogy valami alapvető hibát vétettem az alapfeltételezéseknél, meg hogy Yimot és Faro szintén...

– Hogy mindhármatok kiindulópontja téves lett volna? Nem, Beenay. Ezt nem hiszem.

– Mindössze jelezni kívántam e lehetőséget.

– Kérlek – mondta Athor. – Hadd gondolkozzam.

Már jócskán benne jártak a délelőttben. Onos teljes fényében tündökölt, s besütött az Observatórium igazgatójának magas ablakán. Dovim viszont alig-alig volt látható, aprócska vörös pontként kapaszkodott az északi égbolton.

Athor újra meg újra végiglapozott a papírosokon. Milyen különös, gondolta, hogy ilyen könnyen veszem ezt az egészet. Beenayt sokkal jobban kihozta a sodrából; engem mintha meg sem érintett volna.

Talán sokkot kaptam, tűnődött.

– Itt, professzor úr, Lagash pályája látható, az évkönyv számításai szerint. Itt pedig, a papíron, a pályáiv egyes pontjai az új komputer által számított időpontokban...

– Kérlek, Beenay. Azt mondtam, gondolkozni akarok.

A fiú buzgón bólogatott. Athor rámosolygott, pedig igencsak neheze égett. Az Observatórium félelmetes igazgatója, a magas, vékony, parancsoló tekintetű férfi fenséges fehér üstökével oly régen játszotta a Tudomány Zordon Óriása szerepét, hogy nemigen tudta már meghajlítani hátát, s közönséges emberi reakciókat fölmutatni. Itt az Observatóriumban legalábbis, ahol egyfajta félistenként tekintettek föl rá. Otthon feleségével, gyerekeivel, s főként unokái zajongó falkájával persze másképpen volt minden.

Egyszóval az Egyetemes Tömegvonzásban hibádzik valami.

Nem és nem! Ez lehetetlen! Józan esze vadul tiltakozott a gondolatra. Az Egyetemes Tömegvonzás elmélete nélkülözhetetlen a világegyetem alapszerkezetének megértéséhez, erről továbbra is meg volt győződve. Túlontúl is kristálytisza, logikus, gyönyörű ahhoz, hogy rossz legyen.

Tekintsünk el az Egyetemes Tömegvonzás elvétől, és az egész kozmosz káoszba hullik.

Képtelenség. Elképzelhetetlen.

Ezek a számok azonban... Beenay istenverte számítógépes papírjai...

– Látom, haragszik, professzor úr – locsogott tovább a csillagász. – Engedje meg, hogy megmondjam, igazán megértem... nagyon megrázhatta önt... bárki haragudna az ön helyében, hogy az életművét így veszni látja...

– Beenay...

– Tessék, professzor úr?

– Igenis haragszom rád. De nem azért, amiért gondolod.

– Hanem, professzor úr?

– Először is bosszant a locsogásod, mikor pedig minden vágyam, hogy csöndben végiggondoljam ennek a rakás papírnak a következményeit, amit elélem lökni szíveskedtél... Másodsor, ami még fontosabb, mélységesen felháborít, hogy egy percet is haboztál elélem tárnai a fölfedezésed. Miért vártál ilyen sokáig?

– Csak tegnap fejezték be a fiúk az ellenőrzést.

– Tegnap! Akkor már tegnap itt kellett volna lenned! Valóban azt akarod mondani, Beenay, hogy el akartad sinkófolni az egészet? Eldobni a számításaidat, és hallgatni?

– Nem, professzor úr – mondta a fiú szálnalmasan. – Nem foglalkoztatott ez a gondolat.

– Na, még szerencse! Mondd, fiam, komolyan azt hiszed, annyira beleszerelmesedtem saját szépséges elméletembe, hogy azt kívánom, egyik legtehetségesebb munkatársam rejtse el előlem a kellemetlen tény, miszerint az elméletben hibádzik valami?

– Nem, professzor úr. Szó sincs erről.

– Akkor miért nem jöttél ide rohanvást, amint biztos voltál az eredményeidben?

– Mert... mert, uram... – a fiatal asztronómus legszívesebben egyé vált volna a szőnyeggel. – Mert tudtam, mennyire fölizgatom ezzel. Mert arra gondoltam, hogy... hogy esetleg megárt önnek ez az izgalom... Ezért hát fontolóra vettem a dolgot, beszéltem pár barátommal, végiggondoltam saját szerepemet az egészben, míg a végén arra a meggondolásra jutottam, nincs más választásom, közölnöm kell önnek, hogy az Egyetemes Tömegvonzás...

– Eszerint tényleg azt hiszed, hogy jobban szeretem saját elméletemet az igazságnál, mi?

– Jaj, nem professzor úr, nem!

Athor ismét elmosolyodott, ezúttal csöppet sem kényszeredetten.

– Pedig így van, sajna. Gyarló ember vagyok én is, ha tetszik, ha nem. Az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete meghozta nekem mindazt a tudományos elismerést, ami csak e golyóbison föllelhető. Bérletet váltottam vele az örökkévalóságba, Beenay. Ezt te is jól tudod. És most arra kell gondolnom, hogy az elmélet rossz... ó, ez borzasztó megrázkódtatás, Beenay, egész valómat átjárja. Ebben ne legyen félreértés... És persze, továbbra is azt hiszem, az elméletem megállja a helyét.

– Hogyan, professzor úr? – Beenay arcára kiült a rémület. – De hát kismilliószor leellenőriztem...

– Ó, az eredményeidben semmi hiba, efelől nincs kétségem. Hogy Faro, Yimot és te mindhárom tévedtetek volna, ennek, mint mondtam már, nem sok valószínűségét látom. Hanem amit elélem tettél, nem szükségképpen dönti meg az Egyetemes Tömegvonzás elvét.

– Nem? – pislogott Beenay.

– Nem bizony – mondta Athor, egyre inkább belemelegedve, csaknem vígan. Az első néhány pillanat kísérteties, halálos nyugalma annak a derűnek adta át helyét, amit az ember akkor érez, ha nyomára jutott az igazságnak.

– Mert végül is mit mond ki az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete? Hogy minden test az univerzumban – távolságával és tömegével arányosan – vonzerőt fejt ki az összes többi testre. És ti hogyan használtátok föl ezt az elvet Lagash pályájának kiszámításánál? Nos, nyilván figyelembe vettétek mindazt a gravitációs hatást, amit a különböző égitestek fejtenek ki világunk Onos körüli keringésében. Így történt?

– Igen, professzor úr.

– Ebben az esetben pedig korántsem kell sutba dobnunk az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét, egyelőre legalábbis. Az most a dolgunk, fiam, hogy újragondoljuk a világegyetemre vonatkozó tudásunkat, és kiderítsük, nem hagytunk-e figyelmen kívül valamit a számításaink során... valami titokzatos tényezőt, ami számunkra ismeretlenül gravitációs erőt fejt ki Lagashra.

Beenaynek magasba szaladt a szemöldöke. Meglepetésében elakadt a lélegzete.

Azután nevetni kezdett. Először megpróbálta elfojtani: Összeszorította állkapcsát, de csak kitört belőle a kacagás, hogy kétrét görbedt és levegő után kapkodott; majd kezét szája elé tapasztva iparkodott visszazorítani a vidámság eme áradatát.

Athor döbbenet figyelte.

– Még hogy „ismeretlen tényező”! „Sárkány az égen”, „a láthatatlan óriás”! – kacagott a fiú.

– Sárkány és óriás? Miről beszélsz, fiam?

– Tegnap este... Theremon 762... jaj, professzor úr, igazán nagyon sajnálom, kérem, bocsásson meg nekem... – Beenay heves küzdelmet folytatott, hogy visszanyerje önuralmát. Arcán megfeszültek az izmok, vadul pislogott és visszatartotta lélegzetét. Még el is fordult egy pillanatra, és mire visszafordult, helyel-közzel ismét a régi volt. Szégyenkezve folytatta:

– Megittunk pár pohárral tegnap este Theremon 762-vel... tudja, az újságíróval... mondtam neki valamit arról, hogy mire jutottam, és milyen nehezemre esik ön elé tárnai a felfedezésemet.

– Kiteregetted ezt az egészet egy újságíró előtt?

– Nagyon megbízható ember és jó barát.

– Mind széltoló, Beenay. Higgy nekem!

– Ez nem, professzor úr. Ismerem, mint a tenyeremet, és tudom, soha nem tenne olyat, amivel megsérthet vagy megbánhat. Sőt, kitűnő tanáccsal is szolgált: a lelkemre kötötte, hogy idejőjtek, amit meg is tettem. Vigasztalni akart, némi reményt csöpögtetni belém, és ugyanazt mondta, amit ön az imént. Vagyis hogy létezhet valami „ismeretlen tényező” – igen, pontosan ezzel a szóval mondta –, ami megzavarja Lagashra vonatkozó tudásunkat. Mire én kinevettem, és azt feleltem, szükségtelen ismeretlen tényezőkkel takaróznunk, túl olcsó megoldásnak látszik. Még gúnyolódtam is, hogy evvel az erővel akár holmi láthatatlan óriás jelenlétét is föltételezhetnénk, aki kiteszítja Lagasht a pályájáról, vagy egy behemót sárkány fújja odébb. Most pedig ön ugyanehhez az okfejtéshez folyamodik... pedig ön nem laikus, mint Theremon, hanem a világ legnagyobb asztronómusa! Megérti, milyen ostobának érzem a helyzetet, professzor úr?

– Azt hiszem, igen – válaszolt Athor. Kezdte fárasztani a dolog. Végigsimított impozáns fehér üstökén, mindaddig szeretetteljes tekintetében kezdtek megmutatkozni az ingerültségjelei.

– Igazad volt, amikor azt mondtad a barátodnak, hogy a misztikus kitalációk nem a legcélravezetőbbek egy probléma megoldásában. Viszont a laikusok ötletei is jól jöhetnek nagynéha. Eddigi tudásunk szerint mindenképpen munkál valami ismeretlen tényező Lagash pályáivének kialakításában. Mindenképpen számba kell vennünk ezt az eshetőséget is, mielőtt sutba hajítanánk az elméletemet. A legjobb lesz, ha most Thargola Kardjához folyamodunk. Tudod mi az, Beenay?

– Természetesen, professzor úr. A takarékosság elve. Elsőnek a középkori filozófus, Thargola 14 fogalmazta meg, úgymint „karddal hasítsunk ketté minden, nem feltétlenül szükséges hipotézist”. Lehet persze, hogy más szavakkal mondta, de ez volt az értelme.

– Nagyon helyes, Beenay. Ámbátor nekem a következőképpen tanították, „Ha több hipotézis áll rendelkezésünkre, első lépésként kardunkkal vágjuk szét a legbonyolultabbakat”. Jelen esetben két hipotézissel dolgozhatunk tehát: ad egy, az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete tévedés; ad kettő, Lagash pályájának kiszámításakor figyelmen kívül hagyatott valami ismeretlen s talán mindörökre megismerhetetlen tényezőt. Ha az első hipotézis mellett tesszük le a garast, minden eddigi tudásunk a világegyetem szerkezetéről merő káoszba hullik. Ha viszont a másodikat fogadjuk el, mindössze az ismeretlen tényezőt kell meghatározni, és helyreáll a dolgok rendje. Mint nyilván te magad is belátod, összehasonlíthatatlanul könnyebb megkeresni egy eddig figyelmen kívül hagyott hatóerőt, mint az égitestek mozgását leíró új világtörvényt fabrikálni. Ennek okáért az első hipotézis megérett Thargola Kardjára, mi pedig kutatásainkat az egyszerűbb feltételezésre alapozhatjuk. No, mit szólsz hozzá, fiam?

Beenay arca fölragyogott.

– Akkor hát mégsem ártottam nagyon az Egyetemes Tömegvonzás Elméletének?

– Eddig legalábbis. Feltehetően helyet nyertél viszont magadnak a tudomány történetében, noha egyelőre nem tudni, a szobordöntögetőét avagy az újítóét. Imádkozzunk az utóbbiért. Most pedig komoly agymunka vár ránk, fiatal barátom.

Athor 77 behunyta szemét, és megdörzsölte fájó homlokát. Régóta nem végzett már valódi tudományos munkát, merengett. Az utóbbi nyolc-tíz évben csaknem minden idejét lekötötték az Observatórium irányításával járó teendők. Ám azért hát csak maradt pár gondolat abban a koponyában, amely megalkotta az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét...

– Először is át szeretném nézni a számításaidat – mondta. – Azután pedig, azt hiszem, saját elméletemet veszem vizsgálat alá.

10.

A Láng Apostolainak székháza ragyogó, aranyszín kőből épült karcsú, pompázatos torony volt, mely csillogó-villogó dárdaként magasodott a Seppitan-folyó fölé Birigamban, Saro City elegáns negyedében. Ez az égnek szökő torony valószínűleg egyike a főváros legértékesebb ingatlanainak, méregette Theremon.

Eddig nemigen izgatta a kérdés, tény és való azonban, hogy az Apostolok dúsgazdag társaság voltak. Saját rádió- és televízióállomásokkal rendelkeztek, újságokat és folyóiratokat birtokoltak, erről a gigászi toronyról már nem is beszélve. Hatalmas vagyonuk jó részét nyilván elrejtették a kíváncsi tekintetek elől. Theremon eltűnődött. Egy tucat fanatikus, puritán szerzetes? Vajon miként sikerült rátenni a kezüket erre a több százmillió kreditnyi gazdagságra? Utóbb aztán eszébe jutott, hogy olyan közismert iparmágnások tartoznak Mondior és az Apostolok elkötelezett hívei közé, mint Bottiker 888 vagy Vivin 99. Csöppet sem lepné meg, ha megtudná, hogy a két gyáros és hasonszőrű társaik kiadósan hozzájárultak az Apostolok mesés kincsesládájának bővítéséhez.

Aztán meg, ha a szervezet csak tizedannyira öreg is, mint állították ők tízezer évet mondtak! –, s ha okosan gazdálkodtak vagyonukkal az évszázadok forгатagában, csak az istenek a tudói, mennyivel gyarapították tőkéjüket, gondolta Theremon. Akár több billió kreditre is rúghat. Meglehet, övék a fél város.

Mindenesetre belülről is érdemes lesz körülnézni.

Belépett az óriási, visszhangos előcsarnokba, és lenyűgözve kémlelt körbe. Ámbár most járt itt először, épp elég mendemondát hallott a torony kívül-belül fényűző pompájáról. A hallottak azonban eltörpültek az épület nagyúri pazarsága mellett.

Amerre a szem ellátott, a padozatot fényes, színpompás berakásokkal ékesített márványlapok borították. A magasba nyúló, boltíves falakat absztrakt mintázatú, csillogó, arany mozaikok díszítették. Vert arany és ezüst kandeláberek szórták szerteszét a varázslatos fény csillámló záporát.

A bejárattal szemben Theremon nemesfémekből és drágakövekből megmunkált furcsa szerkezetre bukkant, amely szemlátomást az univerzum modelljéül szolgált. A mennyezetről láthatatlan szálakon hatalmas golyóbisok csüngtek alá, nyilván a hat nap jelképeként. Mindegyik titokzatos fényt sugárzott magából. Onos volt a legnagyobb, aranyfényben ragyogott. Dovim vöröse halványan parázslott, a Tano-Sitha ikerpár hideg kékesfehér fényben játszott, míg Patru és Trey lágyabb, simogatóbb fényt vetett. Egy hetedik golyóbis – feltehetően Lagash – mozgott az előbbi hat körül, mint valami elszabadult, sodródó léggömb, mindig annak a napnak színét tükrözve vissza, amelynek szomszédságában elhaladt.

Az ámuldozó újságíró gazdátlan hang szólította meg:

– Volna szíves megmondani a kedves nevét?

– Theremon 762 vagyok. Mondiorral van találkozóm.

– Igen. Kérjük lépjen be az öntől közvetlenül balra nyíló szobába, Theremon 762!

De Theremon semmi ilyesminek nem látta nyomát a jelzett irányban. Ekkor azonban a mozaikok bontotta fal egy része hangos döndüléssel félregördült, s kis, tojásdad alakú helyiség tárult föl mögötte; inkább előszobára, semmint szobára emlékeztető. A falakat zöld bársonydrapéria burkolta, s egyetlen fényforrásként egy rúdégő szórta szét borostyánsárga sugarát.

Az újságíró vállat vont és belépett. Az ajtó azon nyomban bezárult mögötte, és a férfi meghökkenve tapasztalta, hogy a helyiség megindul vele. Nem szobában volt tehát, hanem egy lift szállította fölfelé, mind följebb és följebb, meglehetősen ráérős tempóban. Theremon úgy érezte, egy örökkévalóságba telt, mire a lift-szoba nagy sokára megállt, és az ajtó újra oldalt csusszant előtte.

Fekete csuhás alakkal találta szemben magát.

– Erre legyen kedves!

Néhány lépést mentek egy szűk folyosón, mígnem amolyan előszoba félebe jutottak, ahol a fal nagy részét Mondior 71 hatalmas portréja foglalta el. Mikor beléptek, az arckép mintha furán életre kelt és fölizzott volna. Mondior sötét, tüzes tekintete egyenesen az újságíró szemébe mélyedt. A Főapostol zord ábrázata valami különös belső fénytől sugárzott, amely egyfajta vad szépséget kölcsönzött lényének.

Theremon meglehetősen egykedvűen nézett szembe a képmással. De kérgesszívű újságíró létére mégiscsak inába szállt a bátorsága, amint arra gondolt, hogy pillanatokon belül szemtől szembe kerül az arckép tulajdonosával. Más dolog a rádióban vagy tévében föllépő Mondior, ott nem nehéz egy kézlegyintéssel elintézni, mint holmi képtelen tanítással házaló eszelős prédikátort. És megint más a hús-vér ember az egyéniségéből sugárzó félelmetes, misztikus erővel; már ha ez a portré valóban megközelíti a valóságot. Mindenesetre nem árt résen lenni, figyelmeztette magát Theremon.

– Kérem, lépjen be! – riasztotta föl tűnődéséből a fekete csuhás szerzetes.

A képmástól balra ismét megnyílt a fal, s egy irodahelyiség vált láthatóvá. Dísztelen, akár egy szerzetescella. Bútorzatát mindössze egy fényes kötömbből faragott csupasz íróasztal és ismeretlen, vörösen erezett szürke fából ácsolt, alacsony támlátlan szék alkotta. Az asztal mögött erőt és hatalmat sugárzó férfi ült az Apostolok fekete csuhájában, melynek kámzsáján vörös szegély futott körbe.

A maga nemében ugyancsak mely benyomást keltett, mégsem maga Mondior 71 volt.

Mondior – fényképeiből és televíziós szerepléseiből ítélve – hatvanöt – hetven körüli, még mindig igen férfias jelenség lehetett. Sűrű, sötét, hullámos haja erősen őszült; húsos, kerekded orcája, duzzadt ajka, merészen ívelő orra, szénfekete, busa szemöldöke, sötét tekintete tiszteletet parancsolt. Ez a férfi az íróasztal mögött azonban minden kétséget kizáróan fiatal volt, alig negyven, s noha maga sem tűnt kevésbé férfiasnak, mégis homlokegyenest eltérő egyéniség volt, mint mestere: igen sovány termet, keskeny, éles arc, és vékony, összeszorított ajkak. Kámzsa alól kibuggyanó haja, a homlokába hullt, különös téglavörös színben lángolt. Kék szeme hidegen, engesztelhetetlenül szikrázott.

Semmi kétség, ez az alak valami vezető-féle lehet a szervezetben. Theremonnak azonban Mondiorral volt találkozója.

Csak ma reggel határozta el, miután megírta cikkét az Apostolok legújabb kirohanásáról, hogy többet kell megtudnia erről az ismeretlen kultusról. S bár minden eddigi megnyilvánulásukat badarságnak tartotta, e locsogásban mégis egyre több érdekes mozzanatot vélt felfedezni, ami jó anyagnak ígérkezett a továbbiakban. Talán utána kellene olvasni a témának, és csak azután menni a főmuftihoz, habozott magában. Már ha egyáltalán odaengedik. Legnagyobb meglepetésére azonban amint fölhívta őket, közölték vele, hogy még aznap Mondior 71 színe elé járulhat. Túl könnyű fogásnak látszott.

Most jött csak rá, mennyire.

– Folimun 66 vagyok – szólalt meg a férfi olajos, sima hangon, ami igencsak különbözött Mondior hipnotikus mennydörgésétől. Theremon mégis kiérezte e hangból a parancsoláshoz szokott egyéniség magabiztosságát.

– Én vagyok a szervezet központi sajtófőnöke – folytatta a szerzetes. – Örömmel válaszolok minden kérdésére.

– Nekem magával Mondiorral volt találkozóim – mondta Theremon.

Folimun 66 fagyos tekintete leheletnyi meglepetést sem árult el.

– Tekintsen akkor Mondior szószólójának!

– Azt hittem, személyesen tud fogadni.

– Úgy is van. Mondior szava az én szavam.

– Nekem mégis a Mondiorral való személyes találkozást helyezték kilátásba. Nem kétlem, hogy hitelt érdemlő az ön nyilatkozata is, de nem csupán információkért jöttem önökhöz. Mondior egyéniségére voltam kíváncsi, arra, hogy a világ megjövendölt végpusztulásán túl miként vélekedik egyéb dolgokról, mit gondol például...

– Csak ismételni tudom az előbb mondottakat – vágta el szavát elegánsan Folimun. – Nyugodtan tekinthet Mondior szószólójának. Öméltósága nem tudja ma személyesen fogadni.

– Akkor tán megbeszélhetnénk egy másik időpontot, amikor Öméltósága...

– Értse meg, Mondior soha nem érhető el személyes interjúk számára, soha. Érti már? Öméltóságának jóval sürgősebb teendői adódnak most, hogy csupán néhány hónap van hátra a Láng Idejéig.

Folimun elmosolyodott, váratlanul meleg és emberséges mosollyal, talán hogy elvegye szavai életét, talán hogy csökkentse az utolsó fordulat melodramatikus ízét. Csaknem gyöngéden folytatta:

– Megértem, hogy valamilyen félreértés folytán ön úgy hitte, nem Mondior képviselőjével, hanem magával a Főapostollal találkozik. De sajnos nem lehet másként. Ha engem nem tart megfelelőnek,

hát igazán sajnálom, hogy hiába fáradt ide. Én vagyok viszont a leghasznosabb információforrás, akivel a rendünkből módja nyílik beszélni, úgy most, mint bármikor.

Újra az a mosoly. Olyasvalakié, aki hidegen és könyörtelenül csapja be az ajtót az ember orra előtt.

– Legyen hát – mondta az újságíró pár másodperc gondolkodás után. – Mi más választásom volna? Mennyi ideje van rám?

– Amennyit óhajt, még ha első beszélgetésünket kissé rövidebbre kell is fognunk. És ne feledje – s itt majdhogynem hamiskásan elfintorodott –, mindössze tizennégy hónapunk van hátra. Nekem is akad pár elintéznivalóm ez alatt az idő alatt.

– El tudom képzelni. Tizennégy hónapot mondott? És mi lesz azután?

– Eszerint nem olvasta a Jelenések könyvét.

– Bevallom, mostanában nemigen forgattam.

– Megengedi akkor – Folimun vékonyka, vörös táblájú könyvet húzott elő láthatóan üres íróasztala egyik rekeszéből, és Theremon felé csúsztatta. – Hadd adjam önnek. Remélem, tanulságosnak találja. Addig is, hadd foglalom össze az ön érdeklődésére leginkább számot tartó részleteket. Igen hamar, egészen pontosan 418 nap múlva, jövő év Theptár 19-én eddig oly otthonos, kényelmes világunk nagy átalakuláson megy keresztül. A hat nap belül a Sötétség Barlangjába, és eltűnik; megjelennek előttünk a Csillagok, és egész Lagash lángtengerbe borul.

Mindezt hangsúlytalanul, mindennapos hanghordozással mondta, mintha csak egy holnap délutánra várható záporról beszélne, avagy egy ritka bokor jövő héten esedékes virágzásáról a Városi Botanikus Kertben. A Sötétség Barlangjába lépő hat nap. A Csillagok.

– A Csillagok – mondta Theremon fennhangon. – Tulajdonképpen mik ezek?

– Az istenek eszközei.

– Nem tudná közelebbről meghatározni?

– Még 418 nap, és a Csillagok természete bőségesen megvilágosodik előttünk – felelte Folimun 66.

– Amikor lejár a jelenlegi Istenév – fejezte be az újságíró. – Theptár 19-én.

Folimun kellemesen meglepődött.

– Mégiscsak tanulmányozta tanításainkat.

– Valamelyest. Mondior utóbbi időben mondott beszédeit mindenesetre meghallgattam. Tudok a 2049 éves ciklusról... És milyen lesz a Láng Ideje? Gondolom, nemigen szolgálhat előzetes leírásokkal.

– Talál róla említést a Jelenések könyve ötödik fejezetében. Nem, ne keresse, elmondom fejből magának. „És akkor az Égi Láng a mennyből a földre vettete, és a hová odaére, Lagash városi tűzzel emésztettek vala, írmagját sem hagyván az embernek és az ő művének.”

Theremon bólintott.

– Hirtelen világégés? És miért?

– Az istenek akarata. Eleget intettek bennünket gonoszságunkért, és időt is adtak a megtérésre. Ezt az időtartamot Istenévnék nevezzük, 2049 emberi évet ölel fel, de erről már eleget tud. A jelenlegi Istenév végéhez közeledik tehát.

– És akkor valamennyien eltöröltetünk a föld színéről, azt gondolja?

– Nem valamennyien. A többség azonban igen; ami egyúttal civilizációnk pusztulását is jelenti. A fennmaradt kevesek dolga lesz az újjáépítés keserves munkája. Mindez, amint talán ön is tudja, sajnálatosan ismétlődő esemény az emberiség történetében. Nem először buktunk el az istenek próbáján. Nem először sújtott ránk az istenek haragja, és most újabb büntetés előtt állunk.

Az a fura az egészben, gondolta Theremon, hogy Folimun a legkevésbé sem kelti holmi holdkóros benyomását.

Különös öltözékét leszámítva akár fiatal üzletember is lehetne a maga csinosan berendezett irodájában – kölcsönügyekkel foglalkozó tisztviselő vagy befektetési bankár. Szemlátomást értelmes, tisztán és tagoltan beszél célratörő, hűvös mondatokban. Mind a dagályosság, mind a fanatizmus távol áll tőle. A mondatok tartalma azonban – melyeket a maga célratörő, hűvös modorában oly elegánsan fogalmaz meg – a lehető legvadabb badarságnak tűnik. Nem könnyű ezt a tartalom és forma között feszülő éles ellentétet elviselni Folimun egyéniségében.

Az Apostol nyugodtan, oldottan várta az újságíró következő kérdését.

– Őszinte leszek önhöz – szólalt meg egy idő után a vendég. – A többséghez hasonlóan nekem is nehezemre esik ilyen horderejű dolgokban állást foglalnom, főként ha kinyilatkoztatásként tálalják

elibém. Bizonyítékokra lenne szükségem. Önök azonban semmi ilyennel nem szolgálnak. Mindez hit dolga, mondják. Persze, miként is bizonyíthatnák be jövendölésüket. Higgyük hát el becsületszóra, hiszen maguktól az istenektől hallották, és az istenek nem hazudnak. Mégis, nem tudna valamit mondani, amivel megtéríthet? A magamfajtnak a hit édeskevéis bizonyíték.

– Miért hiszi, hogy nincs bizonyíték? – kérdezte Folimun.

– Tényleg volna? A Jelenések könyvén túl? A körkörös bizonygatás nem bizonyíték a szememben.

– Igen ősi rend vagyunk, tudja.

– Tízezer évesek, ahogy a néphit tartja. Halvány mosoly suhant át Folimun vékony ajkán.

– Önkényes szám, kissé tán túlzott is a népszerűsítés kedvéért. Magunk között úgy fogalmazunk, hogy rendünk léte a történelem előtti időkbe nyúlik vissza.

– Akkor is megvannak vagy kétezer évesek.

– Annál azért valamivel több. Forrásaink a legutolsó végítélet előtti időig követhetők – tehát legkevesebb 2049 éve létezőnk. Meglehet, ennél jóval idősebbek vagyunk. Erre azonban már valóban nincs semmi bizonyítékunk, legalábbis az a fajta, amit maga is elfogadna. Úgy hisszük, az Apostolok több világpusztulást is megélték, lehetünk mondjuk vagy hatezer évesek. A lényeg az egészben, hogy a rend maga mindenképpen létezett a katasztrófa előtt. Több mint egy Istenév során csöndben munkálkodtunk, részletekbe menően ismerjük ezért a küszöbönálló veszedelmet. Tudjuk, mire számíthatunk, hiszen többször is tanúi voltunk hasonlóknak.

– Mégis rejtegetik állítólagos bizonyítékaikat.

– A Jelenések könyvét tudjuk a világ rendelkezésére bocsátani.

Körbe, körbe. Ez az egész nem vezet sehova. Theremont elfogta a türelmetlenség. Nem vitás, hatalmas blöffel van dolga, cinikus porhintéssel, feltehetően a hájas adakozók elkábítására. Bolondítják a Bottiker, Vivin fajtabéli fajankókat, meg más gazdagokat, akiknek van elég pénzük, hogy megvásárolják lelki üdvösségüket. Folimun minden nyíltsága, őszintesége, értelmessége ellenére is vagy hétpróbás gazember egy gigászi méretű szélhámosságban, vagy maga is Mondior balekjainak egyike.

– Jó – mondta aztán. – Tegyük föl, hogy világméretű katasztrófa vár ránk jövőre, amelyről az önök rendje részletes ismeretekkel rendelkezik. Mi hát a tanácsuk számunkra? Lepjük el templomaikat, és könyörögjünk az istenekhez bocsánatért?

– Túl késő ehhez.

– Elveszett hát minden remény? Ez esetben mi értelme az intésüknek?

Folimun ismét elmosolyodott, ezúttal minden irónia nélkül.

– Két okból. Először is, természetesen örülünk, ha az emberek eljönnek templomainkba, nem a bűnbocsánat elnyerésére, hanem hogy meghallgassák intelmeinket az erkölcs és mindennapi tisztesség dolgában. Úgy véljük, e téren értékes üzenetünk van a világ számára. Másodszor pedig, ami ennél is sürgetőbb: meg kívánjuk győzni a polgárokat az eljövendők valóságáról, hogy megtehessek a szükséges óvintézkedéseket. így elkerülhetnénk a legrosszabbakat. Van mód arra, hogy megfelelő lépésekkel elejét vegyük civilizációnk teljes pusztulásának. A Lángok immár nem fordíthatók el a fejünk fölül, hiszen az emberi természet mit sem változott – az istenek határoztak, bosszújuk már úton van felénk –, mégis lesznek majd, akik túlélnek az általános őrjöngést és káoszt. Mi, Apostolok mindenképpen, erről biztosíthatom Itt leszünk, ahogyan itt voltunk korábban is, hogy az újjászületés, az új világkorszak felé vezessük az emberiséget. Minden embertársunknak, aki elfogadja, aki csatlakozik hozzánk az elközelgő zűrzavarban, szeretettel nyújtunk segítő kezet. Őrülségnek tartja, Theremont? Veszedelmes holdkórosok károkozásának?

– Csak a kiindulópontjukat tarthatnám hihetőbbnek...

– Hogy jövőre eljönnek a Lángok? Előbb-utóbb el kell hinnie. A kérdés csupán az, még idejében teszi-e, s így egyike lesz a túlélőknek, örökségünk őrjeinek, vagy a pusztulás pillanatában döbben rá az igazságra, s halála óráján tudja meg, hogy mindvégig igazat beszéltünk.

– Eldönti majd az idő – bólintott az újságíró.

– Hadd reméljem, hogy sorainkban tudjuk, mire az Istenév véget ér – felelte Folimun. E szavakkal fölkel, és kezét nyújtotta. – Mennem kell. Óméltósága, a Főapostol látni óhajt. De beszélünk mi még, erről meg vagyok győződve. Ha egy nappal előbb ideszól, feltétlenül talállok időt az ön számára.

Szívesen látom. Bármilyen furcsán hangzik is, de úgy érzem, mi ketten még szorosan együttműködünk valamikor. Sok közös vonásunk van, tudja.

– Valóban?

– Nem a hit dolgában. A túlélés vágyában, s hogy ebben mások segítségére legyünk, viszont határozottan közel állunk egymáshoz. Úgy érzem, eljön majd az idő, amikor megkeressük egymást, hogy közös erővel vegyük fel a küzdelmet a Sötétség fenyegetésével. Akár azt is mondhatnám, biztos vagyok ebben.

Szépen vagyunk, gondolta Theremon. Ide avval a fekete csuhával!

De hát semmi értelme sem lett volna, hogy megsértse Folimunt. Az Apostolok kultusza napról napra terjedőben van. Nagy sztori van itt elásva, és valószínűleg a sajtófőnökből szedhetik ki a legtöbbet.

Aktatásakjába csúsztatta a Jelenések könyvét, és maga is felállt.

– Néhány hét múlva föl hívom – mondta. – Miután időt tudtam szakítani, hogy ezt át tanulmányozzam. Akkor még más kérdéseket is fölteszek önnek. És mennyivel előbb kell bejelentkezmem, hogy Mondior 71 elé bocsássanak?

De Folimunt nem lehetett ilyen könnyen lépre csalni.

– Amint elmagyaráztam önnek, Óméltósága annyira elfoglalt a Láng Idejének eljöveteleig, hogy senkit sem tud fogadni. Igazán mélyen sajnálom, de ezen nincs módom változtatni. – És kezet nyújtott. – Örülök, hogy megismerhettem.

– Részemről a szerencse – mondta Theremon. Folimun föl kacagott.

– Valóban? Olyan nagy öröm volt félórát elpazarolni egy örültre? Egy rögeszmés fanatikusra? Egy szektariánusra?

– Egyik kifejezést sem használtam.

– Mégsem lepne meg, ha gondolta volna. – Az Apostol furcsán lefegyverző mosolyt villantott Theremonra. – És még igaza is volna, valamelyest legalábbis. Hiszen tényleg fanatikus vagyok, szektariánus. Örült viszont nem vagyok, se rögeszmés holdkóros. Bár az lennék! Magának is úgy volna jobb.

Kitessékelte az újságírót. A szerzetes, aki idevezette, az ajtó előtt várakozott, hogy a lifthez kísérje.

Fura egy félóra volt, gondolta az újságíró. Amúgy nem is volt túl gyümölcsöző. Bizonyos tekintetben még kevesebbet is tud az Apostolokról, mint amikor idejött.

Hogy mániákusok és a hiszékenység vámszedői, ebben egy pillanatig sem kételkedett. Végítéletet hirdetnek, és az égvilágon semmivel sem nem tudják bizonyítani vérfagyasztó állításukat. Egyedül azt nem tudta eldönteni, vajon önmagukat becsapó bolondok-e avagy cinikus szemfényvesztők, akiknek zsebük megtömése az egyedüli gondjuk.

Szerfölött zavaros ez az egész. Talált a mozgalomban valami fanatikus, álszentnek tűnő vonást, ami csöppet sem volt ínycé. És mégis, mégis: ez a Folimun, a szóvivőjük, kimondottan vonzó egyéniség. Értelmes, pallérozott – a maga módján még józan is. Már az is meglepő, hogy bizonyos humorérzékről tett tanúbizonyságot. Ez mindenképpen mellette szól. Theremon még sosem hallott olyan mániákusról vagy fanatikusról, aki a legszemernyibb öniróniára is képes lett volna. Hacsak nem volt mindez Folimun feladatának része, s nem szolgált az interjút készítő újságíró, s rajta keresztül a nagyközönség elkábítására.

Csak óvatosan, mondta magában. Folimun ki akar használni.

Ez azonban tökéletesen rendjén való volt. Végül is jelentős befolyással bíró újságíró, természetes, hogy minden emberfia órá pályázik.

No, gondolta, meglátjuk, ki nevet a végén.

Léptei éles visszhangot vertek, amint sietve átvágott az Apostolok székházának hatalmas előcsarnokán, majd kilépett a háromnapos délután sugárzónébe.

És most irány a szerkesztőség. Pár kegyes órát szentel majd a Jelenések könyve tüzetes tanulmányozásának, aztán kezdheti a holnapi cikken törni a fejét.

11.

Teljes erővel tombolt az esős évszak azon a délutánon, amikor Sheerin 501 visszatért Saro Citybe. A gépből kilépő kövérkés pszichológust ádá az felhőszakadás fogadta, amely csaknem tóvidékké

változtatta a repülőteret. A vad széllökések szinte vízszintes patakokban ragadták magukkal a szürkén aláömlő esőt.

Szürke... szürke... szürke mindenütt...

Valahol a napoknak is ott kell lenniük ebben a szürkességben. Nyugaton az a halovány fényfolt valószínűleg Onos, a másik irányban meg mintha Tano és Sitha hideg fénye pislákolna. A felhőtakaró azonban vastagon burkolta be az eget, semmi remény nem mutatkozott, hogy a napok fénye áttörhetne rajta. Idegesítőn sötét volt Sheerin számára, aki – bármit is mondott jonglori házigazdájának – még mindig az Alagúton való átkelés utóhatásait nyögte.

Hamarabb fogott volna tíznapos fogyókúrába, mint hogy beismerje Kelariten, Cubello meg a többiek előtt: odabent vészesen a tűréshatára körül járt.

Három-négy napra rá azután észlelnie kellett magán a klausztofóbia tüneteit – ha csak leheletnyi formájában is –, ami oly sok jonglori polgárt juttatott elmeógyógyintézetbe. Szállodai szobájában dolgozott a jelentésén, amikor hirtelen úgy érezte: köré záródik a Sötétség. Muszáj volt hát fölállnia és kimennie a balkonra, mi több, hosszabb sétát tennie a szálló kertjében. Hogy muszáj lett volna? Ha az nem is, javallottnak mindenképpen javallott volt. Nem szólva arról, hogy menten jobban is érezte magát.

Előfordult, hogy álmában lepte meg a Sötétség. A szent mécs természetesen éjszaka is égett szobájában. Sosem aludt enélkül, amint egyetlen lagashi sem. Mi több, az Alagút óta még egyet meggyújtott, hátha a régebbi elem fölmondja a szolgálatot, jóllehet a kijelző szerint a telep még fél évig elegendő volt. És mégis, félálmában tudni vélte, hogy szobája megmerül a fénytelenység feneketlen, éjsötét kútjában, a Sötétség tömény eszenciájában. Ilyenkor verejtékben ázva, reszketve riadt föl lidércálmából, s noha a szent mécs barátságos fénye ott izzott ágya két oldalán, mégis a Sötétség foglyának hitte magát.

Most pedig, hogy kilépett gépéből a gyászos félhomályba borult tájba, a hazatérés minden öröme ellenére, hm... nem vetett volna meg némi napfényt. Enyhe rosszullet fogta el, vagy talán nem is olyan enyhe, amikor az esővédő flexi-üveg átjáróba lépett, mely a géptől a váróteremig vezetett. Jobb volna, ha nem kellene bezáródnia ebbe a csöbe, gondolta, inkább bőrig ázna, csak ezt ne! Jobb bármi áron odakint a szabad ég alatt, a hat kedves nap fényének (legyen mégoly pisla is, rejtsek bár felhők) megnyugtató közelében.

Istennek hála csak múló rosszullet volt. Mire csomagjait megkapta, az otthon szívvidító közelsége győzött a Sötétség lopakodó árnyai felett.

Liliath 22 kocsival várt rá a csomagkiadó mellett. Ettől még jobb kedvre derült. Liliath karcsú, kellemes külsejű, negyvenes évei vége felé járó nő Volt, a Pszichológia Intézet munkatársa. A munkája ennek ellenére a legcsekélyebb mértékben sem esett egybe Sheerinével: állatkísérleteket végzett labirintusba zárt állatokkal. Tíz-tizenöt éve ismerték egymást. Sheerin már biztosan megkérte volna a kezét, ha házassulandó fajta. De nem volt az, s legnagyobb megkönnyebbülésére a pszichológusnő is osztotta véleményét. Kapcsolatuk jelen formája szemlátomást kielégítette mindkettejüket.

– Jól kifogtam ezt az ítéletidőt – mormolta a férfi, amint becsusszant a nő mellé, és gyors, gyöngéd csókot nyomott az arcára.

– Három napja esik egyfolytában. Azt mondják, további három várható, a következő Onos Napig. Addigra kiönt minket a vízözön, azt hiszem. Mintha fogytál volna, Sheerin!

– Komolyan? Hát, tudod, az az északi koszt... nem igazán az én ízlésem.

Nem számított rá, hogy ennyire észrevenni rajta. Egy ilyen terjedelmes pocak tíz-tizenöt font veszteséget is elbír anélkül, hogy különösebben megfogyatkozna. Liliathnak azonban mindig is jó szeme volt. Meglehet, talán többet is fogyott tíz-tizenöt fontnál. Az Alagút óta csak ímmel-ámmal evett. Ó, a hírhedt kákabélű!

– Jól nézel ki – mondta Liliath. – Remek színben vagy.

– Azt mondd?

– Nem mintha túlzásba kéne vinned a fogyókúrád, a te korodban semmiképpen. Ha nem is éppen csontsoványra, de valamennyit azért nem árt lefogynod. Szóval, jól érezted magad Jonglorban?

– Hát...

– Láttad a Kiállítást?

– Igen, mesészép – de nemigen tudott több lelkesedést kipréselni magából. – Nagy Isten, micsoda eső, Liliath!

– Jonglorban nem esett?

– Végig jó idő volt. Amilyen Saróban is, mielőtt elmentem volna.

– Új évszak jött, Sheerin. Nem várhatod, hogy fél évig egyfolytában ugyanaz az idő legyen. Amikor minden áldott reggel más nap kel az égen, természetes a gyakori időjárásváltozás.

– Nem is tudom úgy beszélsz-e, mint egy meteorológus vagy inkább egy asztronómus? – felelte Sheerin.

– Tévedsz. Úgy beszélek, mint egy pszichológus... Nem is mesélsz az utadról, Sheerin?

A férfi habozni látszott.

– A Kiállítás kitűnő. Sajnálom, hogy nem láthattad. De hát alig látszottam ki a munkából. Jókora gubanc az ott északon, az az Alagút-ügy.

– Tényleg igaz, hogy emberek haltak meg odabent?

– Páran valóban meghaltak. A többség azonban súlyos traumával, lelki zavarokkal került elő. Klausztrófiáival. Beszéltem néhány áldozattal. Hónapokba kerül, amíg fölépülnek. Némelyik egész életére rokkant marad. Ennek ellenére az Alagút még hetekig nyitva maradt.

– Azután is, hogy a bajok elkezdődtek?

– Fűtültek rá. Leginkább maguk a Kiállítás vezetői. Csak a bevétel érdekelte őket. A vásárlátogatókat pedig nagyon is piszkálta a Sötétség. Kíváncsiak voltak rá, el tudod ezt képzelni, Liliath? Hosszú, tömött sorokban várták, hogy kockára tegyék elméjük épségét! Persze, mind azt hitte, őbelé nem csap a mennykő. És sokuk valóban meg is úszta. De nem az összes... Magam is végigmentem az Alagúton.

– Te? – képedt el Liliath. – Es milyen volt?

– Pokoli. Nincs az a pénz, amiért újból vállalnám.

– De persze kutya bajod.

– Igen, kutya bajom – felelte Sheerin óvatosan. – Akkor is kutya bajom lenne, ha lenyeltem volna fél tucát élő halat. Mindenesetre az életben nem akarok tudni erről a dolgról. Mondtam nekik, hogy zárják be az átkozott Alagútjukat. Ez volt a szakvéleményem, és azt hiszem, meg is fogadják. Egyszerűen képtelenek vagyunk huzamosabb ideig elviselni a Sötétséget, Liliath. Egy-két perc még talán... de aztán beleroppan az ember. Velünk született ösztön. Azt hiszem, évmillió fejlődés formált minket ilyenné. Nincs természetellenesebb, mint a Sötétség. És hogy ezt még szórakozásként is árusítsák... – megborzongott. – Egyszerűen megjárta Jonglort, és most itthon vagyok. Mi hír az Egyetemen?

– Nem sok – felelte Liliath. – A szokott kicsinyes áskálódások, tanszéki értekezletek, magasztos, felháborodott nyilatkozatok ebben vagy abban az égető társadalmi kérdésben... tudod, milyen.

Egy pillanatra elhallgatott, és mindkét kezével megmarkolta a botkormányt, amint az úttestet elöntő mély pocsolóák közt átkormányozta járművét.

– Az Observatóriumban van valami zűr. A barátod, Beenay 25 keresett. Nem mondott túl sokat, de úgy tűnik, mintha lázasan átértékelné a kulcselméleteiket. Nagy a felfordulás. Maga az öreg Athor vezeti a kutatásokat, mit szólsz hozzá? Azt hittem, már egy évszázada megcsontosodott az agya... Beenay valami újságíróval jött, talán Theremonnak hívják. Theremon 762. Nem volt túl szimpatikus.

– Igen jó nevű pedig. Amolyan rebellisféle, noha fogalmam sincs, mi ellen lázong. Sokat mászkál együtt Beenay-vel.

Sheerin emlékeztette magát, hogy fel kell hívnia a fiatal asztronómust, amint kicsomagolt. Beenay csaknem egy éve együtt élt nővére lányával, Raissta 717-tel, s ők ketten is meglehetősen összelepedtek, már amennyire lehetséges barátság huszonvalahány év korkülönbség mellett. Sheerin maga amatőr asztronómus volt, többek között közös érdeklődés is kötötte hát őket egymáshoz.

Á, szóval Athor ismét fölveszi az elméleti munka fonalát! No fene! Mi az ördög lehet a dolog mögött? Netán valami nímand megtámadta dolgozatában az Egyetemes Tömegvonzás Törvényét? Nem, gondolta Sheerin – ehhez senki sem venné magának a bátorságot.

– És te? – kérdezte Liliathot. – Még semmit sem mondtál arról, mit csináltál, amíg én távol voltam.

– Miért, mit gondolsz, mit csináltam, Sheerin? Sárkányrepülőzni indultam a hegyekbe? Eljártam a Láng Apostolainak gyülekezetébe? Politikatudományi tanfolyamra jelentkeztem? Nem, otthon maradtam és olvastam. Tanítottam, folytattam a kísérleteket. És vártam, hogy hazagyere. Elterveztem, milyen vacsorával fogadlak, amikor végre tényleg megérkezel... Biztos, hogy nem fogyózol?

– Persze hogy nem – Sheerin kezét gyöngéden a nőére helyezte. – Olyan sokat gondoltam rád, Liliath.

– Ebben nem kételkedem.

– És alig várom azt a vacsorát.

– Ez legalább hihetően hangzik.

Az eső most még jobban nekieredt. Mintha dézsából öntötték volna, úgy ömlött a szélvédőre, és Liliath alig tudta az úttesten tartani a kocsit. A Panteon elé értek, Minden Istenek fenséges Csarnokához. E percben ugyan, a téglahomlokzatán patakokban aláúduló esőben kevésbé tűnt fenségesnek. Az ég néhány árnyalattal még sötétebb színt öltött a mind jobban nekikeseredő zivatarban. Sheerin magába gubózott a sűrűsödő sötétség elől, és le nem vette szemét a ragyogóan kilágított műszerfalról.

Ami azt illeti, a kocsiból is kiszállt volna. Szabad térre vágyott, dúlja bár a legvadabb vihar. Ez persze örültség volt. Egyetlen pillanat, és bőrig ázna. Akár meg is fulladhatna ebben a locspocsban.

Gondolj valami vidámra! bízta magát. Valami melegre és derűsre. Gondolj a napsütésre, Onos arany sugarára, Patru és Trey meleg fényére, vagy akár Sitha és Tano fagyos szikrázására, Dovim halványvörösére. Gondolj a ma esti vacsorára. Liliath ünnepi vacsorát készített számodra, a hazatérésed örömére. És ő olyan, de olyan jó szakács.

Rájött, hogy semmi étvágya. Hogy is volna ilyen nyomorúságos szürke napon... amikor annyira sötét van... olyan lehangolóan sötét...

Liliath azonban kényes a főztjére. Különösen, amikor így kitesz magáért. Elfogyaszt majd mindent, amit csak kínál neki, határozta el, még ha úgy kell kényszeríteni is magát. Fura ötlet, gondolta: Sheerin, a nagy ínyenc, amint kényszeríti magába az ételt!

Liliath odapillantott rá, amikor elnevette magát.

– Mi olyan mulatságos?

– Jaj... az az Athor, hát megint visszatér a kutatáshoz – felelte gyorsan. – Miután oly régóta megelégedett az Asztrológia Ő Császári Fensége titulusával, és már jó ideje csak az igazgatói teendővel foglalkozik. Sürgősen föl kell hívnom Beenayt. Mi a csuda folyik az Obszervatóriumban?

12.

Siferra 89 harmadik napját töltötte Saro Cityben, és azóta egyfolytában zuhogott. Valóban frissítő ellentét a Sagikan-félsziget csontszáraz pusztaságaihoz képest. Olyan rég nem látott már esőt; szinte sóbálvánnyá dermedt még a gondolatra is, hogy víz folyhat alá az egekből.

Sagikanban minden vízcsepp hallatlan értéket képviselt. A lehető legnagyobb pontossággal osztották be az adagokat, s fölhasználták újra, amit lehetett. Most meg úgy ömlik az eső, olyan kiapadhatatlanul, mintha dézsából öntenek. Siferra erős késztetést érzett, hogy ruháit ledobálva futkározzon az Egyetem zöld gyepén, hagyja, hadd mossa végig testét a zápor, hadd tisztuljon meg a pusztaság pokoli porától e véget nem érő remek fürdőben.

Ez kéne még csak! Hogy Siferra 89, a régészet hűvös, józan professzora anyaszült meztelen rohagáljon az esőben! Már csak azért is megérné, hogy láthassa az Egyetem ablakaiba csődülő, megrökönyödött ábrázatokat.

Ebből pedig nem esztek, gondolta aztán. Nem az én stílusom.

Amúgy meg nyakig ült a munkában. Amint megérkezett, menten nekilátott. A beklimoti leletek java része ugyan teherhajón követte, és csak pár hét múlva volt várható. Akadt ellenben rendeznivaló térkép, befejezendő vázlat elég. Elemeznie kell Balik rétegsor-felvételeit, elő kell készíteni a talajmintákat a radiográfias laborvizsgálatra, s ezeken túl is kismillió egyéb teendő vár rá.

És a thombói agyagtáblákról is tanácskoznia kell Mudrin 505-tel, a Paleográfiai Intézet munkatársával. A thombói agyagtáblák! Minden idők legnagyobb régészeti lelete, az egész másfél év első számú felfedezése! Ő legalábbis így érezte. Persze attól függ az egész, sikerül-e megfejteni a jeleket, amivel

íródtak. Legjobb, ha nem vesztegeti az időt, és haladéktalanul ráállítja Mudrint. Meglehet, az agyagtáblák semmiféle érdekességgel nem szolgálnak, ám az is lehet, hogy ennél jóval többet jelentenek. Esetleg forradalmasítják az egész őstörténetet! Ezért nem is bízta a teherhajókra őket, hanem saját kezével hozta haza valamennyit a Sagikan-félszigetről.

Kopogtattak.

– Siferra? Siferra, ott van?

– Bújjon be, Balik!

A szélesvállú rétegtanász csuromvizes volt.

– Ez az undorító, ocsmány eső – mormogta, miközben a vizet rázta le magáról. – Képzeld, az Uland Könyvtártól idáig áztam így át!

– Imádom az esőt – mondta Siferra. – Bárcsak sose állna el! Annyi hónapon át sültünk ott a pusztaságban... örökké az a homok az ember szemében, por a torkában, meg az a hőség, szárazság... nem, hadd essen csak, Balik!

– Könnyű azt mondani! Idebentről, a finom meleg szobából persze hogy jobban tetszik az eső... Megint az agyagtábláival játszadozik?

A hat ütött-kopott, töredezett vörös agyagtáblára mutatott, melyeket Siferra két sorban rendezett el íróasztalán: a négyzet alakúakat fölülre, a téglalapot formázókat pedig alulra.

– Hát nem gyönyörűek? – kiáltott föl rajongva Siferra. – Nem tudok betelni a látvánnyal. Nem győzöm bámulni őket. Tán arra várok, hogy valami csoda folytán hirtelen olvashatókká váljanak.

Balik is fölébük hajolt, és megcsóválta fejét.

– Én nem látok itt mást, csak egy sereg csirkelábnymot.

– Menjen már! Nekem már egész szóalakzatokat sikerült azonosítanom, noha nem vagyok paleográfus – mondta Siferra. – Nézze csak... látja ezt a hat jelből álló csoportot?

Megismétlődik itt, látja... Az a hármás, ékírásos alakzat pedig...

– Mudrin látta már őket?

– Még nem. Kértem, hogy kicsivel később ugorjon be.

– Tudja-e, hogy kiszivárgott valahogyan, mit találtunk? A Thombo-hegy egymást követő lakórétegeiről pletykálnak.

Siferra csodálkozva nézett rá.

– Hogy mi? Ki volt az a...?

– Tán az egyik diák – felelte Balik. – Pontosán persze én sem tudom, de Veloranra tippelek, noha Eilis azt mondja, Sten volt az. Végül is, elkerülhetetlen volt, nem gondolja?

– Pedig a lelkükre kötöttem, hogy egy árva szót se...

– Igen, de hát kölykök még, Siferra, kölykök. Tizenkilenc évesek, ez volt életük első fontos ásatása! És amikor az expedíció ilyen egészen elképesztő leletre bukkan... hét őskori város egyrakáson, isten a tudója, hány ezer évesek...

– Kilenc város, Balik.

– Hét vagy kilenc, így is, úgy is kolosszális felfedezés. De szerintem hét – mosolygott Balik.

– Pedig nincs igaza-. Hanem ki beszélt róla? Mármint a tanszéken?

– Hilliko meg Brangin. Ma reggel hallgattam ki őket véletlenül, a büfében. Meg kell mondjam, szerfelett szkeptikusak. Mondhatnám, szenvedélyesen. Mindkettő vadul tagadja akár egyetlen Beklimotnál régibb település lehetőségét is, hétről vagy kilencről, vagy az ördög tudja mennyiről már nem is szólva.

– Nem látták a fényképeket! Nem látták a térképeket! Nem látták az agyagtáblákat! És még ki merik nyitni a szájukat! – Siferra szeme lángolt a haragtól. – Mit tudnak ezek a kis pimaszok? Betette egyik is a lábát a Sagikan-félszigetre? Jártak Beklimotnál, akár csak turistaként? Véleményt mernek nyilvánítani egy publikálatlan ásatásról, amit még a tanszéken sem vitattunk meg...!

– Siferra...

– Legszívesebben elevenen nyúznám meg mindkettőt! És Velorant meg Stent is velük együtt. Nagyon jól tudták, hogy tilos kotyogniuk! Hova jutunk így, ha egyre-másra eláruljuk egymást, még ha csak ostoba fecsegéssel is? De majd én megmutatom nekik! Idécitálom mindkettőt, és kitudom, ki adta tovább a dolgot Hillikónak meg Branginnak. És ha az a szerencsétlen azt képzelet, hogy valaha is ledoktorálhat ezen az egyetemen...

– Siferra, kérem – próbálta csillapítani Balik. – Nem érdemes egy semmiségen így felhúznia magát.

– Még hogy semmiség! Átgázolnak a kizárólagos közlési jogomon, és...

– Senki sem gázolt át semmin. Pletyka marad az egész, amíg a hivatalos bejelentést meg nem teszi. Ami pedig Velorant és Stent illeti, egyikükről sem állíthatjuk biztosan, hogy eljárt a szája. De még ha így volna is, ne feledje, maga is volt fiatal.

– Igen – mondta Siferra. – Három földtörténeti korról ezelőtt.

– Ne butáskodjon! Fiatalabb nálam, és még én sem vagyok egészen aggastyán, tudja.

A nő közömbösen bólintott. Kipillantott az ablakon. Már nem találta olyan kellemesnek az esőt. Minden sötét volt odakint, nyugtalanítóan sötét.

– Mégis rossz hallani, hogy még nem is publikáltuk a leleteinket, máris vita tárgya...

– Ennek így kell lennie, Siferra. Mindenkinek beteszünk a mi nagy felfedezésünkkel... nem csak a saját tanszékünket érinti, de a történészeket, filozófusokat, még a teológusokat is. És mérget vehet rá, hogy foggal-körömmel védelmezik majd begyöpösödött ismereteiket a civilizáció fejlődéséről. Maga nem így tenne, mondja, ha valaki gyökeresen új elmélettel állna elő, ami megkérdőjelez mindent, amit alapvető értéknek tart? Legyen realista, Siferra! A kezdet kezdetétől tudtuk, hogy alaposan fölborzoljuk majd a kedélyeket.

– Igaza van. Csak az ért váratlanul, hogy ilyen hamar kezdődik. Még ki sem csomagoltam teljesen.

– Igen, ez lehet a baj. Túl gyorsan került vissza a dolgok sűrűjébe, leengedni sem volt ideje... Ide hallgasson, van egy ötletem. Kaptunk egy kis szabadságot, mielőtt teljes gőzzel bevetnénk magunkat a kutatómunkába. Miért nem hagyjuk itt ezt az undok csőt, és megyünk el együtt vakációzni? Mondjuk megnézhetnénk a Jonglori Kiállítását. Tegnap találkoztam Sheerinnel... járt ott, tudja, és azt mondja... A régész nő hitetlenkedve meredt Balikra.

– Hogy miről beszél?

– Vakációról. A kettőnk vakációjáról.

– Ezt vegyem ajánlatnak, Balik?

– Akár. De hát miért olyan képtelenség ez? Nem vagyunk teljesen idegenek, egyetemista korunk óta ismerjük egymást. És csak most jöttünk haza a pusztaságból, ahol másfél évet együtt töltöttünk.

– Együtt? No, igen, ugyanannál az ásatásnál. Magának is megvolt a sátra, nekem is. De soha semmi nem volt köztünk. Most meg, mint derült égből a villámcsapás...

Balik máskor oly nyugodt arca most kiábrándultságot és bosszúságot tükrözött.

– Nem a kezét kértem meg, Siferra. Mindössze azt bátorítottam javasolni, hogy ugorjunk át együtt a Jonglori Kiállításra, öt-hat napra, ahol finom szálloda teraszán üldögélhetnénk a pusztaság közepén fölvert sátor helyett, élvezhetnénk a napsütést, pár csendes vacsorát, jó borokat... – ingerülten tárta szét karját. – Kezdem ostoba kisiskolásnak érezni magam.

– Maga tehet róla – vont vállat a nő. – A kapcsolatunk mindig is szigorúan szakmai alapokon nyugodott, Balik. Maradjunk ebben, jó?

A férfi felelni akart valamit, ám nyilván meggondolta magát, mert szorosán összeszorította száját, s hallgatott. Egy hosszú pillanatig feszengve néztek egymásra.

Siferrának kóválygott a feje. Mindez váratlanul és kellemetlenül érintette... a hír, hogy a tanszéki nyelvek máris kikezdték a Thombo-leleteket, most pedig Balik esetlen csábítási kísérlete. Csábítás? No, mondjuk, szerelmi ajánlat...

Eltűnődött, vajon mi okot adhatott az utóbbira. Öntudatlan jelzéseket adott volna, amiket régész kollégája félreérthetett?

Nem, nem. Képtelenség. Egyébként is, megvolt a véleménye a romantikus északi üdülőhelyekről, gyertyafényes vacsorákról Balikkal vagy akárki mással. Lekötötte a munkája, s ezt mindennél többre tartotta. Huszonegynéhány éve, kamaszkora óta a férfiak nem szüntek meg ajánlataikkal ostromolni, körüludvarolni, áradozni, hogy ő a legszebb, legizgalmasabb nő, aki valaha is stb., stb. Ami hízelgő is volt a maga módján. Még mindig jobb, ha szépnek és izgalmasnak találják, mint csúfnak és unalmasnak. Ennél jobban azonban nem érdekelte a dolog. Egyetlen pillanatra sem. Ugyan, fityiszt nekik. Milyen fárasztó, hogy Balik ezt a suta helyzetet teremtette közöttük, éppen most, amikor előttük áll a beklimoti anyag földolgozásának közös munkája, amit egymás oldalán kénytelenek végezni...

Ismét kopogtattak az ajtón. Határtalanul hálás volt a látogatónak, amiért föloldja ezt a kínos helyzetet.

– Ki az?

– Mudrin 505 – felelte egy reszketeg hang.

– Jöjjön be, kérem!

– Már megyek is – jelentette ki Balik.

– Ne menjen! Mudrin az agyagtáblákat jött megnézni, azok pedig legalább annyira illetik önt, mint engem...

– Siferra, bocsásson meg, ha...

– Felejtse el! Felejtse el!!

Mudrin csoszogott be köztük. Vékonydongájú, aszott öregember volt, hetvenes évei végén, jóval túl a nyugdíjkorhatáron, s noha már nem tanított, tovább végezte az egyetemen paleográfusi munkáját. A vastag pápaszem mögül jóságos, vizeszöld szempár tekintett a világba. Talán attól fakult meg így, hogy egy életen át vizsgált poros, fakószürke, évszázados kéziratokat. Siferra azonban tudta, hogy a vizeszöld szempár a legélesebb tekintet a világon, legalábbis, ami az ősi feliratokat illeti.

– Ezek hát azok a híres agyagtáblák – szólalt meg Mudrin. – Tudja-e, hogy amióta említette nekem, másra sem tudok gondolni? – Mégsem adta semmi jelét, hogy meg akarná vizsgálni a táblákat. – Kaphatnék némi háttérinformációt?

– Itt van Balik fényképfelvétele az eredeti állapotokról – mondta Siferra, s odanyújtotta az öregnek a hatalmas, fényes papírú nagyítást. – Ez itt a Thombo-hegy, a Fő-Beklimotnál talált régi szeméttel. Itt vágtunk árkot... egészen idáig tártuk föl a dolgot. Tudja, mi ez a sötét csík itt?

– Faszén? – kérdezte Mudrin.

– Eltalálta. A tűzvonaltanúsága szerint az egész város leégett. Most pedig ide nézzen, itt újabb város alapjai-húzódnak, és megint csak egy tűzvonalt. Itt pedig... meg itt...

Mudrin egy darabig elmélyülten tanulmányozta a fényképet.

– Mit találok? Nyolc egymást követő lakóréteget?

– Hetet – kotyogott közbe Balik.

– Szerintem kilencet – mondta Siferra kurtán. – Avval azonban egyetérttek, hogy a domb töve felé haladva egyre nehezebb eligazodni. Vegyelemzésre és radiográfias vizsgálatokra van szükségünk a kérdés tisztázásához. Az viszont nyilvánvaló, hogy egész sor tűzvész pusztított itt az idők folyamán. A Thombo-hegyiek mégis mindannyiszor újra megépítették városukat.

– Ez esetben hihetetlenül régi lelőhellyel van dolgunk! – ámult Mudrin.

– Úgy tippelem, legkevesebb ötezer éve él itt ember. Meglehet, jóval régebben, akár tíz- vagy tizenötezer éve is. Csak akkor tudunk biztosat mondani, ha a legalsó szintet is föltártuk, ami a következő expedíció dolga lesz. Ha nem az azután következőé.

– Ötezer év, azt mondja? Lehetséges volna?

– Ennyi újjáépítéshez ötezer év a minimum.

– De hát a világ egyetlen ásatása sincs ilyen idős. – Mudrin szerfölött meglepettnek látszott. – Hisz maga Beklimot is kétezer évnél fiatalabb, és ezt tartjuk Lagash legősibb településének...

– Ez a legősibb eddig ismert település – pontosított Siferra. – De mi van akkor, ha ennél idősebbek is léteznek? Sokkal, de sokkal idősebbek? Mudrin, ez a fénykép válasz az ön kérdésére. A lelőhely idősebb kell legyen Beklimotnál. A Beklimot-kultúrához tartozó leletek a legfelső szintjéről kerültek elő, és még hosszan folytatódik lefelé. Beklimot feltehetően egészen fiatal város az emberiség történetében. A Thombo-hegyi település, amely már akkor is ősrég lehetett, amikor Beklimot még a világon sem volt, újra meg újra leégett, és újra meg újra felépítették, ami valószínűleg száz és száz emberöltőnyi időt ölel fel.

– Igencsak balszerencsés hely – jegyezte meg Mudrin. – Nemigen állhattak kegyben az isteneknél, nem gondolja?

– A végén ők maguk is rájöttek – tette hozzá Balik. Siferra bólintott.

– Igen. A legvégén úgy döntöttek, hogy átok ülhet ezen a helyen. Ezért ahelyett, hogy ismételt újjáépítették volna, valamivel odább költöztek, és fölépítették Beklimotot. Ezt megelőzően azonban hosszú-hosszú időn át Thombon laktak. A két legfőbb település építészeti stílusát sikerült azonosítanunk... látja, ez itt a küklópikus, középső beklimoti korból való; alatta pedig keresztvonalkás, korai beklimoti réteget talál. De hogy a harmadik város maradványai milyen stílust tükröznek, meg nem tudnám mondani. A negyedik még különösebb, igencsak kezdetleges stílusban épült. Az ötödik stíluskorszakhoz képest azonban ez a negyedik is kifinomult igényűnek tűnik. Ez alatt már olyan

primitív összevisszaság kezdődik, hogy nehéz megmondani, melyik város melyik. De továbbra is ugyanolyan égéshatár különíti el őket egymástól, mint a felső szinteken, legalábbis ezt feltételezzük. Ami az agyagtáblákat illeti...

– Igen, az agyagtáblák – Mudrin remegett az izgalomtól.

– Ezt a sorozatot, a négyzet alakúakat, a harmadik kultúrrétegben találtuk. A téglalap alakúak az ötödikből valók.

Nekem persze semmit sem mondanak, de hát én nem vagyok paleográfus.

– Milyen csodálatos volna – kezdte Balik –, ha ezek a táblácskák beszámolnának valamiképpen Thombo városainak pusztulásáról és újjáépítéséről. Akkor pedig...

Siferra gyilkos tekintetet lövellt feléje.

– Valóban milyen csodálatos volna, Balik, ha nem szövögetne ilyen vágyálmokat!

– Sajnálom, Siferra – felelte a férfi fagyosan. – Bocsásson meg, hogy lélegezni merészelttem!

Mudrin ügyet sem vetett marakodásukra. Előbb a négyzet alakú sorozatot tanulmányozta végig türelmesen Siferra írásztalán, majd mélyen a táblák fölé hajolva a második sort. A végén aztán kijelentette:

– Bámulatos! Egészen egyszerűen bámulatos!

– El tudja olvasni őket? – kérdezte Siferra. Az öregember felkuncogott.

– Hogy el tudom-e olvasni? Természetesen nem. Ne várjon tőlem csodákat. De szócsoportokat azért el tudok különíteni.

– Igen. Ennyit én is tudtam – bólintott Siferra.

– Meg néhány betűfélét. Persze nem a régebbi táblákon... az írásuk számomra teljesen ismeretlen. Nagy valószínűséggel szótagírás, mivel túl sokféle jelet tartalmaz ahhoz, hogy betűírás legyen. A négyzet alakú táblácskák azonban mintha a beklimoti írásmód egy nagyon primitív formájában készültek volna. Nézze csak ezt a quhast itt, megesküdnék rá, hogy az; ez meg a tifjak betű némiképpen torzított változata lehet... hát nem olyan, mint a tifjak, mit szól hozzá? Dolgoznom kell még rajtuk, Siferra. Saját lámpáimmal, saját fényképezőgépeimmel, vetítőimmal. Elvihetném őket magammal?

– El akarja vinni?

A régész nő annyira meghökkent, mintha az ujját kérték volna kölcsön.

– Különben nem tudom megfejteni őket.

– Úgy gondolja, meg tudja fejteni őket? – kérdezte Balik.

– Biztosan persze nem állíthatom. De ha ez a betű itt a tifjak, az meg ott a quhas, akkor valószínűleg találok még más, a beklimoti írásra visszavezethető betűket, és legalább az átírással megpróbálkozhatom. Hogy azután a nyelvet magát is értjük-e, ha egyszer az írást elolvastuk, fogalmam sincs. A téglalap alakú táblákkal sem hiszem, hogy nagyon sokra mennék, hacsak nem találunk valahol egy kétnyelvű változatot, ami kulcsot ad a régebbi írás megfejtéséhez. De hát legalább hadd próbáljam meg, Siferra, hadd próbáljam meg!

– Tessék, vigye.

Siferra szeretettel szedte össze, s helyezte vissza a tartályba a táblákat, amiben a Sagikan-félszigettől idáig hozta őket. Fájtnak érezték tőlük. Mudrinnak azonban igaza volt. Így ránézésre semmit sem mondhat róluk, laborelemzésre kell kerülniük.

Búsan figyelte, amint a paleográfia kityog a szobából, beesett melléhez szorítván értékes zsákmányát. Megint csak magára maradt Balikkal.

– Siferra... amit az előbb említettem...

– Mondtam már magának, hogy felejtse el. Ami azt illeti, én már elfelejtettem. És most, ugye, nem haragszik, ha nekilátok a munkának, Balik?

13.

– No, hogy nyelte le a békát? – kérdezte Theremon. – Gyanítom, simábban, mint képzelte.

– A szó szoros értelmében csodálatos volt – mondta Beenay.

A Hat Nap Klub teraszán ültek. Eső egyelőre nem esett, s az este azt a fenségesen üde levegőt lehelte, ami a hosszú esőzést követő időszak sajátja. Tano és Sitha hideg, fehér szellemfénye is

élénkebben ragyogott a szokásosnál nyugaton; a vörös Dovim meg úgy sziporkázott ellenirányban a szürkület félhomályába burkolózó égbolton, mint egy aprócska ékkő.

– Még ki sem jött a sodrából, csak amikor elszóltam magam, hogy az egészsége védelmében majdnem elsinkófáltam az egészet. Akkor tényleg fölmént az agyvíze! Elmondott mindennek... de hát meg is érdemeltem. Hanem a legkomikusabb a dologban... Pincér! Pincér! Két Tanót kérek! Dupla adagot mindkettőnknek.

– Kezdesz rászokni az italra, nem gondolod? – jegyezte meg az újságíró.

Beenay vállat vont.

– Csak a hely szelleme teszi. Van valami ebben a teraszban, a város látképében, az egész atmoszférában, ami...

– Így kezdődik, tudod. Fokként kap rá az ember. Először kellemes emlékei kötődnek egy helyhez vagy italféleséghez, aztán később kísérletképpen megiszik másutt is pár pohárral, miközben a poharak száma lassan kúszik fölfelé...

– Theremon! Úgy beszélsz mint egy Láng Apostola! Szerintük az ivás is főbenjáró bűn, ugye?

– Ezeknek minden bűn. Az ivás azonban vitán fölüli az. Ez benne a csodálatos, nem igaz, cimborá? – nevetett Theremon. – De Athorról beszéltél az elébb.

– Igen. Hogy mi olyan komikus az egészben. Emlékszel arra a meglehetősen vad elméletedre, hogy netán valami ismeretlen tényező téríti le Lagasht kijelölt pályájáról?

– A láthatatlan óriás? Hogyne emlékeznék. Meg az égen tüzet ontó sárkány...

– Szóval... Athor ugyanerre a feltételezésre jutott!

– Már az égi sárkányt illetően? A fiú pukkadózott a nevetéstől.

– Ne hülyéskedj. Arról az ismeretlen tényezőről... Talán egy fekete nap lehet ott, vagy egy másik világ, amit helyzeténél fogva nem láthatunk, viszont gravitációs erőt fejt ki Lagashra...

– Nem túl fantasztikus ez? – kérdezte Theremon.

– De még mennyire. Athor azonban eszembe idézte azt a bizonyos szakállas filozófiai bölcseletet Thargola Kardjáról. Amit – már képletes értelemben persze – a bonyolultabb premissza elmetelésére használunk, amikor két hipotézis között kell döntenünk. Még mindig könnyebb fekete napot keresgélni az égen, mint vadonatúj tömegvonzás-elméletet létrehozni. Ezért hát...

– Fekete nap? Nem ellentmondás ez? Hiszen a nap kivétel nélkül mindig a fény forrása. Ha egyszer fekete, hogy lehet akkor nap?

– Ez csak egy lehetőség a sok közül, amit Athor fölvetett. Ő sem veszi olyan komolyan. Pár napja ez megy nálunk. Nem csinálunk mást, mint asztrológiai ötleteket szülünk, hátha az egyik nyomán elindulhatunk, hogy értelmes magyarázatra jussunk a... Kérem, látják szemem, megjött Sheerin!

És Beenay integetni kezdett a terebélyes pszichológusnak, aki most lépett be a Klubba.

– Sheerin! Sheerin! Ide gyérei ltt vagyunk! Sheerin óvatosan lépett át a magas küszöbön.

– Látom, új bűnöknek áldozol, Beenay.

– Azért még nem hemzsegnek a lelkemben. De Theremon belém diktált egy Tanót, és sajna, nagyon ízlett. Ismered Theremont, ugye? A Krónikában van egy rovata.

– Nem hiszem, hogy találkoztunk volna – felelte Sheerin, s kezét nyújtotta. – Hanem azért igen sokat hallottam magáról. Raissta 717 nagybátyja vagyok.

– A lélekgyógyász prof – mondta Theremon. – Volt a Jonglori Kiállításon, igaz?

Sheerinnek leesett az álla.

– Mondja, maga mindenről tud?

– Igyekszem.

Visszajött a pincér.

– Mit iszik? Tanót maga is? – kérdezte az újságíró.

– Az nekem túl erős – felelte a pocakos férfi. – Meg egy kicsit túl édes is. Nincs véletlenül neltigirjük?

– A jonglori brandy? Nem tudom. Hogyan kéri, ha talállok valamennyit?

– Tisztán, legyen szíves – válaszolt Sheerin, majd társai felé fordulva folytatta:

– Egészen megkedveltem, amíg északon jártam. Az étel csapnivaló Jonglorban, viszont legalább jóféle brandyt párolnak.

– Úgy hallom, sok a zúr a Kiállítás körül – vetette föl Theremon. – Valami galiba van a vidámparkkal be lehetett menni a Sötétségbe, amitől begolyóztak egyesek, a szó szoros értelmében elvesztették az eszüket..

– A Titkok Alagútja, igen. Azért voltam én is ott: a város meg a jogászai a szakvéleményemet kérték. Az újságíró közelebb húzódtott hozzá.

– Igaz, hogy emberek haltak bele a sokkba, és az alagutat ennek ellenére nyitva tartották?

– Mindenki ezt kérdezi tőlem – felelte Sheerin. – Igen, volt pár haláleset is. De szemlátomást nem csökkentette az Alagút népszerűségét. A polgárok semmiféle kockázattól nem rettentek vissza, bár sokan valóban súlyos elmezavarral kerültek elő. Magam is végigmentem a Titkok Alagútján – mondta, és megborzongott. – Szóval, mostanára már becsukták. Azt mondtam nekik, hogy vagy bezárják, vagy több millió kreditet áldozhatnak felelősségbiztosítási perekre. Nem szólva arról, hogy a természet törvényei ellen való az ilyen tömény Sötétség. És be is látták az érvelésem igazát.

– Akadt némi neltigirünk, uram – szakította félbe a pincér, és egy pohár sötétbarna brandyt tett le Sheerin elé. – De csupán egyetlen üveggel, úgyhogy, kérem, csak módjával.

A pszichológus bólintott, megmarkolta poharát, és még mielőtt a pincér odébbállt volna, egy hajtásra kiitta az ital felét.

– Uram, amint mondtam az elébb... Sheerin rámosolygott.

– Értettem. Az első pohár után csökkentem a tempót, ne féljen! – Beenayhez fordult. – Úgy hallom, volt valami fölfordulás az Observatóriumban, amíg fönt jártam északon. Liliath mondta. De a részletekről ő sem tud semmit. Valami újfajta elmélet, azt hiszem, meg hogy...

Az asztronómus vigyorogva szakította félbe.

– Theremonnal épp erről pletykálunk. De nem új elméletről van szó, távolról sem. A meglévőt kell kissé helyrefofogni. Szóval, az úgy volt, hogy Lagash orbitális adatait számoltam ki éppen, amikor...

A pocakos férfi növekvő érdeklődéssel hallgatta a történetet.

– Az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete összeomlott volna? – rikkantotta, amikor Beenay beszámolója feléig ért.

– Szentatyám, pajtikám! Eszerint, ha most leteszem a poharamat, fölröppen az égbe? Akkor okosabb, ha előbb kiiszom! – és meg is cselekedte.

A fiú felnevetett.

– Az elmélet egyelőre még szilárdan tartja a helyét. Azzal próbálkozunk; pontosabban Athor azzal próbálkozik – mert ő vezeti a munkálatokat, bámulatos energiával, méghozzá –, hogy matematikai magyarázatot találjunk, miért kapunk a várttól eltérő eredményeket.

– Á, szóval jófésültebbé teszitek az adatokat, azt hiszem, így mondják ezt – jegyezte meg Theremon.

– Elég gyanúsán hangzik – fintorgott Sheerin. – Nincs ínyetekre az eredmény, ezért átrendezitek kicsit, erről van szó, Beenay? Ha török, ha szakad, stimmelnie kell mindennek?

– Hát nem éppen...

– No, csak ne tagadd! – hahotázott Sheerin. – Pincér! Még egy neltigirt! És egy Tanót erkölcsstelen ifjú barátom számára! Theremon, rendelhetek önnek is valamit?

– Köszönöm.

A pszichológus harsány hangnemben folytatta:

– Mindez nagyon elszomorító, Beenay. Azt hittem, csak mi, pszichológusok igazítjuk hozzá az adatokat az elmélethez, és nevezzük az eredményt pofátlanul „tudománynak”! Engem inkább a Láng Apostolainak hókuszpókuszaira emlékeztet ez a módszer!

– Sheerin! Nyughass!

– Az Apostolok maguk is tudósoknak vallják magukat – szólt közbe Theremon. Társai érdeklődve hallgatták. – Múlt héten, még mielőtt esni kezdett volna, meginterjúvoltam az egyik fejesüket. Reméltem, hogy sikerül magával Mondior-ral találkoznom, ehelyett valami Folimun 66 fogadott, a sajtófőnökük. Igen simulékony, eszes, közvetlen modorú ember. Vagy félórán át fejtegette nekem, hogy az Apostoloknak megbízható tudományos bizonyíték áll rendelkezésükre, miszerint jövő év Theptár 19-én kihunynak az égen a napjaink, valamennyien Sötétségbe merülünk, és az egész világ megtébolyodik.

– Úgy, szóval az egész világ egyetlen Titkok Alagútjává változik – heherészett Sheerin. – De hát nincs elég diliházunk az egész lakosság ellátására, tudja. Meg pszichiáterünk sem. Mellesleg, a pszichiáterek maguk is bediliznének.

– Nem elég dilisek már úgylis? – kérdezte Beenay.

– Ahogy mondd – kacagott a pszichológus.

– De nem az örület a legrosszabb a dologban – folytatta Theremon. – Folimun szerint az eget majd valami Csillagoknak nevezett izék népesítik be, amelyek tüzet okádnak magukból, és lángba borítják a világot. Szép kilátások, mondhatom: égő városok a fejünk fölött, körülöttük meg hablatyoló idióták keringenek. Adjunk hálát az isteneknek, hogy az egész nem egyéb Mondior rémálmánál.

– És mi van akkor, ha mégis igaz? – kérdezte a pocakos férfi, hirtelen elkomorodva. Gömbölyded arca megnyúlt, tünődővé vált.

– Micsoda vérfagyasztó gondolat – mondta Beenay. – Azt hiszem, erre muszáj innunk egyet.

– Még nem fejezted be az italodat – figyelmeztette Sheerin a fiatal asztronómust.

– Számít is az! Akkor rendelünk még egy rundot. Pincér! Pincér!

14.

Athor 77 érezte, amint vibráló hullámokban önti el a fáradtság. Az Obszervatórium igazgatója minden időérzékét elvesztette. Valóban tizenhat órát ült volna végig íróasztalánál? Csakúgy, mint tegnap és tegnapelőtt.

Nyildának igaza volt, ha panaszkodott. Nemrég beszélt vele. Felesége arca feszültnek, elkínzottnak tűnt a kommunikátor képernyőjén, s leplezetlen aggodást sugárzott.

– Gyere haza, pihenj egy kicsit, Athor! Majd' egy teljes napja oda vagy.

– Tényleg?

– Már nem vagy fiatal, te magad is tudod.

– Azért még szenilis sem vagyok, Nyilda. Ez a munka különben is feldobja az embert. Miután egy teljes évtizedig nem tettem mást, csak aláírtam és mások dolgozatait olvastam, végre valami igazi feladat! Örülök neki!

Az asszony most még gondterheltebbnek látszott.

– Senki sem kívánja, hogy a te korodban kutatómunkát végezz. A hírneved kikezdehetetlen, Athor!

– Valóban?

– A neved örökre fennmarad az asztrológia történetében.

– Tán a tudományunk szégyenfoltjaként – mondta az öregember szomorúan.

– Athor, nem értem, miről...

– Hagyj dolgozni, Nyilda! Nyugodj meg, nem asztalomra borulva ér a halál. Egészen megfiatalít ez a feladat. És rajtam kívül senki sem végezheti el ezt a munkát. Lehet, hogy nagyképpen hangzik, mégis lehetetlen, hogy ne én...

A felesége fölsóhajtott.

– Jó, értem. De azért ne feszítsd túl a húrt, Athor! Nem kérek semmi mást.

Tényleg túlfeszítette volna a húrt? – tünődött el. Bizony, igen. De hát az ilyesmiben nincs pardon. Vagy teljes szívvel-lélekkel munkálkodik az ember, vagy sehogy. Amikor az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét kidolgozta, a végén heteken át tizenhat, tizennyolc, húsz órán keresztül is dolgozott egyfolytában. Csak akkor aludt, amikor már feltétlenül muszáj volt, s akkor is csupán rövid szunyókálást engedélyezett magának. Mégis frissen, kipihenten, a munka lázától hajtva ébredt; a feje tele megoldatlanul maradt egyenletekkel.

Akkor azonban huszonöt éves fiatalember volt, most meg hamarosan betölti a hetvenet. Nem lehetett figyelmen kívül hagyni az évek súlyát. Zúgott a feje, torka kiszáradt, s mellében undokul kalapált a szíve. Jól fűtött irodája ellenére is jéghidegek voltak ujjai a rossz vérkeringéstől. A térde fájdalmasan lüktetett. Testének minden porcikája tiltakozott a rá mért megerőltetés ellen.

Csak egy keveset dolgozom még, ígérte meg magának, aztán hazamegyek. Csak egy keveset.

Nyolcas sarktétel...

– Professzor úr?

– Tessék?

Hangjából azonban kiérződhetett az acsargó bosszúság, amiért értékes másodperceket rabolnak el tőle. Amikor fölneézett, a kétségbeesetten toporgó Yimotot pillantotta meg a küszöbön, akinek ideges téblábolása olyan volt, mintha égő parázson táncoltatták volna. A fiú szemében eszeveszett rémület tükröződött. Mi sem természetesebb, Yimot mindig is áhítatos félelemmel tekintett föl professzorára – de hát mindenki félt tőle, nemcsak az egyetemisták, és az öreg egészen megszokta ezt a szerepet. Ő volt a rettegett Athor, és ezzel tisztában is volt. Yimot ijedelme azonban túllépte a normalitás határait. Tekintetében a leplezetlen rettegés most megdöbbenéssel is keveredett.

A diák láthatóan hosszan tusakodott, hogy visszanyerje hangját. Végül rekedten suttogetta:

– Professzor úr, a számítások, amiket méltóztatott...

– Á. Igen, igen. Na, ide vele!

Athor keze hevesen reszketett, amint a fiú számítógépes papírjaiért nyúlt. Mindketten döbbenet meredtek erre a rángó kézre. A hosszú, csontos ujjak, melyek oly sápadtak voltak, mint egy halotté, oly bőszén remegtek, hogy még Yimot sem tudta volna túlszárnyalni, pedig ő igazán híres volt ideges természetéről. Athor megpróbált úrrá lenni keze remegésén, de az nem engedelmeskedett akarátának. Ezzel az erővel akár azt is kívánhatta volna, hogy Onos fordítson hátat eddigi útjának, és keringjen az ellenkező irányban.

Az öregúr minden erejét összeszedve kitépte a papírost Yimot kezéből, és íróasztalára ejtette.

– Ha bármit is parancsolna, professzor úr... – szólalt meg a diák szepegve.

– Úgy érted, gyógyszert? Hogy merészeled azt föltételezni, hogy,..

– Csupán valami harapnivalóra vagy frissítőre gondoltam – suttogetta Yimot elhalón. Óvatosan hátrált kifelé a helyiségből, mintha attól tartana, hogy Athor vad morgással a torkának ugrik.

– Aha. Értem. Köszönöm, nem kell semmi. Pompásan vagyok. Pompásan!

– Igenis, professzor úr.

A diák kisurrant a szobából. Athor egy pillanatra lehunyta szemét, néhány mély lélegzetet vett, és megpróbált lecsillapodni. A feladata végéhez közeledik, ebben biztos volt. A Yimottól kért számsor minden bizonnyal az utolsó hiányzó bizonyíték. Csak nehogy a munkája előbb elvigye, mint ahogyan befejezhetné.

Yimot adatait kezdte tanulmányozni.

Három képernyő nézett vele farkasszemét íróasztalán. A bal oldali Lagash hagyományosan, az Egyetemes Tömegvonzás által számított keringését ábrázolta, lángvörös oválissal. A jobb oldali képernyő rikító sárgája a Beenay által, az új egyetemi számítógép s a legújabb mérések segítségével föllállított pályáivet demonstrálta. A középső ernyő egymásra vetítette a két ellipszist. Az utolsó öt napban Athor hét sarktételel is alkotott az elmélet és megfigyelés közti eltérés magyarázatára. Elég volt megérintenie a billentyűzetet, hogy e hét posztulátum teremtette helyzet bármelyike megjelenjen a középső képernyőn.

Gondot csupán az jelentett, hogy egyik sarktétel sem volt jó semmire, s ezt a professzor nagyon is jól tudta. Mindegyik hamisságban fogant, hiszen nem szolgált mást, csak a számítások igazolását, bármi áron. Nem volt rajtuk semmi igazolni, bizonyítani való. Mintha mindegyik esetben úgy rendezte volna, hogy a logikai bizonyítás adott pontján belépjen egy jóságos, öreg tündér, és helyreigazítsa a rakoncátlankodó gravitációs erőtereket. Voltaképpen ezt is kereste, neki azonban valóságos megoldásra volt szüksége.

Lássuk tehát a nyolcadik sarktételel...

Elkezdte begépelni a számítógépbe Yimot számításait. Reszkető ujjá számtalanszor cserbenhagyta, ilyenkor rossz számot ütött be; elméje azonban még elég fürge volt ahhoz, hogy mindannyiszor észrevegye és kijavítsa a hibát. Kétszer majdnem eszméletét veszítette az erőfeszítéstől, mégis kényszerítette magát, hogy folytassa.

Te vagy az egyetlen ember a világon, akinek sikerülhet, mondta magában munka közben. Ezért semmi szín alatt nem hagyhatod abba.

Saját szemében is ostobaságnak, eszelős önteltségnek tűnt ez a gondolat, már-már az örület határát súrolónak. A valóságban biztosan nem olyan nélkülözhetetlen, mint képzele. Kimerültségének mostani stádiumában mégsem engedhetett meg magának más elméleti kiindulópontot, mint önnön pótolhatatlanságát. Minden alapvető ötlet kizárólag az ő fejében összpontosult. És addig meg nem áll, ha belepusztul is, amíg a logikai okfejtés utolsó láncszemét le nem zárta. Amíg csak...

Így.

Yimot utolsó adatai is bekerültek a számítógépbe. Megnyomta a gombot a billentyűzeten, amely a két pályáiv együttes megjelenéséről gondoskodott a középső képernyőn, azután pedig azt, amelyik az új adatokat a meglévő számításokba illesztette.

A lángvörösen izzó ellipszis, amelyik az elméletileg számított pályáivet volt hivatva bemutatni, megremegett, majd eltűnt. Ugyanez történt a megfigyelések alapján szerkesztett sárga röppályával. Most, hogy a két ellipszis az utolsó tizedestörtig fedte egymást egyetlen, mély narancsvörös hurok maradt csak a képernyőn.

Athornak elakadt a lélegzete megdöbbenésében. Egyetlen hosszúra nyúló pillanatig a képernyőre meredt, majd behunyta szemét, s lehorgaszott fejét az íróasztal szélének támasztotta. A narancsszín ellipszis lánggyűrűt égetett zárt szemhéjai mögé.

Különös, szomorúsággal elegy ujjongás áradt szét benne.

Íme, megtalálta, amit keresett. Olyan hipotézis birtokába jutott, ami – erről meg volt győződve –, kiállja a legalaposabb megmérettetés próbáját. A legfontosabb, hogy az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete egy jöttányit sem sérült. Nem döntetett meg a korszakalkotó okfejtés, amire hírnevét alapozta.

Másfelől avval is tisztában volt, hogy a naprendszer oly meghittnek tűnő modellje lényegében nem állja meg a helyét. Az ismeretlen tényező, amit oly szenvedéllyel kerestek, a láthatatlan óriás, a tűzokádó sárkány igenis létezik. Mindezt mélységesen fölkaparónak találta, még ha a maga elmélete szeplőtelen maradt is. Hisz évek hosszú során át úgy hitte, érti a mennybolt ritmusát; és most kiderül, mennyire hézagos volt ez a tudás. Rá kell ébredniük, hogy hatalmas idegen test létezik az ismertnek vélt univerzum szívében, ami tetőtől talpig fölforgatja eddigi csillagászati tudásukat. Nehéz az ő korában megemészteni az efféléit.

Egy idő után felpillantott. A képernyőn semmi sem változott. Beütött néhány ellenőrző egyenletet, de a narancssárga ellipszis továbbra is ott lebegett a szeme előtt. Egyetlen pályáivet látott, nem kettőt!

Nagyon helyes, mondta magában. Szóval a világegyetem nem olyan, mint elképzelted. Nincs más hátra, kénytelen leszél változtatni hiedelmeiden, mert, ugyebár, az univerzumot csak nem tudod megváltoztatni

– Yimot! – rikkantotta. – Faro! Beenay! Ahányan csak vagytok!

Elsőnek a kis, gömböc Faro gördült át az ajtón, sarkában az égimeszelő Yimottal, mögöttük pedig becsődült az igazgató dolgozószobájába az egész Csillagászati Tanszék: Beenay, Thilanda, Klet, Simbron meg a többiek. Athor leolvasta az arcukról, most valóban milyen félelmetes látványt nyújthat vad és elgyötört külsejével, lobogó fehér üstökével, sápadt orcájával. Hiszen egész megjelenése arról árulkodott, hogy az összeomlás határán áll.

Azonnám el kell tehát oszlatni félelmeiket. Csak semmi melodráma!

Halkan beszélni kezdett:

– Igen, nagyon elfáradtam, ezt maguk is tudják. Úgy festhetek, akár valami alvilágból idecsöppent démon. Mutatnék azonban valamit, ami úgy tűnik, beválik.

– A gravitációs lencséről van szó? – kottyantott közbe Beenay.

– A gravitációs lencse halva született elgondolás – felelte Athor fagyosan. – Csakúgy, mint a kiégett nap, az elgörbült tér, a negatív tömeget rejtő zóna hipotézise, meg az összes többi fantasztikus csecsebecse, amivel a héten játszadoztunk. Elismerem, mind elegáns ötlet a maga nemében, de egy sem állja ki az alaposabb vizsgálódás próbáját. Van viszont egy, ami igen.

Élvezettel figyelte, mint kerekedik el munkatársai szeme a csodálkozástól.

Majd a képernyő felé fordulva újra gépelni kezdte a nyolcadik sarktétel számait. Fáradtsága nyomtalanul elpárolgott munka közben: elmúlt minden fájdalom-keserve, még a billentyűket sem ütötte félre. Olyan világban mozgott, ahol a fáradtság ismeretlen fogalom.

– Ez a sarktétel olyan Lagashoz hasonló, nem világító égitest létét feltételezi, amely nem Onos, hanem Lagash körül kering. A bolygó jelentős tömegű kell legyen, csaknem Lagashét megközelítő; így képzelhető csak el, hogy világunkra kifejtett gravitációs vonzása azt a pályaelterést eredményezi, amire Beenay fölhívta figyelmünket.

Megnyomta a Naprendszer vizuális megjelenítésének gombját, mire az, stilizált formában, meg is jelent a képernyőn: a hat nap, Lagash és Lagash feltételezett mellékbolygója.

Azután megfordult, hogy szembenézzen a többiekkel, Kollégái feszengve sötétítették le szemüket. Bár feleannyi idők sincsenek, mint ő, sőt, akadnak köztük egészen fiatalok is, szemlátomást ugyanolyan nehezükre esik elfogadni – úgy érzelmileg, mint intellektuálisan – egy ilyen nagyságrendű égitest jelenlétét a világegyetemben, akárcsak neki. Meglehet, azt gondolják, erőt vett rajta a szenilitás, és elhibázta számításait.

– A nyolcas számú sarktélt alátámasztó adatok kivétel nélkül helyesek – mondta határozottan. – Erről kezeskedem. És a sarktétel eddig minden kontrollt kiállt, bármivel próbálkoztam.

Dacosan, kihívóan hordozta végig rajtuk tekintetét, mintegy figyelmeztetvén őket, hogy avval az Athor 77-tel állnak szemben, aki az Egyetemes Tömegvonzás Elméletét adta a világnak, és aki egyelőre még, – hál'istennek –, tökéletesen birtokában van szellemi képességeinek.

Beenay szólalt meg szelíden:

– És vajon miért nem látjuk ezt a mellékbolygót, professzor úr?

– Két okból – felelte Athor derűsen. – Lagash-hoz hasonlóan ez az égitest is csak visszavert fényt ad. Ha föltételezzük, hogy felszínét zömmel kékes fényben játszó sziklatömkeleg alkotja – korántsem lehetetlen geológiai elképzelés –, akkor a visszavert fény a színeknek abba a tartományába esik, ahol a hat nap szüntelen ragyogása, továbbá légkörünk fényező tulajdonságai folytán tökéletesen észrevétlen marad. Az olyan égbolton, amelyet gyakorlatilag minden pillanatban besugároz valamely nap fénye, egy ilyen mellékbolygó elrejtőzhet a szemünk elől.

– Feltéve, ha a mellékbolygó pályája különlegesen elnyújtott, ugye, professzor úr? – vetette közbe Faro.

– Így van.

Athor megnyomott egy billentyűt, s újabb ábra jelent meg a képernyőn.

– Nézzék meg közelebről. Amint látják, ismeretlen és láthatatlan mellékbolygónk hatalmas ellipszis alakú pályán kering körülöttünk, s így ideje zömét távol tölti tőlünk. Nem olyan távol azért, hogy bolygónk keringésére ne fejtené ki hatását – ahhoz azonban mindenképpen elég távol, hogy rendes körülmények között, szabad szemmel semmi szín alatt ne fedezhessük föl elmosódott sziklatömegét az égbolton. Talán még távcsővel is alig. Mivel pedig a mindennapos megfigyelés nem árulta el jelenlétét, csak a legképtelenebb véletlen folytán fedezhették volna fel asztronómusaink.

– Most viszont szabad a gazda, kereshetjük – mondta Thilanda 191, az asztrófényképész.

– És meg is tesszük – bólintott Athor. Kezdenek hozzászokni az új gondolathoz, nyugtázta magában. Mindegyik kollégáján ezt látta. Elég régóta ismeri őket ahhoz, hogy tudja, nem kell titkos szabotőrökre számítania.

– Noha, meg kell mondjam, felkutatása nehezebb lesz, mint hinnék, afféle „tű-a-szénakazalban” móka. Munkájukat azonban bőségesen honorálom, erről kezeskedem.

– Egyetlen kérdés, professzor úr – szólalt meg újra Beenay.

– Ki vele.

– Ha e mellékbolygó pályája oly különleges, ahogyan a sarktétel kimondja, s ezért a szóban forgó mellékbolygó, nevezzük pillanatnyilag Lagash Kettőnek, keringése bizonyos szakaszában igencsak eltávolodik tőlünk; logikus a következtetés, hogy keringése más szakaszaiban viszont jóval közelebb kerül hozzánk. Még a legtökéletesebb pályáiv sem teljesen kiegyensúlyozott, az ilyen elnyúltan elliptikus pálya pedig az anyabolygótól való távolság igen széles szóródását feltételezi.

– Igen, ez valóban logikus – felelte Athor.

– Akkor viszont, professzor úr – folytatta Beenay -, ha ezek szerint Lagash Kettő az egész modern asztrológia kifejlődése idején oly távol járt tőlünk, hogy mindössze világunk orbitális értékeire gyakorolt hatását volt módunk megmérni, nem jogos-e arra számítanunk, hogy előbb-utóbb visszatérőben lesz hozzánk? Talán már úton is van felénk!

– Nem feltétlenül – vetette közbe Yimot elszánt gesztikulálás közepette. – Sejtelmünk sincs, pályája mely szakaszát rója éppen, s mennyi a teljes keringési ideje Lagash körül. Lehet akár tízezer év is. Ez esetben pedig Lagash Kettő még egyre távolodik tőlünk, miután valaha, a rég feledésbe merült, történelem előtti időkben megközelítette bolygónkat.

– Ez igaz – ismert el Beenay. – Fogalmunk sincs, távolodik-e vagy közeledik ebben a pillanatban. Mostani tudásunk szerint semmiképpen.

– Megpróbálhatjuk viszont kideríteni – vette át aszót Faro. – Thilanda jó nyomon jár. Stimmeljen bár az összes számításunk, még kell győződnünk arról, valóban rátalálunk-e Lagash Kettőre. És ha egyszer megtaláltuk, a pályáját is kiszámíthatjuk.

– Pusztán a mi keringésünkre gyakorolt perturbációja alapján is kiszámítható – mondta Klet, a tanszék legjobb matematikusa.

– Igen – folytatta Simbron, a kozmográfusz lány -, és akkor azt is megtudhatjuk, közeledik avagy távolodik. Nagy istenek! Mi volna, ha épp felénk tartana? Micsoda világszám lenne! Egy eget átszelő égitest, amint elhalad köztünk s a napok között! Talán még el is takarná egyiküket-másikat pár órára!

– Milyen fura volna – mélyszóval el Beenay. – Napfogyatkozás, azt hiszem, így hívják. De vajon sor kerül-e rá? A napjaink olyan hatalmasak... hogyan tudná Lagash Kettő elfődni bármelyiket is?

– Ha elég közel jön hozzánk, megteheti – mondta Faro. – Miért, én el tudnék képzelni olyan helyzetet, amikor...

– Helyes, csak dolgozzanak ki minden lehetőséget! Athor oly nyersen fojtotta a diákba a szót, hogy mindenki megdöbbsent a teremben.

– Rajta, játsszanak el az ötlettel! Forgassák így, forgassák úgy, hátha rájönnek valamire.

Hirtelen mehetnékje támadt.

A lelkesedés, amit azóta érzett, hogy befejezte művét, most egyik pillanatról a másikra cserbenhagyta. Úgy érezte, ólomsúllyal nehezedik rá a fáradság, akárha ezer év nyomta volna vállát. Fagyos hideg futott végig karján, ujjain, s a háta is éktelenül hasogatott. Tudta, hogy agyonhajszolta magát. Mostantól a fiatalabb kollégák dolga, hogy átvegyék a terepet.

Felkelt, s néhány imbolygó lépést tett a szoba közepe felé. Majd idejében megemberelve magát, maradék méltóságát összeszedve, egyenes háttal vonult el az Obszervatórium személyzete elé.

– Hazamegyek – mondta. – Elkelve egy kis alvás.

15.

– Úgy értsen, hogy a falvakat kilencszer egymás után égette föl a tűz, Siferra? És mind a kilencszer újjáépültek? – kérdezte Beenay.

– A kollégám, Balik ugyan csupán hét falut föltételez a Thombo Hegyen – felelte a régész. – És akár igaza is lehet. Az alsóbb rétegek felé jócskán összekuszálódnak a dolgok. Amúgy tökéletesen mindegy, hány faluval számolunk, héttel-e vagy kilencel, az alapkoncepción mit sem változtat. Nézze meg ezeket a térképeket! Az ásatási naplóm alapján készítettem őket. Természetesen csak amolyan előzetes ásatást végeztünk, gyors rétegmetszet-fölmérést, az érdemi munka a későbbi expedíciókra marad. Túl későn fedeztük föl az egészet ahhoz, hogy bármi komolyabba foghattunk volna. E térképek alapján azonban fogalmat alkothat a részletekről. Remélem, nem untatom nagyon? Hagyjuk abba, Beenay?

– Dehogy, fantasztikusan izgalmasnak érzem. Vagy azt hiszi, annyira eltölt az asztrológia, hogy süket és vak vagyok minden más tudományágra? Egyébként is, a régészet és az asztrológia nem kevésszer segítette ki egymást. Felmérhetetlenül sokat tanultunk például a napok mozgásáról az ősi asztrológia feljegyzések alapján, amiket maguk, régészek ástak elő fáradságos munkával a világ legkülönbözőbb tájain. Hadd látom hát!

Siferra szobájában ültek. A régész kérte meg Beenayt, ugorjon át hozzá egy probléma megvitatására, amibe kutatómunkája közben ütközött. A fiú nemigen tudta, miben lehetne segítségére, dacára az imént elhangzott udvariassági formulának a két tudomány mély rokonságáról. Siferrát viszont mindig szívesen látta.

Öt éve találkoztak először, amikor mindketten tagjai voltak a határtudományok bizottságának, mely az Egyetemi Könyvtár bővítését tűzte feladatául. S ámbátor Siferra azóta leginkább külföldön tartózkodott terepmunkán, szívesen összefutott Beenayvel egy-egy ebéd erejéig, ha tehetett. A fiú is izgalmasnak, rendkívül értelmesnek, s üdítően nyers modorúnak találta a régészt. Hogy amaz mit látott benne, fogalma sem volt: talán csak egy intellektuálisan ösztönző fiatalembert, akit – más szakmabéli lévén –

nem érint a tanszéken belüli gyilkos versengés és marakodás; ráadásul szerelmi ajánlataival sem üldözi.

Siferra kitergegette a térképek vékony, pergamenszerű lapjait, melyeken bonyolult, elegáns, ceruzával rótt ábrák sorakoztak milliméterpapíron, s Beenayvel fölébük hajolt.

A fiú nem hazudott, amikor azt állította, hogy elbűvöli a régészet. Kamaszkora óta imádta a régmúlt nagy felfedezőiről, a Marpinhoz, Shelbikhez és persze Galdo 221-hez hasonló férfiakra szóló történeteket. A messzi múltat majdhogynem olyan lenyűgözőnek érezte, mint az univerzum távoli tartományait.

Raissta, szerződéses házastársa, már korántsem örült ennyire a Siferrával való kapcsolatának. Mi több, néhányszor csípősen meg is jegyezte, hogy férjét tán mégis inkább a régész nő személye izgatja, semmint szakterülete. Beenay azonban úgy vélte, Raissta féltékenysége minden alapot nélkülöz. Jó, Siferra valóban vonzó nő – képmutatás lett volna, ha ezt nem ismeri el –, azt azonban minden férfi tudta az Egyetemen, milyen engesztelhetetlen ellensége a romantikának. Aztán meg, vagy tíz évvel idősebb is volt Beenaynél. Bármilyen jóvágású fiú volt is az asztronómus, álmában sem jutott eszébe, hogy megpróbálja meghódítani.

– Ez itt, legelőször is, a domb függőleges metszete – magyarázta Siferra. – Minden egyes lakóréteget sematikusán ábrázoltam. Mondanom sem kell, a legújabb település van legfölül – hatalmas kőfalakkal építkeztek, amit mi küklópikus építészeti stílusnak nevezünk, s ez jellemző az érett beklimoti kultúrára. Ez a vonal itt a küklópikus falak szintjén faszénréteget jelent – elég vastagot ahhoz, hogy kiterjedt tűzvészre utaljon, amely feltehetően eltörölte a várost a föld színéről. Ez itt, a küklópikus szint és az égéshatár alatt pedig már a soron következő település.

– Amely más stílusban épült.

– Ahogy mondja. Látja, hogyan rajzoltam meg a falakat? Szakszóval ezt keresztvonalkás stílusnak nevezzük, s a beklimoti kultúra kezdetekre jellemző, amelyből az érett beklimoti stílus kialakult. Mindkettőre találni példát a Thombo-hegyet övező romokon. A főépületek küklópikusak; itt-ott valamicske keresztvonalkás anyagra is bukkantunk, pár kidudorodásra csupán, az úgynevezett proto-beklimoti korból. És most ezt nézze, itt, a keresztvonalkás település és a fölötte lévő küklópikus maradványok közötti határon...

– Újabb tűzvonal? – kérdezte Beenay.

– Úgy bizony. Egyfajta szendvicshez hasonlítanám ezt a hegyet – egy réteg emberi település, egy réteg faszén, újabb réteg emberi település, újabb réteg faszén. Szerintem a következő történhetett. A keresztvonalkás korban pusztító tűz perzselte fel a Sagikan-félsziget jó részét, ami falujuk elhagyására kényszerítette a thombóiakat és a környék lakóit. Később, amikor visszatértek, és újjáépítették településeiket, gyökeresen új, sokkalta kidolgozottabb stílusban építkeztek, melyet mi a nagy kőtömbök alapján küklópikusnak nevezünk. Újabb tűz következett azonban, amely letarolta a küklópikus települést. Ezzel egyszerre megszűntek a Thombo-hegyi építkezések is, s a hajléktalanná lett thombóiak ezúttal a Fő-Beklimotnak nevezett területen építették meg városukat. Sokáig azt hittük, ez volt az első valóban város néven nevezhető emberi település, mely a környéken elszórtan található keresztvonalkás proto-beklimoti kultúrából emelkedett ki. A thombói lelet tanúsága szerint azonban legkevesebb egy jelentős küklópikus város létezett már Fő-Beklimot előtt is.

– És Fő-Beklimot, nem mutatja tűzvész nyomait? – kérdezte Beenay.

– Nem. Tehát a legfelső Thombo-hegyi város pusztulása idején még nem épült meg. A végén a beklimoti kultúra is összeomlott persze, s innen is továbbvándoroltak a városlakók, de ez az éghajlatváltozásnak, és nem a tűznek tudható be. Minderre úgy ezer évvel ezelőtt került sor. A faszénminták radiokarbon-adatai pontosabb kormeghatározással szolgálnak majd, ha megkapjuk őket a laborból.

– És a keresztvonalkás település, az milyen idős?

– Az ortodox régészeti felfogás szerint a Sagikan-félszigeten elszórtan föllelhető keresztvonalkás maradványok alig néhány nemzedékkel régebbiek Fő-Beklimotnál. A thombói lelet után azonban én másként gondolom. Számításaim szerint a dombon lévő keresztvonalkás település kétezer évvel korábbi, mint a tetejébe épült küklópikus utóda.

– Kétezer évvel? És azt mondja, ez alatt további települések is találhatóak?

– Nézze ezt a térképet! – bökött a lapra Siferra. – Ez itt a hármasszint – ilyen építészeti stílussal nem találkoztunk eddig, minden elemében elüt a keresztvonalkás stílustól. Azután újabb égéshatár. Négyes települési szint. Égéshatár. Ötös. Égéshatár. És így tovább, hatos, hetes, nyolcas, kilences települési szint – vagy, ha Baliknak van igaza, csupán hét van belőlük.

– És mindegyiket tűzvész pusztította el! Ez érdekes! Bizonyos időközönként ismétlődő halálos pusztulás ugyanazon a területen.

– A legérdekesebb az a dologban – folytatta a nő furcsán elkomorodva, hogy minden egyes település mintha nagyjából ugyanannyi ideig virágzott volna, mielőtt a tűz martaléka lett. Az egyes lakórétegek ugyanis szokatlanul azonos vastagságúak. Persze, míg meg nem kapjuk a laborleleteket, nem mondhatunk semmi közelebbit. De nem hinném, hogy a szemem megcsalt volna. És Balik is nagyjából hasonlóan számolt. Ha nem tévedünk, legkevesebb tizennégyezer éves leletekre számíthatunk Thombo Hegyén. És z alatt a tizennégyezer év alatt a dombon időről időre – mondhatnám óramű pontossággal – tűzvész söpört végig, amely földönfutóvá tette a lakosságot. Úgy kétezer évenként köszöntött be az újabb pusztulás; egy-egy tűzvész minden kétezer évben, nagyjából ennyinek saccolom!

– Hogyan mondta?

Beenay hátán végigfutott a hideg. Agyában egymást kergették a valószínűtlenebbnél valószínűtlenebb, ám egyformán kétségbeejtő gondolatok.

– Ezek pedig a thombói agyagtáblákról készült képek. Az eredeti anyag Mudrin 505-nél van, a paleográfusunknál. Megpróbálja megfejteni őket. Égetett agyagból készültek. Ezt a hármast a Hármasszinten találtuk, a többit az Ötösön. Mindkét fajta fölöttébb kezdetleges jelekkel íródott, a régebbi táblák írásmódja olyan ősi, hogy Mudrin sem tud velük mit kezdeni. A Hármasszint tábláiról viszont, ha csak megközelítő pontossággal is, de sikerült vagy fél tucat, a beklimoti írás korai változatában íródott szót kielégítően. Eddigi kutatásai szerint úgy tűnik, a város pusztulásáról készült beszámoló – melyet az akkori idők embere a haragvó istenek bosszújának tulajdonított, akik időnként szükségét érzik, hogy megbüntessék gonoszságáért az emberiséget.

– Azt mondja, időnként?

– Bizony. Egyre ismerősebb, nem igaz?

– A Láng Apostolai! Siferra, az istenért, mibe botlott maga?

– Én is mindegyre ezt kérdelem magamtól Mudrin első fordításvázslatai óta.

A régésznő Beenay arcába nézett. A fiú most látta csak, milyen vérekes a szeme, milyen nyúzott, feszült az arca. Akárha téboly zilálta volna szét arcvonásait.

– Érti már, miért kértem, hogy idejöjjen? A tanszéken senkinek sem beszélhetek róla. Beenay, mondja meg, mit csináljak? Ha ebből bármi is nyilvánosságra kerül, Mondior 71 meg az egész örült sleppje menten nagydobra veri, hogy a leleteim szavahihető régészeti igazolását adják holdkóros elméleteiknek!

– Azt hiszi?

– Mi mást hihetnék? – Siferra a térképeire koppintott. – Itt a mindennél fényesebb bizonyíték a több ezer éven át nagyjából kétezer évenként megismétlődő kiterjedt pusztulásra. Ezek az agyagtáblák pedig, úgy tűnik legalábbis, a Jelenések könyve egyfajta őskori változatát képviselik. Mindent egybevetve a leletek, ha nem is az Apostolok locsogásának szó szerinti igazolását, mindenesetre mitológiájuk racionális alátámasztását jelentik.

– De ezek az egyetlen területre korlátozódó ismételt tüzek nem igazolnak egyúttal világméretű pusztulást – vetett ellen Beenay.

– Engem leginkább a szabályos időközönkénti ismétlődés aggaszt – mondta Siferra. – Túlon túl szabályos az egész, túlon túl egybevág Mondior tanaival. Belenéztem a Jelenések könyvébe. Tudta-e, hogy a Sagikan-félsziget megszentelt vidéknek számít az Apostolok szemében? Azt mondják, ez az a szent hely, ahol az istenek valaha megmutatkoztak az emberiség előtt. Ezért logikusnak látszik... hallja, logikusnak – ismételte, és keserűen felnevetett –, hogy az istenek egyfajta figyelmeztetésnek szánták Sagikant az emberiséget ismételtlen fenyegető végpusztulásra, ami megátalkodottságunk miatt sújt le, ránk.

Beenay döbbenetesen meredt a régésznőre.

Nagyon keveset tudott csak az Apostolokról és tanításaikról. Az ilyen kóros fantáziaképek soha nem érdekelték igazán, amúgy meg épp eléggé lefoglalta a maga tudományos munkája ahhoz, hogy ne sokat törődjön Mondior világvégét jósoló frázisaival.

Hirtelen azonban a beszélgetés emléke, amit Theremon 762-vel három hónappal ezelőtt a Hat Nap Klubban folytatott, égő fájdalommal hasított tudatába. „Nem először pusztul el a világ... az istenek szántsándékkal tökéletlennek alkották meg az embert, és egyetlen évet adtak – mármint a maguk isteni évét, nem a mi rövidke időnkét – a megtérésre. Istenévnék nevezik ezt az időtartamot, ami pontosan 2049 évet tesz ki a mi időszámításunk szerint.”

Nem és nem! Micsoda bárgyúság! Hatásvadász szólások! Hisztérikus hangulatkeltés!

De még több is eszébe jutott. „Valahányszor egy ilyen Istenév véget ért, az istenek újra és újra konstatálták elvetemült bűnösségünket, és égi lángot küldtek le a mennyekből az emberiség elpusztítására... Az Apostolok legalábbis így hiszik.”

Nem, nem!

– Jól van, Beenay? – kérdezte aggodalmasan Siferra.

– Csak gondolkodom – felelte. – A Sötétségre, mégis igaz hát! Tökéletesen alátámasztja az Apostolok tanait!

– Nem szükségképpen! A világosan gondolkodók még mindig visszautasíthatják Mondior jóslatait. Thombo tűz általi pusztulása – még ha a szabályos időközönként ismétlődő kétezer éves periódusokat figyelembe vesszük is – semmiképpen sem bizonyít világgéget. Sem ennek újbóli visszatérését. Miért kellene a múltnak feltétlenül megismétlődnie a jelenben? Persze, a világosan gondolkodók lesznek kevesebben. A többséget nyilván megbénítja majd a leletek és az Apostolok tanainak egybeesése, és rögvest pánikba esnek. Tudja-e, hogy az Apostolok jövőre ígérnek a következő nagy világpusztulás eljövételét?

– Igen – mondta a fiú rekedten. – Theremon szerint még a napját is tudják. Úgy tizenegy hónap múlva véget ér az általuk megjelölt 2049 éves időtartam, amikor, ha hihetünk Mondiornak, az ég sötétségbe borul, és tűz száll alá az egekből. Egész pontosan Theptár 19-én.

– Theremon az az újságíró?

– Igen. A barátom. Érdeklék az Apostolok, és meginterjúvolta az egyik főpapjukat vagy kicsodát. Azt mondta...

Siferra ekkor kinyúlt, és karon ragadta Beenayt. Ujjai meglepő erővel mélyedtek a fiú húsába.

– Ígérje meg, hogy egy szót sem ejt neki arról, amiről az előbb beszéltünk!

– Theremonnak? Mi sem természetesebb! Hiszen még nem publikálta a felfedezését. Nem volna helyénvaló, ha bárkinek szólnék róla! Ennek ellenére Theremon talpig becsületes ember.

Siferra vasmarka engedett a szorításon, de csak egy keveset.

– Jó, barátok beszélhetnek egymás között... hanem, tudja-e, Beenay, hogy egy ilyen Theremon előtt a „barátság” ismeretlen fogalom? Ha hasznát látja, hát fel is használja, amit megtudott, bármit fogadott is magának. Bármilyen „becsületesnek” látszik máskülönben.

– Hát... talán...

– Higgyen nekem! Ha Theremon megneszeli, mit derítettem ki, mérget vehet rá, hogy másnap már a Krónika hasábjain látja viszont. Ami szakmailag a halálozat jelentené, Beenay. Más sem hiányzik, mint hogy az Apostolok képtelenségeit igazoló tudósként váljak hírhedtté. Az Apostolok egész bandája teljes egészében elfogadhatatlan, visszataszító a szememben, Beenay! Semminemű segítséget nem vagyok hajlandó nyújtani neki, nemhogy nyilvánosan kiálljak bugyuta tanaik mellett.

– Ne féljen! – mondta Beenay. – Hallgatok, mint a sír.

– Ajánlom is magának! Mint mondtam, különben tönkretenne szakmailag. Azért jöttem vissza az Egyetemre, hogy beadjam az ösztöndíj-kérelmemet a kutatások folytatására. A thombói leletek máris nagy ellenérzést váltottak ki a tanszéken, mivel cáfolják a Beklimotra, mint legrégebb városközpontra vonatkozó közkeletű elméletet. És ha Theremon mindennek tetejében még az Apostolokat is a nyakamba varrja...

Az asztronómus azonban alig figyelt rá. Megértette Siferra problémáját, és nyilván vigyáz majd, nehogy bajba keverje. Theremon egy szót sem hall tőle a nő kutatásairól.

De agya most máson járt. Nyugtalanító, nagy horderejű kérdéseken. Elmosódott szófoszlányok kavartak elméjében Theremon beszámolójából.

„... Úgy tizennégy hónap múlva eltűnik minden nap az égről...”
„... a Csillagok lángot ontanak alá a fekete égből...”

„... a katasztrófa eljövetele tudományos egzaktussággal meghatározható...” „... a fekete ég...”
„... eltűnik minden nap az égről...”.

– Teremtő Sötétség! – kiáltott fel félhangosan. – Lehetséges volna!

Míg tépelődött, Siferra tovább beszélt. A fiú kitörése épp egy mondat közepén érte.

– Maga nem figyel rám, Beenay!

– Hogy én... tessék? Ő... ő... persze, hogy figyelek! Arról beszélt, nehogy bármit is továbbadjak Theremonnak, mert ez ártana a szakmai hírnevének, és... ide hallgasson, Siferra, mit szólna hozzá, ha később folytatnánk ezt az eszmecserét? Ma este, holnap délután, vagy amikor csak akarja? Tüstént az Obszervatóriumba kell mennem!

– Akkor nem tartom fel tovább – felelte a nő fagyosan.

– Nem, nem így értettem! Amit elmesélt, korszakalkotó jelentőségű a számomra – el sem tudom mondani, mennyire fontos! Valamit azonban le kell ellenőriznem, valamit, ami közvetlen összefüggésben áll mindazzal, amiről itt szó volt.

A régész nő most jobban megnézte.

– Hogy tüzel az arca! Hogy lángol a szeme, Beenay! Ilyennek még sohasem láttam. Mintha fényévek távolában járna az agya. Mi ez az egész?

– Elmondom később – felelte az asztronómus, már a küszöbről. – Később! A szavamat adom rá!

16.

Ilyen késői órán rendszerint egy árva lélek sem tartózkodott már az Obszervatóriumban. Most sem volt más bent, csak Faro és Thilanda. Beenay legnagyobb megkönnyebbülésére Athor 77 sem mutatkozott. Nagyon helyes, gondolta a fiú. Az öreget alaposan kimentette a Lagash Kettő – hipotézis kidolgozása, nyilván elege volt az izgalmakból aznap estére.

Igazán remek, hogy éppen Farót és Thilandát találta bent. Faro pontosan azzal a fűrgé észjárással, előítéletmentes gondolkodással rendelkezett, amire Beenaynek most szüksége volt. Thilanda pedig, aki távcsövével és fényképezőgépével fölfegyverkezve oly sok évet töltött az úr kietlen tereinek pásztásával, majd a tárgyi tudást szolgáltatja.

Thilanda amint meglátta, panaszkodni kezdett:

– Egész nap felvételeket hívtam elő, Beenay. De rossz nyomon járunk. A nyakam rá, hogy a hat napon kívül semmi, de semmi nincs az égen. Nem gondolod, hogy az öregem a végén kitört a szenilitás?

– Szerintem éppoly tiszta a feje, mint valaha.

– No de ezek a fotók – folytatta Thilanda. – Napok óta pásztázom gondosan az univerzum minden áldott zugát. Nem hagyok ki semmit sem. Elkattintom a gépemet, pár fokkal arrébb állítom, újra elkattintom, megint arrébb állítom. Módszeresen térképezem föl a teljes égboltot. És nézd, mi az eredmény, Beenay! Egy rakás fénykép a nagy semmiről!

– Ha az ismeretlen mellékbolygó láthatatlan, Thilanda, akkor nem is találod meg. Világos, nem?

– Szabad szemmel persze hogy nem vesszük észre. A fényképezőgépnek azonban észlelnie kellene...

– Figyelj, ne igazsd most magad emiatt! A segítségetekre van szükségem. Tisztára elméleti meló, Athor új elméletével kapcsolatos.

– De ha az ismeretlen mellékbolygó nem egyéb üres légvárnál... – tiltakozott Thilanda.

– Az a láthatatlan légvár nagyon is valóságos lehet – vágott közbe Beenay. – És gondolom, te sem akarsz, hogy ez a mizé előrobogva a semmiből kupán teremtsen minket. No tehát, segítesz vagy sem?

– Hát, ha nagyon muszáj...

– Helyes. A következőt kérem tőled. Határozd meg a számítógéppel mind a hat nap mozgását, mondjuk 4200 év viszonylatában.

A lány hitetlenkedve morgott.

– Négyezerkettőszáz évet mondtál, Beenay?

– Tudom, ekkora időtartamra nincsenek rögzítve a pályaalakulások. Én viszont számítógépes meghatározást kértem, Thilanda. Legkevesebb százévnyi megbízható adat áll rendelkezésedre, nem igaz?

– Több ennél.

– Annál jobb. Tápláld a gépbe, és vetítsd előre meg hátra az időben. Kérdezd meg a komputert a hat nap fölállításáról napi lebontásban az elmúlt és az elkövetkező kétezeregyszáz évben. Ha nehezedre esne, Faro biztosan szívesen segít a program megírásában.

– Azt hiszem, magam is elboldogulok – felelte Thilanda jeges méltósággal. – Elárulnád, mi ez az egész? Csak nem évkönyvet gyártunk? Bár még az évkönyvek is megelégszenek a napmozgások pár éves előrejelzésével. Szóval, ki vele, mit forgatsz a fejedben?

– Később elmondom – felelte Beenay. – Esküszöm!

Otthagya Thilandát, hadd füstölögjön magában, és Athor dolgozószobájába sietett. Itt letelepedett a hármas képernyőjű számítógép elé, amelyen az öreg a Lagash Kettő – hipotézist kidolgozta. Elgondolkozva meredt a középső képernyőre, amely bolygójuk Lagash Kettő által módosított keringését mutatta.

Aztán megnyomott egy billentyűt, amire vakító, zöld fénnel felragyogott Lagash Kettő feltételezett pályája: óriási, szokatlanul elnyújtott ellipszis, mely Lagash sokkalta tömörebb, csaknem szabályos kört formáló pályáíve köré hurkolódott. Elnézegette ezt is egy darabig, majd a megfelelő billentyűk beütésével a képernyőre hívta a napokat. Legalább egy órán át töprengett fölöttük, miközben minden lehetséges változatukat elpróbálta: Onost Tanóval és Sithá-val; Onost Trey-jel és Patruval; Onost Dovimmal, Trey-jel és Patruval; Dovimot Tanóval meg Simával; Patrut és Treyt külön...

Ezek volnának a teljesen mindennapos napkombinációk, igen.

De mi légyen a rendhagyó változatokkal?

Tano és Sitha egyedül? Nem, képtelenség. A nap-ikerpár úgy helyezkedik el a közeli napokhoz viszonyítva, hogy csupán Onossal vagy Dovimmal, esetleg mindkettővel együtt mutatkozhat ezen a féltekén. Meglehet, évszázadokkal, évezredekkel ezelőtt másként volt, gondolta, noha ez is több mint kérdéses. Ma viszont egyértelműen kizárható ez a lehetőség.

Akkor talán Trey, Patru, Tano és Sitha együtt?

Újabb képtelenség. A két ikerpár rendszerint Lagash ellenkező oldalát rója; ha egyikük fent van, a másikat többnyire elrejtí a bolygó tömege. Olykor-olykor ugyan mind a négyen összegyűlnek az égbolton; az ilyen kétpáros együttállásoknál azonban Onos is mindig jelen van. Ezek a híres ötnapos napok – amikor az ellenoldali féltekét éppoly rendhagyó módon csupán Dovim fénye világítja meg. Az ilyesmire azonban csak nagy ritkán, néhány éves időközönként kerül sor.

Trey Patru nélkül? Tano Sitha nélkül?

Nos, ez technikailag nem lehetetlen. Amikor az ikerpárok egyik tagja például közel jár a horizonthoz, megeshet, hogy eközben párja már lenyugodott. Ez azonban önmagában jelentéktelen asztrológiai esemény, mindössze néhány pillanatnyi különlegesség. A két nap ilyenkor sem válik el egymástól, csupán a horizont vonala választja el őket.

Vagy mind a hat nap egyszerre az égen?

Nem, ilyen nincs!

Sőt, egyenesen elképzelhetetlen!

Lám, neki mégiscsak eszébe jutott ez a lehetőség. Beenay beleborzongott. Ha mind a hat nap a szemhatár fölött tartózkodna, akkor az ellenoldali félteke bizonyos területei tökéletes sötétségbe borulnának. Sötétségbe! A Sötétség azonban ismeretlen egész Lagashon, pusztán elvont fogalomként hivatkoznak rá. Nem, soha nem fordulhat elő, hogy midőn a hat nap találkozót ad egymásnak, a világ másik része fénytelenységbe süllyedjen. Vagy mégis?

Mégis?

Beenay a vérfagyasztó lehetőséget latolgatta. Ismét fülébe csengett Theremon zengő baritonja, amint az Apostolok intelmeit magyarázza:

„... eltűnik minden nap az égről...”

„... a Csillagok lángot ontanak a fekete égből...”.

Megrázta fejét. Minden asztrológiai tudása lázadozott a gondolatra, hogy hat nap gyűljön egybe egyszerre Lagash egyik oldalán. Nem, ez nem eshet meg, hacsak nem valami csoda folytán. Beenay azonban nem hitt a csodákban. Nem, a napok úgy oszlanak meg az égen, hogy mindig jut Lagash minden pontja fölé egy-kettő.

Vessük tehát el a hat-nap-itt – Sötétség-ott hipotézist!

Van-e még valami?

Dovim egymagában, gondolta. A kis vörös törpe egyesegyedül?

Ami azt illeti, a dolog egyáltalán nem lehetetlen, noha meglehetősen ritka. Az esetenkénti ötnapos együttállások idején az ellenoldalon csupán Dovim marad. Ez volna a Sötétség félelmetes pillanata?

Lehetséges volna? Dovim egyedül valóban oly pislá fényt vet csupán, hogy halvány, lilászörpsben játszó sugarát egykönnyen összetéveszthetik a Sötétséggel.

De ennek az ötletnek sincs sok értelmé. Még az apró Dovim is szolgáltat annyi fényt, amennyi elejét veszi a pániknak. Egyébként is, Dovim egyedülállása néhány évenként megismétlődik. Szokatlan az ilyen, persze, mégsem forgatja föl az élet mindennapos rendjét. Ha lélektani hatásuk valóban olyan jelentős volna, mindenki rettegne ezektől a napoktól. Valójában azonban a kutya sem törődik velük.

És mi van akkor, ha valami egészen szokatlan, egészen rendhagyó dolog történik, s kioltja a maradék fényt?

– Thilanda nézett át a válla fölött, s maró gúnnyal jelentette:

– Beenay, elkészültem a nappálya-meghatározásokkal. Nem is csupán négyezer évre. A regressziós pályaelem-analízis segítségével tetszőleges adatokat kaphatsz. Faro besegített a matematikái alapvetésbe, így olyan programot készítettünk, amely az idők végezetéig számol neked, ha úgy óhajtod, avagy visszafelé halad az időben a világegyetem keletkezéséig.

– Pompás. Légy szíves, tápláld be a komputerembe! És gyere egy kicsit te is ide, Faro!

A dundi kis egyetemista odakocogott. Sötét szeme égett a kíváncsiságtól. Szemlátomást fúrta az oldalát Beenay titokzatos ténykedése, de látván annak tanáros pózát, inkább visszanyelte kérdéseit.

– A képernyőn – fogott bele Beenay a magyarázatba – Lagash Kettő Athor által feltételezett pályája látható. Magam is helyesnek fogadom el ezt az értéket, mivel Athor szerint pontosan egybevág saját pályaelterésünkkel, és az öreg érti a dolgát. Rendelkezésemre áll továbbá, pontosabban hamarosan, amint Thilanda befejezte az adatok átvitelét, rendelkezésemre fog állni az a program, amelyet ketten dolgoztatok ki a napmozgások meghatározására. Most pedig megkísérlem, hogy összefüggést találjak egyetlen nap jelenléte és Lagash Kettő bolygónkhoz való közelítése között, hogy...

– Hogy kiszámítható a napfogyatkozások gyakoriságát? – tört ki Faróból a kérdés. – Erről van szó?

A fiú gondolatainak fürgesége bámulatos volt, ha enyhén zavaró is.

– Igen, bizony. Csak nem te is a napfogyatkozást forgatod a fejedben?

– Azóta gondolkodom rajta, amióta Athor közölte velünk a Lagash Kettő hipotézist. Emlékszik, Simbron akkor fölvetette, hogy ez a fura mellékbody egy időre eltakarhatja egyik-másik nap fényét. Erre ön megjegyezte, ez volna a napfogyatkozás, én meg elkezdtem kidolgozni magamban a lehetőségeket. Athor azonban leintett, mielőtt bármit is mondhattam volna, mert fáradt volt már, és hazavágyott.

– És te azóta hallgatsz a dologról?

– Senki nem kérdezett – felelte Faro.

– No, most jött el a te pillanatod. Mindent átviszek a komputeremből a tiedbe, aztán leülünk mindketten, és nekilátunk betáplálni az új adatokat. Azt a rendkívül ritka esetet keresem tehát, amikor Lagash Kettő a lehető legközelebb kerül hozzánk, és mindössze egyetlen nap tartózkodik az égen.

Faro bólintott, és megindult számítógépe felé, Beenay számára hihetetlen fürgeséggel.

A tanársegéd tudta, nem ő fejezi be elsőnek számításait. Faro híresen gyors volt ugyanis ezekben a dolgokban. A lényeg az, hogy egymástól függetlenül dolgozzák ki a probléma megoldását. Ezért aztán amikor Faro diadalittas horkantást hallatott, s menten mondta volna is a magáét, Beenay ingerülten csöndre intette, és folytatta a munkát. További tíz, végtelennek tűnő percbe került, mire végre számok kezdtek feltűnedezni képernyőjén.

Ha a számítógépbe táplált összes információ helyes – az ismeretlen mellékbody Athor által feltételezett tömege és pályája, továbbá Thilanda számításai a hat nap mozgásáról -, nem lehet nagy valószínűsége a Sötétség beálltának. Teljes sötétség csupán Dovim egyedülállása esetén képzelhető

el. Még ekkor is szinte minimális az esély, hogy Lagash Kettő akkor kerüljön közel bolygójukhoz a maga elnyújtott pályáján, amikor Dovim magára marad az égen. A napfogyatkozás lehetősége ezek szerint végtelenül csekély.

Valóban?

Nem, mégsem.

Nem egészen. Beenay gondosan áttanulmányozta a képernyőn sorjázó számokat. Valami soványka esélye van azért az egybeesésnek. A komputer még nem végzett a számításokkal, de a két adat egyre jobban közelített egymáshoz: újabb és újabb számsorok jelentek meg, amint a gép számba vette az egymást követő lehetőségeket. Beenay növekvő rémülettel és hitetlenkedéssel figyelte.

És íme, ott állt előtte a végeredmény. A három égitest katonás rendben: Lagash, Lagash Kettő, azután pedig Dovim!

Igen! A teljes napfogyatkozás igenis lehetséges!

Mindazonáltal csak igen-igen ritkán kerülhet rá sor. Dovimnak egyedül kell maradnia az egész féltéken, maximális távolságra Lagashtól; Lagash Kettőnek viszont ilyenkor kell legközelebb kerülnie az anyabolygóhoz. Ez esetben Lagash Kettő látszólagos átmérője a hétszerese lesz Doviménak. Ennyi elegendő is, hogy fél napnál tovább kioltsa Dovim fényét, s imígyen a bolygó egyetlen pontja se menekülhessen meg a Sötétség rémétől. A számítógép szerint a fenti különleges feltételek teljesültére mindössze...

Beenay nem akart hinni a szemének.

Faróhoz fordult. A gömbölyded diák kerek orcája holsápadt volt a rémülettől.

Az asztronómus rekedten suttopta:

– Rendben van. Végeztem. De előbb te mondd meg, mi jött ki neked.

– Dovim Lagash Kettő általi napfogyatkozása előfordul minden 2049. évben.

Beenayvel meglódult a világ, úgy érezte, az egész univerzum vad körtáncot jár körötte.

Úgy, szóval minden 2049. évben? Pontosan ennyi a Láng Apostolai által megjelölt Istenév időtartama! Hajszállra ugyanez a szám áll a Jelenések könyvében!

„... eltűnik minden nap ...”

„... a Csillagok lángot ontanak a fekete égből...”

Nem tudta, mik azok a Csillagok. Siferra azonban kiásott egy dombot a Sagikan-félszigeten, ahol a városokat meglepő rendszerességgel perzselte föl a tűz; körülbelül minden kétezer évben egyszer. Vajon ha a radiokarbon-mérések laboreredménye megérkezik, nem 2049 év jön ki neki is?

„... fekete ég...”

Beenay gyámoltalanul pislogott hátra Faróra.

– Mikor lesz a legközelebbi Dovim egyedülállás? – kérdezte.

– Tizenegy hónap és négy nap múlva – felelte Faro komoran. – Theptár 19-én.

– Igen – mondta Beenay. – Ugyanazon a napon, amikor Mondior 71 jövendölése szerint elsötétül az ég, alászáll reánk az istenek tüze, és elpusztítja világunkat.

17.

– Életemben először fordul velem elő, hogy imádkozom, bárcsak rosszul számoltam volna – mondta Athor. – Attól tartok azonban, az istenek nem adták meg nekem ezt a csekélyke kegyet sem. Kérlelhetetlenül sodródunk a feltételezés felé, amelyre még gondolni is iszonyú!

Körbehordozta tekintetét a jelenlévőkön, akiket tanácskozásra hívott. Az asztronómusok közül még a fiatal Beenay 25 volt mellette, míg vendégként Sheerin 501 a Pszichológia Tanszékről, továbbá Siferra 89, a régész voltak jelen.

Athor akaraterije végső megfeszítésével sikeresen palástolta előttük rettentő fáradtságát; mindazt az elkeseredést, ami az elmúlt hetekben halmozódott föl benne. Mi több, lassan már önmagát is sikerült becsapnia. Mostanában ugyan egyre többet fordult meg a fejében, hogy végül is megérett az elmúlásra; máskor meg azt kívánta, bárcsak békében nyugodhatna már sírjában. Az efféle borús gondolatokat azonban könyörtelenül száműzte elméjéből. Egész életében vasakarát és töretlen lelkiereőt jellemezte. Most sem lehet hűtlen régi énjéhez, hiába érzi egyre inkább az évek súlyát.

– Az ön szakterülete tehát, hajói értem, a Sötétség? – fordult Sheerinhez.

A kövérkés lélekgyógyászt láthatóan mulattatta a kérdés.

– Így is mondhatnám. A Sötétséggel kapcsolatos elmezavarokról írtam a disszertációm. A Sötétség-kutatás azonban munkámnak csupán részterülete. A tömeghisztéria minden megnyilvánulásával foglalkozom, továbbá az erős sokkhatásra adott irracionális lelki válaszokkal. Egyszóval, az emberi butaság összes válfaja biztosítja számomra a megélhetést.

– Nagyon helyes – felelte Athor hidegen. – Mi mást tehetne. Beenay 25 azt mondja, ön az Egyetem első számú. Sötétség-szakértője. Az imént ön is végignézte kis asztrológiai bemutatónkát a számítógép képernyőjén. Feltételezem, érti felfedezésünk lényegét.

Az öreg csillagász nem tudta, hogyan tehetné fel úgy a kérdést, hogy ne hangozzék vállveregetőnek. Sheerin azonban nem látszott különösebben sértődöttnek.

Csöndesen ezt mondta:

– Azt hiszem, egész jól megértettem. Azt állítja, professzor úr, hogy titokzatos, láthatatlan, adott tömegű égitest kering Lagash körül adott távolságra, s az általa kifejtett gravitációs erő felel az elmélettől való eltérésért Lagash pályájában, amit barátom, Beenay fedezett volt fel. Eddig rendben?

– Igen – felelte Athor. – Pontosan erről van szó.

– Na tehát – folytatta Sheerin – előfordul, hogy ez az égitest közénk és a napok közé nyomul, ami nem más, mint a napfogyatkozás jelensége. Ám csupán egyetlen nap keringési síkja teszi ezt lehetővé: ez pedig a Dovim. Beszéltek aztán arról is, hogy napfogyatkozásra csak akkor kerülhet sor – Sheerin e ponton fölfonta szemöldökét -, amikor Dovim az egyedüli nap az égen, és Lagash Kettő teljesen elfedi Dovim korongját. Még mindig stimmel, amit mondok?

– Tökéletesen megértette – bólogatott Athor elismerőleg.

– Ettől félttem. Nagyon reméltem, hogy félreértem.

– És mi a véleménye a napfogyatkozás hatásairól? Sheerin mély lélegzetet vett.

– Jól van hát. A napfogyatkozás... amelyre az isteneknek hála mindössze minden 2049. évben kerül sor... hosszabb időre teljes Sötétségbe borítja Lagasht. Világunk forgásával minden kontinens... mit is mondott?... kilenc-tizennégy órára is elsötétedhet, a hosszúsági fokoktól függően.

– Szabad kérnem a véleményét, mit gondol, milyen hatással lesz ez az emberek elméjére?

– Beleőrülnek – vágta rá a pszichológus tétovázás nélkül. Olyan csönd lett a teremben, hogy a légy zümmögését is meg lehetett hallani.

Nagy sokára megszólalt Athor:

– Tehát ön egyetemes örületet jövendő?

– Igen. Egyetemes Sötétségre a válasz: egyetemes téboly. Feltételezek azonban fokozati eltéréseket a lelki sérülés mértékében, a múltó elmezavartói és depressziótól az elme épségének teljes és végleges leépüléséig. Minél nagyobb tehát valakinek a lelki ellenállóképessége, annál kevésbé töri meg a fény teljes hiánya. Mégis azt hiszem, senki sem úszhatja meg ép bőrrel.

– Nem értem – jegyezte meg Beenay. – Miért golyóznának be a Sötétségtől az emberek?

Sheerin elmosolyodott.

– Egyszerűen nem szoktunk hozzá. Képzeld el példának okáért egy olyan világot, amelynek csupán egyetlen napja van. E világ tengely körüli forgásával mindkét félteke csak fél napra részesülne fényben, a másik fél napra tökéletes sötétségbe burkolózna.

Beenay önkéntelenül is arca elé kapta kezét.

– Érted már? – kiáltotta Sheerin. – Még a gondolat is megrémít! E bolygó lakói azonban egészen jól bírnák a naponta kijutó Sötétség-adagot. Nagy valószínűséggel inkább kedvükre volnának ugyan a napsütötte órák, máskülönben viszont teljesen hétköznapi, érdektelen eseményként könyvelnék el a Sötétet, amit jobb híján egyszerűen átaludnának. Nem úgy a mi bolygónkon! Itt az örökös napfény feltételei között fejlődött ki az emberiség, hisz az év minden napján, minden pillanatban süt a nap. Ha Onos nincs éppen az égen, ott van Tano és Sitha meg Dovim, vagy Patru és Trey, és így tovább. Gondolati és élettani folyamataink a folyamatos fényhez alkalmazkodtak. Egyetlen pillanatig nem tudunk meglenni enélkül. Feltételezem, van szent mécs az ágyatok mellett?

– Természetesen – felelte Beenay.

– Azt mondod, természetesen. Miért olyan természetes ez?

– Még kérded? De hát mindenkinek van!

– Magam is így gondolom. Mondd csak, Beenay, öreg cimbora, megtapasztaltad valaha is a Sötétséget?

A fiú nekidőlt a falnak a nagy panorámaablak mellett, és eltöprengett.

– Nem. Azt hiszem, soha. De tudom, mi az. A... uff... a... – bizonytalan, köröző mozdulatot tett, majd mégis felderült az arca -, hát... a fény hiánya. Mint a barlangokban.

– Jártál már barlangban?

– Barlangban! Természetesen sosem jártam barlangban!

– Gondoltam. Jómagam bemerészkedtem egyszer régen, amikor a Sötétség eredetű rendellenességeket kezdtem tanulmányozni. Hanem igencsak szedtem a lábam kifelé. Addig mentem, amíg a barlang szája már csak elmosódott fényfoltként volt látható valahol a távolban, köröttem pedig szuroksötét – Sheerin fölkcuncogott az emléktől. – Sosem hittem volna, hogy természetes létemre olyan gyorsan tudok futni!

– Ha már erről beszélünk, én nem futottam volna el a helyedben – vágta rá Beenay dacosan.

A pszichológus atyai mosolygott fiatal barátjára.

– Ez ám a derék dolog! Bámulom is vitézségedet, barátom!

Majd Athorhoz fordulva megkérdezte:

– Megenged, professzor úr, egy kis pszichológiai kísérletet?

– Ahogy parancsolja.

– Köszönöm.

Sheerin Beenayhez fordult:

– Vólnál szíves elhúzni a melletted lévő függőnyt, cimbora?

– Ugyan minek? – lepődött meg a fiú.

– Húzd csak el. Aztán gyere ide, és ülj le mellém!

– Hát... ha nagyon akarod...

Az ablakokat súlyos, vörös függönyök szegélyezték. Athor nem emlékezett rá, hogy valaha is összehúzták volna őket, pedig negyven éve ez a helyiség volt a dolgozószobája. Beenay vállat vont, majd kinyúlt a bojtos függőnyzsinór után, és megrántotta. A vörös függöny, a rézgyűrűk éktelen csikorgása közepette végigcsusszant a széles ablak mentén. Egy röpke pillanatra fölillant még Dovim pislá, vörös fénye, majd minden árnyékba merült, mi több, már az árnyakat is elnyelte a sötétség.

Beenay határozott léptekkel indult a hirtelen beállt csöndben az asztal irányába, de félúton megállt.

– Nem látlak, Sheerin – suttozta kétségbeesetten.

– Tapogasd ki az utat! – utasította a pszichológus keményen.

– De nem tudom, hol vagy! – a fiatal asztronómus zihálva szedte a levegőt. – Semmit sem látok!

– Miért, mit vártál? A Sötétség ilyen – Sheerin várt egy pillanatig. – No, gyere szépen! Hisz' akár csukott szemmel is eligazodsz ebben a szobában. Gyere ide, és ülj le!

Ismét fölhangzottak a fiú léptei, noha jóval bátortalanabban. Hallani lehetett, amint valaki matat az egyik székkal. Aztán Beenay szólalt meg elhaló hangon:

– Itt vagyok.

– Hogy érzed magad!

– Jjjjjól... vagyok...

– Nos, tetszik a dolog?

A fiú csak hosszas hallgatás után válaszolt.

– Nem.

– Nem, Beenay?

– A legkevésbé sem. Szörnyű! Mintha a falak rám akarnának... – és újra elhallgatott. – Mintha rám akarnának zárulni. A legszívesebben félrelökném őket... De azért nem golyózom be, ne félj. Sőt, azt hiszem, kezdek hozzászokni.

– Helyes. Siferra? Maga hogy bírja?

– Én bírom a Sötétet. Eleget csúszkáltam föld alatti járatokban. De nem mondhatnám, hogy rajongok érte.

– Athor?

– Úgy látszik, ezt is túléltem. Azt hiszem azonban, ennyi elég is, dr. Sheerin – mondta az Obszervatórium igazgatója élesen.

– Rendben van. Beenay, húzd vissza a függönyt, légy szíves!

Botorkáló léptek hangzottak a sötétben, a fiú testének súrlódása a drapérián, amint a zsinór után tapogatózott, majd a szétnyíló függöny oly örvendetes csikorgása. Dovim vörös fénye ismét elborította a szobát, s Beenay örömrivalgással üdvözölte a hat nap legkisebbikét.

Sheerin kézfejjével törölgette gyöngyöző homlokát, és borzongva mondta:

– Es ez csupán néhány perc volt egy sötét szobában!

– Nem olyan vészes – vont vállat a fiatal asztronómus.

– A szoba nem. Egy darabig legalábbis. Hanem, valamennyien hallottak a Jonglori Centenárium Kiállításáról, igaz? Meg a Titkok Alagútja-botrányról? Beenay, annak idején elmeséltem neked, tudod, múlt nyáron a Hat Nap Klubban, amikor azzal az újságíróval, Theremonnal, találkoztunk.

– Igen, emlékszem. Többen megtébolyodtak, miután bent jártak a Sötétben.

– Pedig mindössze egy mérföldes út volt... világítás nélkül. Az embert beültették egy nyitott kocsiba, amely tizenöt percen keresztül döcögött a Sötétben. Néhányan szörnyethaltak félelmükben. Mások életre szóló elmezavarral kerültek elő.

– Na de miért? Miért golyóztak be?

– Lényegében ugyanaz játszódott le, mint most, amikor elhúztad a függönyt, és azt képzelted, hogy a falak szétlapítanak a sötétben. Létezik egy pszichológiai szakkifejezés az emberiség ösztönös félelmére a fény hiányától. Klausztofóbiának hívjuk, mert a fény hiánya egyúttal zárt terekhez is kötődik, így a két félelem szoros kölcsönhatásban áll egymással. Érted?

– És az alagútban begolyóztak az emberek?

– Akik az alagútban, hmmm... hogy az általad használt fordulattal éljek... begolyóztak..., azok közül a szerencsétlenek közül kerültek ki, akik nem rendelkeztek elegendő lelki erőtartálékkal a Sötétben rájuk törő klausztofóbia legyűrésére. Ami igen szorongató, igen-igen nyomorúságos érzés. Higgy nekem, én magam is megjártam az Alagutat. Most csupán néhány percet töltöttél sötétben, de azt hiszem, igencsak fölkaavart. Képzeld el ebből tizenöt percet!

– És ezek a betegek nem gyógyultak föl később?

– Volt, aki igen. Mások viszont hosszú évekre, talán örök életükre a klausztofóbiás fixáció áldozatai maradnak. Lappangó félelmeik a Sötétből és a zárt terektől a trauma hatására kikristályosodtak, és – mai tudásunk szerint legalábbis – tartósan rögzültek. Néhányan pedig, mint mondtam volt, bele is haltak a megrázkódtatásba. Hát ilyenek a gyógyulás esélyei. És ezt mindössze tizenöt perces Sötétség okozta!

– Van akit így érint, megengedem – felelte Beenay makacsul. Homlokán összeszaladtak a ráncok. – Mégsem hiszem, hogy a többség ilyen nehezen viselné el. Én aztán nem! Sheerin fölsóhajtott.

– Gondold csak el... hogy körülötted minden... koromsötét. Sehol egy pislákoló fény, amerre csak nézel... A házak, a fák, a mezők, a föld, az ég... minden koromfekete! És fejed felett a tetejében ott égnek még a Csillagok, ha figyeltél az Apostolok prédikációira... noha nem is tudjuk egyelőre, mifélek. El tudod ezt képzelni?

– El bizony – kötötte Beenay az ebet a karóhoz.

– Nem! Nem tudod elképzelni! – csapott az asztalra a pszichológus váratlan szenvedéllyel. – Ámítod magadat! Nem tudod elképzelni! Az agyad éppúgy nem tudja földolgozni, mint a... Nézd csak, Beenay! Matematikus vagy, ugye? Mondd, valóban föl tudod fogni a végtelenség fogalmát? Vagy az örökkévalóságét? Csak beszélni tudsz róla. Egyenletekké párolni, és úgy tenni, mintha a számok magát a valóságot jelentenék, pedig nem egyebek pusztá írásjeleknél. De mérget vehetsz rá: ha egyszer valóban belegondolsz a végtelenség eszméjébe, igen hamar beleszédülsz – A valóságnak már ilyen kis szelete is fölbontja az egyensúlyodat. Akárcsak az előbb ízeltől megtapasztalt Sötétség. És amikor majd teljes valójában szembekerülsz vele, az agyad egyszerűen fölmondja a szolgálatot. Megtébolyodsz, Beenay! Egyszeres mindenkorra! Ezt halálos bizonyossággal állíthatom!

Súlyos csönd telepedett a szobára. Athor szólalt meg nagy sokára.

– Ez tehát a végső következtetése, dr. Sheerin? A lakosság tömeges megtébolyodása?

– Legkevesebb hetvenöt százalékban beteges téveszmékre számíthatunk. De az is lehet, hogy nyolcvanöt, vagy akár száz százalékban.

Athor megrázta fejét.

– Iszonyú! Förtelmes! Felmérhetetlen csapás az emberiségre. Mégis, meg kell mondjam, magam is csatlakozom Beenay véleményéhez... majd csak átvészeli valahogy, s mégsem lesz akkora világhatalom, mint állította. Bármilyen öreg vagyok is, nem tudok remény, optimizmus nélkül nézni a jövő elébe...

– Beszélhetnék, dr. Athor? – emelkedett szólásra Siferra.

– Persze, persze! Azért vannak itt. A régész a szoba közepére sétált.

– Bizonyos mértékig már az is csodálatos, hogy egyáltalán itt lehetek. Amikor először tanácskoztunk Beenayval a Sagikan-félsziget leleteiről, kérve kértem, vegye hétpécseletes titoknak, amit beszéltünk. Tudományos hírnevemét féltettem, mert láttam, hogy amennyiben nyilvánosságra hozom adataimat, igen könnyen a társadalmunkban létező legveszedelmesebb, legvisszataszítóbb, legzavarosabb vallási mozgalom támogatójának tűnhetek. Mondanom sem kell, a Láng Apostolairól beszélek... Hanem amikor kis idő múltán Beenay is elém tette a maga felfedezéseit a szabályos időközönként visszatérő napfogyatkozásról, tudtam, nem hallgathatok tovább. Hoztam magammal pár fényképet meg térképet a Thombo-hegyi ásatásról, ami ott van Beklimot tőszomszédságában a Sagikan-félszigeten. Beenay, maga már látta őket, de ha volna szíves dr. Athorak és dr. Sheerinnek átnyújtani...

Siferra megvárta, amíg valamennyien végignézik az anyagot, s csak azután folytatta mondandóját:

– Amint látják, a Thombo Hegyet egyfajta nagyméretű dobostortának is fölfoghatjuk, ahol minden egyes ősi településréteg az előző tetején található. A legfelső, legfiatalabb réteg az úgynevezett beklimoti kultúrához tartozó város. Alatta még ugyanebből a korból való, noha a civilizáció kezdetlegesebb fokán álló emberek hagyatéka látható, ez alatt már megint másik kultúrát találunk, és így tovább, legalább hét településig visszamenően... E települések mindegyike, uraim, tűzvész martalékává vált. Gondolom, észrevették az egyes rétegek közti sötét határvonalat. Ezek égésvonalak... faszénmaradványok. Pusztán e városok alapításához, felvirágzásához és pusztulásához szükséges idő becslése alapján az egyes tűzvészek közt eltelt időtartamot megközelítőleg kétezer évnél gondoltam. A legutolsóra eszerint pontban kétezer évvel ezelőtt kerülhetett sor, közvetlenül a beklimoti kultúra kibontakozása előtt, ahonnan írott történelmünket számítjuk... A faszén azonban különösen alkalmas a radiokarbonos kormeghatározásra, ami meglehetősen pontossággal engedni felbecsülni egy-egy lelőhely korát. Amint a thombói anyag Saro Citybe érkezett, tanszéki laborunk nekifogott a radiokarbon-elemzésnek, és mostanára meg is kaptuk a pontos adatokat. Elmondom önöknek fejből. A legfiatalabb thombói település 2050 évvel ezelőtt pusztult el, plusz-mínusz 20 év szórással. Az alatta levő településből származó faszén 4100 éves, itt plusz-mínusz 40 év a lehetséges eltérés. A felülről számított harmadik település 6200 esztendővel ezelőtt lett a tűz áldozata, 80 év szórással. Az ezt követő település 8300 éves a radiokarbon-meghatározások szerint, plusz-mínusz 100 év eltérés. Az ötödik...

– Ti jóságos istenek! – kiáltotta Sheerin. – Milyen fantasztikus szabályosság!

– Úgy, ahogy mondja! A tűzvész eszerint kétezeralahány évenként ismétlődött. Ha tekintetbe vesszük a radiokarbon-mérések pontossági fokát, akár a 2049-es periodicitás is megengedhető, ez Beenay által a napfogyatkozásokra számított érték. Továbbá – s itt Siferra hangja elkomorodott – az az időtartam, amit a Láng Apostolai Isténév gyanánt jelölnek meg, s amelynek végére a világegést jövendőlik.

– A tömegőrület természetes folyamánként, igen – tette hozzá Sheerin tompán. – Ha eljő a Sötétség, az emberek fényt akarnak majd... bármit, csak fény legyen. Fáklyákat, máglyákat gyújtanak, elégelenek mindent, ami csak a kezük ügyébe esik. Fölaprítják bútoraikat! Fölégetik otthonaikat!

– Nem – motyogta Beenay.

– Ne feledd – folytatta a pszichológus -, hogy nem lesznek beszámítható állapotban. Léleekben olyanokká válnak, mint a kisgyermek, miközben testük és az agyukban fészkelő emlékfoszlányok mégiscsak megfelelnek életkoruknak. Tudni fogják hát, hogyan gyűjtsanak gyufát. Csupán a tűzgyújtás következményeivel nem számolnak majd.

– Nem – mondta Beenay lesújtottan. De nem volt már hitetlenkedés a hangjában. – Nem és nem. Siferra kért szót.

– Korábban még mondhattuk volna, hogy a Thombo Hegyét végigperzselő tűzvész csupán helyi jelentőségű esemény, a véletlenek különös egybeesése – tekintettel a végtelen idők óta tartó

szabályos ismétlődésre, talán valami sajátos helyi tisztulási szertartás. Nem is tehetünk mást, mivel nem bukkantunk Sagikanhoz hasonló ősi kultúrák nyomára egész Lagashon. Beenay számításai azonban gyökeresen megváltoztatták a helyzetet. Tudjuk eszerint, hogy minden 2049. évben a világ sötétségbe borul. Sheerin azt mondja, a tömeg tüzeket gyújt majd, melyek elharapóznak, mivel nem törődnek velük. Jogos tehát a következtetés, hogy a világ minden más települése a Thombón pusztító tüzek idején maga is hasonlóképpen tűz martaléka lett. Egyelőre azonban Thombo az egyetlen épen maradt őskori régészeti lelet. A Láng Apostolai szent helynek tartják, szerintük az istenek itt mutatkoztak meg az emberiség előtt.

– És valószínűleg újra meg is teszik – mondta Athor sötéten. – Így szolgáltatván bizonyítékot az elmúlt korszakok világkatasztrófáiról.

– Csak nem vált az Apostolok hívévé, professzor úr? – meredt rá Beenay megrökönyödve.

Athor úgy érezte, mintha tanítványa egyenesen örülettel vádolná. Időbe telt, míg annyira magához tért, hogy szólni tudott, akkor azonban a tőle telhető leghiggadtabb hangon válaszolt.

– Hogy hiszek-e bennük? Nem, nem mondhatnám. Ámbátor érdekelnek, Beenay. Mégis borzadva teszem föl a kérdést: mi van akkor, ha igazuk van? Előrejelzéseink szerint 2049 éves időszakonként ránk száll a Sötétség, ők pedig ugyanezt az időt említik a Jelenések könyvében. Sheerin azt állítja, az egész világ megtébolyodik ekkor. Úgy tűnik, Siferra felfedezése bizonyítja, hogy a világnak ugyan csak egy kis szegletében, de valóban tömegesen megtébolyodtak az emberek, otthonaikat pedig fölperzselte a tűz. És ez az idő, ha igazak a számítások, ismét veszedelmesen közeledik.

– Mit javasol hát, tanár úr? – kérdezte Beenay. – Csatlakozzunk az Apostolokhoz?

Athor ismét erőnek erejével gyúrta le haragját.

– Nem, Beenay. Mindössze annyit, hogy ismerjük meg közelebbről is tanaikat, aztán meglátjuk, hasznukat vehetjük-e.

– Hasznukat? – kiáltotta Sheerin és Siferra csaknem egyszerre.

– Igen, igen! – Athor összekulcsolta nagy, csontos kezeit, és sarkon fordulva szembenézett velük. – Hát nem látják, hogy az egész emberi civilizáció fennmaradása múlik négyünkön? Mert ez most a tét, nem több, nem kevesebb! Bármily melodramatikusan hangzik is, de mi négyen bizonyítékokkal rendelkezünk a katasztrófáról, mely hamarosan lesújt világunkra. Amikor egyetemes Sötétség száll ránk... és megtébolyítja az emberiséget... lángba borítja városainkat, szétdúlja civilizációnkat. De nem csupán mi jósoljuk ezt, hanem, ki tudja, miféle bizonyítékok alapján, az Apostolok csoportja is. Ugyanezt a világpusztulást, hajszára ugyanezen a napon!

– Theptár 19-én – mormolta Beenay.

– Theptár 19-én, igen. Azon a napon, amikor egyedül Dovim világít majd... és ha jól számoltunk, Lagash Kettő is kiemelkedik láthatatlanságából, a közelünkbe ér, s betöltvén az eget, kiolt minden fényt. Ezen a napon, jövendölik az Apostolok, lángba borulnak városaink. Vajon honnan tudják? Úgyesen tippeltek? Vagy pusztán legendáikat szövögetik?

– A legtöbb tanításuknak se füle, se farka – szólalt meg Beenay. – Például azt állítják, hogy Csillagok jelennek meg az égboltozaton. Mik azok a Csillagok? Honnan az ördögből jönnek majd?

– Fogalmam sincs – vont vállat Athor. – Megengedem, az Apostolok tanításának jó része valóban nem több legendánál. Mégis rendelkezniük kell valamiféle feljegyzésekkel a régi napfogyatkozások idejéből, melyekre a mostani, rettenetes jövendöléseiket alapozzák. Ki kell tudnunk, mik ezek a feljegyzések.

– Miért pont nekünk? – kérdezte a fiú.

– Mert tudósként vezető szerepet kell vállalnunk a civilizáció megmentéséért folytatott harcban, ami a közeljövőben vár ránk – felelte Athor. – Csak akkor készülhet fel a társadalom, hogy megvédje magát a csapásoktól, ha idejében megismertetjük a polgárokkal a veszedelem természetét. A helyzet jelen állása szerint azonban csupán a becsapható, tudatlan tömegek hallgatnak az Apostolok szavára. A művelt értelmiség úgy tekint rájuk, ahogyan mi... bolondnak, holdkórosnak, rögeszmés idiotának, akár még szélhámosnak is tartja őket; Rá kell tehát vennünk az Apostolokat, osszák meg velünk asztrológiai és régészeti ismereteiket, már ha van nekik egyáltalán. És akkor mi is a nyilvánosság elé állunk. Ismertetjük felfedezéseinket, esetleg megtámogatjuk az Apostoloktól kapott bizonyítékokkal. Lényegében tehát szövetségre lépünk velük a káosz ellenében, aminek eljövételéről ők is, mi is meg

vagyunk győződve. Ily módon a társadalom minden rétegét megnyerhetjük magunknak, a leghiszékenyebektől a legszkeptikusabbakig.

– Azt akarja tehát, hogy a tudományt odahagyva csapjunk föl politikusnak? – kérdezte Siferra. – Nemigen lelkesít az ötlet. Nem a mi dolgunk ez. A magam részéről arra szavazok, vegyünk föl a kapcsolatot a kormánnyal, tudassuk velük, miszerint...

– A kormány! – horkant föl Beenay.

– Beenaynek igaza van – mondta Sheerin. – Én jól ismerem a kormánytisztviselőket. Bizottságot alakítanak majd, hosszas huzavona után jelentést írnak, amit irattárba süllyesztenek. Később újabb bizottságot hoznak létre az első által lefektetett igazságok kibányászására, azután pedig szavazásra kerül a dolog, és így tovább... Nem, túl kevés ehhez az időnk. A mi kötelességünk marad tehát, hogy kiálljunk a nyilvánosság elé, és elmondjuk, amit tudunk. Én tudom például, mit művel a Sötétség az emberek elméjével. Athornak meg Beenaynek matematikai bizonyíték áll rendelkezésére a közelgő veszedelemről. Siferra látta, mit tett a Sötétség az elmúlt korok civilizációival.

– De érdemes-e az Apostolok kegyeit keresnünk? – kérdezte Beenay. – Nem kockáztatjuk-e tudósi tekintélyünket, ha összeadjuk magunkat velük?

– Egyetértek – bólintott Siferra. – Tartsuk magunkat távol tőlük!

– Meglehet, igazuk van – vonta össze Athor a szemöldökét. – Talán tényleg naivítás volt részemről bármiféle munkakapcsolat felvetése ezzel a népséggel. Vissza is vonom a javaslatomat.

– Várjon csak! – mondta Beenay. – Van egy barátom... tudod, Sheerin, az az újságíró, Theremon... aki elég jó viszonyban van az Apostolok egy magas rangú tisztviselőjével. Talán nyélbe üthetnénk a közvetítésével egy titkos találkát Athor és Őapostolsága között. A professzor úr kifürkészné, mit tudnak az Apostolok, rendelkeznek-e olyan bizonyítékokkal, amiket felhasználhatunk a magunk céljaira... és ha nem, még mindig letagadhatjuk ezt a találkozást.

– Nem rossz – felelte Athor. – Bármennyire is ízlésem ellen való, hajlandó vagyok velük találkozni... Eszerint tehát az alapkérdéseket tekintve valamennyien egyetértünk? Önök is úgy vélik, hogy felfedezéseink birtokában cselekednünk kell?

– Én igen – jelentette ki Beenay Sheerinre pillantva. – Jóllehet a magam részéről továbbra is túl szándékozom élni a Sötétséget. De az itt elhangzottakból kiderült, hogy másokra rosszabb sors vár. Amint egész civilizációkra is, hacsak közbe nem lépünk, s nem teszünk valamit.

– Nagyon helyes – bólintott Athor. – Beszélj akkor a barátoddal, Theremonnal! Csak légy nagyon óvatos! Tudod, mennyire nem állhatom a sajtót. Az újságíró nem kevésbé ellenszenves fajzat számomra, mint az Apostolok. Kérd meg tehát nagyon elővigyázatosan ezt a Theremon nevű barátodat, hogy szervezzen meg egy magánbeszélgetést a bizonyos Apostollal.

– Meglesz, professzor úr.

– Maga meg, Sheerin, szedjen össze nekem minden fellelhető anyagot a tartós Sötétség kórtani hatásairól, hadd nézzem át.

– Minden további nélkül, professzor úr.

– Önt pedig arra kérném, Siferra, készítse a laikusok számára is érthető összefoglalót a thombói ásatásról. Minden lehetséges tudományos bizonyítékkal megtámogatva.

– A bizonyítékok egy része még nincs a kezünkben, dr. Athor. Erről az anyagról nem is tettem említést a mai megbeszélésen.

– Miről beszél? – ráncolta homlokát Athor.

– Felírtos agyagtáblákról – felelte a régész. -, amelyeket a harmadik és ötödik szinten találtunk. Dr. Mudrin most bajlódik a megfejtésükkel. Előzetes véleménye mindenesetre az, hogy a közelgő tűzvészre vonatkozó papi intelmek lehetnek.

– A Jelenések könyve első példányai! – kiáltotta Beenay.

– Hát... könnyen lehet, hogy azok – nevetett Siferra különösebb jókedv nélkül. – Remélem, hamarosan meglesz a megfejtés, és akkor összeáll az anyag az ön számára, dr. Athor.

– Jól van – mondta az öreg. – Minden bizonyítékra szükségünk van. Ez lesz életünk legfelelősségteljesebb munkája. – Ismét körbepillantott a jelenlévőkön. – Még valamit szeretnék megjegyezni: az, hogy hajlandó vagyok az Apostolokkal tárgyalni, nem jelenti egyszersmind, hogy mögém állnék tekintéllyel. Mindössze a bizonyítékaikra vagyok kíváncsi, és pontuk. Ha ezt megtagadják, minden további nélkül elhatárolom magam ettől a bandától. Szeretnék kizárni a

törekvéseinkből minden miszticizmust Egy fia hókuszpókuszukat nem hiszem el... csupán azt szeretném tudni, honnan tudnak a katasztrófáról. És óva intem önöket attól, hogy bármiféle közösséget vállaljanak velük. Megértették?

– Olyan ez, mint egy rossz álom – mormogta Beenay.

– Rosszabb nem is lehetne – hagyta helyben Athor. – Minden porcikámban kívánom, bárcsak üres képzelődés lenne az egész, s Theptár 19-e múltán ugyanarra a világra ébredhetnénk. Sajnos azonban, muszáj hinnünk a számoknak.

Kinézett az ablakon. Onos már lenyugodott, Dovim is aprócska ponttá zsugorodott a szemhatár fölött. Leszállt az alkonyat, csupán Patru és Trey kísérteties, nyugtalanító fénye világította be a földet.

– Nem, többé nem kételkedhetünk ebben. Hamarosan ránk borul a Sötétség. Talán a Csillagok is előragyognak majd, noha ma még elképzelni sem tudjuk mibenlétüket. Lángba borul a világ. Tizenegy hónap választ el minket civilizációnk végétől. A világégéstől!

KETTŐ: LESZÁLL AZ ÉJ

18.

– Óvatosabb is lehattál volna – mondta Beenay.

Érezte, amint egyre inkább eluralkodik rajta a feszültség, ím eljött az este – a napfogyatkozás oly régóta félt, rettegett órája.

– Athor a legszívesebben keresztben nyelne le, Theremon. Föl nem foghatom, hogy merted ma idetolni a képed. Nagyon jól tudod, mennyire nem kívánt vendég vagy a házunk táján. Ma este meg aztán végképp nem. Gondolj bele, mi mindent hordtál össze róla az utóbbi időben...

– Megmondtam – kuncogott az újságíró. – Majd én beszélek a fejével.

– Én a helyedben nem volnék ennyire biztos a dolgomban, Theremon. Hisz végső soron agyalágyult vénembernek tituláltad a rovatodban, nem emlékszel? Az öreg példás önfegyelemmel rendelkezik, de ha fölhergelik, alaposan fölmegegy a pumpája.

Theremon vállat vont.

– Ide hallgass, Beenay, mielőtt a nagykutyák riportere lettem volna, kamaszokról írogattam, úgyhogy nagy gyakorlatom van a lehetetlennel határos interjúk nyélbe ütésében. A lehetetlent vedd szó szerint. Minden este monoklival, kék foltokkal feldíszítve tértem haza, néha pár csontom is eltört; de mindig megvolt a sztorim. Tudod, nem kis önbizalmat ad az embernek, ha pár éven át szabályosan be kell vadítania interjúalanyait a riport kedvéért. Bízd csak rám Athort!

– Hogy bevadítani őket? – kérdezte Beenay, s jelentőségteljesen a folyosóra kifüggesztett naptárra pillantott. A kalendárium smaragdzöld felirattal hirdette az aznapi dátumot: Theptár 19-ét. A nagy napot, amely hónapok óta lángbetűkkel égett minden asztronómus agyában. Az értelem és józanság utolsó napját sokak, talán legtöbbszörük számára.

– Tán nem a legszerencsésebb szóhasználat pont a mai napon, nem gondolod?

Barátja elmosolyodott.

– Lehet, hogy igazad van. – Majd meglátjuk. Athor szobájának csukott ajtajára mutatott. – Ki van odabent?

– Athor, természetesen. Aztán Thilanda... az egyik asztronómusunk meg Davnit, Simbron, Hikkinan: csupa kolléga.

– És Siferra? Azt mondta, idejön.

– Pedig nincs itt. Egyelőre legalábbis.

Meglepetés suhant át Theremon arcán.

– Tényleg? Pedig amikor a minap megkérdeztem tőle, a Szentélybe készül-e, csaknem az arcomba nevetett. Azt mondta, ha cigánygyerekek potyognak az égből, akkor is végignézi innen a napfogyatkozást. Nem hinném, hogy meggondolta volna magát. Ez a nő nem fél semmitől, Beenay! Meglehet, afféle végső szemlét tart a dolgozószobájában.

– Az bizony megeshet.

– És túlsúlyos barátunk, Sheerin? Ő sincs itt?

– Nem, Sheerin nem jön. A Szentélybe ment..

– Bátorabb is lehetne ez a mi Sheerinünk, nem igaz?

– Legalább van benne annyi józan ész, hogy beismerje. Raissta is a Szentélyben van, meg Athor felesége, Nyilda, és szinte minden ismerősöm, az obszervatóriumiak kivételével. Te is jobban tennéd, ha odamennél, Theremon. Ha leszáll ránk ma este a Sötétség, sajnálni fogod, hogy nem fogadtad meg a tanácsomat.

– Folimun 66 szinte szóról szóra ugyanezt mondta nekem egy évvel ezelőtt, csakhogy ő a maguk Szentélyébe invitált, nem a tietekbe. De én cimbora, kész vagyok szembenézni minden rémséggel, amit az istenek rám bocsátanak. Nagy sztori vár rám ma este, és hogyan is tudnám megírni, ha elvackolom magam valami kényelmes föld alatti óvóhelyre, nem igaz?

– Holnap már nem lesz újság, amibe a cikkedet megírd, Theremon.

– Úgy gondolod? – az újságíró megragadta Beenay karját, és közel húzta magához barátját, hogy orruk csaknem összeért. Halk, fojtott hangon suttozta:

– Mondd, Beenay, csak így egymás közt, te tényleg hiszel ebben a dajkamesében, hogy leszáll ma este az éj?

- Igen.
 - Nagy istenek! Komolyan mondd, cimbora?
 - Az életemre esküszöm, Theremon.
 - Nem, hihetetlen. Olyan megfontoltnak látszol, Beenay, olyan megbízhatónak, becsületosnak. És erre fogsz egy rakás elismerten spekulatív csillagászati előrejelzést, pár szem faszenet, amit tőlünk több ezer mérföldre ástak ki a sivatagban, meg egy sereg habzó szájú vallási fanatikust, és a legvadabb apokaliptikus zagyvasággá gyúrod össze, amit valaha is...
 - Csakhogy ez nem őrültség – mondta a fiú csöndesen. – És nem is zagyvaság.
 - Valóban azt gondold, hogy ma este beköszönt a világvége?
 - Az általunk ismert, szeretett és megszokott világ vége, bizony.
- Theremon elengedte barátját, és kétségbeesetten tárta szét karját:
- Istenek! Még ő is ezt szajkózza! A Sötétségre mondom, Beenay, több mint egy éve próbálok észre téríteni az embereket, de hiába, akár a falnak beszélnék. Bármit is mondasz te meg a barátaid: Athor, Siferra vagy akár Folimun 66, Mondior...
 - Várd ki a végét! – felelte Beenay. – Néhány óra, és megtudod....
 - Legalább őszinte vagy – tűnődött el az újságíró. – Nem, az összes istenekre mondom, legalább olyan lökött vagy, mint Mondior. Pfuj! Ez minden, amit mondhatok rátok, Beenay. Pfuj!... Most pedig vezess be Athorhoz, légy szíves!
 - Utoljára mondom, nem kíván látni.
 - Ezt már hallottam. Vezess csak oda hozzá!

19.

Theremon álmában sem gondolta volna, hogy egyszer még így összerúgja a port az Obszervatórium tudósaival. Egyszerűen így alakultak a dolgok. Fokként romlott meg köztük a kapcsolat az elmúlt hónapok során, amint egyre közelebb kerültek Theptár 19-éhez.

Azt tette csupán, amit újságírói tisztessége megkövetelt, gondolta. Jó, persze, Beenay a barátja volt, dr. Athor meg vitán fölül nagy csillagász, Sheerin kedves, nyílt, barátságos ember, Siferra pedig... nos, Siferra vonzó, érdekes nő és vérbeli régész. Igazán nem akarta, hogy ezeknek a rokonszenves embereknek ellenségévé váljon.

Mégis azt kellett írnia, amit meggyőződése diktált. És lelke mélyéig meg volt győződve arról, hogy az obszervatóriumi tudóscsoport legalább annyira buggyant, mint a Láng Apostolai, s éppúgy veszélyezteti a társadalom egyensúlyát.

Hiába, sehogy sem tudta komolyan venni intelmeiket. Minél több időt töltött körükben, annál mániákusabbnak tűntek számára.

Hogy egy láthatatlan, és szemlátomást ki sem mutatható égitest száguld az űrön át mind közelebb és közelebb Lagash-hoz? Hogy a napok mozgása szerint Dovim éppen akkor marad egyedül az égen, amikor ez a láthatatlan vándor megérkezik? Hogy Dovim fénye kialszik, az egész világ Sötétbe merül, és mindenki megtébozódik? Nem, nem volt vevő az efféle nyakatekert ostobaságokra.

Éppoly eszelősségnek tartotta az egészet, mint azt a zöltséget, amivel a Láng Apostolai etették a jónépet már évek óta. A szerzetesek ehhez képest egyetlen újdonsággal szolgáltak: a Csillagként emlegetett tünemények titokzatos eljövételével. Még az obszervatóriumiakban is volt annyi becsület, hogy elismerjék: sejtelmük sincs, mik azok a Csillagok. Nyilván újabb láthatatlan égitestek, amelyek az Istenév lejártával tűnnek elő, mikoron Lagashra zúdul az istenek haragja. Az Apostolok legalábbis ezt jövendölték.

– Én hiszek a dologban – mondta egyszer, talán hat hónapja Beenay a Hat Nap Klubban. – Mármint a napfogyatkozásban és a Sötétségben. A Csillagokban nem. Nincs más az univerzumban a bolygónkon, a hat napon, pár jelentéktelen aszteroidán meg... Lagash Kettőn kívül. Ha Csillagok is volnának, hogyhogy eddig nem fedeztük föl jelenlétüket? Miért nem tudjuk megmérni a perturbációjukat, ahogy Lagash Kettőt megmértük? Nem, Theremon, ha a Csillagok léteznek, akkor az Egyetemes Tömegvonzás Elmélete nem stimmel. Pedig tudjuk, hogy tökéletesen megállja a helyét.

Ennyi telt hát Beenaytól! Hiszen Folimun is csaknem szóról szóra ugyanezt mondta: „Tudjuk, hogy a Jelenések könyve minden igazság forrása”.

Kezdetben, amikor Beenay és Sheerin először beszéltek a világra pusztulást hozó Sötétségről, az újságíró félig-meddig kételkedve, félig-meddig lenyűgözve az apokaliptikus látomás ereje által, igazán mindenben segítségükre volt.

– Athor találkozni akar Folimunnal – jelentette be Beenay. – Ki akarja puhatolni, nincs-e az Apostoloknak olyan ősi asztrológiai feljegyzése, ami alátámasztaná felfedezéseinket. Tudnál segíteni a találkozó megszervezésében?

– Fura ötlet – nevetett Theremon. – A lobbanékony öreg tudós, amint a tudomány lábbal tiprója minden antitudomány legfőbb képviselője, kegyeskedik fogadni. De persze megteszem, amit tudok.

A találkozózt meglepően könnyű volt tető alá hozni. Amúgy is készült ismét meginterjúvolni Folimunt, a keskeny arcú Apostol másnapra várta.

– Hogy Athor? – mondta Folimun elgondolkozva, amikor átadta a professzor üzenetét. – Vajon mit akarhat épp tőlem?

– Talán be akar állni Apostolnak – tréfálgozott Theremon.

Folimun felkacagott.

– Nem túl valószínű. A hírből ítélve előbb festené be magát hupikékre, és sétálna végig meztelenül a Saro sugárúton.

– Lehet, hogy megtért – felelte az újságíró, majd némi hatásszünet után óvatosan hozzátette:

– Biztos forrásból tudom, hogy ő meg a stábjá fölfedeztek valamit, ami támogatja az önök tanításait.

Folimunnak arcizma sem rendült, mindössze szemöldökét vonta föl egy hajszálnyira.

– Roppant érdekes – mondta hűvösen.

– Legjobb, ha megbeszéljük egymás közt.

– Talán valóban ez volna a legjobb – bólintott az Apostol.

És így történt. Theremon sosem tudta meg, bárhogy törte is magát, mi esett kettejük között. A találkozásra négy szemközt került sor, s egyik fél sem volt hajlandó akár egyetlen szót is elárulni a részletekről, legalábbis az újságíró tudomása szerint. Beenay, az Obszervatóriummal való legfőbb összekötője is csak találgatni tudott.

– Az öreg úgy véli, ősi asztrológiai feljegyzésekhez kapcsolódó iratokat őriznek az Apostolok, mindössze ennyit tudok mondani. Athor azt gyanítja, évszázadok során adták tovább titkos ismereteiket, talán a legutolsó napfogyatkozás óta. A Jelenések könyve bizonyos passzusai egy régi, elfelejtett nyelven íródtak, tudod.

– Nem régi, elfelejtett hablatyot akartál inkább mondani? Eddig még senkinek sem sikerült zöld ágra vergődni ezzel a zagyvasággal!

– Hát, ami engem illet, nekem valóban nem – mondta Beenay. – De egészen szavahihető filológusok állítják, hogy e passzusok ténylegesen a történelem előtti időkből származnak. Mi van akkor, ha az Apostolok meg tudták fejteni ezt a nyelvet? Persze hallgatnak róla, így nem tudunk a Jelenések könyvében esetleg megbúvó asztrológiai utalásokról. Talán ezután szaglászik Athor.

Theremon elképedt.

– Azt akarod mondani, hogy korunk, ha nem éppen minden idők legnagyobb asztronómusa ezeknek a hisztérikus fanatikusoknak a véleményét kéri tudományos kérdésekben?

– Annyit tudok, hogy Athor éppúgy ki nem állhatja az Apostolokat, mint te, mégis úgy véli, javunkra válhat a Folimun barátoddal való találkozás.

– Barát a csodát! Szigorúan szakmai ismeretség.

– Hívd, ahogy akard – felelte Beenay, de nem mondhatta tovább, mert Theremon torkára forrasztotta a szót. Az újságíróban valósággal forrt a méreg; ezen maga lepődött meg a legjobban.

– Ha tudni akard, csöppet sincs ínyemre, hogy ti meg az Apostolok így összeszűritek a levet. Az Apostolok az én szememben magát a Sötétséget szolgálják! A legsötétebb, leggyűlöletesebb reakciós nézeteket. Kapjanak szabad kezet, és csakhamar újra a sötét középkorba süllyedünk: böjttel, szüzességi fogadalommal, önsanyargatással meg effélével. Épp elég nyűg, hogy az ehhez hasonló elmebeteg idióta fecsegésükkel megzavarhatják mindennapjaink nyugalmát. De ha már egy Athor-léptékű egyéniség is melléjük áll, és tekintélyével támogatja ezeket a groteszk mumusokat, saját felfedezését mocskolva be locsogásukkal; akkor, kedves cimborám, vedd tudomásul, mostantól a

legnagyobb gyanakvással vagyok kénytelen szemlélni mindent, ami csak elhangzik az Obszervatóriumban.

Beenay arcáról csak úgy sütött a megbántottság.

– Ha tudnád, Theremon, milyen megvetően beszél Athor maga is az Apostolokról; milyen kevésbé tiszteli minden megnyilatkozásukat...

– Akkor miért ereszkedik le mégis hozzájuk?

– Te is beszéltél Folimunnal!

– Az más. Tetszik, nem tetszik, Folimun körül mindig történik valami, ami csemege a nagyközönségnek. Nekem meg az a dolgom, hogy kiderítsem, mit forgat a fejében.

– Talán – mondta a fiú szenvedélyesen – Athor sem gondolkodik másként.

E ponton abba is hagyták a mind jobban elmérgesedő vitát. Mivel Beenay szemlátomást semmit sem tudott az Athor és Folimun között kötött paktumról – már ha volt ilyen egyáltalán – Theremon nem sok értelmét látta, hogy nyaggassa.

Később azonban az újságíró rádöbben, hogy e beszélgetéstől vette kezdetét az egyetemiekől való elhidegülése – ekkortól vált rokonszenvező, kíváncsi szemlélőből csipkelődő-megvető kritikussá. Bár a saját közbenjárása mozdította elő, az Obszervatórium igazgatója és az Apostol között létrejött találkozás mostanra a legalantasabb árulásnak tűnt a szemében, Athor naiv behódolásának a maradiság és vakhit erőivel szemben.

Jóllehet, soha nem sikerült rávennie magát, hogy elhiggye a tudóscsoport bejelentését – minden úgynevezett „tárgyi bizonyítékuk” ellenére sem –, rendszerint mégis semleges álláspontra helyezkedett cikkeiben, amikor a közelgő napfogyatkozásról szóló első hírek kezdtek feltűnedezni a Krónika hasábjain.

„Félelmetes felfedezés – írta akkortájt –, valóban több mint riasztó, ha igaz. Mint Athor 77 megalapozottan állítja, a hirtelen a világra köszöntő tartós Sötétség eddig példa nélkül álló katasztrófába torkollhat. A tengerentúlról azonban ellenvélemény is elhangzott ma reggel. Bármennyire tiszteljük-becsüljük is Athor 77 tudósi nagyságát – jelenti ki Heranian 1104, Kanyipilitnyuk Császári Obszervatóriumának udvari asztronómusa – egyelőre még nincs semmi szilárd, kézzelfogható bizonyítékunk a Lagash Kettőként emlegetett mellékbolygó létezéséről, azon az egy sajátosságán túl, hogy képes a Saro-csoport által előrejelzett napfogyatkozás előidézésére. Jusson eszünkbe, hogy a napok – még a legkisebbje is, mint amilyen Dovim – többszöröse egy ilyen kóbor égitestnek. Az meg aztán egyenesen a mesék világába utalható, hogy az állítólagos mellékbolygó pontosan azt a helyzetet foglalná el az égen, ami a világunkat érő napsugárzás kioltásához szükséges...”

Ezt követte azonban Mondior 71 hírhedt beszéde Umilithár 13-án, amelyben Őapostolsága elbüszkélkedett, hogy a legnagyobb élő tudós áldását adta a Jelenések könyvére. „A tudomány hangja egyéolvad most a Mennyekével – kiáltotta. – Ezért óva intelek benneteket: ne bízzatok többé se csodában, sem vágyálmokban. Jöjjön, aminek jönnie kell! Semmi sem mentheti meg a világot az istenek haragjától, csak ha elhagyjátok bűneiteket, és jó útra tértek, a becsület és erény útjára.”

Mondior bombasztikus frázisai kikököcsítették Theremont semlegességéből. Beenay iránti szolidaritásból egy ideig többé-kevésbé igyekezett komolyan venni a napfogyatkozás-hipotézist. Mostantól azonban nem látott benne egyebet, mint afféle uborkaszazon-beli álhírt – no meg a sajnálatos tény, hogy néhány önmagát is becsapó tudós, közvetett bizonyítékok s véletlenszerű egybeesések iránti túlméretezett lelkesedésében bolondot csinál magából, és kiszolgálójául szegődik a század legtebolyultabb sületlenségének. Másnap a következőt írta rovatában: „Mondják, maguk is eltöprengtek már azon, mivel sikerült a Láng Apostolainak megtéríteniük Athor 77-et? Hisz eddig az asztrológia Nagy Öregje mutatta a leghevesebb ellenállást e csuklyás-kámzsás szemfényvesztők hókuszpókuszaival szemben. Netán valamelyik kígyónyelvű Apostol bűvölte el úgy a nagy tudóst, hogy ennyire kivetkőzött magából? Vagy talán azoknak a rossz nyelveknek adjunk igazat, melyek a Saro Egyetem elefántcsonttoronyai mögött azt rebesgetik, hogy kissé túlontúl is magasra állították a kötelező nyugdíjkorhatárt e tisztas intézmény falain belül?”

És ez csupán a kezdet volt.

Theremon immár tudta, hol a helye. Ha az emberek a végül mégis komolyan veszik ezt a napfogyatkozás-históriát, már jóval a Sötétség beállta előtt összeroppan a társadalom. Pánik tör ki a

városban. Tömeghisztéria, a törvényes rend összeomlása, általános szorongás és létbizonytalanság – s az ördög tudja, miféle érzelmi kitörések, még mielőtt a rettegett nap ártalmatlanul elmúlna a fejük fölül. Kutya kötelessége tehát, hogy – a nevetés oly hatásos fegyverével – eloszlassa az Éjszakára, a Sötétségre, az Utolsó ítéletre vonatkozó félelmeket.

Ezért amikor Mondior azt mennydörögte, hogy lesújtani készül rájuk az istenek haragja, Theremon 762 vitriolos életképekben vázolta, milyenné válna a világ, ha az Apostolok „reformkísérletei” sikerrel járnának – bokáig érő fürdőruhákba bugyolálva járnának ezután strandra, minden egyes sporteseményt hosszas imádságok előznének meg, a regényírás és drámaírók klasszikusaiból pedig gondosan kiállóznánk a legszemernyibb istentelenséget is.

Amikor pedig Athor és csoportja ábrákat tett közzé a lapokban a láthatatlan és szemlélő soha fel nem bukkanó Lagash Kettő pályájának szemléltetésére, melyet hűen követve a titokzatos égítést a halványvörös Dovimmel rendez majd égi randevút, az újságíró a mennyben szökdécselő sárkányokról, láthatatlan óriásokról és egyéb mitológiai szörnyekről faragott tréfákkal replikázott.

Miután Mondior Athor 77 tudományos tekintélyét lobogtatva eldicsekedett, hogy az Apostolok tanításai immár a világiak támogatását is elnyerték, Theremon megkérdezte, miként veheti ezután bárki komolyan Athor 77 megnyilatkozásait, mikor a napoknál is világosabb, hogy ugyanolyan sültbolond, mint maga a Főapostol.

Amint Athor élelmiszerkészletek, tudományos és műszaki eszközök, általános civilizációs ismeretek egybegyűjtését szorgalmazta, amire az emberiségnek az általános téboly kitörésekor szüksége lehet, Theremon megjegyezte, hogy ez a bizonyos téboly már el is kapott egyeseket, és listát készített az óvóhelyen szerinte felhalmozandó, nélkülözhetetlen cikkekről („konzervnyitó, rajzszőg, a szorzótábla sokszorosított példányai, játékkártyák stb... A nevüket pedig ne felejtsek el a jobb csuklójukra kötni, hátha kimegy a fejükből a Sötétség leszálltakor... A bal csuklójukra is írják föl a biztonság kedvéért: Név a jobb csuklón”).

Az újságíró mindenestre elérte célját. Olvasói nem tudták, melyik társaság a bolondabb – az Apokalipsziszról káráló Apostolok vagy az Obszervatórium patetikus, orruknál fogva vezetett tudósai. Egy biztos: hála Theremon éles nyelvének, egyetlen polgártársa sem hitte, hogy bármi rendhagyó vár rá Theptár 19-én.

20.

Athor alsó ajkát harciasan előretolva, lángoló tekintettel meredt a Krónika firkászára. Csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült megőriznie önuralmát.

– Maga itt? Hát ekkora pimaszságot sem láttam még életemben!

Theremon üdvözlésre nyújtotta kezét, mintha valóban elképzelhetőnek tartaná hogy Athor elfogadja jobbját. Egy pillanat múltán azonban le is eresztette, és meglepő hidegvérrel fogadta az Obszervatórium-igazgató szidalmait.

Athor hangja remegett a nehezen visszafojtott dühtől:

– Ördögi orcátlanságról tesz tanúbizonyságot uram, hogy a történetek után, és épp ma este, ide meri tolni a képét,

Beenay, aki idegesen meg-megnyalta szája sarkát, most beavatkozott a sarokból:

– De hát, végtére is, professzor úr...

– Te hívtad ide? Amikor pedig határozottan megtiltottam minden...

– Professzor úr, én...

– Dr. Siferra hívott meg – szólt közbe az újságíró. – Méghozzá igen szívélyesen. Az ő meghívására érkeztem.

– Még hogy Siferra? Csak nem képzeli, hogy elhiszem? Csak pár hete panaszkodott nekem, milyen felelőtlen gazfickó maga. A lehető legélesebb hangnemben nyilatkozott magáról. – Athor most körülnézett. – Mellesleg, hol van Siferra? Nem azt mondta, hogy idejön? – De nem kapott választ kérdésére. Az öreg ekkor Beenayhoz fordult: – Szóval te hurcoltad ide ezt az újságírót, Beenay! Mélységesen megdöbbsz, hogy ilyesmire vetemedtél. Fegyelmetlenségnek itt nincs helye! Az

Obszervatóriumba ma este egyetlen újságírónak sincs bejárása. Ennek meg itt már jó ideje nincs. Kísérd is ki, de tüstént, Beenay!

– Igazgató úr! – szólalt meg Theremon -, ha megengedné, hogy megmagyarázzam...

– Nem hinném, hogy bármit is mondhatna, fiatalember, amivel semmissé tehetné mindennapos kirohanásait, melyeket az utóbbi néhány hónapban volt szíves ellenük intézni! Ön lehengerlő kampányt folytatott lapja hasábjain minden erőfeszítésünk ellen, amivel a világot próbáltuk felkészíteni a közelgő veszedelemre. Mondhatom, büszke lehet magára. Személyeskedő, olcsó csipkelődéseivel sikerült elérnie, hogy intézményünk nevetség tárgyává váljon.

Ezzel felkapta a Krónika egy példányát az asztaláról, és Theremon felé rázta:

– Egyetlen magához hasonló, hírhedten pimasz fráter sem mert volna ma a szemem elé kerülni. És minden újságíró közül épp maga az, aki idetolakszik, amikor senki se kérte!

A professzor a padlóra hajította az újságot, az ablakhoz lépett, és karbafont kézzel hátat fordított a betolakodónak.

– Kérem, haladéktalanul távozzék! – dörögte. – Beenay, dobd ki innen!

Zúgott a feje a haragtól. Tudta azonban, hogy el kell fojtania mérgét. Nem engedhette meg, hogy most, a világkatasztrófa előtt, amellyel néhány órán belül szembe kell nézniük, bármi is lekösse figyelmét.

Morcosan bámulta tehát Saro City égre rajzolódó körvonalait, és igyekezett nyugalmat erőltetni magára – már amennyire nyugodt lehetett ezen az estén.

Onos a láthatár peremén időzött. Hamarosan eltűnik szem elől, s a távoli ködökbe vész. Az öreg elmélyülten tanulmányozta a napnyugtát.

Tudta, soha többé nem látja viszont ép elmével Onos arany fényét.

Sitha hideg, fehér parazsa alacsonyan állt az égen, a szemhatár s a város túloldalán. Ikertestvére, Tano már lenyugodott – az ellenoldali félteke egére költözött, amely csakhamar az ötnapos égbolt ritka tüneményét élvezheti -, és maga Sitha is mind gyorsabban hanyatlott alá. Pár perc, és ez a nap is elhagyja őket.

Háta mögött meghallotta Beenay és Theremon pusmogását.

– Még mindig itt van ez az ember? – kérdezte vészjóslóan.

– Professzor úr, azt hiszem, okosabb volna meghallgatnia – kockáztatta meg Beenay a közvetítést.

– Iigen? Tényleg azt hiszed? – Athor sarkon perdült tekintete villámokat szórt. – Nem, Beenay, elébb nekem lesz hozzá egy pár szavam!

Ellentmondást nem tűrő méltósággal magához intette az újságírót, akinek láthatóan nem állt szándékában távozni.

– Jöjjön hát, fiatalember! Most megkaphatja tőlem a sztoriját!

Theremon lassú léptekkel megindult feléje. Athor széles mozdulattal az égboltra mutatott.

– Sitha nemsokára lenyugszik... nem, már le is nyugodott. Pár perc, és Onos is követi. A hat nap közül mindössze Dovim marad az égen. Látja, ugye?

Kérdése merőben felesleges volt. A vörös törpe mintha a szokásosnál is apróbbra zsugorodott volna ma este, mint egy összegömbölyödött sündisznó. Évtizedek óta nem látszott ilyen parányinak. Mindazonáltal delelőjén állt, s misztikus, rőt sugara baljós, vérvörös fénybe vonta a tájat, amint Onos ragyogása kihuny.

Athor égnek fordított arcát mintha lángra gyújtotta volna Dovim parázsló fénye.

– Nem telik bele négy óra – mondta az öreg -, s véget ér civilizációnk mai formája. Amint látja, előrejelzésünk első fele máris teljesült: Dovim egyedül maradt az égbolton.

Összehúzott szemmel fürkészte a láthatárt. Onos aranysárga sugara utolsót lobbant, majd kialudt.

– Látja már! Dovim van csak fent! Négy óránk van tehát, míg minden véget ér. Menjen, írja meg! Csakhogy nem lesz, aki elolvassa.

– És mi van, ha eltelik ez a négy óra... aztán megint négy, és nem történik semmi? – kérdezte Theremon csöndesen.

– Emiatt sose fájjon a feje! Biztosíthatom, rengeteg minden történik.

– Talán. De ha nem?

Athort ismét előntötte az indulat.

– Ha nem hordja el magát azonnal, kedves uram, és Beenay sem hajlandó kivezetni az épületből, hát idehívom az egyetem őreit, és... Nem. Civilizációnk búcsúestéjén nem engedhetek meg semmi tettlegességet. Öt percet kap, uram, hogy elmondja, ami a begyét nyomja. Eztán vagy megengedem, hogy velünk együtt nézze végig a napfogyatkozást, vagy önszántából távozik. Megértette?

Theremon mindössze egyetlen pillanatot habozott.

– Méltányos ajánlat. – bólintott. Athor elővette zsebóráját.

– Öt perce van tehát.

– Helyes! Ajánlatom lényege a következő: ugyan mi káruk származik abból, ha nyernek egy hiteles beszámolót? Ha jóslatok beteljesül, a jelenlétem úgyszemint nyom sokat a latban... a világ elpusztul, megszűnnek az újságok, egyetlen tollvonással sem árthatok maguknak. Másfelől viszont, mi történik, ha mégsem lesz napfogyatkozás? Az egész világ önöket kacagja majd. Nem volna okosabb baráti kezekre bízni a dolgok elsimítását?

– Úgy érti, a maga kezeire? – horkant föl Athor.

– Természetesen! – Theremon hanyagul lehuppant a legkényelmesebb fotelba, és keresztbe vetette lábát. – Elismerem, néha kissé erősen fogalmaztam cikkeimben, de nem szólhatnak semmit; amennyire és ameddig lehetett, igyekeztem mérlegre tenni szempontjaikat. Végül is Beenay a barátom. Ő beszélt először az itt zajló eseményekről, és emlékezzenek vissza, eleinte igazán maguk mellé álltam. Mégis, engedje meg, hogy megkérdezzem, dr. Athor: miként lehetséges, hogy ön, a tudománytörténet egyik legjelentősebb; alakja, hátat fordít századunk vívmányainak, a józan ész győzelmének a babonáság fölött, a tények elsőbbségének az álmok világával szemben, a tudás hatalmának a vakhit ellenében? A Láng Apostolai a múltból ittmaradt őskövületek, s a Jelenések könyve sem egyéb zavaros ostobaságnál. Minden gondolkodó, haladó elme tudja ezt. Nem csoda hát, ha megbotránkozást kelt a tudósok pálfordulása, amellyel szentesítik a vallási fanatikusok ígét. Amikor...

– Nincs igaza, fiatalember! – szakította félbe Athor. – Bár adataink egy része az Apostoloktól származik, a miszticizmusukkal semmiféle közösséget nem vállalunk. A tények magukért beszélnek, és mi tagadás, az Apostolok úgynevezett „ostobaságát” szilárd tények támasztják alá. Biztosíthatom, magunk sem fogadtuk kitörő örömmel ezt a felfedezést. Elválasztottuk tehát tanításaik igazságmagvát a vallási körítéstől és fennhéjázó „reformkísérleteiktől”. Higgye el, az Apostolok legalább annyira gyűlölnék minket, mint maga.

– Én nem gyűlölöm magukat. Mindössze azt próbálom megértetni, hogy a nagyközönség fölzúdult maguk ellen. Vért kiáltanak.

Athor ajka megvetően megrándult.

– Tegyétek csak.

– És mi lesz holnap?

– Nem lesz holnap!

– És ha mégis? Gondoljanak bele... csupán hogy lássák az érem másik oldalát is. A népharag nem gyerekjáték. Végül is, mint tudják, az egész pénzügyi világ nagy felinduláson ment keresztül az elmúlt néhány hónapban. A tőzsde három ízben is az összeomlás határán állt, ha észrevették egyáltalán. A józanabb befektetők nem hisznek persze a világvégében, akadnak azonban olyanok, akik igen! Mit tesznek tehát az élelmesebb pénzemberek? A pánik ébredésekor sietve túladnak papírjaikon – maguk is gerjesztvén ezzel a pánikot. Később jóval olcsóbban visszavásárolják az árujukat, s amint a piac föllendül, jó pénzért újfent túladnak rajta: a kör bezárult. És, mit gondolnak, mi a helyzet az üzleti életben? Jó, a kedves vevő sem hisz maguknak; de azért csak nem vesz magának új kerti széket, ugyebár? Jobb most megfogni a pénzt, ki tudja, mit hoz a jövő. Esetlen konzervet, lőszert kell vásárolni rajta bútor helyett... Érti már, dr. Athor? Ha túlleszünk ezen, az üzleti világ menten a vérüket követeli. Hisz' ha minden lökött – már bocsánat a kifejezésért –, mi több, a tudomány álarcát öltő lökött bármely sületlen elképzelésével felforgathatja egy ország gazdaságát, akkor az embereknek tenni kell arról, hogy ez soha többé ne ismétlődjék meg. Vérszagot érzek, doktor úr!

Athor egykedvűen hallgatta az újságírókat. Az öt perc a végéhez közeledett.

– És mivel tudna segítségünkre lenni?

– Na tehát – folytatta Theremon immár széles vigyorral –, az ötletem a következő: már holnaptól ingyenes szövegírőket szegődöm. Vagyis megpróbálom lecsillapítani a nép haragját, miként annak

idején a nemzetünkre nehezedő feszültséget igyekeztem enyhíteni – ha kell, a humor, a gúny fegyverével. Tudom, tudom... nem lesz kellemes, hiszen kénytelen leszek száználmas félkegyelműnek feltüntetni magukat. De ha sikerül megnevettetnem az embereket, a haragjuk is elpárolog. Cserébe mindössze annyit kérek, hogy itt maradhassak az Observatóriumban ma éjszaka.

Athor hallgatott. Beenay azonban nem állta meg szó nélkül:

– Professzor úr, vegye fontolóra! Tudom, minden lehetőséggel számoltunk. Mégis, maradt egy-a-millióhoz vagy akár csak egy-a-milliárdhoz esély, hogy hiba csúszott a számításainkba. És ha...

Athor egyetértést vélt kiolvasni a jelenlévők halk morajából. Nagy istenek, hát az egész tanszék ellene fordul? Hirtelen keserűség öntötte el.

– Azért engedjem magunk közé, hogy holnapra paprikajancsit csináljon belőlünk? Azt hiszi, ennyire elvette a szenilitás az ítélőképességemet, fiatalember?

– De hát épp ezt magyarázom! A jelenlétem se nem oszt, se nem szoroz, bármi jöjjön is. Ha valóban lesz napfogyatkozás, s ránk száll a Sötétség, a legmélyebb tiszteletre számíthat részemről. Megadok minden segítséget, ami csak tőlem telik az eljövendő válság idején. Ha viszont elkerül minket a katasztrófa, minden erőmmel iparkodom majd megvédeni önöket, dr. Athor a feldühödött polgárok haragja ellen, akik...

– Kérem! – szólalt meg egy zengő női hang. – Hadd maradjon, dr. Athor!

A professzor körülnézett. Siferra érkezett meg időközben.

– Elnézést a késésért. Támadt egy kis zűr az utolsó pillanatban a régészeten, és... – Gyors pillantást váltott Theremonnal – Nagyon kérem, ne haragudjon rá! Tudom, milyen kegyetlenül kigúnyolt bennünket. Mégis én voltam, aki idekértem ma estére, hadd tudja meg első kézből, mennyire nem volt igaza. Tekintse a vendégemnek, doktor úr!

Athor lehunyta szemét egy pillanatra. Még hogy Siferra vendége! Ez már több a soknál! Miért nem hívják meg mindjárt Folimunt? Netán Mondiórt?

De elment a kedve a további vitától. Az idő sürget. És láthatóan egyetlen kollégának sincs kifogása Theremon jelenléte ellen. Végül is, mit számít? Számít valami is ezek után?

Beletörődve sóhajtott fel:

– Jó, legyen. Maradjon, ha annyira akarja. Ám nyomatékosan kérem, semmi módon ne akadályozzon bennünket kötelességünk teljesítésében. Megértette? Iparkodjék minél kevésbé láb alatt lenni. Azontúl vésse eszébe, hogy ennek az intézménynek én vagyok a főnöke, s bármily lekicsinylőleg nyilatkozott is rólam újságja hasábjain, teljes együttműködést és engedelmességet követelek...

21.

Siferra Theremonhoz lépett, és halkán odasúgta:

– Nem hittem, hogy eljön.

– Miért? Nem gondolta komolyan a meghívást?

– Dehogynem. De tudja, olyan kíméletlenül ostorozott minket a cikkeiben... annyira nem ismert könyörületet, olyan...

– Felelőtlen vagyok, ezt mondta rólam, nem?

– Az is – vörösödött el Siferra. – Álmomban sem hittem, hogy azok után, amit összeírt róla, az öreg elé merjen állni.

– Ha szörnyű jóslatai igaznak bizonyulnak, nemcsak hogy elálllok, de térden állva kérek bocsánatot.

– És ha nem bizonyulnak igaznak?

– Akkor viszont szüksége lesz rám – felelte Theremon. – Nem csak neki, valamennyiüknek. Következésképp a legjobb helyre hozott a lábam ma este.

Siferra meglepett pillantást vetett az újságíróra. A férfi mindig meghökkentette szavaival, képtelen volt kiigazodni rajta. Természetesen ki nem állhatta – ez nem lehetett kérdés. Theremon minden tulajdonsága, a foglalkozása, beszédmódja, ficsúros öltözködése közönséges, izléstelen alakra vallott. Egész személyisége az Egyetem falain túli világ bárdolatlan, sivár, harsány közönségességét jelképezte, amit a nő úgy megvetett, és amitől annyira irtózott.

És mégis, mégis...

Mégis voltak Theremon jellemének olyan vonásai, melyeket ha vonakodva is, de kénytelen volt elismerni. Kemény és hajthatatlan elszántsága például, amivel végigvitte elgondolásait. Ez tetszett Siferrának. Emellett szókimondó is, egészen a modortalanságig. Homlokegyenest ellentéte a körötte. nyüzsgő mézesmázos, agyafúrt, karrierista egyetemi embereknek. És persze okos is, ehhez nem fér kétség, még ha tagadhatatlanul könnyed tollát, frappáns, egyéni stílusát, mélyenszántó gondolatait olyan alpári, semmitmondó területre pazarolja is, mint az újságírás. Mindezek mellett a régésznő becsülte testi erejét is: vállas, tagbaszakadt, s láthatóan jó egészségnek örvendő férfi volt. Siferra sosem kedvelte a nyámnyla alakokat. Ami azt illeti, épp elég gondot fordított saját kondíciójára is. Bármily valószínűtlennek tűnt is, bármennyire feszélyezte is a gondolat, mégis rá kellett döbbsennie, hogy vonzódik a férfihoz. Az ellentétek vonzása volna? – tűnődött magában. Igen, igen, ez rá a pontos kifejezés. Vagy mégsem? A lelke mélyén érezte, hogy a felületi különbségek dacára több rokon vonás fűzi össze Theremonnal, mint amit hajlandó volna elismerni. Feszengve tekintett az ablak felé.

– Sötétedik. Ilyen koromsötétet sem láttam még életemben.

– Fél? – kérdezte Theremon.

– A Sötétől? Nem igazán. Attól félek, ami utána jön. Maga is jobban tenné, ha komolyan venné.

– Miért, mi jöhet eztán? Felkél Onos, aztán gondolom még néhány nap, és minden úgy lesz, mint annak előtte.

– Maga nagyon biztos a dolgában.

Theremon felnevetett.

– Eddig, amióta az eszemet tudom, Onos minden áldott reggel felkelt. Miért ne bíznék abban, hogy holnap is ezt teszi?

Siferra a fejét csóválta. Tessék, már megint fölbosszantja avval az átkozott nyakasságával. És még néhány perccel ezelőtt azt bizonygatta magának, hogy vonzónak találja.

– Onos valóban fölkél holnap – felelte fagyosan –, és olyan pusztulásnak lesz tanúja, amit maga a korlátolt képzelőerejével nyilván képtelen elképzelni.

– Úgy érti, hogy lángba borul a világ? És a polgárok makogva, nyálzó szájjal bóklásznak majd az égő városok közepette?

– A régészet tanúsága szerint...

– Igen, persze, tűzvész pusztított, tömegek estek egymás torkának. De csupán egyetlen körülhatárolt területen, ezer mérföldekre innen s több ezer évvel ezelőtt. – Theremon szemében hirtelen dühös fény gyúlt. – Ugyan milyen régészeti lelet bizonyítja tömegméretű téboly kitörését? Minden következtetését ezekből az ősi tüzekből vonja le? És arra nem gondolt, hogy rituális tüzek is lehettek, melyeket tökéletesen épelméjű férfiak és nők a Sötétség elűzésére, a napok visszabűvölésére gyűjtöttek? Jó, a meggyújtott tűz aztán mindannyiszor elharapózott, és nagyobb galibát is kavart, de, az ördögbe is, miért tartja ezt feltétlen bizonyítéknak a lakosság tömeges elmezavara mellett?

Siferra szigorúan pillantott rá.

– Erre is van bizonyítékom. Mármost a tömeges elmezavarra.

– Éspedig?

– Az agyagtáblák feliratai. Csak ma reggel sikerült befejeznünk számítógépes összevetésüket a Láng Apostolai által szolgáltatott filológiai adatokkal...

Theremon fölkacagott.

– No hiszen, a Láng Apostolai! Gratulálhatok, maga is Apostolnak állt, Siferra? Szégyen és gyalázat! Hogy egy ilyen jó alakú nő, mint maga mostantól kénytelen legyen azokba a formátlan, szörnyű csuhákba bugyolálni magát...

– Jaj! – kiáltotta Siferra, s bíborpirosra vált a haragtól és a gyűlölettől. – Hát maga mindenben csak gúnyolódni tud? Annyira meg van győződve önnön csalhatatlanságáról, hogy az igazsággal szembenézve is csak szánalmas tréfákra futja? Jaj... maga lehetetlen ember...

Ezzel sarkon fordult, és faképnél hagyta az újságíró.

– Siferra... Siferra... várjon...

A régésznő azonban mintha meg sem hallotta volna. Majd szétvetette a tehetetlen düh. Látta már, milyen borzasztó tévedést követett el, amikor idehívta ezt az alakot a nap-fogyatkozás éjszakáján. Kellene neki egyáltalán szóba állnia vele!

Beenay bűne az egész, gondolta. Ő tehet mindenről!

Végül is az asztronómus mutatta be Theremonnak az Egyetemi Klubban, még hónapokkal ezelőtt. Az újságíró és Beenay szemlátomást régóta ismerték egymást, s Theremon időnként kikérte a fiú véleményét a cikkeit érintő tudományos kérdésekben.

Akkoriban éppen Mondior 71 világvége-jóslata foglalkoztatta a közvéleményt, melyet egy évvel későbbre, Theptár 19-ére jövendőt. Az Egyetemen persze semmibe vették Mondiórt meg az Apostolait, de ekkor Siferra és Beenay szinte egyidőben rábukkantak felfedezéseikre, ami azzal a sajnálatos következménnyel járt, hogy mindketten kénytelen-kelletlen megerősítették az Apostolok hittételeit.

Ezen az első találkozón Theremon láthatóan mindent tudott a thombói ásatásról, hiába kötötte a régésznő Beenay lelkére a titoktartást. Maga a bemutatkozás a világ legtermészetesebb módján zajlott le. Siferra és Beenay már a Klubban ültek, noha korántsem előre megbeszélte randevú, csupán a véletlen folytán. Amikor Theremon belépett, Beenay mindössze ennyit mondott:

– Theremon, ez itt dr. Siferra a Régészeti Tanszékről. Amire az újságíró gondolkodás nélkül rávágta:

– Ó, persze, azoknak a leégett falvaknak a kiásója.

– Elmondtam neki – sietett magyarázkodni Beenay. – Tudom, szavamat adtam, hogy lakatot teszek a számra. A négyes tanácskozásunk után azonban úgy véltem, nem sokat számít, eggyel többen vagy kevesebben tudnak róla. No persze, megesktem, hogy hallgat, mint a sár... mert, Siferra, én megbízom ebben a fickóban, igazán, és szentül hiszem, hogy...

– Jól van, Beenay – Siferrának csak nagy erőfeszítéssel sikerült palástolnia bosszúságát. – Jobban tette volna, ha tényleg lakatot tesz a szájára. De most már nem lehet visszaszívni; megbocsátok hát magának.

– Ne féljen, semmi végzetes nem történt – mondta Theremon. – Beenay megeskett mindenre, ami szent, hogy nem írok a dologról. Hanem, tudja, fantasztikusan érdekes! Egyenesen lenyűgöző! Mennyire saccolja a legelső települést? Úgy ötvenezer évesre?

– Inkább tizennégy-tizenhatezer lehet – felelte Siferra. – De még ez is hatalmas idő, ha meggondolja, hogy Beklimot – tud Beklimotról, ugye? – mindössze kétezer éves, és eddig a legrégebb lagashi településként emlegették. Megígéri, ugye, hogy nem írja meg a felfedezésemet?

– Eszem ágában sincs. Mondtam már, Beenay szavamat vette. Mellesleg, túl elvont terület ez a Krónika olvasói számára, túlon túl távol esik mindennapi gondjaiktól. Én mégis nagy témának érzem, és ha hajlandó velem találkozni, s megismertetni a részletekkel...

– Inkább nem – vágta rá Siferra ijedten.

– Mit nem? Velem találkozni? Vagy megismertetni a részletekkel?

A férfi gyorsan ríposztja hirtelen egészen más mederbe terelte a beszélgetést. Siferra némi megdöbbenéssel és enyhe bosszúsággal tapasztalta, hogy az újságíró vonzónak találja. Erre a néhány percre visszagondolva most arra is ráébredt, hogy Theremon kezdetben azt hihette, holmi regényes szálak fűzik Beenayhoz, hiszen egy asztalnál találta őket a Klubban. Csak amikor kezdeti gyanúja eloszlott, akkor próbálkozott az első pajzánabb megjegyzéssel.

Végül is, mi közöm hozzá, gondolta.

Akkor azonban tettetett közömbösséggel így felelt:

– Nem publikáltam még a thombói leletet. Meglehetősen furcsán festene, ha előbb jutna a napisajtóba, ugye, érti?

– Tökéletesen. És ha tartom magam a nyilvánosságra hozatal időpontjához, hajlandó előbb is megmutatni az anyagot?

– Hát...

Siferra habozva nézett Beenayre. Végül is mit ér egy újságíró szava?

– Megbízhat Theremonban – nyugtatta meg a fiú. – Mondtam már: olyan becsületes, amilyen becsületes csak lehet valaki az ő szakmájában.

– Ami nem sok – vetette közbe nevetve Theremon. – De hát vén róka vagyok én ahhoz, hogy egy tudományos publikáció elsőbbsége ügyében szavamat szegjem. Ha eloroznám a sztoriját, Beenay szóba sem állna velem többé. Nekem pedig szükségem van az egyetemi kapcsolataimra. Meginterjúvolhatom akkor? Mondjuk a holnapután megfelelne?

Így kezdődött hát.

Theremonnak nehéz volt ellenállni. Végül beleegyezett, hogy vele ebédeljen, az újságíró pedig szép lassan kiszedte belőle az ásatás részleteit. Amikor rájött, hogy rászédtek, keservesen bánta, amiért belement az egészbe, és úgy vélte, már a másnapi Krónikában valami szenzációhajhász ostobaságot talál Thombórról – Theremon azonban állta a szavát. A laboratóriumába is bekéredzkedett pedig. Megint csak engedett az ostromnak, és a férfi sorra végignézte térképeit, fényképeit, hamumintáit. Ráadásul néhány eszes kérdést is fölött.

– De, ugye, tényleg nem ír rólam? – kérdezte Siferra a látogatás végén. – Most, hogy mindezt látta.

– Megígértem, és komolyan is gondoltam. Ámbár abban a pillanatban, hogy szabad kezet ad, természetesen nem hallgatok tovább. Mit szólna hozzá, ha holnap a Hat Nap Klubban vacsoráznánk?

– Hát...

– Vagy jobb a holnapután?

Siferra nemigen járt efféle helyekre. Igazán nem akart senkit abba a hamis illúzióba ringatni, hogy ő olyan könnyen kapható nőcske volna.

Theremont azonban nehéz volt lerázni. Gyöngéden, kedvesen, szakszerűen addig ügyeskedett, amíg tíz napra rá mégiscsak találkoztak. Miért ne? gondolta Siferra. A férfi igazán közvetlen és barátságos. Ő meg legalább kiköppen kicsit a taposómalomból. A Hat Nap Klubban láthatóan mindenki ismerte Theremont. Vacsoráztak, ittak – valami finom bort Thamian tartományból. Az újságíró roppant ügyesen forgatta a szót: az életéről, a régészet iránti rajongásáról, a beklimoti ásatásról kérdezgette. Kiderült, hogy soha nem volt férjnél, és nem is érdekli a házasság. Aztán az Apostolokra kanyarodott a beszélgetés: vad jövődöléseikre, Mondior tanai és a thombói lelet közti meglepő kapcsolatra. Az újságíró roppant tapintatosan viselkedett, figyelmes volt és érdekes társalgó. Igazán elbűvölő ember – gondolta a nő – és milyen agyafúrt.

A vacsora végeztével a férfi – ismét csak gyöngéden, kedvesen, nagy szakértelemmel – megkérdezte, hazakísérheti-e. Siferra azonban itt vonta meg a határt.

Theremon nemigen zavartatta magát. Mindössze újabb találkát kért tőle.

Ezután még kétszer-háromszor el is mentek ide-oda az elkövetkező két hónap folyamán. A randevú mindannyiszor ugyanazon keretek között zajlott: vacsora valami elegáns helyen, lendületes társalgás s a legvégén tapintatosan csomagolt ajánlat az együtt hálásra. Siferra minden áldott alkalommal – hasonlóképpen tapintatosan – elhárította el e csábítási kísérleteket. Lassan izgató játékká fajult ez a könnyed hajtóvadászat. A nő kíváncsi volt, meddig futja Theremon türelméből. Nem kívánt különösebben ágyba bújni vele, ám meglepetten tapasztalta, hogy nem is ódzkodik tőle olyan nagyon. Már nem is emlékezett rá, mikor gondolt férjira utoljára így.

Aztán kezdetét vették az újságíró kirohanásai az Obszervatórium ellen, melyekben megkérdőjelezte Athor épelméjűségét, s a tudóscsoport napfogyatkozás-hipotézisét a Láng Apostolainak örült locsogásához hasonlította.

Siferra először nem hitt a fülének. Tán valami rossz tréfa ez az egész. Beenay barátja – mostanra az ő barátja is – vált volna legádázabb ellenfelükké?

Eltelt néhány hónap. Theremon kirohanásai folytatódtak, Siferrát sem kereste többé.

Végül a régésznő nem bírta tovább szó nélkül, s fölhívta az újságírót a lapnál.

– Siferra! De jó, hogy hívott! Micsoda telepátia, épp ma délután akartam fölhívni magát, nincs-e kedve...

– Nincs – vágta el a továbbiakat Siferra. – Mondja, mit művel maga, Theremon?

– Mire gondol?

– Az Obszervatóriumról és Athorról írt fricskáira. Hosszú csönd támadt a vonal túloldalán.

– Á, szóval haragszik – mondta végül Theremon.

– Hogy haragszom-e? Nem találok szavakat a viselkedésére!

– Úgy véli, kissé túllöttem a célon? Ide hallgasson, Siferra, ha az ember az utca népének ír, kénytelen feketén-fehéren fogalmazni, némelykor a szó legszorosabb értelmében, különben nem értik meg. Nem elég, ha azt mondom, hogy Athor és Beenay téved; sarkítanom kell, és lököttnek feltüntetni őket. Érti már?

– Mióta nem hisz nekik? Beenay tud erről?

– Hát...

– Hónapokig az oldalunkon állt. És most tessék, száznyolcvan fokos fordulatot vesz. Magát olvasva az embernek az a benyomása, hogy az Egyetemen mindenki Mondior híve, és mellesleg futóbolond. Ha mindenképpen céltáblára volt szüksége az olcsó viccei számára, nem tudott volna kihagyni minket a játékból?

– Nem vicc ez, Siferra – mondta Theremon csöndesen.

– Azt akarja mondani, hogy hisz abban, amit ír?

– Igen. Becsület istenemre! Szerintem nem lesz itt semmiféle világégés. Athor viszont tüzet kiált egy zsúfolt színházban. A vicceimmel, jópofaságaimmal azt akarom elérni, hogy ne vegyék komolyan – ne essenek pánikba, ne veszítsék el a fejüket...

– Hogyan? – kiáltotta Siferra. – De hát tényleg lesz tűz, Theremon! Felelőtlen gúnyolódásával kockára teszi társadalmunkat! Ide figyeljen: én láttam a régi tűzvézsek hamuját, ezeréves tűzvézsekét. Tudom, amit tudok. Igenis leszálnak ránk a Lángok. Ebben egy percig sem kételkedem. Maga is látta pedig a bizonyítékokat. Az álláspont, amit elfoglalt, az elképzelhető legkártékonyabb, Theremon! A legkegyetlenebb, legostobább, leggyűlöletesebb. És híján van a legszemernyibb felelősségnek.

– Siferra...

– Okos embernek gondoltam. Látnom kell azonban, hogy maga sem különb a többi ripacsnál!

– Sif...

A régész nő azonban már letette a kagylót. És letette, valahányszor Theremon beszélni próbált vele. Csupán néhány héttel a végzetes nap előtt változott meg a helyzet.

Theptár hó elsején Theremon újból föl hívta, és Siferra, mielőtt megkérdezte volna, ki keresi, felvette a kagylót.

– Ne tegye le! – mondta gyorsan a férfi. – Egy percet adjon legalább!

– Minek.

– Ide hallgasson, Siferra. Gyűlöljön, ha így könnyebb magának, de egy biztos: sem kegyetlen, sem ostoba nem vagyok.

– Ki mondta, hogy az?

– Maga, hónapokkal ezelőtt, amikor utoljára beszéltünk. De nincs igaza. Egyetlen bötüt sem írtam le a napfogyatkozásról, amiben ne hittem volna teljes szívemből.

– Akkor mégiscsak ostoba. Legalábbis korlátolt. Ha van is árnyalatnyi különbség a két jelző között, evvel sem jár jobban.

– Sokat gondolkodtam a bizonyítékaikról. Szerintem elhamarkodják a következtetéseiket.

– Nos, Theptár 19-én eldőlt, kinek volt igaza – felelte Siferra fagyosan.

– Bárcsak hihetnék maguknak; hisz maga, Beenay meg a többiek mind olyan remek emberek. Elkötelezettek és tehetségesek. Mégsem tudok. Született szkeptikus vagyok, mindig is ilyen voltam. Képtelen vagyok bevenni bármiféle dogmát. Tudom, súlyos jellemhiba ez, s mások talán felelőtlennek gondolnak. Lehet, hogy igazuk van, de legalább kimondom, amit gondolok. Ha megfeszítenek, sem tudok hinni a napfogyatkozásban meg a tüzeket gyújtó hisztériás tömegben!

– Theremon, ez nem dogma. Ez hipotézis.

– Játék a szavakkal. Borzasztóan sajnálom, hogy megsértettem a cikkeimmel, Siferra, de nem tehetek róla.

A régész nő hallgatott egy darabig. Volt valami a férfi hangjában, ami meghatotta. A végén azt mondta:

– Hogy dogma-e vagy hipotézis, kiderül néhány hét múlva. Theptár 19-én este az Obszervatóriumban leszek. Jöjjön oda maga is, és majd elválík, melyikünk tévedett.

– Beenay nem mondta magának? Athor nemkívánatos személynek nyilvánított az Obszervatórium területén!

– Mikor volt magának akadály az ilyesmi?

– Még szóba állni sem hajlandó velem. Tudja, van pedig egy javaslatom a számára, ami nagy segítségére lehetne 19-e után, amikor összedől a ragyogóan megépített légvár, és a tömeg a prof vérére áhítozik. Beenay szerint azonban hallani sem akar rólam, nemhogy vendégül látni a nagy estén.

– Jöjjön az én vendégemként! Vegye randevúnak – felelte Siferra epésen. – Athornak nem lesz ideje magára figyelni. Én viszont ott akarok lenni, amikor elsötétül az ég, és lángba borul a város. És

szeretném látni akkor az arcát. Kíváncsi vagyok, van-e akkora tapasztalata a bocsánatkérésben, mint mások elszédítésében, Theremon.

22.

Mindez néhány héttel ezelőtt történt. Siferra most fuldokló dühvel rohant a szoba túlsó végébe, ahol a számítógép-papírokat tanulmányozó Athor mellé került. Az öreg tudós szomorúan hajtogatta sorra a lapokat, mintha bizony a világ halálos ítéletének felfüggesztését olvashatná ki a sűrű számsorok közül. Amint észrevette oldalán a régésznőt, fölpillantott.

Siferra arca égett a szégyentől.

– Dr. Athor, engedje meg, hogy bocsánatot kérjek, amiért meghívtam ezt az embert magunk közé – itt megrázta a fejét –, azt hittem, nem árt neki egy kis lecke... de hát... látom, tévedtem... Felületesebb és ostobább, mint gondoltam. Bár semmissé tehetném ezt a meghívást!

– Nem sok vizet zavar – mondta Athor tompán. – Ha befogja a száját, nem nagyon izgat, itt van-e vagy sem. Pár óra, és úgyis minden jelentőségét veszti – Kimutatott az ablakon. – Nézze, milyen sötét van! Szuroksötét! De lesz még ennél sötétebb is!... Hanem hol lehet Faro és Yimot? Nem látta őket véletlenül? Nem?... Amikor megérkezett, dr. Siferra, azt mondta, volt valami gondja a tanszéken. Remélem, semmi komoly.

– Eltűntek az agyagtábláim – felelte a régésznő borúsan.

– Eltűntek?

– A leletek széfjében őriztem őket, természetesen. Már épp indulóban voltam ide, amikor benézett hozzám dr. Mudrin. A Szentélybe készült, de még le akart valamit ellenőrizni a fordításában, valami új gondolatát. Kinyitottuk tehát a széfet... és üresen találtuk. Mind a hat táblának nyoma veszett! Vannak másolataink persze. De hát mi érhetne fel az eredetivel... a hiteles, ősi tárgyakkal...

– De hát hogy történhetett? – ámult Athor.

– Hát nem nyilvánvaló? – kérdezte a nő keserűen. – Az Apostolok lopták el. Talán talizmánként... a... Sötétség utáni időkre...

– Nincs valami áruló nyom?

– Nem vagyok detektív, dr. Athor. Ha hagytak is nyomokat, nekem semmit sem mondanak. Mégis, csak ők lehettek! Azóta ácsingóztak a táblák után, amióta tudomást szereztek létezésükről. Jaj, bárcsak hallgattam volna! Bárcsak befogtam volna a számát!

Athor megfogta a régésznő kezét.

– Ne izgassa föl magát, lányom!

Még hogy lányom! Siferra nem hitt a fülének. Huszonöt év óta senki nem merte így nevezni. Aztán visszanyelte mérgét. Végül is, tényleg lánya lehetne az öregnek. Hiszen csak kedveskedni próbált.

– Ne bánkódjék miattuk, Siferra! Hisz olyan mindegy. Hála ennek a ficsúrnak itten, mostanra sajnos már minden mindegy.

A nő vállat vont.

– Akkor is. Még elgondolni is szörnyű, hogy egy csuhás tolvaj szaglászott a szobámban... feltörte a széfemet... és elvitte a táblákat, amiket tulajdon két kezemmel ástam ki. Akárha megerőszkolt volna! Érti, dr. Athor? Hogy elrabolták a tábláimat... csaknem olyan, mintha erőszakot tettek volna rajtam.

– Megértem a fölháborodását – mondta az öreg olyan hangon, ami elárulta, hogy nem sokat ért az egészből. – Nézze csak... ott! Látja, milyen ragyogó ma este Dovim? És milyen sötét vár ránk hamarosan!

Siferra halványan elmosolyodott, és tovább sétált.

Körötte nagy volt a jövés-menés: az asztronómusok folyvást ellenőriztek, vitattak valamit, vagy az ablakhoz tódulva mutogattak. Olykor-olykor lélekszakadva érkezett egy kolléga új adatokkal a kupolából, a távcső terméből. A régésznő idegen betolakodónak érezte magát a napkutatók között. És teljesen kiürültnek, reményét vesztettnek. Úgy látszik, rám ragadt Athor fatalizmusa, – gondolta. Az öreg professzor csüggedtnek, elveszettnek látszott, ami pedig oly kevéssé jellemző rá máskor.

Szerette volna megvigasztalni, hogy a mai este nem a világ, csupán a jelen civilizáció végét hozza számukra. Azután elkezdhetik az újjáépítést. Akik most elbújtak a vész elől, előjönnek, és mindent

újrakezdenek, miként azt tucatszor – vagy akár hússzor, százszor is -, megismétlődött már Lagash történetében.

De tudta, Athorról éppúgy leperegnének szavai, ahogyan ő sem tudja elfeledni táblái elvesztet. Az öreg sokáig abban reménykedett, hogy sikerül az egész világot fölkészítenie a katasztrófára. Ehelyett azonban csak elenyésző kisebbség vette komolyan figyelmeztetését. Azok a kevesek, akik most a Szentélyben s az egyebütt fölállított óvóhelyeken találtak menedéket...

Beenay lépett hozzá.

– Mit hallok? Eltűntek az agyagtáblák?

– Igen. Ellopták őket. Bárcsak soha ne álltam volna szóba az Apostolokkal!

– Azt hiszi, ellopták őket?

– Nem gondolhatok másra – felelte Siferra keserűen. – Miután hivatalosan is nyilvánosságra került a thombói táblák létezése, megüzenték, hogy hasznos információval tudnának szolgálni. Nem mondtam még magának? Eszerint nem. Valami hasonló paktumot akarhattak, mint amit Athor a főpapjukkal, vagy kivel kötött, azzal a Folimun 66-tal. „Ismerjük a régi korok nyelvét – állította Folimun –, amit az előző Istenévben beszéltek az emberek”. És láthatóan volt is a birtokukban egy sereg ősi szöveg, szótár, ábécé, talán még más is.

– Amilyet Athor is kapott tőlük?

– Afféle. Amit az öreg megszerzett, mindenesetre arról tanúskodik, hogy az Apostolok valóban rendelkeztek eredeti asztrológiai feljegyzésekkel az előző napfogyatkozás idejéből... melyek Athor szerint is meggyőzően bizonyítják korábbi világégések vagy legalábbis világégés létezését.

A professzor akkor átadta az asztrológiai töredékek másolatát, Siferra pedig megmutatta Mudrinnak. És valóban hasznosnak is bizonyultak az agyagtáblák megfejtésében. A nő azonban nem volt hajlandó az Apostolok rendelkezésére bocsátani tábláit, legalábbis nem az általuk szabott feltételek mellett. A szerzetesek azt állították, hogy birtokukban van a régebbi írás megfejtése, és talán igazat is mondtak. Folimun mindenáron meg akarta kapni az eredeti táblácskákat, amit aztán lemásolnak és lefordítanak, ahelyett hogy ő adta volna oda az átírás kulcsát. Másolatokról hallani sem akart: vagy az eredeti lelet, vagy ugrott az üzlet.

– Maga viszont ebbe nem ment bele – vont le Beenay a következtetést, miután Siferra összefoglalta a történeteket.

– Semmi szín alatt. A táblák nem hagyhatják el az Egyetem területét. Adják nekünk az írás kódját, mondtam Folimunnak, maguk pedig megkapják a szövegek másolatát. Így mindketten megpróbálkozhatunk lefordításukkal.

Folimun azonban visszautasította ajánlatát. A másolatoknak semmi hasznát nem veszi, üzente, ezeket bárki hamisítványnak vélheti. A saját dokumentumait pedig nem adja oda; hogyan is adhatná, hiszen szent szövegekről van szó, amit nem szennyezhetnek be idegen tekintetek. Ha megkapja Siferra tábláit, ő készséggel lefordítja. Kívülálló azonban egyetlen pillantást sem vethet a szent iratokra.

– Egy pillanatra megkísértett a gondolat, hogy beállok Apostolnak – mesélte Siferra.

– Maga Apostolnak?

– Csak hogy a szövegek közelébe férközhessenek. De hát nem tudtam volna elviselni őket, ezért lettem a dologról.

Szegény Mudrin egyedül kínlódott hát tovább a megfejtéssel, az Apostolok segítsége nélkül. Lassan-lassan világossá vált, hogy a táblák valóban a világot fölemésztő tűzről szólnak, amit az istenek küldtek az emberiségre – a paleográfus fordítása azonban vázlatos, hézagos és bizonytalan volt.

Mindezek után a gazfickók elorozták a tábláit! Nehéz volt ezt lenyelnie. Az elkövetkező világfelfordulásban nyilván saját bölcsességük, mágikus erejük igazolásaként lobogtatják majd őket – az ő tulajdonát!

– Együtt érzek magával, Siferra – mondta Beenay. – De hátha mégsem az Apostolok lopták el. Hátha még előkerülnek valahogy.

– Nehezen hiszem – felelte a nő, s szomorkás mosollyal a sötétedő eget kémlelte.

Úgy tűnt, legjobb lesz, ha Athor példáját követve maga is teljesen leszámol a világgal, amely órák múlva úgyis a pusztulás martaléka lesz. Sovány vigasz, gondolta. A lelke mélyén valami lázadozott, hogy átadja magát a kétségbeesésnek. A holnapra és a holnap utánra kell gondolnia – a túlélésre,

újjáépítésre, a rájuk váró keserves küzdelemre, ahol győzniük kell. Nem hagyhatja, hogy úrrá legyen rajta a csüggedés, mint Athoron, hogy vállat vonva beletörődjön a civilizáció bukásába, hogy földadjon minden reményt.

Gyászos töprengését hirtelen vidám tenor szakította félbe.

– Jó estét mindenkinek! Jó estét, jó estét, jó estét!

– Sheerin! – kiáltott föl Beenay. – Hát te hogy kerülsz ide?

Az újonnan érkezett pufók úriember elégedetten mosolygott.

– Mi ez a temetői hangulat itt? Remélem, mindenkinek sikerült megőriznie hidegvérét.

Athor döbbenetesen rezzent fel a pszichológus hangjára, majd fölmordult:

– Mi a csudát keres itt, Sheerin? Miért nem a Szentélybe ment, az isten áldja!

Sheerin fölkacagott, és lehuppant egy székre.

– Ördög vigye a Szentélyt! Agyonuntam ott magam. Szerettem volna itt lenni, amikor melegre fordul a helyzet. Miért, nem föltételeznek rólam ennyi kíváncsiságot? Végül is megjártam a Titkok Alagútját. És szeretném látni azokat a Csillagokat, amikről annyit lefetyeltek az Apostolok.

Majd kezét dörzsölgetve tárgyilagosabb hangnemben folytatta: – Meg lehet fagyni odakint. Már ez a cudar szél is jégcsapokat biggyeszt az ember orrára. Dovim nem sok meleget ad ma este, ilyen veszett nagy távolságból.

A galambősz professzor fogát csikorgatta mérgében:

– Miféle örülség ez, Sheerin? Miért nem maradt a fenekén? Magára itt semmi szükség!

A pocakos férfi komikus lemondással tárta szét karját.

– A Szentélyben sem sokat kezhetnek egy pszichológussal. Most legalábbis. Egy csöpp hasznomat nem vennék. Kényelmesen elvackolták magukat a föld alatt; élnek, mint hal a vízben.

– És ha rájuk tör a csőcselék a Sötétség idején?

– Kötve hiszem – nevetett Sheerin –, hogy aki nem ismeri a Szentély bejáratát, akár fényes nappal is rábukkanna! Hát még ha minden nap elpályázott az égről. De ha mégis, tetterős férfiakra van szükségük. Nézzenek rám: száz fonttal több van rajtam a kelleténél. Nincs miért ott kuporognom velük. Itt izgalmasabb.

Siferrának is mintha tünedezni kezdett volna a rosszkedve Sheerin vidáman pattogó szavaira. Hiszen maga is az Obszervatóriumot választotta a Sötétség estéjén a Szentély biztonsága helyett. Meglehet, merő hősködés volt részéről vagy ostoba elbizakodottság, de szentül hitte, hogy ép elmével kerül ki a napfogyatkozás óráiból. Ellenáll még a Csillagok bűvöletének is; már ha igaz, amit a legendák róluk regélnek. Nem, nem akarta elszalasztani a velük való ritka találkozást.

És lám, Sheerin, – aki aztán igazán nem a rettenhetetlenség élő szobra – ugyanezre az elhatározásra jutott. Ami egyúttal azt is jelenti, hogy gyászos jövődölései ellenére maga sem hisz annyira a Sötétség lehengerlő erejében. Hiába emlegette folyton, micsoda pusztítást végzett a polgárok és önnön lelkében, az Alagút, most mégis itt van. Tehát mégis több rugalmasságot feltételez az emberekről – némelyikről legalábbis –, mint eredetileg jósolta.

Az is lehet persze, hogy csak a nyugtalanság hajtotta közējük. Vagy egyszerűbbnek vélte, ha egyetlen röpke pillanat alatt veszíti el elméje épségét, mint hogy szembenézzen a kínkeserves nehézségekkel, amit a jövő tartogat számukra...

Nem, nem. Már megint ez a borúlátás – hessegette el magától a gondolatot a nő.

– Sheerin! – vágott át Theremon a szobán a pszichológus üdvözlésére. – Emlékszik még rám? Theremon 762 vagyok!

– Hogyne emlékeznék, Theremon – felelte Sheerin, és kezet nyújtott. – Nagy istenek! Az utóbbi időben jól megadta nekünk, öregem. De hát fátylat rá, ma este különösen.

– Bár rá borítanának fátylat! – dörögte Siferra az orra alatt. Méltatlankodva hátrált el az újságíró közeléből.

Theremon kezet rázott Sheerinnel.

– Miféle Szentélyben kéne lennie? Hallottam ugyan rebesgetni róla, de nem igazán tudom, mi fán terem.

– Hát... – kezdte a pocakos férfi –, sikerült meggyőznünk egypár polgártársunkat, ha sokat nem is, a... hm... végítélet valóságáról, hogy ilyen hangzatosan fogalmazzak, akik meg is tették a megfelelő lépéseket. Főként az Obszervatórium munkatársainak hozzátartozói, néhány egyetemi ember és pár

kívülálló tartozik közéjük: össze-vissza úgy háromszáz fő. Ami azt illeti, az élettársam, Liliath 221 is velük van, és nekem is ott kéne ülnöm, ha nem furdalna az oldalamat ez a pokoli kíváncsiság.

– Aha. Elbújnak, amikor ránk száll a Sötétség meg a... hm... Csillagok, és normálisak maradnak, amíg az egész világ begolyózik.

– Pontosan. Az Apostoloknak is van saját óvóhelyük, tudja. Sejtelmünk sincs, hány személyt parentálhattak oda. Ha szerencsénk van, csak néhányat, de valószínűbb, hogy akár ezreket is. Akik előjövén a Sötétség elmúltárai, megöröklik világunkat.

– Tehát az egyetemiek gyülekezetét egyfajta ellentábornak szánják?

– Ha egy mód van rá – bólintott Sheerin. – Nem lesz könnyű dolguk. Amikor csaknem mindenki megtébolyodott, a nagyvárosok lángokban állnak, s talán az Apostolok hordája próbálja uralma alá hajtani az emberiség maradványait – nehéz lesz fönnmaradniuk. De legalább fedél lesz a fejük felett; lesz élelmük, ivóvizük, világításuk, fegyverük...

– Egyvalamiről megfeledkezett – szólalt meg Athor. – Ők őrzik világunk minden ismeretét, a mai estéről írandó beszámolót kivéve. A Tudás az, aminek fönn kell maradnia az új világban; egye fene a többit!

Theremon elfütyentette magát.

– Eszerint komolyan hiszik, hogy beteljesül a jóslatuk?

– Mi más tihetnének? – vágta rá Siferra élesen. – Minden tudásunk erről tanúskodik...

– Na igen – mondta az újságíró. – És mint az Igazság letéteményesei, megtették a szükséges intézkedéseket. Akárcsak az Apostolok, akik szintén az Igazság bajnokai. Bárcsak feleannyira biztos lehetnének ma este bármiben, mint maguk, Igazság-tudorok!

Siferra szeme szikrákat hányt a felháborodástól.

– Én meg azt kívánom, bárcsak odakint vacogna a sötét, lángoló utcákon! De nem, idebent van a jó melegben, biztonságban. Ezt is kiügyeskedte magának!

– Nyugalom – avatkozott közbe Sheerin, és arrébb vonszolta Theremont. – Jobb nem szítani most az indulatokat, barátom – mondta csöndesen. – Jöjjön, vonuljunk félre valami csöndes zugba, ahol nem leszünk senki terhére, és beszélgessünk!

– Helyes – egyezett bele az újságíró.

Mégsem mozdult a helyéről. A szoba sarkában nemrégiben kezdődött valószínűségi sakkpartit figyelte megbűvölten, noha szemlátomást teljesen értetlenül, amint némán, pattogva követték egymást az egyes lépések. Tetszett neki, mennyire megszűnt létezni a játékosok számára a környező világ, még ha néhány óra választotta is el őket a végpusztulástól.

– Jöjjön! – unszolta Sheerin.

– Igen, igen – felelte.

Kimentek a folyosóra, s egy szempillantással később Beenay is csatlakozott hozzájuk.

– Micsoda dühítő fickó, – mormolta Siferra, amint utánuk pillantott.

Dovim tüzesen izzó korongjára nézett. Mintha egy árnyalattal sötétebb volna az ég, mint pár perccel ezelőtt. Nem, nem ez lehetetlen, nyugtatgatta magát. Dovim még pályája delelőjén tart, képzelődés az egész. Mégis különösen festett az ég most, hogy Dovim egymagában uralta. Még sohasem látta ilyennek. Mintha mélybíbor festékekkel mázolták volna át. Mégsem volt Sötét: ha félhomályba burkoltan is, de látszottak a tárgyak komor körvonalai.

Elveszett agyagtáblái jutottak eszébe, aztán száműzte agyából a gondolatot.

A sakkozónak van igaza – mondta magában. Ülj le és próbálj megnyugodni! Ha tudsz.

23.

Sheerin vezette a menetet a szomszéd szobába, ahol kényelmesebb, puhább karosszékek, vastag vörös függönyök fogadták őket, s a padlót gesztenyebarna szőnyeg borította. Dovim különös téglavörös fénye, ami valahogy alvadt vér benyomását keltette, előntötte a helyiséget.

A pszichológus igencsak meglepődött, amikor Theremont az imént megpillantotta. Mindezt a minősíthetetlen, rettenetes cikkei után, a kár után, amit Athor nemzetmentő kísérleteinek okozott! Az

utolsó hetekben az öreg már az újságíró nevének említésére is dührohamot kapott. És most mégis megenyhült valamiképpen, beengedte falai mögé esküdt ellenségét a napfogyatkozás idejére.

A fordulat megmagyarázhatatlan volt, sőt, valamelyest nyugtalanító is. Az életes csillagász hajdani vasakarátának megroppanását is jelezte. Az öregnek talán nem csupán haragja párolgott el, de a valamikor oly szálegyenes gerinc is meghajlott a veszély szorításában.

Ami azt illeti, Sheerin a legjobban mégis önmagán lepődött meg. Az utolsó pillanatban döntött csupán az Obszervatórium mellett; ördög tudja, mi húzta ide. Pedig Liliath nagyon félt a Szentélyben, és éppenséggel félt a sötétől is. Nagyon is elevenen élt még emlékezetében a Titkok Alagútjában eltöltött borzalmas negyedóra.

Mégis rá kellett ébrednie, hogy éppúgy kutya kötelessége idejönnie, miként az Alagút megtapasztalását sem kerülhette el. Ha a külvilág szemében nem is több piknikus, gömbölyded könyvmolynál, önmagát mégis tudósnek érezte e rengeteg háj mögött. S mint tudós, egész pályáját a Sötétség tanulmányozásának szentelte. Miként is nézhetne eztán szembe tükörképével, ha a Sötétség csupán kétezer évenként ismétlődő ünnepi pillanatában elbújna a többiekkel a föld alá?

Nem, itt a helye! Látnia kell a napfogyatkozást! Nyomon követni pillanatról pillanatra, amint a Sötétség átveszi az uralmat a világ fölött.

– Kezdek kételkedni benne, Sheerin, hogy igazam volt, amikor a nagy szkeptikust játszottam – jegyezte meg Theremon meglepő őszinteséggel, amint a szobába léptek.

– Ezen nem csodálkozom.

– Hát igen. Most, hogy Dovim ezzel a pokolbéli vörössel árasztja el a világot. Tudja öregem, tíz kreditet is megadnék egyetlen sugár fehér fényért. Vagy egy jó méregerős Tanóért. Ami azt illeti, Tano meg Sitha is fönt lehetne az égbolton! Onosról nem is beszélve!

– Onos ott lesz reggel – vetette közbe Beenay, aki most lépett a szobába.

– Onos igen, de mi lesz velünk? – kérdezte a pszichológus, és menten el is vigyorodott, hogy elvegye szavai életét. – Újságíró barátunk majd eleped egy kis itókáért – fordult aztán Beenayhez.

– Athort megütné a guta, ha mi itt iszogatni kezdenénk. Szigorú szesztilalmat rendelt el egész éjszakára.

– Úgy, szóval csak vizet szabad innunk? – kérdezte Sheerin.

– Hát...

– Elő azzal a butykossal, Beenay! Athor nem jön be ide.

– Szerintem sem – helyeselt a fiú, s a legközelebbi ablakhoz lopakodott. Lehajolt, és az ablaknál álló alacsony szekrényéből előhalászott egy üveget, ami ígéretesen kotyogott, ahogy meglóbálta.

– Remélem, Athor nem vette észre – dűnnyögte, amint visszabattyogott az asztalhoz. – Uraim! Sajna, mindössze egyetlen poharunk' van. Mint vendéget, téged illet, Theremon. Sheerinnel majd az üvegből iszunk – és szakértő gonddal töltött a picurka pohárba.

– Amikor megismertelek, Beenay, hozzá sem nyúltál az alkoholhoz – nevetett az újságíró.

– Az akkor volt. Most más idők járnak. Zord idők, Theremon. És jó pap holtig tanul. Egy jó ital nagyon megnyugtathatja az embert mostanság.

– Magam is amondó vagyok – felelte az újságíró könnyedén.

Belekortyolt poharába. Valamiféle vörösbor volt, karcos és savanykás; amolyan olcsó lőre valamelyik déli tartományból. No igen, mi mást is vehetne egy ilyen Beenay-féle megrögzött antialkoholista. A semminél mégis jobb volt.

Utóbb a házigazda is alaposan meghúzta az üveget, majd továbbadta Sheerinnel. A pszichológus megdöntötte, és hosszan, kéjesen belekortyolt. Aztán, amint elégedett ajaknyalogatás és szuszogás kíséretében letette, Beenayhez fordult:

– Athor nem tetszik nekem ma este. Mármint a körülményekhez képest sem. Mi baja?

– Gondolom, Faro meg Yimot miatt aggódik – felelte a fiú.

– Ki ezek?

– Két diák. Már órákat késnek. Athornak pedig égető szüksége volna segítségre, mivel a kulcsemberek kivételével mindenki a Szentélybe ment.

– Csak nem lógtak meg? – kérdezte Theremon.

– Hogyan? Faro és Yimot? Ugyan. Egyik sem az a fajta. Az életüket odaadnák, hogy ma este itt lehessenek, és méricskélhessék a napfogyatkozást. Hacsak nem tört ki valamiféle zendülés Sara

Cityben, ami ottrekesztette őket. – Beenay vállat vont. – Előbb-utóbb ügyis előkerülnek, asszem. De ha még soká késnek, jócskán kezünkre ég majd a munka nélkülük. Athort biztos ez izgatja.

– Szerintem más van a dologban – szólalt meg Sheerin. – Jó, lehet hogy a két fiú is foglalkoztatja, hanem, tudjátok, olyan öregnek látszik. Megviseltnék, akár összetörtnek is mondhatnám. Amikor utoljára láttam, csupa kezdeményezőkézség volt, csupa tűz. Most is előttem van, amint a társadalom napfogyatkozás utáni újjáépítéséért lelkesedik. – Athor, a rendíthetetlen. Most meg csupán egy szomorú, megfáradt, ömlengő roncsot látok, aki leszámolt mindennel. Már maga a tény is, hogy Theremon kirúgására sajnálta az erőt...

– Megpróbálta – mondta Theremon. – De Beenay beszélt a fejével. Meg Siferra.

– Fenéket. Beenay, sikerült valaha is lebeszélni Athort valamiről? Úgy, ide azt a borocskát!

– Lehet, hogy én vagyok az oka – folytatta az újságíró.

– Hiszen keresztülhúztam számítását a Szentélyhez hasonló óvóhelyek föllállítására szerte az országban. És ha tényleg hisz a néhány óra múlva ránk köszöntő világméretű Sötétségben, amikor az egész emberiség dühöngő őrültté válik...

– Bizony hisz benne – vágott közbe Beenay. – Mint mi valamennyien.

– Akkor pedig a kormány merev elzárkózása megsemmisítő vereség a számára. És ebben én legalább annyira közrejátszottam, mint más ellenlábásokat. Ha kiderül, hogy igazatok volt, pajtikám, az életben nem bocsátom meg magamnak!

– Ne hízelegjen magának, Theremon – mondta Sheerin.

– Még ha napi öt flekkben szólított volna is fel össznemzeti összefogásra, a kormányt akkor sem izgatta volna. Sőt, talán még kevésbé vette volna komolyan Athor intelmeit, már ha ez egyáltalán lehetséges, amennyiben egy afféle népszerűségnek örvendő újságíró áll az oldalára, mint maga.

– Ezer hála és köszönet – mormogta Theremon. – Maradt még abból a borból? – Beenayre pillantott.

– És persze Siferrával is bajban vagyok. Még arra sem méltat, hogy szóba álljon velem.

– Pedig volt idő, amikor komolyan érdekelted – méltázott el a fiú. – Ami azt illeti, gondolkodtam is rólatok. Már hogy te meg ő... izé... hogy ti ketten...

– Nem – vigyorodott el Theremon. – Odáig sajnós nem jutottunk. És nagyon úgy néz ki, soha nem is fogunk. De egy darabig igazán jó barátságban voltunk. Micsoda izgalmas egy nő, istenem!... Mi van az őstörténet ciklusosságáról szóló elméletével? Tényleg megállja a helyét?

– Ha a kollégáira hallgat, természetesen nem – felelte Sheerin. – Nagyon leszólják. De hát nekik jól felfogott érdekük a régészet megcsontosodott kereteinek fenntartása, melyek szerint Beklimot az első városias jellegű település, és néhány ezer évnél tovább haladva az időben csupán primitív, torzonborz dzsungellakókra bukkanunk.

– És mivel magyarázzák a Thombo Hegyén ismétlődő katasztrófákat? – kérdezte Theremon.

– A tudósok, ha presztízüket fenyegeti veszély, mindent megmagyaráznak, amit csak akarnak – felelte a pszichológus. – Kaparjon meg egy ilyen begyöpösödött tudóst, és rájön, a lényeget tekintve nemigen különbözik a Láng Apostolaitól. Csak éppen csuhát nem húzott magára.

Ezzel a pocakos férfi gyöngéden kivette a hallottakat latolgató Theremon kezéből a palackot, és kiadósan belekortyolt:

– A pokolba a fajtájukkal! Még a hozzám hasonló laikus előtt is napnál világosabb, hogy Siferra felfedezése gyökeresen felforgatta az őstörténetre vonatkozó ismereteinket. Nem az a kérdés tehát, voltak-e visszatérő tüzek az évezredek során, hanem hogy mi okozta őket!

– Az utóbbi időben tömérdek magyarázatot olvastam – mondta Theremon -, egyik fantasztikusabb a másiknál. Valamilyen muki a Kitro Egyetemről például azzal állt elő, hogy néhány ezer évenként tüzeső zúdul a földre. Az egyik olvasónk meg, állítólag magánzó asztronómus, „bebizonyította”, úgymond, hogy Lagash hébe-hóba átrándul egyik-másik napkoronán. De asszem, ennél sokkalta vadabb ötletek is voltak.

– Csupán egyetlen ötlet jó a sok közül – mondta Beenay csöndesen. – Emlékezz csak Thargola Kardjára! El kell vetnünk a nyakatekert, sok csűrés-csavarással járó hipotéziseket. Semmi okunk a nyakunkba zúduló tüzesőt feltételezni, hasonlóképpen nyilvánvaló ökörség a napba tett kirándulás. A napfogyatkozás-elméletet ezzel szemben Lagash pályáivének Egyetemes Tömegvonzás által befolyásolt alakulása alapozza meg.

– Igen, lehet, hogy a napfogyatkozás-elmélet valóban helyes – tünődött Theremon. – Miért is ne? Hamarosan kiderül, nem igaz, cimborá?... De fordítsd csak Thargola Kardját a saját elméleted ellen! Ami egyetlen szóval sem beszél az esemény után föllobbanó tüzekről.

– Nem – vette át a szót Sheerin. – Az elmélet valóban hallgat erről. Mégis, egyszerű paraszti ésszel kikövetkeztethető a világégés. A napfogyatkozás Sötétséget hoz a világra, a Sötétség pedig tébolyt szül. A tüzeket ez az egyetemes téboly lobbantja majd lángra. Ami újabb évezredekre megnyomorítja, keserves küzdelmek elé állítja az emberiséget. Holnapra világunk a földdel válik egyenlővé. Egyetlen város sem marad épen Lagashon.

– Úgy beszélsz, akár az Apostolok – dörmögte Theremon dühösen. – Épp eleget káromgott Folimun 66 erről hónapokkal ezelőtt. Amit, úgy emlékszem, el is meséltem nektek a Hat Nap Klubban.

Kinézett az ablakon, arra, ahol az Observatórium Hegy erdős lejtőin túl Saro City tornyai izzottak véresen a horizonton. Az újságíró érezte, miként emelkedik benne a bizonytalanság hulláma, amint Dovimra, a zeniten komoran vöröslő gonosz törpére pillantott. Hanem azért csak mondta tovább mondókáját.

– Nem, nem vagyok vevő erre az okfejtésre. Miért kéne begolyóznom, csak mert minden nap eltűnt az égről? De még ha megeshet is velem – mert persze nem felejtettem el a Titkok Alagútja szegény ördögeit –, és velem együtt mindenki más bedilizne, mi kárt tehet ez a városokban? Csak nem fogjuk önkezünkkel lerombolni őket?

– Magam is így hittem – vetette közbe Beenay -, mielőtt alaposabban belegondoltam volna. Nos, Theremon, ha Sötétben volnál, mire vágnál mindenekelőtt, minden idegszáladdal?

– Hát, gondolom, világosságra.

– Ez az! – rikoltotta Sheerin. – Erről van szó! Világot szeretnél gyűjtani!

– No és?

– És hogyan tehetned?

– Felkattintanám a villanyt – mutatott Theremon a falra.

– Helyes – mondta Sheerin gunyorosan. – És az istenek végtelen irgalmukban természetesen gondoskodnak elegendő áramról is. Mert a villamosművek sajnos csődöt mondanak. Gondolja el, leállnak a generátorok, hiszen a gépkezelőket ugyanúgy megbolydítja a katasztrófa, a távvezeték-szabályozókat hasonlóképpen. Ért engem?

Theremon némán bólintott.

– És ugyan mi adhat fényt, ha az áramfejlesztők bedöglenek? – folytatta Sheerin. – Tegyük fel, előkerülnek a szent mécsek. Elemmel működnek, használhatók maradnak tehát. De mi van akkor, ha az utcán ér valakit a Sötétség, nincs kéznél a szent mécs, mégis fényre vágyik? Tüzet gyújt hát, nem igaz, Theremon? Látott már erdőtüzet? Vagy sült húst a tábortűz fölött? Mert az égő fa nemcsak meleget ad, tudja, hanem világosságot is. Amit, ha eljön a Sötétség, meg is szereznek polgártársaink, ha fene fenét eszik is.

– Rőzsét gyűjtenek tehát – mondta az újságíró különösebb meggyőződés nélkül.

– Felégetik, ami csak az utukba kerül. Hiszen fényre van szükségük; fa pedig nemigen lesz kéznél a nagyvárosi utcákon. Elégetik hát, ami a kezükbe akad. Mondjuk egy nyaláb újságpapírt? Miért ne? A Krónika egész kellemes fényt ad egy darabig. No meg ott vannak az újságosbódék is; nosza, gyűjtsuk föl egyiket a másik után! Égessük el a ruháinkat! A könyveinket! Szaggassuk le a háztetőt! Az ember megkapja, amit akart, nem marad Sötétben – csakhogyan közben minden áldott település lángba borul! Íme, így keletkeznek a tüzek, újságíró úr. Ami egyúttal világunk megszokott kereteinek összeomlását is jelenti majd.

– Feltéve, ha lesz napfogyatkozás – makacsolta meg magát Theremon.

– Feltéve, persze – bólintott Sheerin. – Nem vagyok asztronómus. De Apostol sem. A magam részéről mégis a napfogyatkozásra fogadok.

Farkasszemét nézett az újságíróval. A két férfi pillantása úgy kapcsolódott egymásba, mintha akaraterjük mérettetne meg e szempárbajban. Végül Theremon lesütötte szemét. Nehezen, zihálva lélegzett, s homlokára szorította kezét.

A szomszéd szobában ekkor lárma kélt.

– Mintha Yimot hangját hallanám – kapta fel fejét Beenay. – Úgy látszik, megérkeztek. Menjünk, nézzük meg, miért késtek!

– Miért is ne! – dörmögte Theremon. Mély lélegzetet vett, és megrázta magát. A varázslat megtört – egyelőre legalábbis.

24.

Athor szobájában nagy volt a ribillió. Mindenki Faro és Yimot köré tódult, akik, miközben kihámozták magukat fölső ruháikból, kérdések záporát kapták nyakukba.

Athor áttörte magát az embergyűrűn, és villámzó tekintettel állt az újonnan jöttek elébe.

– Tudjátok-e, hogy nyakunkon a napfogyatkozás? Hol a pokolban kóborogtatok?

Faro 24 kényelmesen helyet foglalt, és kezét dörzsölgette. Kerek, húsos orcáját pirosra csípte a hideg. Különös, önelégült mosoly játszott ajkán, s kába tekintettel nézett körül, akárha becsípett volna.

– Sosem láttam még ilyennek – súgta oda Beenay Sheerinnek. – Mindig nagyon is meghúzta magát: kezdő ifjunc a nagy tudósok között. Még velem szemben is a legnagyobb tisztelettel viseltetett. Most meg...

– Pszt. Hallgasd! – intette le Sheerin.

– Yimottal most fejeztük be a magunk kis kótyagos kísérletét – kezdte Faro. – Megpróbáltuk modellezni a Sötétség és a Csillagok eljövételét, hogy kitapasztaljuk hatásukat.

Zavart mormogás kísérte a fiú bejelentését.

– Csillagok? Honnan tudod, milyenek a Csillagok? Faro ajkán továbbra is ott lebegett az önelégült mosoly.

– A Jelenések könyvéből. Nyilvánvalónak tűnik, hogy a Csillagok ragyogó, a napnál kisebb égitestek, amelyek akkor jelennek meg az égen, amikor Lagash a Sötétség Barlangjába lép.

– Képtelenség!

– Lehetetlen!

– Még hogy a Jelenések könyve! Jó kis kísérlet, mondhatom!

Felháborodott kiáltások a hallatszottak a hallgatóság soraiból.

– Csönd legyen – kiáltotta Athor. Tekintete lángolt, ismét a régi volt. – Folytasd csak, Faro! Miféle modellről beszélsz?

– Szóval – folytatta Faro az elbeszélési –, néhány hónapja dolgozunk az ötleten szabadidőnkben. Yimot ismert egy földszintes, kupolás házat a városban – valami raktárféle lehetett. Na tehát, megvásároltuk ezt az épületet, és...

– Miből? – szegezte neki Athor a kérdést. – Honnan vettétek rá a pénzt?

– Volt valami kis megtakarított pénzecske a bankban – morogta a langaléta, pipaszárlábú Yimot 70.

– Kétezer kreditünkbe került – majd szinte kihívóan folytatta: – Miért, mi van abban? Holnapra ez a kétezer kredit egy halom papír lesz, semmi más.

– Bizony – bólogatott Faro. – Megvettük hát a házat, és tetőtől talpig kibéleltük fekete bársonnyal, hogy a lehető leghívebben reprodukáljuk a Sötétség feltételeit. Azután parányi lukakat fúrtunk a mennyezetbe és a tetőbe, amelyeket távkapcsolóval vezérelhető, elfordítható fémkupakkal fedtünk be. A munkának ezen részével persze már nem magunk bajlódtunk, hanem áccsal, villanszerelővel végeztettük el. A pénz nem számított. Az ötlet azon alapul, hogy amennyiben ezeken a lyukakon keresztül besüt a fény, Csillagszerű hatást keltenek.

– Legalábbis a mi elgondolásunk szerint – helyesbített Yimot.

A hallgatóság visszafojtotta lélegzetét. Athor szólalt meg zordonan:

– Nem volt joguk privát kísérletekbe... Faro láthatóan megszeppent.

– Tudom, professzor úr, de... őszintén szólva a kísérlet nem volt veszélytelen. Ha valóban eléri a kívánt hatást, gondoltuk, talán bele is bolondulunk – Dr. Sheerin szavaiból ítélve mindenestre megvolt a valószínűsége. Egyedül akartuk vállalni a kockázatot. Úgy számítottuk, amennyiben sikerül megőriznünk elménk épségét a kísérlet során, ezzel egyszersmind immunitást is szerzünk a Csillagok valódi megjelenésével szemben. Ez esetben a többiekkel is megosztottuk volna tapasztalatainkat. De sajnos rosszul sült el az egész.

– Miért? Mi történt?

– Bezárkóztunk hát – vette át a szót Yimot -, és hagytuk, hogy a szemünk megszokja a sötétet. Még a hátunk is borsódzott bele, mert a teljes Sötétben az embernek az az érzése támad, mintha a falak körézárnának, hogy összelapítsák. De kibírtuk valahogy, és föl-kattintottuk a kapcsolót. Ez félrefordította a fémkupakokat, s a tetőn aprócska fénypontok százai szikráztak föl.

– És?

– Nincs tovább. Ez a legbizarrabb a dologban. Ha jól értettük a Jelenések könyvét, így festenek a Csillagok az ég fekete háttérében. Vártuk tehát a hatást. De nem éreztünk semmit. Újra meg újra megpróbálkoztunk vele – ezért késtünk el –, mindhiába.

A fiúk beszámolóját döbrent csend fogadta. Minden szem Sheerinre szegeződött, aki megkövülten, tátott szájjal állt ott.

Theremon szólalt meg elsőnek.

– Tudja, mit jelent mindez a teóriájára nézve, Sheerin? – és megkönnyebbülten elvigyorodott.

A pszichológus azonban tiltakozón maga elé emelte kezét.

– Lassan a testtel, Theremon. Hadd gondoljam végig! Lássuk csak... ezek a „Csillagok”, amiket a fiúk alkottak... a Sötétben töltött idő nagysága... – és elhallgatott.

A hallgatóság feszülten várta a folytatást.

– Megvan – csettintett a pocakos férfi, és amint körülnézett, újra önbizalom költözött tekintetébe. – Nem is lehet másképp...

Szavait azonban sohasem fejezte be. Thilanda érkezett lóhalálában az Obszervatórium kupolaterméből, ahol most, hogy a napfogyatkozás ideje egyre közeledett, tízmásodpercenként készített fényképfelvételeket az égről. Mielőtt körükbe ért volna, oly vadul integetett, hogy azt Yimot még legizgatottabb pillanataiban sem múlta volna fölül.

– Professzor úr! Professzor úr! – kiáltozta. Athor megfordult.

– Mi baj?

– Képzelmék... egyszer csak besétált a kupolaterembe... elképesztő, professzor úr...

– Nyugodjék meg gyermekem! Mi történt? Kiről beszél?

Az előcsarnokból most dulakodás zaja, majd tompa puffanás hallatszott. Beenay talpra szökött, az ajtónál termett és fölrántotta. Itt azonban földbe gyökerezett a lába, és mint aki rémeket lát, elrikkantotta magát:

– Mi az ördög!

Az előcsarnokban Davnit és Hikkinan – akiknek Thilanda mellett lett volna a helye a kupolateremben – viaskodott egy harmadik, ruganyos, sportos külsejű, harmincas évei végén járó férfival. A betolakodó égővörös haja furcsa csigákba kunkorodott, vékony metszésű, keskeny arcából jegeskéken süttött tekintete. A két asztronómus bevonszolta a szobába, és karját hátrafeszítve Athor elé állította.

Az idegen a Láng Apostolainak fekete csuháját viselte.

– Folimun 66! – kiáltotta a professzor.

Vele egyidőben Theremonból is meglepett kiáltás szakadt fel:

– Folimun! A Sötétség nevére kérdelem, mit keres maga itt?

Az Apostol hideg, parancsoló hangon válaszolt:

– Nem a Sötétség, hanem a Fény nevében járok itt ma este.

Athor Thilandára meredt:

– Hol találták ezt az embert?

– Mondtam már, professzor úr. A fotókkal foglalatostunk, amikor egyenesen besétált, és megállt a hátunk mögött. Követelte, hogy vezessük ön elé.

– Hívják az öröket! – mondta az öreg, és arca elsötétült a haragtól. – Meghagytam, hogy ma este ide egy lelket se engedjenek be. Tudni akarom, hogyan jutott be mégis ez az ember.

– Nyilván van pár szerzetes az Obszervatórium személyzetében – jegyezte meg Theremon kedélyesen. – És mi sem természetesebb, mint hogy készséggel kilakatolták a kaput, amikor nagyfőnökük megjelent.

Athor lesújtó pillantást lövellt az újságíró felé, noha látszott az arcán, hogy titokban osztja véleményét.

Mostanára mindenki Folimun köré gyűlt. Ijedt csodálkozással bámulták – Siferra, Theremon, Beenay, Athor meg a többiek.

Folimun csöndesen beszélni kezdett:

– Folimun 66 vagyok, Őméltósága, Mondior 71 személyi titkára. Nem tolvajként lopóztam be ide, ahogy hinni vélik, hanem Őméltósága követeként. Volna szíves szólni két csicskásának, professzor, hogy engedjenek szabadon?

Athor ingerülten intett.

– Engedjéke!

– Köszönöm – mondta Folimun kezét dörzsölgetve és csuhája redőit igazgatva. Majd hálája jeléül – ha nem gúnyból tette – meghajolt Athor felé. A szerzetes körül mintha villamossággal telítődött volna a levegő.

– Most pedig – szólta Athor -, mondja el, mi járatban van? Mit akar tőlünk?

– Gyanítom, semmi olyat, amit szabad akaratukból is odaadnának.

– Magam is azt hiszem.

– Pár hónappal ezelőtt, Athor, a találkozásunk fölöttébb feszült légkörben zajlott, mint amikor két ellenséges birodalom fejedelme tárgyal egymással. Az ön szemében veszedelmes fanatikus vagyok. Ön az én szememben nem egyéb pár istentelen bűnös vezérénel. Egy dologban mégis egyetértettünk. Mégpedig abban, ha emlékszik, hogy Theptár 19-én hosszú órákra Sötétség borul Lagashra.

– Térjen a tárgyra, Folimun! – mordult föl az öreg. – A Sötétség hamarosan valóban ránk borul, sürget az idő.

– Mégis engedje meg, hogy a múltra emlékezzem – folytatta zavartalanul Folimun. – Számomra a Sötétség az istenek akaratából száll a világra. Az ön szemében nem egyéb lélektelen asztrológiai eseménynél. Ha másban nem, hát abban egyetértettünk, hogy nem juthatunk közös nevezőre. Ennek ellenére én bizonyos adatokat bocsátottam az ön rendelkezésére, amelyek az előző Isténév óta az Apostolok birtokában voltak: a napok mozgását rögzítő számításokat, és más féltve őrzött titkokat. Cserébe ön ígéretet tett, hogy kiáll Lagash népe előtt tanításunk igaza mellett.

Athor az órájára pillantott.

– Amit meg is tettem. Mit kíván ezek után tőlem a Mestere? Az alku engem illető részét teljesítettem.

Folimun halványan elmosolyodott, de nem válaszolt. A szobában izgatott mozgolódás támadt.

– Való igaz, asztrológiai adatokat kértem tőle – mondta Athor. – Amivel egyedül az Apostolok rendelkeznek. Megkaptam, köszönet érte. Ennek fejében vállaltam, hogy a nyilvánosság előtt matematikai igazolását adom az Apostolok alaptételének, miszerint Theptár 19-én Sötétség száll a világra.

– Nem szorultunk az ön támogatására – hangzott a büszke válasz. – Alaptételünknek, hogy az ön szavaival éljek, nincs szüksége igazolásra. Épp elég bizonyosság, ami írva van a Jelenések könyvében.

– Rendjük maroknyi csapata számára igen – vágott vissza Athor. – Ne tegyen úgy, mintha nem értené, miről van szó. Én a hittételeik tudományos alátámasztását ígértem önöknek. És be is váltottam az ígéretemet!

A szerzetes szeme résnyre szűkült a gyűlölettől.

– Beváltotta, igen: egy róka ravaszságával. Álszent magyarázata látszatra támogatta ugyan tanainkat, valójában azonban fölöslegessé tette őket a közvélemény előtt. A Sötétség és a Csillagok misztikus erőit pusztá természeti tűneménnyé fokozta le, megfosztván őket minden jelentőségüktől. Mi ez, ha nem istenkáromlás!

– Ha így volna, nem az én hibám. A tények magukért beszélnek. Nem facsarhatom ki őket senki kedvéért!

– Amit ön ténynek nevez, nem egyéb üres káprázatnál. Athor arcán vörös foltok gyúltak a haragtól.

– Ezt meg honnan tudja?

A szerzetes válaszában tántoríthatatlan hit parázslott:

– Tudom.

A professzor arca egyre vörösebb lett. Beenay mozdult volna, hogy a segítségére siessen, de az öreg leintette.

– Mit akarhat tőlünk ezek után Mondior 71? Gondolom, továbbra is azt hiszi: mint a ráció képviselői valamiképp útjában állunk, hogy a napfogyatkozás után magához ragadja a hatalmat. Közlöm önnel,

minden figyelmeztetésünk süket fülekre talált. A világ semmit sem tett a közelgő örület elhárítására. Remélem, ez kellőképpen boldoggá teszi.

– Már a próbálkozásuk is épp elég kárt okozott. És amit ma este művelnek, csak ront a helyzeten.

– Honnan tudja, mit akarunk ma este? – kérdezte Athor. . Folimun habozás nélkül válaszolt.

– Jól tudjuk, hogy nem adták föl a reményt a lakosság befolyásolására. És mivel a Lángok eljövetele előtt nem jártak sikerrel, újfent előlépnek majd, fényképeiken rögzítve a Sötétség térnyerésének minden egyes állomását. Tudományos magyarázattal szolgálnak a túlélőknek – mi több, félre is teszik az utókor számára állítólagos bizonyítékaikat, hogy a következő Istenév lejártakor a jövő tudósai bizton vezessék át a Sötéten az emberiséget.

– Valaki beszélhetett közülünk – suttogta Beenay. Folimun azonban folytatta:

– Mindez természetesen Mondior 71 érdekei ellen való. Őfényessége az istenek felkent prófétája. Egyedül ő hivatott az eljövendő pusztulásból kivezetni az emberiséget.

– Térjen a tárgyra! – mondta Athor fagyosan. A szerzetes bólintott.

– Mondanivalóm lényege a következő: haladéktalanul vessenek véget hebehurgya és istenkáromló kísérletüknek, hogy ördögi műszereikkel kifürkésszék az ég akarátát. Csak azt sajnálom, hogy pusztá kézzel nem tudom összezúzni a pokol ezen eszközeit!

– Ezt forgatja a fejében? Nem sokra menne vele. Minden adatunkat biztonságba helyeztük a jelen pillanatban gyűjtendő kivételével, illetéktelen kezek nem férhetnek hozzájuk.

– Adják elő őket, semmisítsék meg!

– Tessék?

– Semmisítsék meg a munkájuk eredményét, zúzzák össze a masináikat! Cserébe gondom lesz rá, hogy önnek és embereinek ne legyen bántódása az elkövetkező pokolban, ami rögvest elszabadul, leszáll az éj.

Most már nevetés hallatszott innen-onnan.

– Bolond ez – mondta valaki. – Nincs ki a négy kereke.

– Nem vagyok bolond – felelte Folimun. – Istenfélő vagyok, ezt elismerem. Szentebbnek tartom az Ügyünket, mintsem azt maguk felérnék ésszel: ez is igaz. Ez azonban nem bolondság! Biztosíthatom önöket, éppúgy helyén van az eszem és a szívem, mint akárki másnak. Ez az úriember a megmondhatója – s itt Theremonra mutatott -, ő pedig, mint tudják, híres az emberismeretéről. Az Ügyet viszont mindenek elébe helyezem. Ez az éjszaka fordulópont az emberiség történetében, és mire ránk virrad a hajnal, győzni fog az Istenfélelem. Ultimátumot kapnak tőlem: hagyjanak föl istenkáromló erőfeszítéseikkel, hogy tudományos magyarázatot adjanak a ma estével ránk köszöntő Sötétségre, és fogadják el Őméltóságát az istenek igaz szószólójaként. Reggelre kelve pedig széledjenek szét a világban, és hirdessék Mondior művét az emberek között; s többé szót se halljak napfogyatkozásról, pályáivekről, az Egyetemes Tömegvonzás Törvényéről meg a többi szamárságról.

– És mi van akkor, ha megtagadjuk az engedelmisséget? – érdeklődött Athor, akit csaknem mulattatott az Apostol önteltsége.

– Akkor – felelte a szerzetes hidegen -, a Láng Apostolai által vezetett feldühödött tömeg az Obszervatórium elé vonul, és porig rombolja.

– Ez már több a soknál! – kiáltotta Athor. – Hívják az öröket! Penderítsék ki innen ezt a fickót!

– Pontosan egy órájuk maradt – folytatta Folimun zavartalanul. – Egy óra múlva a Szent Hadsereg támadást indít az Obszervatórium ellen.

– Blöfföl – mondta Sheerin hirtelen.

Athor, mintha meg sem hallotta volna elismételte parancsát:

– Hívják az öröket! Dobják ki, de menten!

– A pokolba is, Athor, ne csinálja ezt! – kiáltott föl Sheerin. – Ha szabadon engedi, idecsődíti a tömeget. Hát nem érti, hogy az Apostoloknak a káosz az életető eleme? És ez az úr pedig különösen imád a zavarosban halászni.

– Mi a javaslat?

– Lakatolja be a faskamrába, és tartsa ott a Sötétség idejére. Ennél rosszabb nem is érheti. Ha becsukjuk, nem láthatja a Sötétséget, sem a Csillagokat. Nem muszáj túl járatosnak lenni az Apostolok tanaiban ahhoz, hogy rájöjjön az ember: ha ez az alak most lemarad a Csillagokról, az

lelkiüdvösségének elvesztésével egyenlő a szemében. Kasztrizza be valahová, Athor! Nemcsak mert ez a legbiztosabb megoldás, de mert meg is érdemli!

– Igen – felelte Folimun zihálva -, és miután valamennyien meghibbantak, nem lesz senki, aki kiengedjen! Ami egyenlő a halálos ítélettel. Tudom, mi vár rám, ha megjelennek a Csillagok; sokkal jobban, mint maguk. Ha elmegy az eszük, egyikük sem gondol a kiszabadításommal. Megfulladhatok vagy lassú éhhalál vár rám. De mi másra számíthatnék az ilyen tudósoktól! – A szerzetes szájából gyalázkodásnak hatott ez a megjelölés. – Ebből azonban nem esznek! Megtettem a megfelelő ellenlépéseket: ha pontban egy óra múlva nem jelenek meg tanítványaim előtt, és nem rendelkezem másként, megindulnak az Obszervatórium ellen. Hiába csuknak be, ezzel nem engem, hanem önmagukat ítélik halálra. Mert az én népem megszabadít engem, hogy együtt örvendezzünk a Csillagok felvirradtán – e szavaknál Folimun homlokán kidagadtak az erek. – Holnap pedig, amikor önök már csorgó nyálú örülként bűnhődnek vétkeikért, nekifogunk a szépséges új világ felépítésének! Sheerin kételkedve pillantott Athorra. A professzor szintén habozni látszott.

– Mit gondolsz, blöfföl? – súgta oda Beenay Theremonnak.

Az újságíró azonban adós maradt a válasszal.

– Nézd! – suttogta rekedten, kiszáradt torokkal, és az ablak felé mutatott. Ujja remegett, arca fehér lett, mint a fal.

De a többieknek is elakadt a lélegzete, amint tekintetük Theremon mutatóját követve egyetlen pontra szegeződött.

Dovim korongjából letört egy szilánk!

25.

A lopakodó Sötétség e parányi darabkája alig látszott körömnynél nagyobbak, a jelenlévők szemében azonban a végzet ásító torkává szélesedett.

Theremont rettenetesen megrázta a látvány. Hátrahőkölt, s tenyerébe temetve arcát háttal fordított az ablaknak. Lelke mélyéig megrendült Dovim csorbasága láttán. Ó, az örök kételkedő, a vitriolos tollú újságíró, mások ostobaságának könyörtelen ostorozója...

Nagy Istenek! Micsoda ökör voltam!

Ahogy megfordult, elkapta Siferra pillantását, aki a szoba túlsó sarkából nézett rá. Megvetés ült tekintetében, vagy inkább szánakozás? Kényszerítenie kellett magát, hogy szembe merjen nézni a nővel, majd szomorúan megrázta fejét, mintha e néma jelbeszéddel akarná kifejezni a mélységes megbánást, ami elfogta: *Rosszul tettem, bocsásson meg! Kérve kérem a bocsánatát!*

Úgy tűnt, mintha Siferra elmosolyodott volna. Talán megértette a gondolatát.

A következő pillanatban a szoba felbolydult méhkasszá változott a lázasan föl-alá rohangászó tudósoktól. Ám a zűrzavar szinte azon nyomban szervezett tevékenységnek adta át helyét. Mindenki tette a dolgát: ki az emeleti kupolaterembe robogott föl a távcsövekhez, ki számítógéphez ült. Mások kézi műszerekkel ellenőrizték Dovim korongjának módosulását. Ebben a sorsfordító pillanatban nem volt helye az érzelmeknek. Tudósok voltak, akikre halaszthatatlan feladat várt. Egyedül Theremon állt tétlenül e sürgés-forgás közepette, s Beenayt kereste. Barátja a számítógépe előtt ült, s örült iramban verte a billentyűket. Athor nem volt sehol: mintha a föld nyelte volna el.

Sheerin jelent meg az újságíró oldalán.

– Az átfedés valószínűleg öt-tíz perccel ezelőtt kezdődött – jegyezte meg szakszerűen. – Kissé korábban, mint vártuk, de gondolom, bármekkora energiát öltek is az esemény pontos kiszámításába, még mindig maradt elég bizonytalansági tényező. Jobban tenné, öregem, ha elmenne az ablaktól – mosolyodott el.

– Miért? – kérdezte Theremon, aki újból Dovimot bámulta.

– Athor zabos – súgta a pszichológus. – Lemaradt az átfedés első pillanatairól a Folimun körüli hűhó miatt. Nem jó helyen áll. Ha a prof visszajön, pont magán akad meg a szeme, és még kihajítja az ablakon.

Theremon kurtán bólintott, és kissé távolabb húzódva leült. Sheerin ijedten nézett rá.

– Az ördögbe is, ember, maga reszket!

– Mi? – Az újságíró megnyalta száraz ajkát, és mosolyogni próbált. – Nem érzem jól magam, annyi szent.

A pszichológus szeme összeszűkült:

– Nem fél, ugye?

– Nem! – kiáltotta Theremon megbotránkozva. – Csak egy kis türelmet kérek. Tudja, Sheerin, hiába akartam elhinni ezt az egész napfogyatkozás-zöldséget, nem sikerült. Becsület istenemre nem ment a fejembe, merő ködképnek tűnt az egész. Pedig szerettem volna hinni benne Beenay kedvéért, Siferra kedvéért... még Athor kedvéért is, akármilyen különösnek találja. De hát nem ment. Egészen eddig a percig. Adjon időt, hogy hozzászokjam a gondolathoz! Magának hónapjai voltak, engem meg itt kólintott fejbe az egész.

– Értem – mondta Sheerin elgondolkodva. – Ide hallgasson! Van magának családja... szülei, felesége, gyerekei?

Theremori a fejét rázta.

– Nem. Nem kell féltennem senkit. Van ugyan egy nővérem, de ő kétezer mérföldre lakik innét. Évek óta nem láttam.

– És magának mi a terve? – firtatta Sheerin.

– Mire gondol?

– Megpróbálhatna eljutni a Szentélyünkbe. Van helyük bőven. Talán még odaér... fölhívom őket, hogy úton van feljűk, nyissanak kaput... ha úgy gondolja.

– Azt hiszi tehát, hogy berezeltem?

– Maga mondta az előbb, hogy rosszul érzi magát.

– Ha így van is, azért jöttem, hogy tudósítsak az eseményekről. És végig is csinálom.

Halvány mosoly jelent meg a pszichológus ajkán.

– Ahá! Szakmai betyárbecsület, igazam van, cimbora?

– Nevezze, ahogyan akarja – felelte az újságíró fáradtan. – Mellesleg, én fúrtam meg Athor rendkívüli készültségi akcióját, nem emlékszik? Azt gondolja, leszek olyan pofátlan, hogy ugyanazoktól kérjek a Szentélyben menedéket, akiket nemrég még lejárattam gúnyolódásommal? Ilyen elvetemültnek hisz, Sheerin?

– Ugyan, Theremon, meg se fordult a fejemben, hogy ilyesmiket gondoljak.

– Vajon maradt-e még valami abból a pocsek lötyből? Ha volt idő, amikor a férfiembernek elkélt egy kis szíverősítő, akkor ez most az...

– Pszt! – intette le Sheerin, és keményen oldalba bökte a másikat. – Nem hallja? Figyelje csak!

Theremon a pocakos férfi ujját követve az ablak felé fordult, ahol Folimun 66 állt, vad örömjongással tekintetében. Az Apostol halk, éneklő hangon kántált valamit. Theremon háta borsózdott a zsolozsma hallatán.

– Mit mond? – súgta oda Sheerinnek. – Én nem értem.

– A Jelenések könyve ötödik fejezetéből idéz – felelte a lélekgyógyász. – De most aztán fogja be a száját, és figyeljen!

Az Apostol hangja mind magasabbra szárnyalt: „És lőn azokban a napokban, hogy Dovim, a Nap mind tovább virraszta fenn a menny boltozatán a világnak forgásával, a míg fél tengelyfordulásnyi ideig hidegen és összeaszva egymagában nem világíta le Lagashra.

És az atyafiak egybe gyűltek vala az köztereken és az utak mentén, tanakodván e csuda dolgokon, mert megfélemlettek vala az ő szívökben. Agyok elborula és beszédjök akadozott vala, mivelhogy az Csillagokat felette félték vala.

És Trigon városában fényes délben előállta Vendret 2 és szóla az népnek mondván: Bizony megsokasodtak a ti bűneitek, és elhatalmasodott a ti hitszegésetek! Mert letértetek az igazak utairól, elközelg az ítélet órája. Ímhol jövend a Barlang, a mely elnyelendi Lagasht és mind az benne valókat.

És a mint szóla vala, a Sötétség Barlangja megnyitván az ő száját fölfalá Dovimnak szegélyét, és az elrejteze. Annakokáért pedig lőn sírás és keserves jajgatás, a mint elenyészett vala, és nagy félelem esék reájok.

És lőn, hogy a Sötétség Barlangja teljes súlyával Lagashra zuhana, hogy elvétellett a fény az földnek színéről. Az sokaság pedig megvakíttata, hogy nem találá senki az ő atyjafiát, ha hogy pedig lehetét az orczáin érezé.

Mikoron Sötétség lépé meg Lagasht, tízezerszer tízezer meg ezerszer ezer tűzzel égő Csillag tűne elő, fényök fennen ragyog vala, a miként az istenek az ő királyi székökben. És hogy megjelentettek vala, zene jöve az égből, oly gyönyörűséges, hogy a fák levelei nagy szóval kiáltanak, a miként az élőknek nyelve.

És ekkor az emberek lelke elvála tőlök, és az Csillagokhoz ragadtata, testök pedig marad miként az pusztában járó oktalan vad. Emezek Lagash sötét utait fölöttébb vad kiáltásokkal dúlták vala, miképpen az ragadozó farkasok.

És akkor az Égi Láng a mennyből a földre vettete, és a hová odaére, Lagash városi tűzzel emésztettek vala, írmagját sem hagyván az embernek és az ő művének.

Lón pedig hogy...”

Folimunnak ugyan szeme sem rezdült, mégis megérezhette a másik kettő elmélyült figyelmét, mert anélkül, hogy lélegzetet vett volna, megváltozott – magasabb, dallamosabb lett – a hanghordozása.

Theremon összevonta szemöldökét. A szavak maguk majdhogynem ismerősnek tűnnek, csupán a magánhangzók hangsúlya s a kiejtés változott egy árnyalatnyit. A szerzetes kántálása mégis egyszeriben érthetlenné vált.

– Talán Siferra értené – szólott Sheerin. – Valószínűleg szertartásaik nyelvét beszéli most, a régi nyelvet, amelyből az előző Istenév előtt a Jelenések könyvét fordították.

Az újságíró kétkedő pillantást vetett a pszichológusra.

– Úgy, ehhez is ért? Mit mond?

– Azt hiszi, értem? Az utóbbi időben utánaolvastam egy kicsit a dolognak, ez igaz. De azért nem erőltettem túl magam. Csak sejtem, miről beszél... Apropó, nem arról volt szó, hogy bedugjuk a fáskamrába?

– Hagyja csak – mondta Theremon. – Nem sok vizet zavar. Ez élete nagy pillanata: hadd élvezze ki fenéig.

Hátralökte székét, és beletúrt hajába. A keze már nem remegett.

– Fura – folytatta. – Most, hogy az egész elkezdődött, elmúlt rólam az iménti idegesség.

– Igen?

– Minek izgatnám magam – az újságíró hangjába erőltetett vidámság költözött. – Hiszen ha megfeszülök, sem tudom megfordítani az eseményeket, nem igaz? Az egyetlen, amit tehetek, ha megpróbálom átvészelnem az egészet. Komolyan gondolja, hogy megjelennek majd a Csillagok?

– Gőzöm sincs róla. Beenay biztosan jobban tudja.

– Vagy Athor.

– Athort jobb, ha nem háborgatja – nevetett a pszichológus. – Az előbb, mikor átment a szobán, majd felöklelte a tekintetével.

Theremon savanyú arcot vágott.

– Ha vége lesz ennek, meakulpázhatok eleget. Mit gondol, Sheerin? Mennyire biztonságos odakint ez a cirkusz?

– Ha beáll a teljes Sötétség...

– Nem a Sötétségre értettem. Azzal egészen jól elvagyok. A Csillagokra.

– A Csillagokra? – Sheerin kezdte elveszteni türelmét. – Mondtam már magának, azt se tudom, eszik vagy isszák őket.

– Talán nem is olyan borzasztóak, mint amilyenek a Jelenések könyve lefesti. Ha annak a két diáknak a pontoka-mennyezeten kísérlete ér valamit... – és széttárta tenyerét, mintha onnan vélné kiolvasni a választ. – Árulja el, Sheerin, maga hogy gondolja? Lehetnek köztünk olyanok, akik védettek a Sötétség és a Csillagok hatásával szemben?

A lélekgyógyász vállat vont, s a lába elé mutatott. Dovim mostanra túljutott delelőjén, s a vérvörös fénypászma, melyet az ablakkeret rajzolt ki a padlóra, kissé arrébb kúszott a szoba közepe felé – iszonyú vértócsa valami rémséges, sötét gáztett bűnjeleként. Theremon elrélvedve meredt a borongós fénybe. Aztán újra megfordult, és hunyorogva a napba nézett.

Az iménti horpadás immár terebélyes, a napkorong egyharmadát fölemészítő mélyedéssé szélesedett. Theremon megborzongott. Egyszer régen égi sárkányokról tréfálkozott Beenayvel. Ez a sárkány otthagya a mesék világát, és eljött, hogy fölfalja mind az öt napot. Most az utolsót habzsolja telhetetlen bendőjébe.

– Több mint valószínű – mondta a pocakos férfi –, hogy Saro City kétmillió lakosa haladéktalanul belép az Apostolok rendjébe. Lefogadom, fényes vígasságot csapnak majd székházukban, hogy megünnepeljék rendjük megújítását... Azt kérde, létezik-e védettség a Sötétség hatásaival szemben? Hát, ha igen, hamarosan kitapasztalhatjuk.

– Szerintem kell, hogy legyen. Különbözik hogyan örökíthették volna tovább világégésről világégésre az Apostolok a Jelenések könyvét, és egyáltalán, hogyan írhatták volna meg? Valamiféle védettségnek tehát léteznie kell. Ha mindenki megháborodott, ki jegyezte le az eseményeket?

– Feltehetően a rend beavatottjai ugyanúgy szentélyekben várták ki a katasztrófa végét, mint ma kollégáik – felelte Sheerin.

– Nem, a Jelenések könyve szemtanúk hiteles beszámolóján alapul. Szerzői saját szemükkel látták a tömegőrületet – hogy azután sértetlenül kerüljenek ki belőle.

– Hát – töprengett el a pszichológus –, szerintem háromféle embertípus maradhat úgy-ahogy érintetlen. Legelőször is azon a kevesek, akik nem láthatják meg a Csillagokat – például a vakok, vagy akik holtrészegre isszák magukat a napfogyatkozás kezdetekor, és a végéig ki sem jőzanodnak.

– Ezek nem számítanak. Nem igazi szemtanúk.

– Szerintem sem. A második csoportba az egészen zsenge korú gyermekek tartozhatnak, akik számára a világ amúgy is annyira idegen és szokatlan, hogy semmin sem lepődnek meg különösképpen. Nem fognak félni hát a Sötétségtől vagy a Csillagoktól sem. Éppoly izgalmas lesz a szemükben, mint minden más a szünet nélkül meglepetésekkel Szolgáló világban. Egyetért velem?

– Azt hiszem – bólintott a másik bizonytalanul.

– Utoljára maradnak azok, akik túl hígvelejük ahhoz, hogy bármi is megrendítse őket. A tompa agyúak, a valódi tökfilkók aligha veszik komolyan a dolgot. Tán vállat vonnak csak, és várják, hogy reggel fölkeljen Onos.

– Eszerint a Jelenések könyvét érzéketlen fatuskók írták volna? – vigyorodott el Theremon. – Netán félkegyelműek?

– Aligha. Szerintem az új világ legnagyobb szellemei írták – ha gyermekek illékony emlékeire, iszákosok zavaros gagyogására és, igen, talán félkegyelműek elbeszéléseire alapozták is följegyzéseiket.

– Vigyázzon, nehogy Folimun meghallja!

– A szöveget természetesen újra meg újra átfésülték az évek során. Tán tovább is örökítették, miként Athor és munkatársai próbálják továbbadni a túlélőknek a tömegvonzás titkát. Meggyőződésem azonban, hogy az egész írás mégsem lehet több kolosszális ferdítésnél, még ha tényekre alapozott is. Vegyük példának okáért Faro és Yimot kísérletét a tetőbe fúrt lyukakkal... ami nem hozta meg a kívánt eredményt.

– Mi van vele?

– Nos, az ok amiért nem... – Sheerin elharapta mondandóját, és ijedten ugrott föl ültéből – Uff!

– Valami baj van? – kérdezte a másik.

– Megjött Athor. Nézze az arcát!

Theremon megfordult. Az agg csillagász úgy közeledett feléjük, akár valami bosszúálló szellem egy középkori rémdrámából. Arca halotti sápadt volt, szeme lángolt, vonásait vicsorgó maszkká torzította a harag. Gyilkos pillantást lövellt az ablak mellé húzódtott Folimunra, majd amint elhaladt mellette, az újságíróra is. Ám azonnal el is fordult tőle, mintha levegőnek nézné, és a pszichológushoz intézné szavait.

– Az elmúlt negyedórán a kommunikátornál ültem. Beszéltem a Szentéllyel, a biztonságiakkal meg a városközponttal.

– És?

– Ez a firkász úr itt most elégedett lehet a munkájával. Azt mondják, a városban minden a feje tetejére állt. Elszabadult, garázda, fejvesztett söpredék tör-zúz, fosztogat, amit csak ér...

– Mi van a Szentéllyel? – kérdezte Sheerin aggódalmasan.

– Biztonságban vannak. Bezárkóztak, ahogy megbeszéltük, és virradatig nem is jönnek elő. Nekik nem esik bántódásuk. Hanem a város... Sheerin, el nem tudja képzelni... – itt elakadt, a szavakat keresgélte.

Theremon kihasználta a pillanatnyi szünetet:

– Uram, bár elhinné nekem, milyen iszonyúan, milyen borzasztóan sajnálom...

– Erre most nincs idő – szakította félbe a lélekgyógyász türelmetlenül, s karon fogta Athort. – És ön? Jól van, professzor úr?

– Számít ez valamit is? – az öreg az ablak felé kémlelt, mintha bizony láthatná innen a garázdálkodókat, majd tompa hangon folytatta: – Amint a napfogyatkozás elkezdődött, az emberek rájöttek, hogy az utolsó szóig igaz minden amit mondtunk... mi meg az Apostolok. És kitört a tömeghisztéria. Előbb-utóbb a gyűjtogatások is megkezdődnek. És Folimun csürhéje is hamarosan ideér. Mit tehetnénk, Sheerin? Nincs valami ötlete?

A pocakos férfi lehorgasztotta fejét, s öklével ütögetve állát cipője orrára meredt. Aztán fölnézett, és szárazon azt mondta:

– Hogy mit tegyünk? Hát tehetünk itt valamit? Torlaszoljuk el a kapukat, és bízunk az ég kegyelmében.

– Mi volna, ha közölnék velük: megöljük Folimunt, amennyiben megpróbálnak betörni az épületbe?

– És meg is ölné? – kérdezte Sheerin.

Athor szemében a meglepetés szikrája villant.

– Hát... azt hiszem...

– Nem – mondta a másik. – Nem ölné meg.

– De ha egyszer az életünket fenyegetik...

– Nem, nem. Ezek megvadult emberek, Athor. Úgyis tudják, hogy túszként tartjuk fogva a vezérüket. Tán el is várják tőlünk, hogy megöljük, azon minutában, amint előzönlük az Observatóriumot, mégsem tarja vissza őket egy jottányit sem. Meg azután, úgysem tudná megtenni.

– Hogy is tudnám.

– Nahát akkor. Mennyi idő van még hátra a teljes napfogyatkozásig?

– Nem egészen egy óra.

– Tán átvészelnék valahogy. Időbe telik, amíg az Apostolok összeszedik a csőcseléket – mert a nyakam rá, hogy nem szerzetesek jönnek ránk, hanem az utcáról toborzott megfélemlített, az Apostolok által felizgatott tömeg, akiknek azonnali megváltást ígérnek, bebocsátást a mennyek kapuján, és az ördög tudja, mit még... Össze kell szedni a hadat, aztán a várostól az Observatórium-hegyig is megvan vagy öt mérföld az út...

Sheerin kibámult az ablakon. Mellette az újságíró szintén a dombhajlatot tanulmányozta. Alant, a domb lábánál a megművelt földdarabkák a külvárosok fehér házcsoportjaiba olvadtak át. Mögöttük a nagyváros már csak elmosódottan foltként sötétlett a távolban, Dovim mindjobban fogyatkozó fényénél. Kísérteties lidércfényekben villódzott a táj.

A pszichológus meg sem fordult, úgy folytatta fejtegetéseit:

– Igen, időbe kerül, amíg itt lesznek a nyakunkon. Zárkózzunk be és dolgozzunk. No meg imádkozzunk, hogy előbb álljon be a teljes napfogyatkozás, mint a tömeg ideér. Ha egyszer kigyúlnak a Csillagok, kötve hiszem, hogy akár az Apostolok is ide tudnák terelni rettegő seregüket.

Dovimnak már csak a fele látszott. A domború, fekete folt lassan nyomult az apró nap még szabadon lévő darabja felé. Akárha egy óriási szemhéj készült volna elfedni a napvilágot.

Theremon megkövülten szemlélte a látványt. A szoba halk zsisbongása megszűnt létezni számára, csak a lankákat megülő halálos némaságot érzekelte. Mintha minden nesz elhalt volna, s minden élőlény riadtan lapulna a katasztrófa előszelében. Mind szorosabbra és szorosabbra zárult körük a homály. Hátborzongató, vérszín fény festett meg mindent.

– Ne nézze olyan sokáig! – dűnnyögte Sheerin a fülébe.

– Úgy érti, a napba ne nézzek?

– Nem, a városra. Az égre. Nem a szemét féltém, az agyát, Theremon!

– Az agyamnak egyelőre kutya baja.

– Istennek hála. Hogy érzi magát?

– Hát... – az újságíró elgondolkozva húzta össze szemét. Igen, a torka kiszáradt kissé. Végigfuttatta ujját gallérja bélése. Szoros. Nagyon szoros. Mintha egy kéz szorulna a torkára, olyan érzés volt. A nyakát tekergette, de hiába.

– Úgy tűnik, mintha kissé nehezen kapnék levegőt.

- A nehézlégzés a klausztofóbiás roham első tünete – bólogatott a pszichológus. – Ha úgy érzi, súly nehezedik a mellkasára, forduljon el az ablaktól, jó?
 - Látni szeretném, mi történik.
 - Helyes. Helyes. Ahogy gondolja.
- Theremon a szemét meregette, és néhány mély lélegzetet vett.
- Nem hiszi, hogy bírom? – kérdezte.
- Társa fáradtan felelte:
- Nem hiszek én semmit, Theremon. Hisz minden pillanatról pillanatra változik, nem igaz?... Hé, hello, Beenay!

26.

Az asztronómus árnyéka még a maradék gyér fényt is eltakarta előlük. Sheerin hunyorogva köszöntötte:

- Helló, Beenay!
 - Megengeditek? – kérdezte a fiú, és leült közéjük. – Végeztem a számításaimmal, és a totalitásig már semmi dolgom.
- Elhallgatott. Pillantása megakadt az Apostolon, aki elmerült egy kis, bőrkötéses könyv olvasásában, melyet csuhája ujjából húzott elő.
- Nem arról volt szó, hogy bedugjuk valahová?
 - Úgy döntöttünk, hogy mégsem – felelte Theremon. – Nem találkoztál Siferrával, Beenay? Nemrég még itt volt, most viszont sehol sem látom.
 - Fönt van a kupolateremben. Bele akart nézni a nagy távcsőbe. Nem mintha nem láthatna mindent szabad szemmel is.
 - Hogy van Lagash Kettő? – kérdezte Theremon.
 - Rajta aztán igazán nincs semmi néznie. Sötét a Sötéten. Pusztán hatásából következtethetünk a jelenlétére, amint áthalad Dovim előtt. Önmagában nem egyéb egy darab éjszakánál.
 - Éjszaka – ízlelte a szót Sheerin. – Milyen fura kifejezés.
 - Már nem – mondta az újságíró. – Eszerint ez a vándor mellékbolygó még a nagy távcsővel sem látható?

Beenay zavarba jött.

- A távcsöveink nem igazán nagy teljesítőképességűek, tudod. A napok megfigyelésére ugyan megteszik, de legyen csak egy kicsit is sötét, és... – a fejét csóválta. Kihúzta magát, és megpróbált minél mélyebbet lélegezni. – Egy különös, sötét folt, amely elvonul köztünk és Dovim között – ez Lagash Kettő.
- Nehezedre esik a légzés, Beenay? – kérdezte Sheerin.
- Kicsit – szipogott a fiú. – Biztosan megfáztam.
- Inkább enyhe klausztofóbiás roham.
- Gondolod?
- Holtbiztos vagyok benne. Érzek más rendelleneset is?
- Hát... mintha valami baj volna a szememmel... minden olyan homályos, elmosódó. És fádom is.
- Ez viszont nem lehet illúzió – fintorodott el Theremon. – Kutya hideg van. Olyan jéghideg a lábujjam, mintha egy hűtőkocsiban utazgattam volna át az országon.
- Az a legfontosabb – szült közbe a lélekgyógyász elszántan -, hogy elvonjuk a figyelmet állapotunkról. Foglalkozunk magunkkal, ez a fő. Az előbb arról beszéltünk, Theremon, miért nem sült ki semmi Faróék kísérletéből.
- Épp hogy csak belekezdünk a témába – válaszolta az újságíró, miközben izmait tornáztatta. Lekuporodott, karját térdei köré fonta, és odaszorította az állát. Most föl kéne állnom – gondolta – kimenteni magam, és még mielőtt beáll a teljes napfogyatkozás, fölmenni Siferrához. Mégis furcsa benutság kerítette hatalmába, sehogy sem akaródzott mozdulnia. Vagy – tűnődött – félnék szembenézni vele?

– Szóval, azt kezdtem el mondani – folytatta Sheerin –, hogy a fiúk túlon túl is szó szerint értelmezték a Jelenések könyvét. A Csillagok feltehetőleg csupán képletesen értendők. Arról lehet szó, hogy a teljes, hosszan tartó Sötétség idején a psziché ellenállhatatlan szükséglettől hajtva megalkotja a világosság vágyképét. Eszerint a Csillagok mindössze képzeletünk termékei.

– Azt gondolja tehát – kérdezte Theremon, aki kezdett odafigyelni –, hogy a Csillagok az örülség következményei, nem pedig okai? Akkor mi haszna az asztronómusok ma esti felvételeinek?

– Talán éppen az illúzió illúzió voltának bizonyítása. Esetleg az ellenkezőjéé. Egyébként...

Beenay közelebb húzta székét, és hirtelen támadt lelkesedéssel magyarázni kezdett:

– Miközben ti itt a Csillagokról beszéltetek, magam is elgondolkodtam a dolgon. Van egy elképzelésem! Elég vad ötletnek tűnik ugyan, ezért nem is vinném komolyabb fórum elé. De talán érdemes elgondolkodni rajta. No, mondjam vagy ne mondjam?

– Miért ne? – felelte Sheerin, és hátradőlt székén.

Az ifjú csak némi habozás után mondta ki, szemérmes mosollyal:

– Hát... tegyük föl, hogy más napok is léteznek a világegyetemben.

Theremon nehezen tudta elfojtani nevetését.

– Azt mondtad, vad az ötleted, de már megbocsáss, ennyire...

– Nem is olyan nagy bolondság pedig. Nem a közvetlen tőszomszédságunkban feltételezem ezeknek a napoknak a jelenlétét, ahol csak valami titokzatos erő folytán rejtőzhetnének el szemünk elől. Olyan távoli napokról beszélek, amelyek fénye nem elég erős, hogy eljusson hozzánk. Ha a közelünkben lennének, úgy ragyognának, mint Onos, vagy akár Tano meg Sitha. Nagy távolságból azonban pontszerűvé zsugorodik a fényük, amit elnyel a folyamatos napsütés.

– Es mi legyen az Egyetemes Tömegvonzás Elméletével? – vetette közbe Sheerin. – Erről megfeledkeztél? Amennyiben a napok valóban léteznének, nem zavarnák-e meg világunk keringését, ahogyan Lagash Kettő is teszi? Ha viszont így van, miért siklott el felette a figyelmetek?

– Az észrevétel helyes – felelte Beenay. – De tegyük föl, hogy ezek a napok tényleg igen távol vannak... mondjuk négy fényév távolságra vagy ennél is távolabb.

– Hány évet tesz ki egy fényév? – kérdezte Theremon.

– A fényév nem az idő, hanem a távolság mérésére szolgál – magyarázta halvány mosollyal a fiú – azt a távolságot jelenti, amit a fény egy év alatt tesz meg. Ami, tekintettel a fény nagy sebességére, tömördek mérföld. A fény sebességét 185 000 mérföld per órának mérték, de erős a gyanúm, hogy az eredmény nem egészen pontos, és jobb műszerekkel ennél valamivel többet kapnánk. Ha ezzel az értékkel számolunk megtudhatjuk, hogy Onos tíz fénypercre esik tőlünk, Tano és Sitha távolsága ennek hozzávetőleg a tízszerese, és így tovább. Az a néhány fényév ezek szerint igazán kiadós távolság. Olyannyira, hogy ilyen messziről ezek a feltételezett napok Lagash keringését is csupán a mérhetőség határa alatt befolyásolhatják. Summa summárum: én azt mondom, minden irányból napok vesznek körül bennünket – egy-két tucat ilyen nap –, úgy négy-nyolc fényév távolságban.

Theremon elfűttenette magát.

– Micsoda csemege volna ez egy színes hétvégi mellékletbe! Két tucat nap a világegyetemben, tőlünk nyolc fényév távolságban! Nagy Istenek! Hiszen ez jelentéktelen dióhéjjá töpörítene világunkat! Gondoljátok csak el – Lagash a napjaival a tényleges univerzum peremére szorulna! Mi meg eddig azt képzeltük, belőlünk áll a világ, és a hat napunkkal, egyedül vagyunk a kozmoszban!

– Jó, csak eljátszottam az-ötlettel – mondta Beenay vigyorogva – de most már remélem, értitek, hová akarok kilyukadni. A napfogyatkozás beálltával ez a tucatnyi nap hirtelen láthatóvá válik, mivel egy darabig nem homályosítja el fényüket a napsütés. Mivel messze vannak, apró fénypontoknak látszanak csupán, mint az üveggolyók. íme: ezek lesznek a Csillagok, amit az Apostolok megígértek nekünk.

– Az Apostolok „számtalan” Csillagról beszélnek – jegyezte meg Sheerin. – Ez mindenképpen több pár tucatnál. Úgy pár millió, nem gondolod?

– Költői túlzás – vont vállat az asztronómus. – Egyszerűen nincs hely a világegyetemben ennyi égitest számára, még ha szoroson egymáshoz préselődnének is, mint a heringek.

– Azonkívül – szötte tovább a gondolatot Theremon –, a néhány tucat fölött ki tudná igazán megszámlálni a Csillagokat? Két tucat Csillag bőven tűnhet „számtalannak” – kivált, ha történetesen épp napfogyatkozás van, és már mindenki begolyózott a Sötétbe meredéstől. Tudjátok, vannak

törzsek az őserdőben, amelyeknek csak három számhatározó létezik a nyelvében: „egy”, „kettő” és „sok”. Meglehet, mi kicsit dörzsöltebbek vagyunk náluk, ezért a kettő felett két újabb kategóriát tudunk megkülönböztetni: a pár tucatot és a „számталant”. – Megborzongott gyönyörűségében. – Egy tucat nappal lettünk gazdagabbak! Gondoljátok el!

– Még valamit – folytatta Beenay. – Van nekem még egy ugyanilyen takaros kis hipotézisem. Gondolatok-e már arra, mennyire leegyszerűsödne a tömegvonzás problémája egy kellőképpen egyszerű rendszerben? Tétélezzük fel egy olyan világ létezését, amelyben egy bolygóhoz egyetlen nap tartozik. Az ilyen bolygó tökéletesen szabályos ellipszis pályán keringene, és a gravitációs erő természete oly kézenfekvő volna, hogy axiómaként kezelnék! E világ asztronómusai feltehetően már a távcső felfedezése előtt ismernék a gravitációt, hisz szabad szemmel figyelve az eget is rájöttek volna létezésére.

– De vajon meg tudná-e teremteni az ilyen rendszer a dinamikus egyensúly állapotát? – vetette fel Sheerin.

– Feltétlenül! A szakirodalomban „két test közelítésként” emlegetik ezt a lehetőséget. Kidolgozták matematikai levezetését is, engem azonban most a kérdés filozófiai vonatkozásai érdekelnek.

– Szóval éppoly absztrakcióról van szó, mint a tökéletes gáz-állapot vagy az abszolút nullpont? – nyugodott meg a lélekgyógyász.

– Persze – folytatta Beenay –, az a bökkenő, hogy az ilyen bolygón lehetetlen az élet. Nem jutna elegendő fényhez és meleghez, tengely körüli forgása során egy-egy féltekéje fél napra teljes Sötétségbe borulna. Egyszer ilyen bolygót képzelte el velem, emlékszel, Sheerin? Ahol a bolygólakók alkalmazkodtak volna a nappalok és éjszakák váltakozásához. Gondolkoztam a dolgon. Szerintem azon a bolygón nem lenne élet. Az élet alapvetően fény-függő; nem alakulhat ki a fényszegénység ilyen végletes körülményei között. Minden tengelyfordulat felét Sötétben tölteni! Nem, semmilyen élőlény nem tudná ezt elviselni! De hogy folytassam, ahol abbahagytam... tegyük föl, hogy ez a „két test” rendszer egyszer csak...

– Álljon meg a menet! – szólt rá Sheerin. Hogy mondhatod olyat, hogy az élet nem fejlődhetett ki ezen a bolygón? Honnan tudod? Mi van a Sötétségben, ami alapvetően az élet ellen szólna?

– Az előbb mondtam, Sheerin, hogy az élet alapvetően fényfüggő. Ezért az ilyen világban...

– Az itteni életről állíthatod, de nem egy másik bolygóérol, ahol...

– De hát a józan ész is ezt mondja, Sheerin!

– A körkörös okfejtés igen! – vágott vissza a pszichológus. – Az életet teljesen lagashi fogalmak szerint határozod meg, azután pedig azt állítod, hogy egy Lagashtól teljesen különböző világon az élet ilyen és ilyen...

Theremon hirtelen harsány kacajra fakadt. A másik kettő mebotránkozva pillantott rá.

– Mi olyan mulatságos? – kérdezte Beenay.

– Ti ketten. Az asztronómus és a lélekgyógyász, amint késhegyre menő vitába keverednek a biológiáról. Ez hát az a hön óhajtott tudományközi eszmecsere, amelyet oly gyakran emlegetnek az Egyetem messze földön híres szellemi műhelyében.

Az újságíró felállt. Amúgy is tükön ült már, és Beenay hosszúra nyúlt fejtegetése ezekről az elvont dolgokról csak még nyugtalanabbá tette.

– Megbocsátotok? Kinyújtóztatom kicsit a lábamat.

– Mindjárt itt a totalitás – mutatott az égre a fiú. – Jobb, ha nem maradsz magad, ha elkezdődik.

– Csak járok egyet, és már jövök is vissza – ígérte Theremon.

Alig tett pár lépést, s hallotta, hogy barátai a háta mögött folytatják a vitát. Elmosolyodott. Valóban jó módszer a feszültség enyhítésére – gondolta – hisz mindenki olyan iszonyú lelki nyomás alatt áll. Végül is minden másodperc közelebb hozza a világot a teljes Sötétséghez... közelebb a...

A Csillagokhoz?

Az örülethez?

Az Égi Lángok leszálltához?

A férfi vállat vont. Az elmúlt néhány órában az érzelmek egész skáláját élte át, most azonban furcsán nyugodtnak érezte magát; mintha tökéletesen beletörődött volna sorsába. Egész életében az a hit vezérelte, hogy uralja sorsát, s úgy formálja életét, ahogyan neki tetszik. Ez a hit sokszorozta meg sikereit újságírotársaival szemben. Jelen pillanatban semmire nem lehet befolyása, ezt jól tudta. Ha

eljö a Sötétség, megjelennek a Csillagok, alászállnak a Lángok, senki nem lesz kíváncsi a véleményére. Akkor meg miért eméssze magát hiábavaló idegeskedéssel. Nyugalom. Várjuk ki szép nyugodtan, csöndben a végét.

Azután pedig – gondolta – azután pedig tégy róla, hogy túlélj, ha a feje tetejére áll is a világ.

– Felmegy a kupolához? – szólították meg.

Pislogva fordult a hang irányába a félhomályban. A dundi kis diák volt – Faro, vagy hogy is hívják? Igent mondott, noha mindegy volt, hová indul.

– Tartson velem, fölviszem.

Fém csigalépcső vezetett föl a hatalmas épület boltozatos tetejébe. Faro szuszogva, kacsázva kapaszkodott fölfelé, Theremon mögötte ügetett. Egyszer, évekkkel ezelőtt járt már az Observatórium kupolájában, amikor Beenay mutatni akart neki valamit. De már alig emlékezett a helyre.

Faro félrehúzott egy nehéz tolóajtót, és beléptek.

– Csillagnézőbe jött? – fogadta Siferra.

Csaknem belebotlottak a magas régésznöbe, aki a küszöb mellől figyelte az asztronómusok szorgoskodását. Theremon elvörösödött. Épp Siferrára kellett itt akadnia! Késő, gondolta, amikor eszébe jutott, hogy Beenay szerint őt is itt találja. S bár a napfogyatkozás kezdetén vetett rá egy halvány, így is, úgy is értelmezhető mosolyt, mégis tartott tőle, hogy a nő továbbra is megvetésével sújtja az observatóriumiak elárulása miatt.

Siferra azonban semmi jelét nem adta, hogy neheztelne rá. Talán most, amikor a világ belezuhan a Sötétség Barlangjába, úgy érezte, hogy minden, ami a napfogyatkozás előtt történt, elvesztette jelentőségét, s a közelgő csapás eltöröl minden vétket, semmissé tesz minden tévedést, elfeledtet minden civódást.

– Fantasztikus egy hely! – bökte ki Theremon.

– Hát nem bámulatos? Nem mintha nagyon érteném, mi folyik itt valójában. A nagy nap-távcsövet a Dovimra állították. Inkább fényképezőgép ez, mint messzelátó, legalábbis azt mondják. Ha az ember belenéz, semmit sem lát. A kisebb távcsöveket pedig távolabbra irányították, ezekkel keresik a Csillagokat...

– Megtalálták őket?

– Nem, eddig még nem – mondta Siferra.

A férfi bólintott. Körbenézett. Ez a terem volt az Observatórium szíve, innen pásztázták az eget az asztronómusok. Életében nem fordult még meg ilyen sötét helyiségben. Persze itt sem volt teljesen sötét. Bronz falikarok sorjáltak kettős sorban a fal hajlatában, lámpáik fénye azonban csak tompán, gyéren pislákol. A félhomályban ki tudta azért venni egy vastag, függőlegesen futó fémcső körvonalait, amely font eltűnt a tető nyílásában. A tető e pontján bekandikált az ég egy darabja, mely mostanra rémítő, mélybíbor árnyalatot öltött. Dovim lassan elfogyó korongja még látható volt ugyan, de az volt a benyomása, mintha az aprócska nap félelmetes távolságra röppent volna.

– Milyen különös – mormolta. – Ilyennek még sosem láttam az eget. Olyan vastag... akár egy sűrű szövésű takaró.

– Takaró, ami ha ránk borul, megfojt valamennyiönket.

– Fél? – kérdezte a férfi.

– Miért, maga nem?

– Igen is meg nem is – mondta Theremon. – Mármint... nem akarok itt legénykedni, higgye el... De feleannyira sem vagyok ideges, mint egy-két órával ezelőtt. Talán inkább valami kábaság van rajtam.

– Értem, mire gondol.

– Athor azt mondja, zavargások voltak a városban.

– Ez még csak a kezdet – felelte Siferra. – Theremon, az a sok hamu nem megy ki a fejemből. A Thombo-hegy hamuja. Az óriás kőtömbök és... az a vastag hamuréteg a küklópikus város alapzatánál.

– És alább egyre régiebb és régiebb hamurétegek.

– Bizony.

A férfi észrevette, hogy Siferra közelebb húzódott hozzá. Érezte, hogy az utóbbi hónapok gyűlölsége nyomtalanul elpárolgott a régésznöből, aki – igaz volna? – mintha régi vonzalmuk hangulatát keresné. Theremon tökéletesen ismerte az efféle női jelzéseket. Túl nagy nőcsábász volt ahhoz, hogy elkerüljék a figyelmét.

Soha jobbkor, gondolta. Ütött az ítélet órája, és Siferra most hajlandó végre levetni Jégkirálynő palástját.

Hórihorgas, esetlen figura csoszogott el mellettük, sután lógázva hosszú végtagjait, s üdvözlésképpen rájuk vihogott.

– A Csillagoknak egyelőre semmi jele – mondta Yimot.

– Lehet, hogy sohasem látjuk meg őket. Talán ugyanúgy felsülünk velük, mint Faro meg én a kísérletünkkel.

– Túl sok látszik Dovimból – mutatott az égre Theremon.

– Hól vagyunk még a teljes Sötétségtől!

– Úgy hangzik, mintha egyenesen várná őket – jegyezte meg Siferra.

– Szeretnék túllenni az egészen – fordult feléje a férfi.

– Hé! – kiáltotta valaki. – Kiment a komputerem!

– A világítás! – rikkantotta egy másik hang.

– Mi történt? – kérdezte Siferra.

– Áramszünet – felelte Theremon. – Hajszálla, ahogyan Sheerin megjövendölte. Valószínűleg bedöglött az áramfejlesztő telep. Kitörhetett a téboly első hulláma; az első ámokfutók tehettek kárt benne.

Valóban, a falikarok halvány fénye kialudni látszott. Egy pillanatra ugyan felizzottak még az égők, mintha az elektromosság utolsó hulláma élesztette volna fel őket, de hamarosan ismét pislákolni kezdtek, majd újra föllobbantak, de már nem olyan fényesen, mint az imént. Egyre halványultak, utóbb már alig adtak némi fényt. Az újságíró érezte, amint Siferra erősen megszorítja a karját.

– Kialszik a világítás – mondta valaki.

– Nem működnek a számítógépek sem... valaki kapcsolja már be a szünetmentes tápegységet! Hé! A szünetmentes tápegységet!

– Gyorsan! A nap-távcső beragadt! A fényképező zárja nem használható!

– Miért nem jutott eszükbe ez az eshetőség? – méltatlankodott Theremon.

Ám úgy tűnt, mégis eszükbe jutott. Búgó hang hallatszott valahonnan az épület mélyéből, és a teremben szétszórtan elhelyezett számítógépek képernyője ismét életre kelt. A lámpák maradtak, ahogy voltak; nyilván másik áramkörhöz tartoztak, az alagsori tartalék áramfejlesztő nem látta el őket villamossággal.

Az Obszervatóriumban gyakorlatilag vaksötét volt.

Siferra keze továbbra is Theremonén nyugodott. A férfi küzdött magával; talán ez volna az alkalmas pillanat, hogy védelmezőn átkarolja a nő vállát.

Aztán Athor hangja hallatszott.

– Jól van, vegyétek el! Egy perc, és minden a legnagyobb rendben!

– Mi van nála? – kérdezte Theremon.

– A fáklyákat hozza – hallotta Yimot hangját. Theremon merőn bámult maga elé. Eleinte alig látott valamit a félhomályban, egy pillanat múltán azonban már hozzá is szokottá szeme. A professzor vagy fél tucat egy láb hosszú, hüvelyknyi vastag rudat tartott karjában, s az embereit kereste tekintetével.

– Faro! Yimot! Gyertek, segítetek!

A két ifjonc odatrappolt az öreghez, és elvették tőle a rudakat. Yimot ezután egyenként föltartotta őket, miközben Faro a legteljesebb csöndben, mintha csak valami szent rítust celebrálna, meggyújtott egy ormóttan gyufát. A láng sercegve fellobbant, s amint a fiú sorra a botok végéhez érintette, egy tétova pillanat után belekapott az olajjal átitatott szövétnekbe, és lobot vetett. Athor ráncoktól barázdált arcán sárgás fények villantak, s a terem üdvivalgásban tört ki.

A rudak végén hat hüvelyk magas lángnyelvek táncoltak!

– Tűz? – húzta el a száját az újságíró. – Itt? Miért nem a szent mécseket használják vagy más effélét?

– Igen, gondoltunk erre a lehetőségre is – válaszolta Siferra. – De a szent mécsek túl gyenge fényt adnak. Egy kisebb hálószobában persze kitűnőek, ahol otthonos kis világukkal segítenek átjutni az alvás idején, ám egy ekkora helyiségben...

– És odalent? Ott is fáklyákat gyújtottak?

– Gondolom.

Theremon a fejét csóválta.

– Nem csoda, ha a város leég ma éjszaka! Ha még maguk is ilyen primitív eszközökhöz folyamodnák a Sötétség elűzésére...

A fáklyafény sem oszlatta el a félhomályt: sötétebb volt, mint Lagash legborongósabb napjaiban. A lángnyelvek őrjöngő táncot lejtettek, s részegen imbolygó, remegő árnyakat vetettek a bolthajtásos falakra. Pokoli füst támadt, és olyan szag terjengett, mintha legalább egy tucatnyi szórakozott háziasszony égette volna le az ebédet. A fény azonban sárga volt, mint Onos simogató, szőke fénye.

Van valami szívmelengető a sárga fényben – gondolta Theremon. Különösen most, hogy csaknem négy órája vakoskodnak az egyre fogyatkozó Dovim pislá sugaránál.

Siferra a kezét melengette a legközelebbi láng felett, és ügyet sem vetve a tenyerére telepedő finom, szürke porra, ujjongva dűnnyögte:

– Hát nem gyönyörű! Meseszép! A sárgánál nincs szebb szín a világon!

A férfi azonban továbbra is gyanakvóan figyelte a fáklyákat. Orrát fintorgatta az erős, avas szagra.

– Miből készülnek ezek?

– Fából.

– Nem, ki van zárva. Hisz' egész másképpen égnek! A tetejük elszenesedett; olyan, mintha a láng a semmiből törne elő.

– Ez a szép az egészben. Igazán hatékony műfényt adnak. Csináltunk vagy százat, a zömük persze a Szentélybe került. Tudja – közben leporolta bekormosodott kezét -, vastag sás belét kell kiszárítani, majd állati zsírba áztatni. A zsír kiválóan alkalmas a lassú, fokozatos égésre. Ezek a fáklyák csaknem fél órán át világítanak. Isteni, nem?

– Csodálatos! – Theremon továbbra is savanyú képet vágott. – Ez ám a modernség! Egyenesen lenyűgöző!

Hirtelen megint viszketni kezdett a talpa. Ugyanaz a nyugtalanság hajtotta tovább, ami az imént idehozta. Már a fáklyák bűzét sem állhatta, a legrosszabb azonban a kupola nyílásán átcsapó jeges fuvallat volt, az Éjszaka jégcsap-ujjának érintése. Megborzongott. Bárcsak Sheerin meg Beenay ne végezte volna ki olyan hamar azt az undok lőrét!

– Lemegek! – szólt oda Siferrának. – Nincs itt semmi látnivaló, ha nem szakmabéli az ember.

– Jól van. Magával megyek.

A villódzó sárga fényben mosoly jelent meg a nő arcán; ezúttal összetéveszthetetlen, félreérthetetlen mosoly.

27.

Lefelé botorkáltak a kongó csigalépcsőn. Odalent ugyanaz a kép fogadta őket. A lentiek szintén fáklyákat gyújtottak. Beenay egyszerre három számítógép előtt is foglalatoskodott, a távcsőekkel nyert adatokat dolgozta fel. A többi asztronómus is mélyen elmerült munkájában, amiből Theremon persze egy mukkot sem értett. Sheerin bolyongó lélekként keringett a teremben. Folimun, aki egy fáklya mellé húzta székét, folytatta az olvasást. Némán mozgó ajakkal morzsolta Csillagokhoz intézett könyörgését.

Theremon elméjén át-átfutottak a másnapi Krónikában megjelentetendő cikk fordulatai, passzusai. Ez a „cikkírómasina” egész este ott kattogott az agyában – olajozott, alapos módszerességgel és – jól tudta – tökéletesen értelmetlenül. Micsoda eszelős ötlet még elgondolni is, hogy holnap is lesz cikk és Krónika!

Egymásra néztek Siferrával.

– Az ég – mormolta a régésznő.

– Látom, igen.

Fejük fölött tovább sötétedett az égbolt. Iszonyatos, mélybíbor árnyalatot öltött. E szörnyű szín úgy ömlött szét a világon, akár a vér szökőkútja valami hatalmas égi sebből, a menny szétroncsolt szövetéből.

Még a levegő is mintha megsűrűsödött volna körülöttük. A homály szinte tapinthatóvá vált a szobában, és a lángok táncoló, sárgás fényköre egyre élesebben rajzolódott ki a növekvő szürkület háttérében. A füstszag ugyanolyan émelyítő volt, mint odafönt. Theremon azon kapta magát, hogy a fáklyák

sercegése is bosszantja csakúgy, mint Sheerin lépteinek puha nesze, amint a terebélyes pszichológus szünni nem akaró köreit róttá az asztal körül.

A fáklyafény ellenére is mind nehezebb volt kivenni a tárgyak körvonalait.

Elkezdődött hát, gondolta Theremon. Ránk borul a tökéletes Sötétség, és kigyúlnak felettünk a Csillagok.

Egy futó pillanatra megfordult a fejében: a legbölcsebb, amit tehet, ha bezárkózik valami otthonos kis szekrénybe, és ott várja ki az egész végét. Húzódj csak a háttérbe, kerüld el a Csillagok látványát, kucorodj le, és várd ki, míg minden visszazökken a normális kerékvágásba. Pillanatnyi habozás után azonban elvetette az ötletet. A szekrény – mint bármely zárt tér – maga is sötét. Ahelyett, hogy kényelmes menedékké kínálná tehát, hamarosan a poklok poklává válik, ezerszerte elviselhetetlenebbé, mint az Obszervatórium bármely helyisége.

Meg aztán, nem is akart elbújni, s fejét lesunyva összekuporodni, miközben ilyen horderejű, történelemformáló események zajlanak le nélküle. Egész hátralévő életében sajnálná, ha elmulasztaná mindezt, csak mert erőt vett rajt a félsz. Nem, őt nem abból a fából faragták, aki megfutamodik a veszély elől, ha egy jó sztoriban reménykedhet. Bízott önmagában annyira, hogy szembenézzen bármivel, ami várhat rá – no és makacs kételkedése is munkált még benne a beharangozott világrengető fordulattal szemben.

Mozdulatlanul állt ott, Siferra gyors, kapkodó légvételeit hallgatva. A régész nő érezhetően maradék lelkierejét szedte össze a hirtelen árnyékba borult világban.

Aztán a szoba halotti csöndjében, feszülten figyelő lelkiállapotában új hang – vagy talán csak egy hang képzete – jutott el hozzá.

Az újságíró minden idegszálával erre a hangra fülelt, még lélegzetét is visszafojtotta. A következő pillanatban óvatosan az ablakhoz lopakodott, és kikémlelt.

– Sheerin!

Kiáltása nyomán a csend szilánkjaira robbant szét.

Az egész szoba felbolydult, a többiek mind feléje mutogattak, egymást kérdezgették. A pszichológus egy szempillantás alatt ott termett mellette. Siferra a nyomában. Még a komputerei előtt görnyedő Beenay is megperdült a székén a hirtelen lármára.

Odakint Dovim – mely mostanra parázsló forgácsná vékonyult – utolsó kétségbeesett pillantást vetett Lagashra. Keleten, Saro City irányában a szemhatár homályba veszett, s a városmagtól az Obszervatóriumig húzódnó út tompa vörös fonalként kígyózott. Az úttestet kétoldalt szegélyező fasor egyetlen, sötét tömeggé olvadt össze.

Az ablak előtt állók figyelmét azonban az úton lassan, lomha fenevadként hömpölygő sötét tömeg kötötte le, mely feltartóztatathatatlanságával közeledett az Obszervatórium-hegy felé.

– Nézzék! – rikoltotta Theremon. – Menjen valaki, és szóljon Athornak! A háborodott tömeg a városból! Folimun serege! Itt vannak a nyakunkon!

– Mennyi idő van hátra a teljes napfogyatkozásig? – kérdezte Sheerin.

– Negyedóra – suttogta Beenay. – Ezek azonban öt perc múlva itt lesznek!

– Sebaj, dolgozzon mindenki tovább nyugodtan! – rendelkezett Sheerin. A hangja kemény volt, fegyelmezett és szokatlanul parancsoló, mintha e válságos pillanatban lélek-jelenlétének új tartalékaira bukkant volna.

– Visszaverjük őket. Ez a hely olyan, akár egy erődítmény. Siferra, maga menjen föl, és szóljon Athornak! Te, Beenay tartsd szemmel Folimunt! Sózz be neki, és teperd le, ha muszáj, de ki ne engedd a markodból! Maga meg, Theremon, jöjjön velem!

Sheerin már el is tűnt az ajtónyílásban, Theremonnal a sarkában. A lépcsősor szürkén kanyargott előttük a központi akna körül, majd jeges, kongó homályba veszett.

Mintegy ötven lábnyira vitte őket a első felbuzdulás lendülete, míg a hátuk mögött, a nyitva felejtett ajtó résén átszivárgó sárga fény is elenyészett, s magába ölelte őket a Sötét.

Sheerin megállt, és kövérkés ujjával a mellkasát nyomkodta. Szeme majd kiugrott üregéből, és szavak helyett csupán száraz, ugatásszerű hang tört elő torkából. Reszketett, mint a nyárfalevél. Bármely erőtartálékokról tett is az imént tanúbizonyságot, mostanra szemlátomást maradéktalanul kimerítette őket.

– Nem... kapok... levegőt... Menjen... le... egyedül! Nézze meg... be vannak-e... zárva az... ajtók...

Theremon néhány lépcsőfok után visszafordult.

– Várjon! Csak egy percig tartsa magát!

Maga is lihegett. A levegő sziruppá sűrűsödve sípolt tüdejében, tudata mélyéről ősi pánik készült előtömi a gondolatra, hogy egymagában kell továbbmennie.

Mi van akkor, ha az örök valahogy nyitva hagyták a főbejáratot?

Nem a csöcseléktől rettegett ő, hanem a...

Sötétségtől.

Igen, ő, Theremon, mégiscsak fél a Sötétől!

– Maradjon itt! – szólt rá teljesen fölöslegesen Sheerinre, aki ugyanabban a szerencsétlen pózban kucorgott a lépcsőn, ahogyan otthagya.

– Egy másodperc, és itt vagyok!

Kettesével vette fölfelé a lépcsőfokokat, miközben szíve a torkában dobogott – nem okvetlenül a testi erőfeszítéstől –, majd Athor szobájába berontva kiragadott egy fáklyát a tartójából. Siferra a réműlettől elkerekedett szemmel bámulta.

– Magával menjek? – kérdezte.

– Igen. Nem, nem!

Az újságíró újra kiszárgult a szobából. A fáklya elviselhetetlen bűzt árasztott, s úgy csípte a szemét, hogy kishíján belevakult. Mégis olyan erővel szorította, mintha az élete függne tőle. A láng hosszú csóvában nyúlt el a hála mögött, amint lefelé rohant a lépcsőházban.

Sheerint ugyanabban a testhelyzetben találta. A lélekgyógyász kinyitotta szemét, és felnyögött, amint a fölébe hajló Theremont meglátta. Az újságíró vadul megrázta:

– Jól van, szedje össze magát! Van fényünk!

Eltartotta magától a lángoló rudat, és a roskadozó pszichológust a könyökénél támogatva ismét megindult lefelé, immár a fáklya táncoló fénye mellett.

A földszinten szuroksötét fogadta őket. Theremon érezte, miként emelkedik magasra benne ismét a réműlet hulláma. De nála volt a fáklya, s lángja visszaszorította köröttük a Sötétséget.

– Hol vannak az örök? – szólalt meg Sheerin. Csakugyan, hová lettek? Leléceltek volna? Úgy látszik, ez történt. De nem, Athor két őrszeme ott reszketett szoroson egymás mellé lapulva a sarokban, mint nyárfalevél a szélben. Üveges tekintettel, kinyújtott nyelvel meredtek maguk elé. Rajtuk kívül szemlátomást egy lélek sem maradt az épületben.

– Fogja! – mondta Theremon nyersen, és Sheerin markába nyomta a fáklyát. – A banda már itt van a kapu előtt.

Valóban, a bejárat túloldaláról rekedt, érthetetlen kiáltások hallatszottak.

Sheerin azonban helyesen látta, az Observatórium valóban masszív volt, akár egy erődítmény. Még a múlt században épült, a csúf neo-gavotti stílus virágkorában, amely elsősorban a szilárdságot és állóképességet tartotta szem előtt az esztétikummal szemben.

Az ablakokat ujjnyi vastag kovácsoltvas rácsozat védte, mely mélyen a beton foglalatba ágyazódott. A vaskos falaknak egy földrengés sem ártott volna, a hatalmas tölgyfa főbejáratot pedig több helyütt masszív vaspánt erősítette. Theremon ellenőrizte a reteszeket; mind a helyén volt.

– Legalább nem sétálhatnak be úgy, mint Folimun tette – mondta lihegve. – Figyelje csak! Itt vannak közvetlenül az ajtó előtt!

– Tennünk kell valami! – súgta a lélekgyógyász erőtlenül.

– Átkozottul igaza van – felelte az újságíró. – Ne álljon ott, mint egy rakás szerencsétlenség! Segítsen a vitrineket az ajtóhoz cipelni... és tartsa rendesen azt a fáklyát! Megvakulok a füstjétől!

Az üvegszekrények vaskos könyvekkel, mérőműszerekkel, s ki tudja még mi mindennel voltak teli, egész kis csillagászati múzeumot alkottak. Csak az istenek a megmondhatóí, mennyit is nyomtak valójában. E válságos pillanatban azonban Theremon mintha emberfeletti erőre tett volna szert, úgy húzta-vonta őket – többé-kevésbé Sheerin közreműködésével – akár a pelyhet. Miközben helyükre mesterkedte a súlyos szekrényeket, a kis távcsövek és egyéb szerkentyűk sorra borultak föl. Üveg csörömpölése hallatszott.

Beenay megöli engem – gondolta Theremon. Rajong ezekért a vacakokért.

A pillanat azonban nem volt alkalmas a lelki finomságra. Egymás után hurcolta a szekrényeket a főbejáráshoz, s pár percen belül meg is épült a barikád, amely – remélte – feltartóztathatja a tölgyfaajtón áttörő tömeget.

Elmosódottan, akárha a messzeségből szólna, hallani vélte a dörömbölés zaját, sikoltásokat, ordítást...

Olyan volt az egész, mint egy rémálom.

A csőcseléket a megváltás utáni olthatatlan vágy hajtotta ide, amit az Apostolok tanítása szerint az Obszervatórium lerombolásával nyerhetnek el. Ahogy közeledett azonban a Sötétség órája, őrzítő félelem telepedett lelkükre, csaknem minden cselekvőképességüktől megfosztva őket. Nem volt idő itt gépkocsik, fegyverek berendezésére, vezérek választására avagy soraik rendezésére. Gyalogszerrel siettek fel a hegyre, és pusztá kézzel döngették az Obszervatórium kapuját.

És most, hogy ím itt álltak a kapuk előtt, Dovim utolsó elhaló sugara, a napfény utolsó rubinvörös csöppje egy félelemtől szűkülő, esztét veszített embertömegre hullott.

– Menjük vissza az emeletre! – lihegte Theremon

Athor szobájában senkit sem találtak, följebb mentek hát a többiek után a kupolaterembe, a legfelső emeletre. Ahogy beviharzottak, Theremon hökkenten cövekélt le a helyiségben uralkodó megbabonázott nyugalom láttán. Akárha egy tablót szemlélt volna. Yimot úgy ült az óriás nap-távcső műszerfalánál hátrahajtható székében, mintha a leghétköznapibb mérést végezné. Kollégái a kisebb távcsövek köré csoportosultak, Beenay pedig feszült, érdes hangon utasításokat osztogatott:

– Akkor értjük egymást. Létfontosságú, hogy közvetlenül a totalitás beállta előtt lefényképezzük Dovimot, majd lemezt cseréljünk. Lássuk... maga... meg maga... mindketten álljanak egy-egy kamera mögé. Egyetlen kéz sem nélkülözhető! Valamennyien ismerik... az expozíciós időt...

Egyetértő moraj futott át a termen.

Beenay hunyorogva szeme elé emelte a kezét.

– Égnek még a fáklyák? Jól van, látom őket! – hátravetette magát székében. – Ne ritka felvételekre vadásszanak! Ha megjelennek a Csillagok, ne vesztegessék az idejüket azzal, hogy egyszerre kettőt próbálnak befogni a távcső látómezejébe. Egy untig elég. És... ha úgy érzik, hogy kifújtak, haladéktalanul hagyják abba a fényképezést!

A küszöbön Sheerin odasúgta Theremonnak:

– Keresse meg nekem Athort! Nem látom.

Az újságíró nem válaszolt azonnal. Az asztronómusok elmosódó körvonalai vibráltak káprázó szeme előtt, s feje fölött a fáklyák is sárga foltokká olvadtak. A teremben rémületesen hideg volt, akár egy kriptában. Theremon egyetlen röpke pillanatra a karján érezte Siferra szorítását – a pillanat azonban elszállt, és többé sehol sem látta a nőt.

– Sötét van – vinnyogta.

Sheerin a kezével tapogatózott előre:

– Athor! Athor!

Theremon mögé került, és karon ragadta:

– Várjon! Odaviszem.

Valahogy sikerült átkelnie a szobán. Lelket elzárta a Sötétség elől, s minden erejével igyekezett elfojtani a tudata mélyén növekvő káosz dörömbölését.

Senki sem törődött velük. Sheerin a fal mellett botorkált:

– Athor!

– Maga az, Sheerin?

– Igen, igen. Ön az, professzor úr?

– Mi baj, Sheerin? – a hang tagadhatatlanul Athor hangja volt.

– Csak azt akartam mondani... ne izgassa magát a csőcselék miatt... az ajtó elég erős, hogy kitarisson...

– Persze, persze – motyogta az öregember. Mintha mérföldes távolságból válaszolna, gondolta Theremon. Fényévek távolából. Hirtelen új jövevény tűnt föl körükben. Fürgén közeledett, karjait cséphadaróként lengetve. Theremon először Yimotnak vélte, majd Beenaynek, ám amint súrolta a csuha durva szövete, végre felismerte Folimunt.

– A Csillagok! – rikoltozta a szerzetes. – Ímé, itt vannak a Csillagok! El az útból!

Beenay felé tart, eszmélt rá Theremon. Hogy lerombolja az istenkáromló kamerákat!

– Vigyázz! – kiáltotta oda az asztronómusnak.

A fiú azonban továbbra is a kamerákat vezérlő számítógépek fölé görnyedt, sorra készítve a felvételeket, amint lecsapott rájuk a teljes Sötétség.

Theremon kinyúlt, megragadta a csuhát, és magához rántotta a szerzetest. Érezte, amint ujjak kulcsolódnak a torkára. Megtántorodott, alig bírta megtartani egyensúlyát. Hiába meresztette szemét a sötétbe, táncoló árnyakon kívül semmit sem látott. Mintha a padló is anyagtalanná vált volna a lába alatt. A csuhás ekkor keményen a gyomrába térdelt. Szeme szikrákat hányt a fájdalomtól, és kis híján elesett.

Az első gyötrelmes, ziháló pillanat után azonban magához tért, vállon ragadta Folimunt, s maga se tudta hogyan, ismét megpenderítette. Elszántan szorongatni kezdte az Apostol torkát. Ugyanekkor meghallotta Beenay rikkantását:

– Megvan! Mindenki a masinájához!

Theremon tudata valamiképp szimultán érzekelte az eseményeket. Az egész világ átzúdult lüktető agyán – de ez a világ maga volt a káosz, sikoltó rettenet.

Különös módon tudatában volt, hogy a napfény vékonyodó fonala végleg elenyészett.

Ezzel egy időben hallotta a fulladozó Folimun utolsó ziháló lélegzetvételét, Beenay ámuldozó rikkantásait, Sheerin különös hüppögését, aztán egy hisztérikus vihogást, ami utóbb fülsértő harakolásba torkollott...

Odakint hirtelen csönd támadt. Különös, halálos csönd.

A szerzetes teste elernyed. Theremon az Apostol arcát kémlelte. Folimun ijesztő, üveges tekintettel, kidülledt szemgolyóval meredt föfelé, szeme fehérje visszatükrözte a fáklyák sárgásán pislákoló fényét. Az újságíró látta, amint habzó nyál buggyan ki ajkán, s hallotta megszorogatótt torkának halk, állati vinnyogását.

A rettegés e különös módon lelassult pillanataiban az égre emelte tekintetét, ahol pokolfajzatok kiömlő fekete véreként gyülemlert föl a Sötétség.

De a Sötétség kárpitján most átragyogtak a Csillagok!

Nem Beenay száználmas elméletének néhány tucat csillagocskája. Ezrével szikráztak a feje fölött hihetetlen, vakító ragyogással, szorosan egymás mellett, végtelen falat formálva, szemkápráztató pajzsot emelve a mennyboltozatra. Ezer és ezer fenséges nap szórta fényét lelket fölperzselő tündökletes ragyogással, amely mégis dermesztőbb volt a maga szörnyű közömbösségében, mint a fagyott, iszonyatosan kietlen világon átsüvítő metsző szél.

A hideg sugarak pörölyként zúzták szét léte alapjait, ördögi fegyverként támadták elméjét. Szörnyűséges, jeges fényük mintha millió és millió óriás gongot kongatott volna meg egyszerre.

Istenem! – gondolta – Istenem, istenem, istenem!

Mégsem tudta levenni szemét pokoli fényükről. A kupola nyílásán feltekintve érezte, amint jéggé dermed rémületében, és tehetetlenül, megbabonázva fogadja az egekből rázúduló dühödt ostromot. Agya akárha parányi jégcsappá zsugorodott volna a kíméletlen ragyogásban. Üveggolyóvá töpörödött, s zörögve keringett a sötét, kiürült barlangban: A koponyában. Tüdeje felmondta a szolgálatot, s mintha a vér is visszafelé folyt volna ereiben.

Nagy sokára végre le tudta hunyni szemét. Hosszú ideig térdepelt így lihegve, magában motyorászva, miközben hiába iparkodott visszanyerni önuralmát.

Aztán mégis lábra állt valahogy, összeszoruló torokkal, akadozó lélegzettel. Testének minden izma görcsbe rándult az elviselhetetlen, pőre félelemtől. Homályosan úgy sejtett, mintha Siferra ott volna valahol a közelében, de csak nagy erőfeszítéssel sikerült felidéznie, ki is ez a nő. Ami azt illeti, arra sem emlékezett, kicsoda ő maga voltaképpen. Alant iszonyatos, kietlen dörömbölés hallatszott... mintha egy különös, ezerfejű vadállat próbálna betörni...

Mindegy volt ez is.

Minden mindegy már.

Tudta, ez az a pillanat, amikor megtévelyedik. Valahol a lelke mélyén a jőzanság utolsó darabkája minden erejét megfeszítve harcolt, hogy visszaverje a vakrémület éjszín áradatát. Iszonyatos érzés volt tudatosan átélni a téboly pillanatát; tudni, hogy a következő percben már csak a teste marad itt, s minden, ami eddig léte lényegét alkotta, belevész az örület sodrába. Mert ez volt a Sötét... a Hideg...

és az ítélet pillanata. Az univerzum tündöklő falai pozdorjává törtek, s iszonyú, fekete forgácsaik most aláhullottak, hogy porrá zúzzák és eltöröljék őt a föld színéről.

Valaki négykézláb az oldalához kúszott, és megtaszította. Theremon arrébb húzódott. Kezét megszorogató torkához tapasztva a fáklyák felé tapogatózott. Lángjuk kitöltötte tébolyult elméjét.

– Fényt! – sikította.

Valahol a professzor zokogott elcsukló, szörnyű nyöszörgéssel, mint egy ijedt kisgyermek.

– Csillagok... minden csupa Csillag... és mi semmit sem tudunk róluk. Nem tudunk mi semmit. Azt hittük, a hat nap maga a világegyetem. Azt hittük, sikerül elkerülnünk a Csillagok figyelmét, de most már örökkön és örökkön közénk jött a Sötétség, áttörtek a gátak, és mi nem tudtuk, nem tudhattuk...

Valaki felkapott egy fáklyát, ami a padlóra hullott, és füstölve kialudt. E pillanatban a Csillagok szörnyű, közömbös fensége még közelebb szökkent hozzájuk.

Odalentről sikoltás, kiáltások, üvegcsörömpölés zaja hallatszott. Az őrző, fékevesztett tömeg betört az Obszervatóriumba.

Theremon körülnézett. A tudósok félelemtől bénult, imbolygó alakjait látta maga körül a Csillagok szörnyűséges fényében. A folyosó felé tapogatózott. Egy nyitott ablakból, vad, jeges szélroham csapott le rá, ő pedig kacagva tartotta arcát a sarkvidéki hidegbe.

– Theremon! – hívta egy hang a háta mögül. – Theremon! De csak tovább kacagott.

– Nézd! – szólalt meg egy idő után. – Azok a Csillagok. Ez meg itt a Láng.

Sara City irányában karmazsin fény parázlott a szemhatáron, mind ragyogóbb izzással. Nem a nap fénye volt.

Ismét, mint már annyiszor Lagash történetében, rájuk köszöntött a hosszú-hosszú éjszaka.

HÁROM: PIRKADAT

28.

Az első dolog, aminek Theremon a tudatára ébredt – miután hosszú ideig semminek nem volt tudatában -, hogy valami óriási sárga test csüng a feje fölött az égbolton.

Hatalmas aranygolyó volt, melyből káprázatos fény áradt. A másodperc törtrészénél tovább nem is bírta el tekintete: belevakult ha tovább nézte. A golyóból perzselő hőség áramlott lüktető hullámokban.

Lekuporodott hát, és tenyerével földve el arcát meglapult a rázúduló meleg és fény áradata előtt. Vajon mi tartja az égen ezt a fura holmit? Miért nem esik le?

Ha leesik, engem nyom agyon – gondolta.

Hová rejtőzzem el? Hogyan védjem meg magam?

Egy végtelenbe nyúló pillanatig kucorgott ott, még gondolkodni is alig mert. Azután óvatosan résnyire nyitotta szemét. Az az óriási lángoló valami most is ott ragyogott az égen. Ugyanazon a helyen, egy ujjnyival sem mozdult arrébb. Úgy látszik, mégsem esik rá.

A hőség ellenére is rázni kezdte a hideg.

Orrát megcsapta a füst száraz, torkot kaparó szaga. Valami égett, egészen a közelében.

Az ég az – gondolta. Kigyulladt az ég.

Az az arany micsoda lángba borítja a világot.

Nem, nem. Más oka van a füstnek. Ha ez a köd végre feltisztul az agyáról, eszébe is jut hamarosan.

Nem az arany golyó okozta a tüzekeket. Itt sem volt, amikor kigyulladtak. Az a többi izé a ludas akkor, azok a jegesen sziporkázó fehér micsodák, amik betöltötték az egész mennyboltozatot... ők tették... ők küldték rájuk a Lángnyelveket...

Mi is a nevük? Igen, a Csillagok. A Csillagok.

Valami felsejlett agyában, és minden ízében beleborzongott. Eszébe jutott, milyen is volt, amikor kigyúltak a Csillagok, s az agya zörgő üveggolyóvá változott, tüdeje nem préselte tovább a levegőt, és lelkében a Rettenetek Rettenete sikoltozott.

A Csillagok azonban elmúltak, és most ez a ragyogó arany izé van helyettük az égen. Ragyogó arany izé?

Onos. Igen, így hívják. Onos, a napuk. A legnagyobb nap. A... a... hat nap egyike. Igen. Elmosolyodott. Kezdenek kitisztulni a dolgok. Onos az éghez tartozik. A Csillagok viszont nem. A nap, kedves jó napuk, a nyájas Onos. És most vissza is tért. Eszerint minden rendben, még ha a világ egy része lángokban áll is.

Hat nap volna? Hol bujkál akkor a másik öt?

Még a nevükre is emlékezett. Dovim, Trey, Patru, Tano, Sitha. Onos pedig a hatodik. Onos megvan, ott ragyog közvetlenül a feje felett, szinte a fél eget betölti. De mi történi a többivel? Nehézkesen, meg-meginogva feltápáskodott. Továbbra is félt attól a forró arany valamitől az égen. Ha kiegyenesedik, még beleverheti a fejét, és akkor agyonégeti. Nem, ez badarság. Onos jó és kedves. Megint elmosolyodott.

Körülkémlt, lát-e még napot valahol.

Egyet észre is vett nagyon távol. Aprócska égitest volt, nem olyan félelmetes, mint a... Csillagok vagy ez a vadul izzó, forró gömb a feje fölött. Akár zsebre is vágthatná. Ha nem volna olyan messze, tán le is szakajthatná az égről.

Trey, gondolta. Az ott Trey. Akkor a nővére, Patru is a közelben kell legyen valahol...

Igen, igen. Meg is találta, Ott lent az ég sarkában, mindjárt Trey bal oldalán. Hacsak nem ez Trey és a másik Patru.

Ugyan, gondolta, a név nem számít. Hogy melyik melyik, egyre megy. Az a lényeg, hogy ezek ketten Trey és Patru. Az a nagy meg Onos. A másik három napnak is lennie kéne valahol, noha nem látom őket. Az én nevem pedig...

Theremon.

Igen, ezzel rendben is volnánk. Theremonnak hívnak.

De van itt valami szám is. Homlokát ráncolva állt, úgy próbálta emlékezetébe idézni családi azonosítószámát, a számot, melyet egész életében használt. Hanem mennyi is pontosan? Hányas szám?

Hétszázhatvankettő.

Igen.

Theremon 762-nek hívnak.

Aztán ennél is bonyolultabb gondolat ötlött minden erőlködés nélkül az agyába. Theremon 762 vagyok, a Krónika riportere.

A mondat valahogyan felvillanyozta, noha tele volt rejtelmekkel.

Krónika? És riporter?

Valahonnan ismerős volt neki ez a két fogalom. Mintha már hallotta volna, noha nem emlékezett pontosan a jelentésükre. Kántálni kezdte tehát magának: *Króónika, riporter, króónika, riporter, ripoorteer.*

Talán járok egyet – döntötte el. Tétova lépést tett előre, aztán még egyet és megint egyet. Kissé bizonytalanul esett a járás. Körülnézett. Valami hegyoldalban volt, a zöldben. Utat látott maga előtt, bokrokat és fákat, baloldalt egy tavat. A fák és bokrok némelyikét kiszaggatták. Letört ágaik különös szögben lógtak a törzsről, vagy alatta heverték, mintha csak óriások tarolták volna végig a tájat.

Háta mögött hatalmas, kerek kupolás épület magasodott, tetején egy lyukból füstcsík szállt az égre. Kívül koromtól feketéllett, mintha köröskörül lángnyelvek nyaldosták volna végig, jöllehet a vastos kőfalak szemlátomást kiállták az ostromot. Az épület lépcsőjén elszórva emberek heverték széttárt végtagokkal, mint a szemétre hajított, kiszolgált babák. A bokrok között is feküdt néhány, megint másokat a dombról levezető ösvény mentén látott. Némelyikük alig észrevehetően meg-megmozdult. A legtöbb azonban nem.

Theremon a másik irányba nézett. A szemhatáron egy nagyváros homályos körvonalai sejlettek. A város sűrű füstfátyolba burkolózott, és amint hunyorogva a szemét erőltette, mintha lángokat is látott volna kicsapni a magasabb épületek ablakaiból. Valami mégis azt súgta neki, képtelenség hogy ilyen messze ellásson. Több mérföld járásra lehet innen az a város.

Saro City, jutott eszébe hirtelen.

Ott adják ki a Krónikát.

És ott dolgozom. Ott élek.

ÉN, Theremon. Theremon 762. A Krónika munkatársa Saro Cityből.

Lassan ingatta fejét, sebzett vadállatként iparkodván elúzni az agyára telepedő tompa zsibbadtságot. Őrjítő érzés volt, hogy gondolatai nem engedelmeskednek akarátának, s nem mozoghat szabadon emlékei tárházában. A Csillagok tündöklő fénye falat formált elméjében, elszakítván őt önnön múltjától.

Utóbb mégis kezdtek előtűnedezni az emlékfoszlányok. Színes, éles rajzú képek jártak csillámló, őrült körtáncot a fejében. Erőnek erejével megpróbálta elcsípni és szemügyre venni őket.

Feltűnt a többi közt egy szoba képe. Az ő szobája volt ez; papírhalmokkal, képesújságok kötegeivel, néhány komputerterminállal meg a megválaszolatlan levelek dobozával. Újabb szobát látott, egyetlen ágygal. Aztán a kis konyhát, amit szinte sohasem használt. Ez tehát Theremon 762 lakása – gondolta – a Krónika jó nevű riporteréé. Őkelme ugyan most házon kívül tartózkodik, hölgyeim és uraim. Jelen pillanatban éppen Saro City Obszervatóriumának romjai mellett álldogál, és megpróbálja megérteni...

Mit is... „ ,

A romokat...

Az Obszervatóriumot...

– Siferra! – kiáltott föl. – Hol vagy, Siferra?

De nem kapott választ. Vajon kicsoda az a Siferra -, töprengett. Feltehetően valami ismerős még a romok előtti időből. A név megzavart elméje mélységeiből bukkant elő.

Tett még néhány bizonytalan lépést. Nem messze tőle a domboldalban egy bokor alatt egy férfi feküdt. Odament és megnézte. A férfi szeme csukva volt, kezében kialudt fáklyát szorongatott. A ruhája több helyütt elszakadt.

Alszik tán? Vagy meghalt? Óvatosan megbökögte cipője orrával. Igen, halott. Ez azért különös, ez a sok halott köröskörül. Az ember nem mindennap találkozik effélével, nem igaz? Amott meg egy felfordult autó hever – az is, akárcsak egy tetem. Alvázat színpadiasan az ég felé fordítja, belsejéből renyhe füst kunkorodik felfelé.

– Siferra! – hívta ismét az előbbi ismeretlent.

Itt valami borzasztó történt. Ez elég világos volt, de ezen kívül aztán semmi mást nem értett. Megint lekuporodott, és kezét szorosan halántékára szorította. Az elszórt emlékfoszlányok korábbi őrjöngő tánca most szűnőben volt. Lassan, méltóságteljesen lebegtek el szeme előtt, akár a Nagy Déli Óceánon tovasodródó jéghegyek. Ha valamiképp összeilleszthetné e külön-külön libbenő darabkákat... talán összeállna valahogy a kép...

Újra átgondolta emlékeit, amelyeket eddig sikerült összerakosgatnia. A neve. Szülővárosa neve. A hat napé. A lapja. A lakása.

A tegnap este...

A Csillagok...

Siferra... Beenay... Sheerin... Athor...újabb és újabb nevek...

Lassan kezdtek összefüggeni a dolgok.

Kapcsolat létesült a közelmúlt elszigetelt emlékdarabkái között. Mégsem álltak össze értelmes egésszé. Minél inkább próbálkozott, annál jobban összezavarodott minden. Amint rájött erre, földadta, hogy bármit megpróbáljon kierőszakolni agyából.

Engedd el magad! – mondta magában. Hadd jöjjön minden magától.

Elméje súlyos sérülést szenvedhetett, ezt érezte. Nem sebesült ugyan meg, dudort sem tapintott a fején, mégis tudta, hogy nem történhetett másként. Minden emléke ezer darabra tört, akárha valami bosszúsomjas buzogány zúzta volna össze. A szilánkok szétszóródtak, összekavarodtak, mint egy kirakós játék kockái. Mégis szemlátomást gyógyult, pillanatról pillanatra. Érezte, miként tér vissza mentális ereje. Az a fura egység, amit a világ Theremon 762-ként, a Krónika riportereként, Saro City-i lakosként tartott számon, újra jogait követelte.

Lassan a testtel! Várj! Hadd jöjjön mindén magától.

Mély lélegzetet vett, majd néhány pillanat után kiengedte a levegőt mellkasából. Újabb mély belégzés.

Tarts vissza, lélegezd ki! Be, szünet, ki. Be, szünet, ki.

Lelki szemei előtt megjelent az Observatórium belseje. Igen, már emlékszik. Este volt. Csak a kis vörös nap maradt az égen... Dovim, úgy hívják. Aztán az a magas szép nő: ő volt Siferra. Az a kövér pasas Sheerin, a fiatal, nyúlánk, komoly fiú Beenay. A mérges öregúr meg, pátriárkái fehér üstökével a híres csillagász, a nagy tudós, az Observatórium igazgatója... Ithor? Uthor? Athor, igen. Athor.

És aztán jött a napfogyatkozás. A Sötétség. A Csillagok.

Jaj, igen. Igen. Hirtelen összeállt a kép, helyükre kerültek az emlékek. Az Observatórium előtt tomboló tömeg, élén azokkal a fekete csuhás fanatikussal: a Láng Apostolaival. Igen, így nevezik őket. Egyikük még az Observatóriumba is bejött. Folimun, Folimun 66.

Igen, már tisztán emlékezett mindenre.

A teljes napfogyatkozás pillanata. Amikor váratlanul leszállt, és maradéktalanul rájuk borult az éj. A világ pedig alábukott a Sötétség Barlangjába.

A Csillagok...

A téboly... a sikoltások... a csőcselék...

Összerezte az emlékekre. Saro City lakosainak dühöngő, pánikba esett hordái betörték az Observatórium épületébe, feltörték a nehéz tölgyfaajtót, s egymást taposva özönlöttek az istenkáromló tudósok és műszereik megsemmisítésére, akik tagadni merészelték az istenek létezését...

Most, hogy úrrá lettek rajta az emlékek, azt kívánta, bárcsak soha ne idézte volna meg őket. Eszébe jutott, mennyire megrendült, amikor először látta meg a Csillagok tündökletes fényét... emlékezett a koponyájában doboló fájdalomra... az elméjét előzőnlő könyörtelen jeges erőre. Aztán a tömeg ostroma... az őrjöngés pillanata... a küzdelem, hogy kimenekedjék... Siferra az oldalán és Beenay is valahol a közelben. Majd a vadul örvénylő söpredék, amely megáradt folyóként szakította el és sodorta őket mind távolabbra egymástól...

Felvillant egy kép Athorról is. Akkor látta utoljára. Az öreg vadul villámló, üveges szemében fékevesztett téboly tombolt, méltóságteljesen állt egy széken, dühödten igyekezően kiharcolni a betolakodókat, mintha nem csupán az Observatórium igazgatója, de fejedelme is lenne. Mellette Beenay rángatta hasztalan a karját, a menekülést sürgetve. Aztán az emlékkép szertefoszlott. Már nem az előbbi nagy termet látta, hanem egy folyosót, ezen verekedte át magát a lépcsőház irányában, Siferra és a többi ismerős után kutatva.

Akkor hirtelen elébe toppant az a fanatikus, Folimun 66, az Apostol, és elzárta útját a tülekedés közepette. Nevetve nyújtotta feléje kezét, az álbarát hamis gesztusával. Utóbb a szerzetes is eltűnt szem elől, ő pedig őrjöngve folytatta tébolyult útját lefelé a csigalépcsőn, és tovább a földszinten. Átbukdácsolt a heringként összepréselődött városbeliek között, átmászott rajtuk, tovább botorkálva. Valahogy az ajtón is kijutott a jeges éjszakába. Dideregve, hajadonfótt állt ott, hogy szembenézzen a Sötéttel, amely mostanára megszűnt Sötét lenni, mert mindent megvilágított a Csillagok könyörtelen seregeinek förtelmes, leírhatatlanul hideg lángja.

Nem volt előlük menekülés. Az ember behunyta szemhéja alatt is ott látta félelmetes csillámaikat. A Sötétség ereje semmiségnek tűnt az engesztelhetetlen nyomáshoz képest, amellyel ez a gyémántokkal kivert boltozat nehezedett a világra. A fényhez képest, mely rémületesebben rázkódtatta meg az eget és a földet bármely mennydörgésnél.

Úgy érezte, menten rázuhannak az egész mennybolttal együtt. Letérdepelt, és kezével fedte el fejét, noha tudta, milyen hiábavaló itt minden védekezés. Emlékezett a pánikra is maga körül: a fejvesztetten futkosó, visítózó, zokogó emberekre. A város lángjaira, amint magasra csaptak a láthatáron. Mindenekelőtt azonban az égből pörölycsapásként reázuóduló jeges iszonyatra, amelyet a könyörtelen, bosszúszomjas Csillagok légiói bocsátottak alá.

Ez volt minden, amit a tegnap estéből föl tudott idézni. Ezután üresség következett. Tökéletes üresség az emlékei sorában, egészen addig a pillanatig, amikor fölébredvén viszontlátta Onost a feje fölött, s kezdte összekapargatni az emlékek széttöredezett cserépdarabkáit.

Theremon 762 vagyok, – mondta föl ismét magában – Valamikor Saro Cityben éltem, és újságíró voltam.

Saro City nincs többé, és az újságja sem.

Tegnap vége lett a világnak. Ő mégis él, és a józan esze is – reméli – kezd visszatérni.

Mihez kezdjen most? Hová induljon?

– Siferra! – kiáltotta megint.

Nem jött válasz. Lassan, vánszorogva visszafelé indult a domboldalon, s ismét elhaladt a kiszaggatott fák, felfordult, égő autók, elszórt holttestek között – Ha így fest a város széle, vajon milyen kép fogadná odabent a városban?

Istenem, sóhajtott újra.

Ti istenek, mind! Mi bünt követtünk el ellenetek?

29.

Néha a gyávaságnak is megvannak a maga előnyei – gondolta Sheerin, amikor kiretesztele az éléskamra ajtaját az Observatórium alagsorában. Itt húzta meg magát a Sötétség idejére. Még mindig alig állt a lábán. Elméje épségével viszont istennek hála semmi baj, állapította meg magában. Már a szokásos formájához képest.

Odakint, úgy látszik, tiszta a levegő. Jóllehet az éléskamrának nem volt ablaka, egy magasan a falba épített szellőzőn át azonban szüremlett be annyi fény, hogy biztosra vehette, újabb reggelre ébredt, ismét kisütött a nap. Talán mostanára az örület is véget ért, és ő előjöhét.

Kiszimatolt a folyosóra, óvatosan körbekémlelt.

Elsőnek a füstszag csapta meg az orrát. Ez a szag azonban áporodott, nyirkos, kesernyés illatú volt, amelyet az eloltott tűz ad. Az Observatórium nemcsak körültekintő biztonsággal épült, de rendkívül hatékony tűzoltó-rendszerrel is rendelkezett, amely valószínűleg azonnal működésbe lépett amint a gyújtogatás megkezdődött.

A söpredék! Sheerin megborzongott a gondolatra.

A természetes lélekgyógyász tudta, egész életére agyába vésődött a pillanat, amikor a csöcselék beözönlött az Observatórium épületébe. Élete végéig kísérteti fogják azok a dühtől eltorzult, vérszomjas arcok, villogó tekintetek, az önkívület vad rikkantásai. Ezek a szegény ördögök már a teljes napfogyatkozás beállta előtt elvesztették nyilván gyenge lábon álló ítélőképességüket. Azután a sűrűsödő Sötétség rátett még egy lapáttal, s az Apostolok szakavatott uszítása – akik amúgy is vérszemet kaptak a beteljesült jövődőlés nagy pillanatában – hamar eredményt hozott. Nekiindult hát

a felzúdult tömeg, hogy kifüstölje vackából a gyalázatos tudósokat. Aztán már ott is voltak a nyakukon, fáklyákat, fűtykösöket, seprűnyelet lóbálva, akármit, amivel csak tömi, zúzni, ölni lehet.

Paradox módon a csöcselék betörése rázta föl Sheerint annyira, hogy megemberelje magát. Eleinte neki is voltak rossz pillanatai Először akkor, amikor Theremonnal a bejárat elbarikádózására indultak. Kezdetben még egészen jól bírta, sőt, különös lelkesedés szállta meg. A Sötétséggel való hirtelen szembesülés azonban úgy hatott rá, akár valami mérges gáz. Teljesen összeroppant. Rettegve kuporgott a lépcsőn, s jeges marok szorította össze szívét a gondolatra, hogy ez a kiruccanás a Sötétbe nem néhány perces lesz immár, mint a Titkok Alagútjában volt, hanem egyik elviselhetetlen óra vánszorog így a másik után.

Jó, Theremon még kihúzta ebből, és az emeletre fölérve vissza is nyerte lélekjelenléte egy részét. Hanem azután jött a teljes napfogyatkozás, és vele a... Csillagok. Noha még idejében elfordította fejét, amikor az első istentelen fénysugár áttört a kupolanyíláson, mégsem tudta teljesen kizárni a lélekölő látványt. Abban a pillanatban újra cserbenhagyta az önuralma... érezte, miként feslik fel a józan ész kényes szövete...

Aztán betöri a tömeg, és ő rádöbbsent, többé nem csupán elméje épsége a lét, hanem a puszta élete. Ha túl akarja élni ezt az éjszakát, nincs más választása, mint hogy összeszedje magát, és biztos rejtekhelyet keressen. Hol volt már a jámbor óhaj, hogy hideg, szenttelen tudósként tanulmányozza a Sötétség tünetegyüttesét. Csinálja más helyette, ő inkább elbújik.

Valamiképp elvergődött hát az alagsorba, s ott rátalált erre a kedves, vidám kuckóra, ahol kedves, vidám szent mécs vetett halvány, ám annál megnyugtatóbb fényt. Magára reteszelt az ajtót, és várakozott.

Még aludt is egy keveset.

És hál'istennek már reggel is van, ha nem éppen délután. Egy biztos: a szörnyű éjszakának vége, és köröskörül csend honol – legalábbis az Obszervatórium környékén. Lábujjhegyen kilopakodott a folyosóra. Megállt, fűlelt, majd óvatosan nekivágott a lépcsőnek.

Néma csönd mindenütt. Piszkos víztócsák, melyeket a tűzoltórendszer spriccelt szél. Az épületben megrekedt füst orrfacsaró bűze.

Útközben megállt az alagsori lépcsőn, és töprengve leemelt egy tűzoltó-baltát állványáról. Nemigen bírná valaha is rászanni magát, hogy eleven emberi lényre emelje. Mégis, ki tudja, talán hasznát veheti még, ha kint akkora a fejtelenség, mint számította.

Most pedig gyerünk fel a földszintre. Szélesre tárta az alagsorba vezető ajtót – ugyanazt, amit fejvesztett menekülteben tegnap este becsapott maga mögött –, és kikémlelt.

Az elébe táruló látvány a vért is megfagyasztotta ereiben.

Az Obszervatórium nagy előcsarnoka telis-tele volt emberi testekkel. Egymásra zsúfolódva heverték mindenütt a padlón, amerre csak a szem ellátott, akárha valami nagyszabású részeg orgia zajlott volna itt az éjszaka. Ezek az emberek azonban nem voltak részegek. Sokak rémséges, kitekeredett helyzetben feküdtek, szemlátomást holtan. Mások kihajigált szőnyegként terültek el egymás hegyén-hátán. Ezek is halottnak látszottak, vagy eszméletüket vesztett haldoklóknak. Akadtak élők is; háborodottan kucorogtak a hullák közt, s csöndesen szűköltek magukban.

Az előcsarnokban valaha kiállított csillagászati eszközök, a nagy tudóselődök arcképei, a gondosan kimunkált csillagászati térképek szanaszét, megtaposva heverték, némelyik meg is égett. Elszenesedett darabjaik ott árválkodtak az emberhalmok között.

A főbejárat tárva-nyitva állt, s áttűzött rajta a nap nyájas, szívmengető fénye.

Sheerin elővigyázatosan átlábal a káoszon, a kijárat irányába.

– Dr. Sheerin? – szólalt meg egy hang a háta mögött.

– Ki az?

– Én. Yimot.

– Kicsoda?

– Yimot. Nem emlékszik rám?

– Igen, persze, Yimot.

A nyakigláb, esetlen diák valami isten háta mögötti tartományból. Már látta is a fiút, aki egy benyílóban búj meg. Arca fekete volt a koromtól és pernyétől, ruhája rongyokban lógott, de – noha kábának és tétovának látszott – egyéb baja nemigen lehetett. Sőt, amint előlépett rejtekéből, mintha kevésbé

komikusan mozgott volna, mint máskor. Az ideges mozdulatoknak, fejtekergetésnek, karlóbázásnak nyoma sem volt. A félelem fura dolgokat művel az emberrel – gondolta Sheerin.

– Egész éjjel itt rejtőztél?

– Megpróbáltam kijutni az épületből, amikor feljöttek a Csillagok, de ideszorultam. Nem látta Farát, dr. Sheerin?

– A barátodat? Nem, senkit se láttam.

– Egy darabig együtt voltunk. De aztán annyira elszabadult a lökdösődés-tülekedés... – Yimot megkockázott egy mosolyt, mely meglehetősen különösen festett arcán. – Azt hittem, leég az épület. Hanem akkor beindult a tűzoltórendszer. – A körülöttük heverő városiakra mutatott. Mit gondol, mind halott?

– Némelyik csak megháborodott. Látták a Csillagokat.

– Én is, egy percre – mondta Yimot. – Egyetlen percre.

– Milyenek? – kérdezte Sheerin.

– Maga nem látta őket, doktor úr? Vagy nem emlékszik rájuk?

– Az alagsorban voltam. Kellemes hely.

Yimot úgy tekergette csirkenyakát, mintha a Csillagok még ott égnének az előcsarnok mennyezetén.

– Döbbenetek – suttogta. – Tudom, ez magának semmit sem mond, de ez az egyetlen találó kifejezés. Két-három másodpercig láttam csak őket, mégis beleszédültem. Mintha le akart volna szakadni a fejem, úgyhogy gyorsan másfelé néztem. Tudja, én nem vagyok olyan nagyon bátor, dr. Sheerin.

– No, én sem.

– Ennek a néhány másodpercren azonban örülök. A Csillagok roppantul félelmetesek, ez igaz, de gyönyörűek is. Legalábbis egy asztronómusnak. Azok a kis tűszúrásnyi fények, amiket mi kreáltunk Faróval a buta kísérletükben, a közelükbe sem jöhetnek. A kellős közepén lehetünk egy hatalmas halmaznak, tudja. Itt van a hat napunk egy pakliban, szorosan a közelünkben – némelyek közelebb, mások távolabb –, odább pedig, öt-tíz fényévnél is nagyobb távolságra ez az óriási Csillag-gömb; csupa-csupa napból, ezer és ezer napból. Teljesen körbezár minket ez a napokból álló golyóbis, normál körülmények között mégsem láthatjuk, mivel saját napjaink fénye elrejtí elölünk. Pontosan, ahogyan Beenay megmondta. Beenay nagyszerű asztronómus, tudja. Egyszer még nagyobb lesz Athornál is... Szóval, maga nem látta a Csillagokat?

– Épp csak odapislantottam – mondta Sheerin búsan. – Aztán mentem és elrejtőztem... Ide süss, fiú, ki kell jutnunk innen.

– Szeretném előbb Farót megtalálni.

– Ha él és épségben maradt, odakint van. Ha nem, úgysem tehetsz érte semmit.

– És ha itt van valahol ez alatt a rakás ember alatt...

– Nem – rázta fejét Sheerin -, nem kotorászhatunk itt ezek között. Kábák még, ez igaz, de ha felingereljük őket, kihúzhatjuk a gyufát. Az a legbiztosabb, ha azonnal lelécelünk. Én a magam részéről megpróbálom eljutni a Szentélybe. Ha van egy kis eszed, velem tartasz.

– De hát Faro...

– Jó – sóhajtott Sheerin. – Keressük meg Farót. Meg Beenayt, Athort, Theremont, az egész bagázst.

– Ám a vállalkozás reménytelennek bizonyult. Vagy tíz percen át kutakodtak a holttestek, és az eszméletlen vagy félig öntudatnál lévő szerencsétlenek körül, de egyetlen egyetemi embert sem leltek közöttük. Az arcokat iszonyatosan, vérfagyasztóan eltorzította az örület és a félelem. Némelyik alak megmozdult, ahogy megzavarták, és habzó szájjal rémítő motyogásba kezdett. Egyikük Sheerin baltája után kapott, a pszichológusnak a szerszám nyelével kellett ellöknie magától. Az emeletekre képtelenség volt följutni, a lépcsőházat eltorlaszolta a testekből és lehullott vakolatból álló barikád. A padlón sáros víztócsák gyülekeztek, s az átható, csípős füstszagtól alig kaptak levegőt.

– Igaza van – adta föl végül Yimot. – Menjünk innen. Sheerin ment elől. Kilépett a napsütésbe. A tegnapi este után nem volt az arany Onosnál kedvesebb látvány az egész világegyetemben, noha a pszichológusnak jócskán káprázott a szeme a Sötétség hosszú óráit tövetően. Szinte a bőrén érezte a fény ostromát. Ott álldogált hát a kijáratban, pislogott, és várta, hogy szeme hozzászakjon a világossághoz. Hamarosan újra látott, ám a látványtól elakadt a lélegzete.

– Iszonyú! – mormogta Yimot az oldalán.

A gyepen újabb holttestek heverlek. Tébolyultak rótták örült köreiket, s magukban énekeltek. Az út mentén fölperzselt járművek kerekei meredtek az ég felé. A bokrokat, fákat mintha valami vak természeti erő tépte volna helyükből. A távolban rémséges barna füstoszlop emelkedett Saro City tornyai fölött.

Káosz, káosz mindenütt.

– Ilyen hát a világ vége – mondta Sheerin csöndesen. – És itt vagyunk mi, túlélők – keserűen felnevetett. – Szép kis pár! Nekem vagy száz fonttal több van a pocakomon, neked ugyanennyivel kevesebb. Mégis itt vagyunk. Kíváncsi vagyok, vajon Theremon megúsza-e élve. Ha valakinek, hát neki sikerül. Magunkban azonban korántsem bízom ennyire. A Szentély félúton van a város és az Obszervatórium között Félóra alatt odaérünk, ha minden simán megy. Tessék, fogd!

Felemelt egy szürke husángot, mely az egyik elesett zendülő mellett hevert, és Yimotnak hajította. A fiú sután elkapta, és úgy meredt rá, mintha fogalma sem volna, mire való.

– Mit csináljak ezzel? – kérdezte maflán.

– Tégy úgy, mintha használni akarnád, mintha kész volnál kupán verni bárkit, aki zaklat minket. Majd én is ugyanígy teszek a baltával, hogy megvédjem magam. És ha úgy hozza a sors, meg is védem! Új világ van idekint, Yimot. Gyere! És légy résen, fiú!

30.

Még Sötétség ülte meg a világot, s a Csillagok Lagashra árasztották démoni fényzáporukat, amikor Siferra 89 előbotorkált az Obszervatórium lerombolt épületéből. A hajnal első halovány sugara azonban már ott rózszállott a keleti szemhatáron, a napkelte biztató ígéretéként.

A régész nő szétterpesztett lábbal állt a gyepen. Fejét hátravetette, úgy szívta be tüdejébe a friss levegőt.

Még mindig kába volt. Elképzelni sem tudta, hány óra telhetett el, mióta elsötétült az ég, és milliónyi gyilkos fényű ékköként a világra törtek a Csillagok. Egész éjszaka az Obszervatórium folyosóit róttá, bódultan keresve a kijáratot, miközben a körötte nyüzsgő örültekkel hadakozott. Nem ért rá foglalkozni a kérdéssel, hogy önnön elméje ép maradt-e. Az egyetlen gondolat, ami betöltötte agyát, a túlélés vágya volt. Ez ösztönözte, hogy leverje magáról a rákulcsolódó kezeket, hogy felragadjon a földről egy gazdátlan husángot, s a rátamadó magányos örültek ellen fordítva, avagy ravaszul elkerülje a tébolyultak hat-nyolc fős csapatait, akik minden élt félresöpörtek útjukból.

Úgy tűnt számára, legalább egy milliót számlált az Obszervatóriumra szabadult eszementek serege. Amerre csak nézett, kitágult orlikakat, kiguvadt szemeket, eltátott szájakat, lihegő nyelveket, és szörnyűséges karmokká görbült, véres ujjakat látott maga körül.

A csőcselék mindent szétzúzott. Fogalma sem volt, hová lett Beenay vagy Theremon. Homályosan emlékezett, hogy látta Athort tíz-húsz ordító örült gyűrűjében. Sűrű fehér lobonca kivilágolt a csürhéből, aztán lerángathatták, mert eltűnt szem elől.

Ezen túl azonban semmire sem emlékezett. A napfogyatkozás egész ideje alatt föl-alá rohangált a folyosókon, mint a labirintusba ragadt kísérleti egér. Soha nem volt ugyan tisztában az Obszervatórium elrendezésével, mégsem lett volna olyan borzasztóan nehéz kijutni – ha tiszta a feje. Hanem most a Csillagok könyörtelen, minden ablakból beáramló fényében képtelen volt gondolkodni. Mintha egy jégcsákányt vágtak volna az agyába. Nem, egyetlen gondolat sem jutott az eszébe. Csupán futkosott fel-alá, félretaszítván maga körül az ocsmányul vigyorgó, makogó bolondokat, átverekedve magát a toprongyos idegenek összekapaszkodott bandáin, kétségbeesett, hiábavaló igyekezettel kutatva a kijáratot. Így ment ez órákon keresztül, mintha véget nem érő lidércálmot ejtette volna fogságba.

Aztán, nagy sokára csak kijutott valahogy. Hogy mi módon, azt maga sem tudta. Egyszer csak egy ajtó került elébe valami folyosó végén, amit számtalanszor megjárhatott már. Megtaszította, s az ajtó engedett. Friss, hűvös szellő csapta meg az arcát. Kitámolygott.

A város lángokban állt. Látta a tüzet a távolban. Gonosz, vörös sáv tündökölt a fekete ég alján.

Sikoltás, zokogás, nevetés hangzott körülötte.

Alább, a domboldalban néhány férfi akaszkodott egy fára – lerángatták az ágait, s pusztá kézzel csavarták ki a földből. El nem tudta képzelni, miért. Valószínűleg maguk sem tudták.

Mások a parkolóban borogatták fel a kocsikat. Siferra kíváncsi lett volna, vajon melyik az övé. De nem emlékezett. Amúgy sem emlékezett semmire. Még neve felidézése is nagy erőfeszítésébe került.

– Siferra – mondta ki hangosan. – Siferra 89. Siferra 89. Tetszett neki a hangzása. Jó név ez. Így hívták az anyját – és talán a nagyanyját is. Ezt már nem tudta biztosan.

– Siferra 89 – ízlelgette. – Siferra 89-nek hívnak.

Megpróbált visszaemlékezni lakcímére, de csak kusza számhalmaz ötlött eszébe.

– Látod a Csillagokat? – visította egy mellette elrohanó nő. – Nézz a Csillagokba, és halj meg!

– Nem – felelte csöndesen. – Miért akarnék meghalni?

Mindazonáltal csak fölneézett a Csillagokra. Szinte kezdett hozzászokni a látványukhoz. Olyanok voltak, mint megannyi roppant éles fénnel világító lámpás, s oly szorosan préselődtek egymáshoz, hogy szinte egyetlen, sziporkázó felületté olvadtak össze. Akár egy kifeszített, csillámló kárpit. Ha egy-két másodpercnél tovább bámulta őket, társaik közül kiemelkedő fénypontokat tudott elkülöníteni, melyek különös erővel lüktettek. Öt-hat másodpercnél azonban nem bírta tovább, mert legyűrte a lüktető fény, megbizsergette fejbőrét, és felforrósította arcát. Lehajtotta hát fejét, és ornyergét masszírozta fájó szemei között.

Átvágott a parkolón, fittyet hányva a körötte tomboló . bőszerű öngyújtásnak, és a túloldalon rátalált az Obszervatórium-hegy gerincén lefelé kanyargó, kikövezett szerpentinre. Agyának valamely még működő tartománya azt sugallta, ez az Obszervatóriumot az Egyetem főépületével összekötő út. És valóban, maga előtt meg is pillantotta az Egyetem magasabb épületeit.

Ezeken is lángnyelvek táncoltak. Égett a harangtorony, a színház, a Tanulmányi Osztály.

Meg kell mentened az agyagtábládat, – mondta egy hang az agyában.

Agyagtáblák? Miféle agyagtáblák?

A thombói agyagtáblák.

Igen, persze. Végül is régész volna, nem? Igen, igen. A régészek pedig régi tárgyak után kutatnak az ásásokon. Ő is ásott valahol messze innen. Sagimotoiban? Beklikanban? Valahogy így hívták. Ahol agyagtáblákat találtak, történelem előtti szövegeket. Ősi leleteket. Nagyon fontosak voltak, erre emlékszik. Valami Thombo nevű helyen.

Hogy vagyok? – kérdezte magától.

És meg is válaszolta a kérdést: *Remekül.*

Elmosolyodott. Pillanatról pillanatra jobban érezte magát. A hajnalfény gyógyított meg – gondolta. Egyre világosodott. Felkelt Onos, a legnagyobb nap. Onos felkeltével a Csillagok is mind jobban megfakultak. Többé nem voltak olyan ijesztőek, rohamosan vesztettek ragyogásukból. Keleten már el is homályosította őket Onos növekvő fénye. Már nyugaton is vesztettek félelmetes erejükből, bár ott egyelőre még a Sötétség volt az úr, s a Csillagok oly sűrűn tarkították az égboltot, mint pettyek a babos kendőt. Már sokkalta tovább nézhetette az eget anélkül, hogy feje belefájdult volna. És gondolatai is tisztulóban voltak. Világosan emlékezett a lakására, a munkahelyére meg a tegnapi történetekre.

Az Obszervatóriumban volt... barátaival, az asztronómusokkal, akik megjövendölték a napfogyatkozást...

A napfogyatkozás...

Igen, ez volt a dolga. A napfogyatkozásra várt. A Sötétségre. A Csillagokra.

Igen. A Lángokra – gondolta. Amelyek rendre meg is érkeztek. Minden pontosan menetrend szerint zajlott. A világ leégett – ahogy oly sokszor annak előtte. Nem az istenek bosszúálló keze vagy a Csillagok tüze bontotta lángba, hanem a Csillagoktól megtébolyult közönséges halandók, akik fejvesztve igyekeztek visszaállítani a nappali világosságot. Kerül, amibe kerül.

A körötte elszabadult zűrzavar ellenére is nyugodt maradt. Sérült, csaknem működésképtelenségig megzavart elméje képtelen volt felfogni, mennyire felforgatta a világot a Sötétség. Csak rakosgatta egymás után lábait az úton az Egyetem tömbje felé, s miközben elhaladt a pusztulás, dulás kiabáló jelei mellett, nem érzett sem megdöbbenést, sem szánalmat, vagy félelmet a jövőtől. Nem tért még magához annyira, hogy képes legyen efféle érzelmekre. Hideg, távoli szemtanúként regisztrálta az eseményeket. Az a lángoló épület ott az Egyetemi Könyvtár – ez eljutott a tudatáig – amelynek

megtervezésében maga is segédkezett. A látvány azonban semmiféle érzést nem ébresztett benne. Mintha több ezer éves régészeti lelőhelyen sétálna át, ahol a régmúlt idők szenvedése száraz történelmi adattá szikkadt. Eddig még soha nem jutott eszébe, hogy ezeréves romokat sirasson. Ugyanúgy nem siratta meg most a lángban álló Egyetemet sem.

Már az egyetemi negyed közepén járt, ismerős vidéken. Volt épület amelyik égett, volt, amelyik nem. Alvajáróként balra fordult az Igazgatóság épülete után, jobbra a Tornacsarnoknál, megint balra a Matematika Tanszék előtt, majd megkerülte a Földtani és Embertani Tanszéket, míg honi vizekre nem ért. A Régészeti Tanszék főbejárata tárva-nyitva állt.

Az épület belseje csaknem érintetlen volt. Az előcsarnok tárlóinak egy része összetört ugyan, ám ez valószínűleg nem városaik okozták, mert a leletek mind a helyükön maradtak. A liftajtó kifordult sarkából, a lépcsőház melletti hirdetőtábla is a földön hevert. Másban láthatóan nem tettek kárt. Teljes volt a némaság, sehol egy lélek.

Az első emeletre érve a lépcsőházban egy öregember tetemébe botlott. Égnek fordított arccal hevert a magasföldszinti lépcsőpihenőn.

– Tudom ki vagy – szólította meg. – Mi a neved? De nem jött válasz.

– Meghaltál? Mondd: igen vagy nem!

A tágra nyílt, üveges szemek azonban élettelenül meredtek a semmibe. Siferra megbökte az öreg állát.

– Mudrin, így hívnak. Vagyis hívtak. Mindegy, úgyis sokat éltél már.

Vállat vont, és ment tovább az útján. Szobája ajtaja ugyancsak nyitva állt, s odabent egy férfire akadt.

Őt is ismerősnek találta, akárcsak az öreget. Ez azonban élt, s különös testtartásban kuporgott az irattartó szekrény előtt. Tagbaszakadt, vállas férfi volt izmos alsókarral és széles, kiugró pofacsontokkal. Halántékán verejtékcseppek gyöngyöztek, szeme lázas tűzben égett.

– Siferra? Hogy kerül ide?

– Az agyagtáblákért jöttem – mondta a férfinak. – A táblák nagyon fontosak. Meg kell védenem őket.

A férfi felemelkedett, és néhány bizonytalan lépési tett feléje.

– Az agyagtáblák? A táblák eltűntek, Siferra! Az Apostolok lopták el őket, emlékszik?

– Eltűntek?

– Igen. Ahogy magának is elment az esze, ha jól látom. Milyen üres a tekintete! Nincs mögötte egy fia gondolat sem. Látom én! Engem sem ismer meg.

– Maga Balik – mondta a nő, önmagának is váratlanul.

– Szóval mégis emlékszik rám?

– Igen, Balik. Az meg ott a lépcsőn Mudrin. Mudrin meghalt, tudja?

Balik vállat vont.

– Na és. Valamennyien meghalunk. Aztán meg, az egész világ megbolondult. De miért is mondom ezt magának? Maga is bolond.

Balik ajka remegett. Reszketett a keze is. Fura vihogásféle tört elő torkából. Összeszorította állkapcsát, mintha így akarná elfojtani.

– Itt voltam végig a Sötétség alatt. Sokáig dolgoztam tegnap este, és amikor kezdett kimenni a világítás... szent isten, azok a Csillagok! Épp csak rájuk pillantottam, aztán bemásztam az asztal alá, és ott vészelttem át az egészet. – Az ablakhoz lépett. – Nicsak, most kél Onos. A legrosszabbon túl vagyunk. Ég minden odakint, Siferra?

– Az agyagtáblákért jöttem – ismételte a nő.

– Mondom, hogy eltűntek – és szótagolva elismételte: -El-tűn-tek. Ért engem? Itt hiába keresi. Ellopták őket.

– Akkor elviszem a térképeket, amiket készítettünk. A tudást védeni kell.

– Mondja, maga teljesen bedilizett? Hol volt, az Obszervatóriumban? Milyennek találta a kilátást a Csillagokra?

Ismét felvihogott, és rézsút átvágva a szobán Siferra felé közeledett. A nő arca eltorzult az undortól. Orrát megcsapta a férfi éles, kellemetlen izzadságszaga. Úgy bűzlött, mintha egy hete nem fürdött volna. S úgy festett, mint aki egy hónapja nem aludt.

– Gyere ide! – szólongatta, amint Siferra elhátrált tőle. – Nem bántalak.

– A térképeket akarom, Balik.

– Persze. Megkapod. A fotókat is, meg az összes marhaságot. Először azonban mást kapsz tőlem. Gyere ide, Siferra!

Kinyújtotta kezét a nő után, és magához rántotta. Siferra a mellén érezte kezét, borostás álla az arcát súrolta. Elviselhetetlennek találta a férfi szagát. Vad düh szállta meg. Hogy merészel hozzányúlni? Nyersen félretaszította.

– Hé, Siferra, ne csináld ezt velem! Gyere! Légy kedves hozzám! Tudtommal csak ketten maradtunk a világon. Az erdőben éledgélünk majd kettecskén, kis erdei állatokra vadászunk, és bogyókat meg gyökereket gyűjtünk. Vadászat és gyűjtögetés, bizony, később meg feltaláljuk a földművelést.

Heherészett a tréfáján. Szeme sárgásán fénylett a szokatlan megvilágításban, amely bőrét is sárgára festette. Újra mohón a nő után nyúlt. Egyik kezével a mellét markolászta, a másikat végigfuttatta gerincoszlopán. Arcát nyaka hajlatába temette, és beleszuszogott, akár valami szimatoló állat. Csípője rángva préselődött a nő testének, miközben megpróbálta a szoba sarkába szorítani.

Siferrának hirtelen eszébe jutott a husáng, amit még az éjjel szedett föl valahol az Observatóriumban. Pedig eddig is nála volt, lazán lóbálta kezében. Most fürgén meglendítette, és keményen Balik állára sújtott vele. A férfi feje hátracsuklott, foga összeverődött.

Elengedte a nőt, és imbolyogva hátrált néhány lépést. Szeme elkerekedett a meglepetéstől és a fájdalomtól. Ajka fölhasadt, ahol összeharapta, és vér csordult ki szája sarkán.

– Hé, te kis szuka! Mi a francnak ütöttél meg?

– Mert hozzám mert nyúlni!

– Átkozottul igazad van aranyom! Bizony, hogy hozzád nyúltam! Épp ideje volt! – és megdörgölte állkapcsát. – Ide hallgass, Siferra, tedd le azt a botot, nem áll jól a kezében, és ne nézz így rám! A barátod vagyok, a szövetségese. A világ egyetlen dzsungellé változott, és ketten maradtunk az egész emberiségből. Szükségünk van egymásra. Nem biztonságos egyedül. Nagy hiba volna megkockáztatni.

Ismét a nő felé nyomult, s utánanyúlt.

Siferra újabb ülést mért rá.

Ezúttal az állkapocsízületre sújtott. Éles reccsenés hallatszott. Balik megtántorodott. Féoldalt sandított a nőre a lehető legteljesebb elképedéssel, s noha alig állt a lábán, újra csak feléje támolygott. Siferra harmadszor is megütötte, a férfit fültövön érte a széles ívben ráért csapás. Amint megroggyant, a régész nő újra lesújtott rá. A megtermelt tudós rongycsomóként hanyatlott le az ütés súlyától. Furcsa, szisszenő hang hallatszott, akár a léggömbből kiáradó levegőé. A férfi lerogyott a fal mentén a sarokba, szeme lecsukódott. Feje félrebillent, válla tehetetlenül elernyed.

– Többé ne merj hozzám érni! – sziszegte Siferra, és megböködte a husáng hegyével. Balik azonban nem válaszolt; dermedten hevert a sarokban.

A nő nem törődött vele.

Most pedig gyerünk az agyagtáblákért – gondolta különös nyugalommal.

Nem. A tábláknak nyoma veszett, ezt mondta Balik. Ellopták őket. Ezúttal eszébe jutott, hogy valóban így történt. Közvetlenül a napfogyatkozás előtt tűntek el. Mindegy, akkor megkeresi a térképeket. A sok szép rajzot, amit még a Thombo-hegyen készített a kőfalakról meg az alapzatnál talált hamurétegről. Az ősrégi tűzvészekről, amelyhez hasonló épp most dúlta föl Saro City városát.

Hol is lehetnek?

Ja, igen! A szekrényükben, a helyükön.

Benyúlt, és kihúzott egy nyaláb pergamenvékony papírost. Majd összetekerte és a hóna alá vágta a paksamétát. Most újra eszébe jutott a sarokba zuhant férfi, és rápillantott. Balik azonban ugyanúgy hevert ott, mint az imént. Láthatóan nem maradt benne élet.

Ki a szobájából, le a lépcsőn. Onos kitaróan kapaszkodott felfelé az égbolton, a Csillagok egészen elhalványullak fényében. A levegő valahogy tisztábbnak, frissebbnek érződött, noha az arcát megcsapó fuvallat még erősen füstszagú volt. Lent, a Matematika Tanszék mellett idegenek bandája verte be épp az ablakokat. A következő pillanatban már ők is észrevették, és rákiabáltak, durva, összefüggéstelen szavakkal. Néhányuk futva megindult feléje.

Fájt a melle, ahol Balik megszorongatta az imént. Nem akarta, hogy eztán bárki hozzáérjen! Megfordult hát, és beugrott a Régészet épülettömbje mögé. Utat tört magának a bokrok között, a fal mellett futó ösvény túloldalán. Rézsút átvágott a pázsiton, és egy szürke, zömök épület előtt találta

magát, amiben felismerte a Növénytan Tanszéket. Úgy emlékezett kis botanikus kert húzódik mögötte, azon túl pedig – az egyetemi negyedek körülvevő erdő szélén a domboldalon – kísérleti kertészet. Fél szemmel hátrasandítva mintha üldözőit pillantotta volna meg a háta mögött, noha nem volt biztos a dolgában. Elszárgult a Növénytan Tanszék mellett, és Könnyűszerrel átvette magát a botanikus kertet övező alacsony kerítésen.

A kertben az Egyetem kertészeinek olivaszürke munkaruháját viselő férfi integetett neki vígan. Elmerülten döntögette maga előtt a bokrokat egy fűnyírógéppel, széles rendet vágva magának a kert közepén. Magában kuncogott, miközben dolgozott.

Siferra kikerülte. Innen már gyorsan átér a kertészetbe. Követik-e vajon? Nem akart időt veszíteni. Legjobb, ha nem néz hátra, csak fut, amennyire az erejéből telik. Hosszú, izmos lábai könnyedén vitték előre a takaros, rendezett fasorok között. Egyenletes tempóban, lazán futott, élvezte izmai játékát. Csak futni, nem megállni, tovább, egyre tovább!

Most elvadultabb növényzethez érkezett, szorosan egymásba fonódott túskebokrok közé. Tétovázás nélkül középük szökken, tudván, ide senki sem jön utána. Az ágak az arcát karmolázták, megszagatták ruháját. Miközben a sűrűn benőtt bozótosan verekedte át magát, kicsúszott kezéből a papírtekerecs, s nélküle került elő a bokrok közül.

Hadd vesszen ez is – gondolta. Úgysem számít többé senkinek.

Elfáradt, pihenni vágyott. Lihegve ugrotta át a kertészet határában csörgedező csermelyt, és lehuppant a túloldali nyirkos, zöld mohába. Senki nem követte. Egyedül volt.

Föltekintett a lombkoronára. Onos arany fénye átkandikált a fák ágai közt. Egyetlen Csillag sem volt többé látható. Az éjszaka végét ért, és vele az iszonytató lidércálmom is.

Nem – gondolta. A lidércálmom csak most kezdődik.

Hirtelen elöntötte az émelygés hulláma. A furcsa zsidódság, amely egész éjjel megülte agyát, oszladozóban volt. A több órás elmezavar után kezdte újra fölfogni a dolgok rendjét, összefüggéseiben látni az eseményeket. A romokban álló egyetemi negyedre gondolt, s messze távol a várost nyaldosó lángnyelvekre. A tébolyultak kóbor hadára, a világot elöntő káoszra, romlásra.

Balik. Az ocsmány vigyor a férfi arcán, amint megpróbálta megkaparintani. És hogy megrökönyödött, amikor megütötte.

Ma megöltem egy embert – gondolta döbbenet. Én. Hogy tettem ilyet?

Reszketni kezdett a szörnyű, lelkét perzselő emlékre. Visszaemlékezett a lesújtó bot szisszenő hangjára, a furcsa mozdulatra, ahogyan Balik hátratántorodott, a többi ütésre, a vérre, a lekonyuló fejre. A férfi, akivel másfél évig oly türelemmel ásta Beklimot romjait letaglózott állatként hullott el halálos csapása alatt. És milyen nyugalommal állt fölötte azután – elégedetten, hogy többé nem bosszantja már. Ez volt talán a legkísértetesebb az egészben.

Aztán nyugtatgatni kezdte magát, hogy akit megölt, nem Balik volt, csupán egy Balik porhüvelyét viselő, önmagából kivetkőzött elmeháborodott, aki mohó tekintettel, habzó szájjal vetette rá magát. Miként az a husángot forgató nőszemély sem önmaga volt, hanem valami baljós szellem vagy álomalak, alvajáróként botorkálva át a rémület hajnalán.

Most mégis kezd visszatérni az öntudata. És most érzi át igazán az elmúlt éjszaka jelentőségét. Nem csupán Balik halt meg – ezért nem szabad bűnösnek éreznie magát –, hanem az egész civilizáció.

Hangokat hallott a távolban, az Egyetem irányából. Nyers, állatias hangokat, azokét, akiknek elméjét egy életre tönkrezúzták a Csillagok. A husángját kereste. Azt is elhagyta volna fejvesztett futása közben? Nem, nem, a husáng megvolt. Megmarkolta, és föltápáskodott.

Háta mögött az erdő mintha hívón integetett volna. Megfordult és eltűnt hús, árnyas lombjai rejtekében.

Addig futott, amíg a lába bírta.

Mi mást tehetne, mint hogy fut tovább? Tovább, egyre tovább!

31.

Késő délutánra járt, három nap telt el a napfogyatkozás óta. Beenay lassan, óvatosan, hátra-hátrakémlelve bicegett a Szentélyhez vezető dűlőúton. Az égen három nap ragyogott, és a Csillagok

is régen titokzatos láthatatlanságukba vonultak vissza, amint az ősidőktől szokásban volt. A világ mégis visszavonhatatlanul megváltozott ez alatt a három nap alatt. Amiként Beenay is.

Ez volt az első olyan nap, amikor az ifjú asztronómus ismét szellemi erői teljes birtokában érezhette magát. Hogy mit művelt az elmúlt két nap során, nem tudta volna megmondani. Az egész időszak, amit csupán Onos kelte és nyugta tagolt, összemosódott a tudatában. Közben hébe-hóba más napok is feltűnedeztek az égen. Ha azt mondják neki, hogy négy, akár öt nap is eltelt a katasztrófa után, nem tiltakozott volna.

Fájt a háta, lába csupa horzsolás volt, s képét véraláfutásos karmolásnyomok szabdalták. Minden tagja sajgott, noha az első órák kínjaihoz képest tompult a fájdalom.

Mi történhetett vele, hol járhatott közben?

Emlékezett az Obszervatóriumnál zajló ütközetre, noha szívesen elfelejtette volna. A tébolyult városiak üvöltő, visítózó hordája egy maroknyi csuhás vezéreltetével betörte az ajtót. A támadók többsége mindaddig nyilván egészen közönséges átlagember volt. Feltehetően kedves, becsületes, szürke emberek, akik egész életüket olyan becsületes, szürke tevékenységgel töltötték, ami a civilizáció mozgatórugója. Most azonban a civilizáció összeomlott, és e kedves, hétköznapi emberek egy szemvillanás alatt vérszomjas fenevaddá vedlettek.

Milyen feledhetetlenül iszonyatos volt az a pillanat, amikor áttörték a bejáratot, és előzönlötték az épületet! Ízzé-porrá zúzták a fényképezőgépeket, amelyek csak az imént rögzítették a napfogyatkozás felmérhetetlenül értékes adatait. A nagy naptávcsovet kiszaggatták az Obszervatórium tetejéből, komputerterminálokat lóbállak a fejük fölött, s vágtak földhöz...

Athor mint egy félisten magasodott fölébük, úgy parancsolta őket kifelé. Ezzel az erővel akár az óceán hullámain is megkísérelhette volna visszaparancsolni.

Beenay emlékezett, miként esdekelt az öreg professzornak, hogy tartson vele, s meneküljenek, míg nem késő.

– Eresszen, fiatalember! – dörögte amaz, láthatóan nem ismerve fel tanítványát. – Vegye le rólam a kezét, uram!

A fiú akkor rájött, ha nagy sokára is, hogy az öreg megháborodott, és az a kis értelem, ami pislákol még benne, már csak a halált kívánja. Ami megmaradt a régi karakán öregútból, nem óhajt tovább élni, s meglátni a napfogyatkozás utáni barbár, új világot. Ez volt a legtragikusabb az egészben, gondolta Beenay: amit Athor életkedve összeroppant, s a nagy csillagász ellenállás nélkül adta meg magát a civilizáció elpusztítóinak.

Aztán... a menekülés az Obszervatóriumból. Ez volt az utolsó pillanat, amelyre úgy-ahogy még emlékezett. Visszatekintve az intézmény nagytermébe látta, mint tűnik el Athor a felkelők gyűrűjében. Ekkor megfordult, és kiszökkenve egy oldalajtón a tűzlépcsőn találta magát. Itt nagy ügyel-bajjal lekecmergett, és a hátsó kijáraton át a parkoló felé vette az irányt...

Ahol a Csillagok várták iszonyú fenségükben.

Később visszatekintve maga is elcsodálkozott, miféle őснаivitás, fennhéjzás vezérelhette, hogy addig annyira semmibe vette hatalmukat. Megjelenésük pillanatában túlságosan elfoglalt volt ahhoz az Obszervatóriumban, hogy fogékony legyen gyilkos erejükre. Pusztán jelentős szakmai eseményként könyvelte el feltűnésüket. Úgy vélte, ha akad egy szabad pillanata, tüzetesebben is megvizsgálja majd őket. Akkor nem ért rá gondolkodni, hanem tette a dolgát. A szabad ég lenyűgöző boltozata alá kijutva azonban egész lényét megrendítette a Csillagok baljós pompája.

Csak állt ott megbabonázva. A napok seregeinek kérlelhetetlen, jéghideg fénye aztán ledöntötte lábáról, és a porban fetrengett tovább. Fuldoklott a félelemtől, kapkodva szedte a levegőt. Keze vadul remegett, szíve a torkában dobogott, égő arcán patakokban folyt alá a veríték. Mikor egy-egy futó pillanatra mégis fölébredt benne a tudós, a fantasztikus égi tűz felé fordította arcát, hogy megfigyeljen és elméjében rögzítsen mindent, amit lehet. Pár másodpercnél azonban sosem bírta tovább, és rémülten takarta el a szemét.

Mindössze ennyire emlékezett. A meg-megújuló küzdelemre, amit önmagával folytatott, hogy szembenézzen a Csillagokkal, s az ezt követő sorozatos kudarcra, vereségre.

Ezután azonban minden összekuszálódott emlékeiben. Egy-két napot mintha az erdőben kóborolt volna. A távolból néha hangokat hallott, vihorászás, éles, hamis énekhang. Körötte az ég felé nyújtózó lángok, átható, keserű füstszag. Egyszer lehajolt, hogy egy csermelyben megmosakodjék. Hűvös,

gyors sodrú víz áztatta arcát. Máskor meg kis állatok hordája vette körül – nem erdei vadak, emlékezett vissza később, hanem kóbor háziállatok –, úgy acsarogtak, csaholtak rá, mintha szét akarnák marcangolni.

Szőlőszemeket tépdesett le valami indáról. Fára mászott, mert csábította az ágakon ringatózó, hamvasan aranyló gyümölcs, de leesett, és csúnyán megütötte magát. Ezt órákig tartó fájdalom követte, míg végre képes volt lábra állni és tovább vánszorogni.

Aztán az erdő mélyén váratlanul kirobbanó elkeseredett küzdelem – vadul záporozó ütések, reccsenő bordák, kemény rúgások. Utóbb kőhajigálás. Vadállati vicsorgás, lángvörös, vérekes szemek: férfiarc közvetlen közlő. Újra csak ökölharc. Egymáson átgördülő testek, kőért nyúló kéz... a lelassult, álomszerű pillanat, amikor a másokra süjt...

Órák. Napok. A lázalom káprázatai.

A harmadik nap reggelén azután kitisztult tudata: rájött, ki ő és mi történt vele. Eszébe jutott Raisstának, szerződéses házastársának tett ígérete is, hogy amint végez a munkájával, utána megy a Szentélybe.

No már most, hol is van az a Szentély?

Annyira rendbe jött már, hogy visszaemlékezzék: az egyetemiak menedékhelye félúton volt az egyetemi negyed és Saro City között, hullámzó szántóföldek és dús rétek rejtekén. Valaha a Fizikai Tanszék öreg részecskegyorsítójának adott otthont a hatalmas föld alatti terem, amióta azonban néhány éve a Saro Magaslaton megépítették az új kutatóközpontot, elhagyatottan állt. Nem volt hát nehéz a kongó vasbeton helyiségekben azt a néhány száz embert ideiglenesen elszállásolni, és mivel az objektum biztonsági okokból sosem volt könnyen hozzáférhető, most sem okozott különösebb gondot elzárni a tébolyult városiak várható ostroma elől.

Beenay azonban csak úgy találhatott rá a Szentélyre, ha előbb megtudja, ő maga hová keveredett. És mivel legalább két napja vándorolt ebben a szerencsétlen kábulatban, jókora távolságra elbóklászhatott az egyetemi negyedtől.

Kora reggel mintegy véletlen csoda folytán kibukkant az erdőből, és egy ápoltságban talála magát. Ám az utcák elnéptelenedve fogadták. Amerre a szem ellátott, ijesztő volt a felfordulás. Az útszélen fölborogatott kocsik sorakoztak. Máskor az út közepén árválkodtak, ahogy a tulajdonos hagyta őket, amikor az előtte növekvő roncsalmoktól nem jutott tovább. Az alkalmanként mellettük heverő holttestet fekete légyrajok lepték el. Szemlátomást senki sem maradt életben.

Beenay egy végtelenbe nyúló délelőttön át kutatott az elszenesedett, leégett házak között útjelző tábla után. Délben, amikor Trey és Patru magasan állt az égbolton, beóvakodott egy tárva-nyitva hagyott házba, és fölfalta, ami romlatlan ételt talált. Á konyhai csapból nem folyt víz, a pincében azonban palackozott vízkészletekre akadt, így csillapíthatta szomjúságát. A maradékban megmosakodott.

Később tovább folytatta útját a domboldalban kanyargó szerpentin mentén, amíg a hegytetőn tágas, elegáns villákkal szegélyezett zsákutcába nem ért. Az utolsó házból mindössze a rózsaszín és kék csempékkel díszített, valamikor nyilván igen takaros belső udvar maradt épségben. A csillogó felületeket most vastag, fekete maszat rondította el. A fiú némi nehézséggel bemászott az udvarba, és lenézett az alatt föltáruló völgybe.

Mély csend vette körül. Feje fölött nem bűgött repülő, nem hallatszott az utcai forgalom zaja sem; kísérteties némaság ülte meg az egész vidéket.

Ebben a pillanatban rájött, merre jár, s már nem esett nehezére a tájékozódás.

Balra a csinos téglapületek csoportja már az Egyetemhez tartozott. Közülük nem egyet fekete füstcsíkok sávoztak, akadt közöttük földig rombolt is. Felettük, a magas hegyfokon, az Obszervatórium robosztus tornya sötétlett. Alig mert rápillantani, s tüstént félre is fordult. Hál'istennek ilyen távolságból nem lehet megállapítani, milyen állapotban van munkahelye.

Tőle jobbra Saro City tornyai ragyogtak a napfényben. Ránérvést ugyan csaknem sértetlennek tűntek, de tudta, messzelátóval már tört ablakokat, romba dőlő falakat, parázsló zsarátnokot, füstkígyókat látta: az Éj leszálltával kitört tűzvész megannyi gyászos nyomát.

Közvetlenül a lába alatt, a város és az egyetemi negyed között volt az az erdő, amelyben önkívületében kóborolt. A Szentély ott lapult valahol a túlsó végében. Nagyon valószínű, hogy többször is megközelíthette pár száz yardnyira az elmúlt napokban anélkül, hogy észrevette volna.

A gondolat, hogy újból betegye lábát az erdőbe, nem volt túlon túl az ínyére. Nyilván tele van dühöngő örültekkel, orgyilkosokkal, elvadult kóbor kutyákkal, nyugtalanító, veszedelmes lényekkel. Innen a dombtetőről azonban az erdőt átszelő utat is látta, s azt is meg tudta állapítani, a jelen ponttól hogyan jut el odáig. Csak tartsd magad a kikövezett utakhoz, és nem lesz bántódásod – mondta magában.

És így is tett. Onos még nem nyugodott le, amikor átkelt az erdőn, és a kis dűlőútra fordult, amely egyenesen a Szentélyhez vezetett. Épp csak nyúlni kezdtek a délutáni árnyak, amikor felbukkant előtte a külső kapu. Ha ezen túljut, hosszú földúton kell majd végigmennie, amíg egy második kapu elé nem ér, onnan pedig néhány melléképületet megkerülve jut a tulajdonképpeni Szentély földbe süllyesztett bejáratához.

A külső kapu magas fémrácsozatát tárva-nyitva találta. Ez kellemetlenül érintette. Csak nem tört be ide is a csőcselék?

Tömegrombolásnak azonban sehol nem látta jelét. A tárt kapun kívül minden rendben lévőnek tűnt. Töprengve rákanyarodott hát a földútra.

A belső kapu mindenesetre zárva volt.

– Beenay 25 vagyok – mondta a kapuban, és megadta egyetemi kódszámát. Percek múltak el, de a kapu csak nem nyílt ki. Feje fölött a leolvasó zöld szeme buzgón dolgozott

– látta, amint lencséje ide-oda fordul –, de vagy az áramszünet miatt mondták fel a szolgálatot a vezérlőkomputerek, vagy tönkrezúzták őket. Tovább várakozott, majd újra bement a számát és nevét.

– Jogom van belépni ide – mondta hangosan.

Utóbb aztán eszébe jutott, hogy néven és számon kívül jelszóra is szükség van a kapunyitáshoz.

Csakhogy mi is a jelszó? – szorult össze a gyomra. Nem, nem jutott eszébe. Micsoda képtelen helyzet: árkon-bokron át sikerül elvergődnie idáig, hogy aztán elakadjon a cél előtt saját ostobasága miatt!

A jelszó... a jelszó... az...

Valamiképp a katasztrófával függ össze, az biztos. „Napfogyatkozás?” Nem, nem jó. Tovább gyötörte elkínzott elméjét. „Lagash Kettő?” Ez sem az igazi. „Dovim?”, „Onos?”, „Csillagok?”

Meleg, meleg.

Aztán eszébe jutott.

– Leszáll az éj – bökte ki diadalmasan.

Egy darabig azonban továbbra sem történt semmi.

Ám néhány örökkévalóságnak tűnő perc után a kapu végre kinyílt, hogy beeressze.

Végigfutott a melléképületek között, és hamarosan a Szentély földbe süllyesztett, ovális fémajtaja előtt találta magát. Itt újabb zöld szem vizsgálta. Ismét meg kell talán neveznie magát? Nyilván igen.

– Beenay 25 vagyok – mondta újra, és fölkészült, hogy itt is vesztegelhet egy darabig.

Hanem az ajtó azon nyomban félregördült. Lebámult a Szentély betonpadlós előterébe.

Alig tíz lépésnyire a bejáratától Raissta 717 várta.

– Beenay! – kiáltotta, és röpült a karjába. – Jaj, Beenay, Beenay...

Amióta házassági szerződést kötöttek – azaz több mint másfél esztendeje – egy napnál tovább még sosem voltak távol egymástól. És most hosszú napokra el kellett válniuk. A fiú magához vonta a lány karcsú testét, és csak nagy sokára engedte el.

Aztán rájött, hogy még mindig ott állnak a Szentély nyitott kapujában.

– Menjünk be és csukjuk be a kaput magunk után! – javasolta. – Követhetnek. Nem hinném ugyan, de hát...

– Mit számít. Nincs itt senki rajtunk kívül.

– Hogyan?

– Tegnap mind elmentek – felelte a lány. – Amint Onos fölkelt. Szerették volna, ha én is velük tartok, de én meg akartalak várni. Hát megvártalak.

Beenay értetlenül meredt rá.

Most látta csak, mennyire nyúzott, megviselt a felesége, milyen sovány, beesett az arca. Valaha selymesen csillámló haja most zsíros gubancban csüngött alá. Sápadt volt és gondozatlan a szépítőszerek híján, vérekes szeme földagadt. Mintha öt-tíz évet öregedett volna ez alatt a néhány nap alatt.

– Raissta, mennyi idő telt el a napfogyatkozás óta?

– Ez a harmadik nap.

– Három nap. Nagyjából én is így számítottam.

Hangja furcsán visszhangzott a betonfalak között. A lány válla fölött az elhagyott Szentélybe pillantott. A csupasz, hosszan elnyúló föld alatti termet mennyezeti körték sora világította meg. Seholy egy lélek. Nem ezt várta, nem bizony. A terv úgy szólt, hogy kivárják, amíg odakint rendeződik a helyzet.

– Hová mentek? – kérdezte összeszoruló torokkal.

– Amgandóba – felelte Raissta.

– Az Amgando Nemzeti Parkba? De hát az több száz mérföldre van innen! Bolondok ezek, hogy már másnap előjönnek biztonságos búvóhelyükről, és az ország másik végébe masíroznak? Tudod te, mi folyik odakint, Raissta?

Az Amgando Park természetvédelmi terület volt messze délen, ahol vadállatok jártak-keltek szabadon, és a tartomány őshonos növényeit gondos kezek ápolták. Beenay egyszer már járt ott, még gyerekkorában az édesapjával. Csaknem érintetlen ősvadon volt, melynek mindössze néhány gyalogút bolygatta meg békéjét.

– Úgy gondolták, ott nagyobb biztonságban lesznek – mondta Raissta.

– Biztonságban?

– Üzenetet kaptunk, hogy mindenki, akinek sikerült megőriznie elméje épségét, és részt akar venni az új társadalom felépítésében, ott gyülekezzen. Ezek és ezek vándorolnak oda az ország minden tájáról. Főként más egyetemekről meg a kormány hivatalaiból.

– Pompás. Professzorok és politikusok hordái randalíroznak majd a parkban. Ha már úgyis mindent leromboltunk, miért ne romboljuk le az egyetlen épen maradt vidékünket is?

– Nem ez a fontos, Beenay. Hanem az, hogy az Amgando Park józan, épelméjű emberek kezére jusson, a civilizáció szigete legyen az általános örület közepette. És tudtak is rólunk! Csatlakozásra szólítottak fel minket, még mielőtt a kommunikátorok fölmondták volna a szolgálatot. Szavazási tartottunk, és kétharmados többséggel megszavaztuk az indulást.

– Kétharmados többséggel – visszhangozta Beenay sötéten. – Hát tudod, ha nem is láttatok a Csillagokat, csak sikerült begolyóznok! Gondolj bele, itthagyni a Szentélyt egy háromezer mérföldes sétáért – ha nincs meg éppen ötezer! – keresztül az egész világfölforduláson. Miért nem tudtak várni egy hónapot, fél évet, vagy amennyit kell? Egy évre elegendő élelmük meg vizük volt.

– Mi ugyanezt mondtuk – felelte Raissta. – Ők viszont, mármint az amgando-beliek, azzal érveltek, hogy most van a legalkalmasabb idő az indulásra. Amennyiben várunk még néhány hetet, a jelenleg külön-külön csatangoló örületek csapatokba tömörülnek majd helyi hadurak felügyelete alatt, és meg kell vívunk velük, amikor előjövünk. És ha még ennél is tovább várunk, a Láng Apostolai addigra nagy valószínűséggel megalapítják a maguk önkényuralmi kormányát, önálló rendfenntartó egységekkel meg hadsereggel, és amint kitesszük a lábunkat a Szentély ajtaján, fülön fognak minket. Most vagy soha, mondták az amgando-beliek. Még mindig könnyebb azzal a néhány magányos, féleszű banditával megbirkózni, mint szervezett haderővel harcolni. Ezért az indulás mellett döntöttünk.

– A te kivételeddel.

– Én téged vártalak.

Beenay kézen fogta feleségét.

– Honnan tudtad, hogy idejövök?

– Megígérted. Azt mondtad, amint végzel a napfogyatkozás fényképezésével, jössz. És te mindig állod a szavad, Beenay!

– Igen – felelte a fiú csöndesen. – Még nem tért magához a megrázkódtatásból, amit az üres Szentély látványa okozott. Úgy eltervezte pedig, milyen kényelmesen kipihenheti itt magát, begyógyíthatja sajgó sebeit, s végre megnyugodhat a Csillagok látványában megrendült elméje is. Mihez kezdjenek ezek után? Rendezkedjenek be ebben a kongó betonbunkerben kettesben? Vagy vágjanak neki egy szál magukban az amgandói útnak? Bármilyen örületségnek hangzik is, mégis a Szentély elhagyásának van több értelme – már amennyiben az Amgandóban való gyülekezésnek lehet egyáltalán bármi értelme -, méghozzá valóban most, amikor a vidék a feje tetején áll. Később ténylegesen várható, hogy az új hatalmasságok – az Apostolok vagy magányos útonállóak – elzárnak

minden közlekedési lehetőséget. Mégis szeretne volna, ha ismerős, baráti arcok fogadják, akik között kigyógyulhat az elmúlt néhány nap okozta megrázkódtatásból.

– Van valami fogalmad arról, mi megy odakint, Raissta? – kérdezte fakón.

– A kommunikátoron keresztül érintkezésben voltunk a külvilággal, amíg a közvetítőcsatornák tönkre nem mentek. Annyit tudok, hogy a város szinte teljesen porig égett, és az Egyetem is súlyos károkat szenvedett... igaz ez, Beenay?

A fiú bólintott.

– Tudomásom szerint igen. Jómagam elmenekültem az Observatóriumból, amint a tömeg betört. Athort megölték, ebben csaknem biztos vagyok. A műszereinket tönkrezúzták... a napfogyatkozásról készített minden megfigyelésünket megsemmisítették...

– Jaj, Beenay, de sajnállak!

– Nekem sikerült kijutnom a hátsó kijáraton. Alig kerültem azonban ki az épületből, rám zuhant a Csillagok fénye, mintha egy tonna téglá zúdult volna rám. Nem, két tonna. El nem tudod képzelni, milyen az, Raissta! És örülök, hogy nem tudod. Pár napra nem is voltam magamnál, az erdőben kóboroltam. Nincs többé rend és törvény. Mindenki mindenki ellen, ez a helyzet. Azt hiszem, magam is megöltem valakit egy küzdelemben. Az elvadult háziállatok – őket is nyilván a Csillagok őrijítették meg – félelmetesek.

– Beenay, Beenay...

– A lakóházak mind leégtek, kő kövön nem maradt. Ma reggel keresztüljöttem egy előkelő lakónegyedben, közvetlenül az erdőtől délre – Onos Negyednek hívják azt a dombot, asszem. El nem hinnéd, hogy feldúlták! Sehol egy élő lélek. Autóroncsok, utcán heverő halottak, a házak romokban... istenem, Raissta, micsoda örült éjszaka volt ez! És az örület még folytatódik!

– Úgy tűnik, nálad minden rendben. Kicsit meggyötörtnek látszol, de...

– Nem bolondnak? Pedig az voltam. Attól a pillanattól kezdve, hogy kimentem a Csillagok alá, egészen ma reggelig. Aztán valahogy kezdtek helyrerázódni a dolgok a fejemben. Azt hiszem azonban, a nagy többség még rosszabbul járt. Azokra gondolok, akiket érzelmileg teljesen készületlenül ért az egész... amikor fölnéztek a fejük fölé... csak a sötét, Csillaggal telehintett eget látták. A nagybátyád, Sheerin is azt mondta: a reakciók skálája a múltó elmezavartól a teljes és végleges megháborodásig terjedhet.

– Sheerin is veled volt a napfogyatkozás alatt? – kérdezte Raissta csöndesen.

– Igen.

– És azután?

– Nem tudom. Teljesen lefoglalt a napfogyatkozás fényképezése. Gőzöm sincs, mi lett vele. De amikor a tömeg betört, sehol sem láttam.

– Talán lelécelt a kavarodásban – húzta halvány mosolyra a száját Raissta. – A nagybácsi már csak ilyen... menten felveszi a nyúlcipőt, ha zúr van. Nagyon nem szeretném, ha bármi baja esne.

– Raissta, az egész világ bajban van. Talán Athornak volt igaza, s a legbölcsebb hagyni, hogy elsodorjanak az események. Legalább nem kell szembenéznünk a világot uraló örülettel és káosszal.

– Ne beszélj így, Beenay!

– Nem, persze.

A lány mögé lépett, megcirógatta vállát. Majd előrehajolt, és megcsókolta a nyakát.

– Raissta, mihez kezdjünk most?

– Kettőt találhatsz – nevetett a lány. Erre a fiú is felnevetett.

– Úgy értem, később.

– Legyen a holnap gondja – felelte Raissta.

32.

Theremon sosem volt valami nagy természetimádó, velejéig a város gyermekének érezte magát. Fűvek, fák, jó levegő, madárdal – ha nem is idegesítették éppen, különösebb rajongást sem ébresztettek benne. Évek hosszú során át élete a városi lét szabott keretei között zajlott: lakása, a szerkesztőség és a Hat Nap Klub háromszögében.

És most egyik pillanatról a másikra erdőlakóvá vedlett.

Különös csupán az volt, hogy kis híján kedvére valónak találta.

Saro City lakói azt a jókora beültetett területet titulálták „erdőnek”, amely közvetlenül a város délkeleti csücskétől húzódott jó tíz mérföldön át a Seppitan folyó déli partja mentén. Hajdanában jóval messzebbre elnyúlt, igazi ősvadonként szelte át a tartományt, egész a tengerig. A nagyját azonban kiirtották és megművelték, míg a maradék zömét kertvárosok emésztették fel. Ami azt illeti, ötven éve az Egyetem is jócskán lecsipentett belőle az akkor épülő egyetemi negyed számára. Féltek azonban, hogy a gyorsan terjeszkedő város bekebelezi őket, ezért propagandakampányt indítottak a megmaradt erdő parkosítására. És mivel Saro Cityben időtlen idők óta szokásban volt, hogy az Egyetem mindig megkapja, amit kíván – az ősvadonnak e darabkáját békén hagyták.

Itt ütött tanyát Theremon.

Az első két nap igencsak nehéz volt. Agyát még köd ülte meg a Csillagok emlékeitől, és képtelen volt világosan, logikusan gondolkodni. Egyedül az számított, hogy életben maradjon.

A város lángokban állt. Mindenütt füst terjengett, s szinte perzselt a hőség. Bizonyos pontokról még a háztetőkön táncot lejtő lángnyelveket is láthatta – egyértelműnek látszott tehát, hogy nem tanácsos hazatérnie. Később, hogy az agyát megülő zűrzavar feltisztulóban volt, lejjebb ereszkedett a domboldalon, amíg egyszer csak az erdőszélen nem találta magát.

Láthatóan sokan követték példáját. Némelyikük egyetemi embernek látszott, mások talán a napfogyatkozás éjszakáján az Observatóriumot előzőnlő csőcselékből származtak. A többiek meg – találgatta – a tűzvész által otthonaikból elűzött kertvárosiak lehettek.

Bárkivel akadt is össze útközben, szemlátomást ugyanúgy hibádzott valami a fejében, mint neki magának. Sőt, a többség sokkalta rosszabb állapotban volt – egyik-másik teljesen meghibbant, és kivetkőzött emberi mivoltából.

Az erdőjárók nem tömörültek-nagyobb csapatokba, – többnyire magányosan rótták talányos útjukat, esetleg kettes-hármas csoportokban. A legnagyobb csoportosulás, amit látott, nyolc emberből állott; megjelenésükből és ruházatukból ítélve valamennyien egy család tagjai lehettek.

Az igazi elmeháborodottak iszonyú látványt nyújtottak: üres tekintet, habzó, eltátott száj, sáros, szakadozott öltözék. Úgy vonultak át az erdei tisztásokon, mint egy jelenés. Magukban motyorásztak, énekeltek, olykor-olykor meg négykézlábra ereszkedve kikapartak egy fűcsomót, és elmajszolták. Lépten-nyomon beléjük botlott az ember. Az erdő egyetlen nagy bolondokházává változott – gondolta az újságíró. Mint feltehetően az egész világ.

Azok, akiket leginkább megzavartak a Csillagok, általában értelmetlenek voltak, legalábbis másokra nézve. Túlságosan is elborult az elméjük ahhoz, hogy erőszakon törjék a fejüket. Ezek a szerencsétlenek még rendezett mozgásra sem voltak képesek, akkor sem tudtak volna támadásba lendülni, ha netán akartak volna.

A legsúlyosabb veszélyt azok jelentették, akiknek még pislákoló némi fény a fejében, sőt, majdhogynem normálisnak tűntek.

Ez utóbbiak – jött rá hamarosan Theremon – két alcsoportra oszlottak. Az első társaság nem viselkedett rossz szándékkal senki iránt, rögeszmésen féltek viszont a Sötétség és a Csillagok visszatértétől. Ezek voltak a mániás gyűjtőfogatok.

Valamikor nagy valószínűséggel rendes, becsületes polgárok lehettek – jó családapák, odaadó munkatársak, kellemes szomszédok. Amíg Onos fent volt az égen, csöndben is voltak. Alig áldozott azonban le a legfőbb nap nyugaton, s hajlott estébe a délután, kétségbeesett gyűjtőfogadásba fogtak. Felgyűjtottak bármit, ami csak a szemük elé került. Mire végetért a napfogyatkozás, hiába maradt Onos-nyugta után két-három nap is az égen, fényük nem enyhítette a páni félelmet, amit ezek a szegény ördögök a Sötétségtől éreztek.

Ők voltak azok, akik a várost is lángba bontották. Letépték és felégették a háztetőket, fölaprították bútorukat, máglyákat építettek könyvekből és papírosokból. Most, hogy a városban pusztító vérengzés a szabad ég alá űzte őket, az erdőt is megpróbálták fölégetni. Ez azonban keményebb diónak bizonyult. A sűrű, buja erdő fáit ékes lombkorona borította, mivel földjét a határában futó, széles medrű folyóba ömlő ezer meg ezer kis csermely táplálta. Hiába szaggatták le a tűzimádók a nedvdús zöld gallyakat, nemigen kaptak lángra. A rőzsét és az erdő talaját borító avarszőnyeget pedig

alaposan eláztatta az eső. Ami éghetőt találtak, rövid úton föléggették, anélkül azonban, hogy nagyobb tűzvést támasztottak volna. Másodnapra ki is fogyott a gyújtásuk.

A gyújtogatási kísérletek tehát, a sajátos erdei viszonylatok s a máglyarakók ködös elméje folytán ez idáig nem vezettek eredményre. Néhány nagyobb szabású tüzet sikerült persze gyújtaniuk, ezek azonban szerencsére egy-két óra alatt önmaguktól elhamvadtak. Ám elég lesz néhány száraz, meleg nap, és éppúgy leégetik az erdőt, ahogyan Saro Cityt is lángokba borították.

Az erdőben kószáló ingatag elmeállapotúak második csoportja már közvetlen fenyegetést jelentett Theremon számára. Ezek minden társadalmi gátlást levetkőztek magukról. Közülük kerültek ki a banditák, huligánok, ámokfutó gyilkosok, akik afféle Hasfelmetsző Jackként járták kifent borotvával a csöndes erdei ösvényeket, és nem kímélték, aki az útjukba került.

Bárkivel akadt is össze az erdőt járván, ugyanaz az üveges tekintet nézett vissza rá – talán pusztán a fáradságtól vagy csüggedtségtől. Ezért soha nem tudhatta, mennyire veszedelmes a szóban forgó fickó. Első pillantásra lehetetlen volt megkülönböztetni a csupán zavarodott elméjű, de alapjában véve ártalmatlan nyomorultakat a vérszomjas gyilkosoktól, akik minden látható ok nélkül öltek.

Hamar megtanulta hát, hogy tisztes távolban tartsa magát az erdőben parádézó eszementektől. Egyáltalán, minden idegen fenyegetést hordozott. Nem volt ritka például, hogy egy-egy nyájas eszmecserét, ahol a szembenálló felek kicserélték az erdei élet tapasztalatait, az egyik váratlan sértődése szakította félbe valami véletlenül elejtett szó hallatán, – esetleg egy ruhadarabot kívánt meg, vagy hirtelen egyszerűen ellenszenvesnek találta beszélgetőtársa képét – s máris vadállati üvöltéssel, esztelen dühvel törtek egymásra.

A dühöngők egy része kétségkívül világéletében bűnöző volt, s most, hogy a társadalom rendjét összeomlani látták, maradék gátlásaik is felszabadultak. A többiek azonban, gyaníthatóan rendes, jóra való népek voltak, amíg csak a Csillagok meg nem zavarták elméjüket. Ezek szintén nem tudták feldolgozni, hogy a civilizált élet tilalmi rendre érvényüket veszti körülöttük, és élvezettel hágták át az együttélés minden törvényét. Visszavédtek önző, csupán saját szükségleteikkel törődő kisgyermekké – csak hogy a felnőtt erejével és az örültek makacsságával; ez tette őket veszedelmessé.

Ha az ember élve akart kikerülni a káoszából, el kellett kerülnie az ámokfutó-gyanús fajtát. Theremon bőszen imádkozott, hogy öldössék le egymást mielőbb, s így kevésbé vérengző természetű embertársaik biztonságban folytathassák életüket.

Az első két nap során három találkozása is esett ezzel a félelmetes emberfajtával. Az első dühöngő magas, szálas fickó volt, kísérteties, ördögi vigyorral arcán. Egy csermely partján szökdécselt, amin az újságíró át szándékozott kelni, és vámot követelt tőle az átkelésért.

– Mondjuk, a cipője is megfelel. Vagy tán a karórája? – énekelte a figura.

– És mi volna, ha békén hagyna? – javallottá Theremon, mire a másik felbőszült.

Fölragadott maga mellől egy husángot, amit Theremon addig nem vett észre, és vad harci kiáltások közepette rárontott. Védekezésre nem maradt idő: az egyetlen, amit tehetett, hogy félrekapta fejét, amikor a fickó iszonyatos lendülettel lesújtott rá.

Hallotta, amint a bot vége néhány ujjnyira elsüvít füle mellett, s szörnyű erővel a mögötte álló fának csapódik. Az ütközésbe a támadó karja is belesajdult, s a fájdalomtól levegő után kapkodva kiejtette tehetetlen markából a dorongot.

Theremon a következő pillanatban már fölébe is került. Megragadta az útonálló fájós karját, és kegyetlen erővel csavarni kezdte, míg a másik felnyögött fájdalomában; kétrét görnyedt, s jajongva térdre esett. Eztán a patakhöz löködte, és karját továbbra is megfeszítve fejét a víz alá nyomta.

Milyen egyszerű is volna – tűnődött – ha addig tartanám, amíg ki nem száll belőle a lélek.

Így vívódott magában, lényének egyik fele a könnyebb megoldásra szavazott. *Hisz szemrebbenés nélkül megölt volna! Szabadulj meg tőle! Különben mihez kezdesz, ha elengeded? Megint összeakaszkodsz vele? És mi lesz, ha utánad lopakodik az erdőben, hogy leszámoljon veled? Fojtsd csak meg, Theremon! Fojtsd meg!*

Nem volt könnyű legyőzni a kísértést.

Ám nem hódolt még be teljesen az újdonsült dzsungeltörvényeknek. Lényének nagyobb része visszaborzadt a gondolatra, hogy embert öljön. Elengedte hát a fickó karját, és hátralépett. Magához vette a leesett husángot, várakozott.

Az útonálló azonban mostanára minden harci kedvét elvesztette. Fulladozva, levegő után kapkodva merült föl a patakból. Orrán-száján dőlt a víz, amint reszketve, köhögve-zihálva leült a patakpartra. Továbbra is mord, fenyegető képpel meredt ellenfelére, de semmi jelét nem adta, hogy fel akarná újíttani a csatát.

Az újságíró kikerülte, egyetlen szökkenéssel a patak másik partján termett, és sietve eltűnt a lombok sűrűjében.

Eltelt tíz percbe, mire teljes egészében átérezte, hajsza hán mit követett el. Ekkor azonban meg kellett szakítania útját, mert kiverte a verejték, és vad émelygés fogta el. Egy fának támaszkodott, s görcsösen öklendezve adta ki gyomra tartalmát. A roham oly kegyetlenül megkínozta, hogy sokáig el sem tudott indulni.

Késő délután rájött, hogy közvetlenül az erdő széléig vitte a lába. A fákon átkandikálva néptelen utat látott maga előtt, ennek túloldalán pedig valami széles térség közepén álló, magas téglapépület romjait.

Ráismert az épületre: a Panteon volt, Minden Istenek Csarnoka.

Nem sok maradt belőle. Átsétált az úton, és hitetlenkedve bámulta az elébe táruló látványt. Úgy tűnt, a tűz odabent, az épület mélyén lángolt fel – netán a padokat gyújtották föl? –, majd az oltár felett magasodó szűk tornyon kicsapva harapózott el odakint, felégetve a fagerendázatot. A torony imígyen összeroskadott, s maga alá temette a falakat. A téren tégladarabok heverték szanaszét. A romok között itt-ott holttestek feküdtek.

Sosem volt különösebben vallásos, aminthogy egyetlen ismerőse sem. Beszélgetés közben persze ő is gyakran felkiáltott, hogy „istenem”, vagy „nagy istenek!”, ám a gondolat, hogy az istenek, avagy bármely, a jelen hiedelemvilág által feltételezett természetfeletti erők valóban léteznének, szöges ellentétben állt életfilozófiájával. A vallás középkori csökevénynek, divatjamúlt, ósdi szokásnak tűnt szemében. Néhanap maga is elkeveredett ugyan egy-egy istenházába, többnyire barátok esküvőjére – akik persze ugyanolyan hitetlen pogányok voltak, mint ő maga –, esetleg hivatalos szertartásra, amelyről tudósítania kellett. Bémálása, azaz tízéves kora óta azonban önnön lelki üdvéért nem fordult meg templomban.

A lerombolt székesegyház látványa mindazonáltal lelke mélyéig megrendítette. Jelen volt a katedrális fölszentelésén, még fiatal újságíró korában. Tudta, hány és hány millió kreditbe került felépítése. Nemegyszer megcsodálta a remekbe sikerült mestermunkákat, melyek díszítették, s meghatódott a nagy zeneszerző, Ghissimal istenekhez intézett Himnuszán, amint végigzúgott a templomhajón. Még ő, a hitetlen is azt tartotta, ha van egyáltalán istenek kedvére való hely Lagashon, a Panteon bizonyára az.

És most ím cserbenhagyták kedvenc templomukat! Leküldték a Csillagokat jól tudván, hogy a világra szálló egyetemes örület saját Csarnokukat is tönkrezúzza.

Vajon mi volt mindezzel a szándékuk? Mit árul el e jeladás a megismerhetetlen, talányos istenségek akaratáról – feltéve, ha léteznek?

Ezt a katedrális már senki föl nem építi, míg világ a világ, tudta jól. Soha nem emelnek olyan templomot, ami felémé a rombadőllettel.

– Segítség! – kiáltott valaki a közelben.

Az elhaló kiáltás félbeszakította töprengéseit. Körülnézett, a hang forrását kutatta.

– Ide, ide jöjjön!

Ott balra. Igen. Arany miseruha csillant a napfényben. Viselőjét – gazdag öltözéke után ítélve az egyik pap lehetett – félig maguk alá temették a romok az épület túlfelén. Derekától lefelé a földhöz szögezte egy nehéz gerenda, láthatóan utolsó erejével integetett.

Theremon sietve a segítségére indult. Alig tett azonban néhány lépést, amikor szemközt a romok háttéréből kivált egy emberi alak. Fúrge, vézna, aprócska férfi, aki állati ügyességgel kúszva a téglahalmok között közeledett a csapdába esett lelkész felé.

Nagyon helyes – gondolta az újságíró. Ketten le tudjuk majd emelni róla azt a gerendát.

Ám ahogy ezt elgondolta, meg is állt, a réműlettől földbe gyökerezett lábbal. A fúrge emberke elérte a papot, fölébe hajolt, és egyetlen mozdulattal – oly magától értetődő természetességgel, ahogy a borítékot szokás föltépni – elmetszette a torkát. Ezt követően véres késével buzgón vagdalni kezdte a gazdag miseruha zsinórjait.

Időnként felpillantott, s bosszúsán villantotta szemét Theremonra.

– Az enyém – hörögte, mint egy fenevad. – Az enyém! – és meglegette kését.

Theremon összerázkódott. Egy pillanatig megkövülten állt, annyira megbűvölte a kísérteties szakszerűség, amivel a martalóc áldozatát fosztogatta. Majd félrefordult és szomorúan elsietett, vissza az erdőbe, ahonnan jött. Ez volt a legokosabb, amit tehetett.

Aznap este, amikor Tano, Sitha és Dovim méla fénye uralta az eget, pár óra alvást engedélyezett magának egy sűrű bozót mélyén. Ám minduntalan fölriadt álmából attól féltve, netán valami tébolyult settenkedik felé a sötétben cipőjére pályázva. Már jóval Onos-kelte előtt elhagyta az álmot. Szinte meglepődött, hogy még mindig él, amint nagy sokára végre megérkezett a reggel.

Aznap délután esett harmadik találkozás a gyilkosok tébolyult népségével. Ezúttal egy dűsfűvű réten vágott át a folyó kanyarulatában, amikor két férfit pillantott meg, akik az út mentén az árnyékban valamiféle kockajátékot játszottak. Szemlátomást elmerültek a játékban, alig ért azonban a közelükbe, szóváltás tört ki kettejük között. Ekkor egyikük villámgyorsan fölkapta a takarón mellette heverő konyhakést, és a másik mellkasába döfte.

Majd a késforgató vitéz fölmosolygott Theremonra.

– Csalt. Tudja, hogy van ez. Fölment bennem a pumpa. Ki nem állhatom, ha valaki megpróbál átverni. Szemlátomást semmi kivetnivalót nem talált eljárásában. Elvigyrodott, és megrázta markában a kockát.

– Hé, nem száll be egy partira?

Theremon ámulva nézett szembe a két lábon járó őrülettel.

– Bocsásson meg – mondta olyan könnyedén, ahogy csak tőle telt –, de egy barátnőmet keresem.

És mintha mi sem történt volna, ment tovább.

– Hé, maga, később is megtalálja! Jöjjön, játsszunk egyet!

– Azt hiszem, már látom is – nyújtogatta nyakát az újságíró, és meggyorsította lépteit. Hátra sem mert pillantani.

Ezek után már nem közlekedett oly fesztelenül az erdőben. Egy viszonylag elhagyatott tisztáson védett zugra akadt, s kellemes kis kuckót épített magának a kiugró sziklaperem alatt. Mellette szederbokor roskadozott az érett, vérvörös bogyóktól, a rejtekhelyével szemközti fát pedig csak meg kellett ráznia, s vékony héjú, ízes, sötét bélű dió záporozott alá. A tisztás szélén csörgedező csermelyt is alaposan átvizslatta, nem nyújt-e valami ehetőt. Apró cselléken kívül azonban semmit sem talált, de hamarosan rájött, hogy ha meg is fogná őket, nyersen kellene elfogyasztania, mivel sem tűz-szerszáma, sem tűzifája nem volt.

Erdei bogyókon élni nem egyezett ugyan a fényűzésről alkotott fogalmaival, de néhány napig azért egészen jól bírta. A derekán mind dicséretesebben lötyögött a nadrág: az egész káosz egyetlen üdvözlendő mellékhatása. Mindenesetre a legtanácsosabb itt kivárni, amíg a kedélyek lecsillapodnak.

Erről pedig meg volt győződve. Előbb-utóbb át kell vegye a szót a józan értelem. Legalábbis ezt remélte. Önmagán is felmérhette, milyen hosszú utat telt meg, amíg a Csillagok okozta belső káoszból kilábol.

Minden nappal egyre kiegyensúlyozottabbnak, küzdőképesebbnek tudta magát. Úgy érezte, csaknem teljesen visszanyerte régi énjét. Kissé megviselt volt persze, és talán ingerlékenyebb is a szokottnál, ezt azonban az adott körülmények között igazán meg lehetett érteni. Alapjában véve mégis felgyógyult. Arra is rájött azonban, hogy nagy valószínűséggel kevésbé sérült meg az éj leszálltakor, mint a többiek, lévén rugalmasabb, keményebb kötésű náluk. Ennek ellenére hozzá hasonlóan mások is elindulnak tán a felépülés útján, még a súlyosabb esetek is. Ki kell tehát várni ezt az időt, s akkor előjönni, hogy segítsen – ha lehet egyáltalán – rendbe hozni a világot.

Most az a dolgom – intette magát – hogy szépen meglapuljak, és vigyázzak, valami ámokfutó el ne metssze véletlenül a torkomat. Hadd nyírják ki egymást, amilyen hamar csak tudják, aztán majd előjövök, és kiderítem, mi a helyzet.

Nem volt éppen hősi terv, viszont annál életképeőbb.

El-eltűnődött, mi történt a többiekkel, akik vele voltak a Sötétség óráiban. Mi lehet Beenayvel, Sheerinnel, Athorral. És Siferrával.

Főként Siferrával.

Időről időre felvetődött benne, hogy mégiscsak ki kellene merészkednie a világba és megkeresni a nőt. Az ötlet vonzónak tűnt. A magány óráiban ragyogó ábrándokat szövögetett, milyen pompás is

volna, ha az erdőben valamiképp egymásra találnának. Aztán ketten szállnának szembe az ijesztően eltorzult világgal, kikezdzhetetlen véd- és dacszövetségben...

Mi tagadás, Siferra az első pillanattól kezdve mély hatást gyakorolt rá. Bármilyen kellemes volt is azonban ez az ébredő vonzalom, tudta, nem sok jóra számíthat. Megrögzötten önálló nővel áll szemben, aki nagyon jól elboldogul férfiak – vagy akár nők – segítségével nélkül is. És ha néhány randevút kiügyeskedett is, a nőnek mégis sikerült megőriznie a hat lépés távolságot.

Theremon épp elég járatos volt ahhoz a világ dolgaiban, hogy megértse, nincs az az udvarlás, amivel áttörhetné az ily eltökélten őrzött határokat. Amúgy is rég eldöntötte magában, hogy valamirevaló nőt nem csábít el az ember. Felajánlja persze a lehetőséget, a végső lépést mégis meghagyja a másíknak. Ha a nő ellenáll, úgysincs az a pénz, amivel változtatni lehetne elhatározásán. Siferrával ráadásul már az indulásnál rosszul sülték el a dolgok. És amikor balsikerű hecckampányát elindította Athor és az obszervatóriumiak ellen, a nő felbőszültén ellene fordult. Joggal – gondolta most magában bűnbánóan.

Utóbb ugyan mégis kezdte beadni a derekát, mintegy akarata ellenére. Máskülönbén miért hívta volna meg az Obszervatóriumba, dacolva Athor szenvedélyes tilalmával a napfogyatkozás nagy éjszakáján? Ezen az éjszakán, ha csak rövid időre is, mintha valódi kapcsolat virágzott volna ki közöttük.

Csakhogya után jött a Sötétség, a Csillagok, a söpředék s vele a káosz. Ezt követően minden zúrzavarba fűlt. Ha viszont most rálelné valahogyan...

Jól kijönnék egymással: gondolta. Nagyszerű csapatot alkotnánk – kemények volnánk, harcosak, optimisták. Bármilyen civilizáció is sarjad e romokon, nem esne nehezünkre beilleszkedni.

És ha létezett is lelki gát közöttük mindedig, mostanára biztosan érvényét veszette már. Új világ köszöntött rájuk, ahol új magatartásformák kívántatnak a túléléshez.

De hogyan találja meg Siferrát? Tudomása szerint a hírközlés minden csatornája befulladt, ő pedig egyetlen embert keres több millió közül. Már csak az erdőben is ezredmagával él, és ugyan miért volna Siferra pont az erdőben? Lehet, hogy jelenleg ötven mérföldre jár tőle. Esetleg meghalt. Megkeresni a szeretett nőt ilyen körülmények között nehezebb, mint azt a bizonyos tüt a szénakazalban. Jelen esetben a szénakazal több megye szélességű, és meglehet, a tüt is óráról órára távolodik. Csupán a legvadabb véletlen vezetheti a nyomára, vagy valakiére, aki eligazíthatná.

Minél tovább tépelődött azonban az esélyein, annál inkább növekedett benne a reménység. Egy idő után már nem is tartotta annyira lehetetlen vállalkozásnak.

Kitartóan felfelé kúszó derűlátását tán jelenlegi remete-életének köszönhetette, hisz nem volt más dolga, mint hogy órák hosszat a csermely partján üldögéljen, és figyelje a csellék játékát a habokban. No meg hogy gondolkozzék. És miközben újra meg újra átrágtá a dolgot, Siferra megelézésének esélye lehetetlenből valószínűvé vált, azután nehéz, majd izgalmas feladattá, utóbb keresztyülvihetőnek, a legvégén pedig már könnyen elérhetőnek tetszett.

Mindössze az erdőbe kell visszamennem – fontolgatta, és ott megkeresnem mindazokat, akik beszámíthatók maradtak. Kikérdezem majd őket Siferra felől. Hírét keltem, hogy keresem. Bevetem újságírói vénámat. És kihasználom helyi híresség voltomat. „Theremon 762 vagyok” – mondom majd – „Tudják, a Krónikától. Ha most segítenek rajtam, meglátják, meghálálom. Szeretné látni a nevét az újságban? Akarja, hogy híres embert csináljak magából? Megtehetem. Amiatt ne fájjon a feje, hogy az újságnak egyelőre se híre, se hamva. Előbb-utóbb újra kiadják, és akkor én is ott leszek, erre mérget vehet. Ott látja majd a nevét a címdalón. Csak ezt a nőt segítsen megtalálni, és akkor... „.

– Theremon?

Vidáman pattogó, ismerős hang szólt rá valahonnan. Megtorpant, és körbekémlelt a déli nap ágakon átszűrőlmő ragyogásában.

Két órája rőtta már az erdőt a megfelelő alanyokat keresve, akik szíves-örömet teljesítenék a nagy Theremon 762, a Krónika munkatársa kívánságát. Mindedig azonban csupán hat emberi lényre akad. Ebből kettő, amint meglátta, menten kereket oldott. A harmadik békésen üldögélt tovább, és pucér lábának énekelgetett lágyan. A negyedik egy fa tetején kuporgott. Bőszén, tébolyult hévvel fent egymáson két konyhakést. A maradék kettő egyszerűen csak bámult rá, mint borjú az újkapura. Az egyik az istennek sem értette, miről van szó, míg a másik hasát fogta nevetésben, amint megértette. Nem sok jóra számíthat hát, ami az emberi közreműködést illeti.

És most órá akad valami ismerős.

– Theremon! Erre jöjjen! Itt vagyok, Theremon! Lát engem, ember? Ide, ide!

33.

Theremon a bal oldalt álló bokrokra pillantott, melyeken óriási, napernyő-forma, szúrós levelek nőttek. De hiába erőltette szemét, semmit sem látott. Aztán a levélfüggöny megrezdült, kettévált, és gömbölyded, kövérkés férfi lépett az újságíró szeme elé.

– Sheerin!

– No, legalább annyi esze maradt, hogy emlékszik a nevemre.

A pszichológus lefogyott valamelyest. Kopott overallt viselt, mely sehogyan sem illett toprongyos pulóveréhez. Baljában kicsorbult élű baltát lóbált. Ez volt tán a legmegdöbbentőbb megjelenésében: Sheerin, baltával kezében. Az sem lett volna meglepőbb, ha második fejjel vagy két pár karral sétál a világban.

– Hogy van, Theremon? – kérdezte. – Nagy istenek, maga csupa rongy, pedig még egy hét sem telt el! Gondolom, én sem festhetek sokkal elegánsabban. – Végignézett magán. – Látott már ilyen vékonynak valaha is? A bogyódiéta megkarcsúsítja az embert, tudja?

– Hát, a karcsúságra még várnia kell egy kicsit – felelte Theremon. – De éppen jó kondiban van. Hogyan talált rám?

– Úgy, hogy nem kerestem. Ez a módja ebben a véletlenek uralta világban. Voltam a Szentélyben, de mindenki elment. Most én is úton vagyok az Amgando Park felé. Épp az erdőt átszelő úton bandukoltam, amikor megláttam magát.

A lélekgyógyász néhány szökkenéssel barátja mellett termett, és a kezét nyújtotta.

– Az istenekre mondom, Theremon, micsoda öröm, hogy ismét baráti arcot láthatok!... Mert, ugye, barátiak a szándékai? Nincsenek velem gyilkos tervei?

– Nem hinnem.

– Több buggyant van itt egy négyzetméteren, mint amennyivel egész életemben találkoztam. Márpedig, mondhatom, láttam néhányat! – Sheerin a fejét csóválta, és fölsóhajtott. – Nagy istenek! Álomban sem hittem volna, hogy ilyen borzasztó lesz ez az egész. Minden szakmai tapasztalatom ellenére sem. Jó, tudtam persze, hogy rázós lesz, de hogy ennyire...

– Egyetemes tébolyt jósolt – emlékeztette a másik. – Ott voltam, hallottam. Megjövendölte a civilizáció teljes összeroppanását.

– Más dolog megjósolni valamit, és megint más a kellős közepébe kerülni. Igen-igen megalázó élmény egy magamfajta tudós számára, Theremon, végignézni, miként válik az elvont elmélet véres valósággá. Hogy járt a szám, istenem, milyen könnyen beszéltem! „Holnapra nem marad egyetlen ép város sem Lagashon”, mondtam. Mindez azonban az üres szavakon kívül semmi egyebet nem jelentett számomra, pusztán elmetornaként szolgált. „A számunkra otthonos világ vége”. Igen, igen – Sheerin megborzongott. – És minden úgy történt, ahogy megmondtam, szóról szóra. Ám azt hiszem, én magam sem hittem szörnyű jóslataimban, amíg a nyakamba nem kaptam az egészet.

– A Csillagok – mondta Theremon. – A Csillagokat nem vette számításba. Pedig ezek okozták a legnagyobb kárt. A Sötétséggel talán még megbirkóztunk volna valahogy, a többség legalábbis. Kissé megviselt, kiborított volna ugyan mindenkit, de nem ennyire. Hanem azok a Csillagok...

– Maga hogy viselte?

– Nyomorultul, eleinte. Most már jobban vagyok. És maga?

– Én elrejtöztem az Obszervatórium alagsorában, ott vártam ki, amíg lemegy a neheze. Így rám alig-alig volt hatással. Amikor másnap előjöttem, az Obszervatórium romokban állt. El nem tudja képzelni, micsoda tömegmészárlás folyt ott!

– Átkozott Folimun! – dörögte az újságíró. – Meg az Apostolok...

– Olajat öntöttek a tűzre, az biztos. A tűz azonban így is, úgy is föllobbant volna.

– Mi van az obszervatóriumiakkal? Athorral, Beenayvel meg a többiekkel? Mi van Siferrával...

– Nem láttam őket. De a holttestüket sem, amíg ott tébláboltam. Talán megmenekültek. Egyedül Yimottal akadtam össze... emlékszik rá? Az egyik diák, az a nagyon magas, suta alak. Ó is elbújt éjszaka – Sheerin arca most elkomorult. – Pár napig együtt mentünk tovább... amíg meg nem ölték.

- Megölték?
- Igen, egy kislány. Tíz, tizenkét éves ha lehetett. Egy késsel. Nagyon bájos gyermek volt egyébként. Odasétált a fiúhoz, felnevetett rá, aztán se szó, se beszéd, belevágta a kést. Utána elfutott, továbbra is kacarászva.
- Istenek!
- Az istenek elfordították rólunk a szemüket, Theremon! Már ha valaha is érdekeltük őket.
- Nem hinném... És maga holt élt, Sheerin? A lélekgyógyász tekintete bizonytalanná vált.
- Itt is, ott is. Először visszamentem a lakásomba, de porig égett az egész épülettömb. Nem volt ott tovább keresnivalóm. Egy éjszakát töltöttem otthon, a romok kellős közepén. Yimot még velem volt. Másnap elindultunk a Szentély felé, de sehogyan sem jutottunk tovább. Az utat eltorlaszolták, mindenütt tüzek égtek. Ahol nem, ott meg nem tudtunk átkelni a romhalmazokon. Mintha ostrom után lettünk volna. Visszamentünk hát ugyanazon az úton az erdőbe, mert kisütöttük, hogy ha rátalálunk az Arborétum útra, az már egyenesen az óvóhelyre vezet. Ott... halt meg Yimot. A legzűrösebb alakok feltehetően mind az erdőbe gyűltek.
- Mindenki odament – bólintott Theremon. – Az erdőben inkább biztonságban lehetünk a tűz elől, mint a városban... Jól hallottam, azt mondta, a Szentélyt üresen találta?
- Igen. Tegnap délután értem oda, és tárva-nyitva találtam. Mindkét kaput és magát a Szentély ajtaját. Mindenki elment. Legelől, a bejáratra szegezve megtaláltam Beenay üzenetét.
- Beenayét! Akkor ő is elért épségben a Szentélyig!
- Amint a mellékelt ábra mutatja – felelte Sheerin. – Gondolom, pár nappal járhatott előttem. Az üzenete úgy szólt, hogy mindenki megindult az Amgando Park felé, ahol a déliek ideiglenes kormányt alakítanak. Amikor ő odaért, már senkit sem talált az unokahúgomon, Raisstán kívül, aki bizonyára őt várta. Aztán ők is továbbálltak Amgando felé. Most magam is odatartok. A barátnőm, Liliath ott volt a Szentélyben, tudja. Feltételezem, együtt ment a többiekkel.
- Micsoda dilis ötlet – dűnnyögte Theremon. – Nagyobb biztonságban sehol sem lehetek volna. Mi az ördögnek kellett előbújniuk ebben a megveszekedett káoszban, és több száz mérföldre, Amgandóba masírozniuk?
- Mit tudom én. Valami okuk csak volt rá. Bárhogy is van, nekünk sincs más választásunk. Mindenki, aki épeszű, ott gyülekezik. Vagy itt maradunk, és kívárujuk, amíg valami futóbolond felnyársal minket, ahogyan az a kis boszorkány tette Yimottal... vagy próbára tesszük a szerencsénket, és megpróbálunk Amgandóba elvergődni. Itt előbb-vagy utóbb beadjuk a kulcsot. Ha eljutunk Amgandóba, nyert ügyünk van.
- Nem hallott Siferráról? – kérdezte Theremon.
- Semmit sem hallottam. Miért?
- Meg szeretném találni.
- Biztosan ő is elment Amgandóba. Ha összeakadt valahogyan Beenayvel, ő továbbadta az üzenetet, és...
- Miért gondolja?
- Pusztá föltételezés – tárta szét karját a pszichológus.
- Én azt hiszem, itt van valahol az erdőben. A nyomára szeretnék akadni.
- Ennek a valószínűsége azonban...
- Miért, engem is megtalált, nem igaz?
- Merő véletlenségből. Annak az esélye, hogy ugyanilyen véletlen folytán ráakad...
- Nem is csekély – fejezte be Theremon. – Legalábbis merem remélni. Így vagy úgy, mindenképpen megkísérlem. Később még mindig elmehetek Amgandóba. De Siferrával szeretnék. Sheerin furcsálkodva nézte, noha nem nyilvánított véleményt.
- Azt hiszi, begolyóztam? Hát... az is lehet persze – szegte fel állát a másik.
- Nem ezt mondtam. Azt viszont igenis mondom, hogy a semmiért kockáztatja az életét. Ez a hely kész őskori dzsungellé vedlett. Teljes barbárságba süllyedtünk, és a látottak alapján nem sok javulás várható. Tartson velem délre, Theremon! Két-három óra, és kikerülünk innen, az út Amgandóba pedig nem több...
- Előbb meg akarom találni Siferrát – ismételte Theremon csökönyösen.
- Felejtse el Siferrát!

– Eszemben sincs. Itt maradok, és megkeresem. A másik vállat vont.
– Maradjon, ha annyira akar. Én mindenesetre elhúzó a csíkot. Emlékezzen, mit mondtam: ezzel a két szememmel láttam, amint a diákok kinyírja az a csöppség, alig kétszáz yardra innen. Túl veszélyes nekem ez a környék.
– És mit gondol, ha két-háromszáz mérföldet kell mennie egymagában, az nem veszélyes?
A pszichológus meglepette baltáját.
– Szükség esetén ez is itt van velem.
Az újságíró csak nagy nehezen tudta elfojtani nevetését. Sheerin olyan képtelenül vajszívű fickó volt, hogy nem lehetett komolyan venni fenyegetőzését.
– Hát akkor, sok szerencsét – mondta pillanatnyi gondolkodás után Theremon.
– Tényleg maradni akar?
– Amíg Siferrát meg nem találom.
Sheerin szomorúan nézte.
– Tartsa csak meg azt a szerencsét. Még szüksége lehet rá – mondta.
Ezzel megfordult, és elügetett egyetlen istenhez nélkül.

34.

Három álló napon át – de akár négy is lehetett, az idő összefolyt tudatában – Siferra délnek vándorolt az erdőben. Az életben maradáson kívül nem volt más terve.

A lakásába semmi értelme nem lett volna visszatérnie, a város még javában égett a távolban. A láthatárt továbbra is sűrű füstfelhő borította, és fenyegető, vörös lángnyelvek csaptak az égnek. Szemlátomást minden nap újabb és újabb tűzvész kapott lángra. Ami egyúttal azt is jelentette, hogy nem ült még el az őrlöt.

Saját elméje viszont kezdte visszanyerni megszokott képességeit. Napról napra tisztulóban volt, míg egy szép napon – akár valami súlyos láz lidérces álmaiból – arra ébredt, hogy ismét képes világos fejjel gondolkodni. Nem, sajnos nem gyógyult még fel teljesen. Ezzel, bármely kellemetlenül érintette is, tisztában volt. Egyetlen gondolat sor összeállítás is fáradságos munkát jelentett, s egy-egy ilyen erőpróba után hamar visszaüppedt régi, ködös állapotába. Mégis, elindult a lábadozás útján, ebben nem kételkedett.

Erdőlakó szomszédai viszont korántsem dicsekedhettek ilyesmivel. Bár amennyire lehetett, iparkodott elkerülni minden találkozást, időről időre mégis összeakadt fura alakokkal. Ezek az emberek jócskán kifordultak önmagukból. Zokogva, nyögve, vad kacagás közepette, arcukon kísérteties vigyorral, esetleg a földön hemperegve talált rájuk. Az történt, amit Sheerin is megjövendölt. Némelyek olyan súlyos károsodást szenvedtek a válság óráiban, hogy várhatóan többé sosem térnek észhez. A lakosság tetemes része visszasüllyedt a barbárságba vagy még annál is mélyebbre – döbönt rá szívszorongva. Pusztán a móka kedvéért képesek tűzvészt támasztani, netán ölni.

Nagyon megfontolta hát minden lépését. Különbözőbb útiterv nélkül dél felé haladt az erdőn keresztül, ott ütve táborhelyet, ahol friss vízre akadt. A husángot, amire a napfogyatkozás éjszakáján tett szert, többé sosem engedte ki kezéből. Megevett minden ehetőt – magvakat, bogyót, gyümölcsöt, még a fák levelét és kérgét is. Nem volt épp a legtáplálóbb étrend. Tudta, néhány hétig még bírja ezen a kétségbeesítő konyhán, később azonban már megsínyli az egészsége. Már is lefogyott, s érezte, hogy ellenállóképessége is csökken. Ráadásul az erdei gyümölcs- és bogyókészletek is rohamosan fogyatkozóban voltak, amint a sokezer éhes erdőlakó az idő múlásával felélte őket.

Aztán, úgy körülbelül a negyedik napon eszébe jutott a Szentély.

Arca lángvörös lett a szegyéntől, amint rájött, hogy fölöslegesen élte egy álló héten át a barlangi őssasszony életét.

Hát persze! Hogy lehetett ilyen ostoba! Pár mérföldre innen az egyetemiek százai éldegélnek kényelmesen a régi részecskegyorsító falai között. Falatoznak a több hónapja gondos előrelátással fölhalmozott konzervekből, s isszák a palackozott vizet! Milyen nevetséges, hogy itt lapít ebben a lököttekkel teli erdőben, a földből kapirgálja ki soványka ebédjét, és hiábavaló, kiéhezett pillantásokat vet a fák ágain ugrádozó madarakra!

Írány tehát a Szentély! Valahogy csak sikerül bejutnia. Ezen is lemérhetem – gondolta – mennyire megbolondítottak a Csillagok, hogy csak ilyen sokára jutott eszembe.

Elég baj ez! A tetejében arra is rájött, hogy pont az ellenkező irányban indult neki a vidéknek.

Közvetlenül előtte az a meredek hegylánc magasodott, ami az erdőt délen határolta. Ha föltekintett, jól láthatta innen a valaha oly takaros Onos Magaslat villáinak megfeketedett maradványait a fekete falként elétornyosuló hegycsúcson. Ha jól emlékszik, a Szentély pontosan ellenirányban található, félúton az egyetemi negyed és Saro City között, s az erdő északi széle mentén futó út vezet oda.

Újabb másfél napjába került, amíg visszaverekedte magát az északi oldalra. Útja során kétszer kellett a husángját használnia támadások kivédésére. Három alkalommal fiatal férfikkal akadt össze, akik hosszú, idegesítő szempárbajban próbálták fölmérni, lerohanható-e veszélytelenül a magányos nő. Utóbb valami eldugott pagonyba tévedt, ahol őt keszegre soványodott, késekkel fölfegyverzett, villogó tekintetű férfi járt vad körtáncot, akár valami különös, ősi szertartásban. Nem vették észre. Villámgyorsan megfordult, és nyakába szedte lábát.

Hosszas vándorlás után az erdőszélre érve megpillantotta a széles országutat, az Egyetem fasort maga előtt. Ebből ágazik le valahol a mezők között az a szerény dűlőút, ami a Szentélyhez vezet.

Igen. A dűlőút ott volt, észrevétlenül megbújva a nagyra nőtt gyom és elvadult sűrű fű között.

Késő délutánra járt, Onos már csaknem lenyugodott. Tano meg Sitha kemény, vészjósló fénye éles árnyakat vetett, ami valami sajátos téli színezetet adott a tájnak, jóllehet a levegő enyhe volt. Az apró vörös szem, Dovim, még mindig messze fent, igen-igen magasan pislogott az északi égen.

Eltűnődött, merre járhat az a talányos, szemnek láthatatlan Lagash Kettő. Szörnyű munkáját bevégezvén nyilván folytatta égi vándorlását, és továbbállt. Mostanára millió mérföldekre lehet az űrben, egyre távolodva az anyabolygótól elnyúlt pályáján, elszántan róva kijelölt útját a vaksötét, néma térben, újabb 2049 évre búcsút mondvá Lagashnak. Ami nagyon is hamar leperog – gondolta keserűen.

Ahogy tovább baktatott a dűlőúton, útjelző tábla került elébe:

MAGÁNTERÜLET

IDEGENEKNEK TILOS AZ ÁTJÁRÁS

A SARO EGYETEM GONDNOKSÁGA

Aztán meg egy tábla, ezúttal rikító skarlátvörös betűkkel:

VIGYÁZAT, NAGYFESZÜLTSG!

BELÉPNI TILOS!

Helyes. Jó úton jár.

Sosem járt ugyan még a Szentélyben, még abban az időben sem, amikor fizikai laboratórium volt, de tudta mire számíthat. Egy sor kapura meg valamiféle leolvasóállomásra, amely felmér minden idáig merészkedett idegent. Nem telt bele néhány perc, és elért az első kapuhoz. Kettős vasalású, sűrű szövésű fémsodrony volt, vagy kétszer olyan magas, mint ő. Ijesztő szögesdrót-kerítés húzódott innen mindkét irányban, amíg el nem tűnt az elvadult, tüskés aljnövényzet között.

A kaput szélesre tárva találta.

Döbenten nézegette. Tán a szeme káprázik? Vagy zavart agya űz tréfát vele? Nem, a kapu valóban nyitva volt, nem tévedett. És az is biztos, hogy jó helyen jár, a kapun ott az egyetem emblémája. De miért van nyitva? Erőszaknak sehol semmi jele.

Elgondolkodva ment tovább.

A kerítésen belül hepehupás, mélyen bevágott földút vezetett tovább. Követte a széle mentén, és hamarosan újabb akadályhoz érkezett. Ezúttal nem szögesdrótkerítéshez, hanem kemény, áthatolhatatlan betonfalhoz.

A fal felületét mindössze egyetlen sötét fémajtó törte meg, fölötte a leolvasó.

Ám ez a kapu sem volt bezárva.

Egyre furcsább! Pedig hogy felvágta annak idején, milyen biztonságban lesznek a Szentélyben rejtőzök a tömegőrület elől!

Belépett. Odabent egy levél sem rezdült. Néhány düledező fafészert és csúrt látott maga előtt. A Szentély bejárata maga – amiről tudta, hogy egy föld alatti alagút szája – valószínűleg ezek mögött lesz. Megkerülte hát a melléképületeket.

És meg is találta a bejáratot, a földbe vágott ovális ajtót, s a mögötte nyíló sötét folyosót.

Körötte azonban egy tucat férfit is megpillantott, amint kellemetlen, jeges kíváncsisággal figyelték közeledtét. Valamennyi élénkzöld rongycsíkot kötött a nyakába, amolyan sálformán. Egyetlen ismerős arcot sem látott közöttük. Amennyire innen meg tudta ítélni, nem az Egyetemhez tartoztak.

Közvetlenül a bejáratnál balra kis tűz égett. Mellette gondosan, szinte mértani pontossággal elrendezett tűzifa. Inkább tűnt aprólékos gonddal készített makettnek, semmint farakásnak.

Átcsapott rajta a félelem és zavar émelyítő hulláma. Hová keveredett? Valóban a Szentélynél járna? Kik ezek az emberek?

– Állj vagy lövök! – szólalt meg a csoport előtt álló férfi. Halkan beszélt ugyan, mégis ostorpattogató hatalom és tekintély érződött minden szavából.

– Kezeket fel!

Kezében apró, csillogó tőpuskát tartott, s egyenesen a nő derekának szegezte.

Siferra szó nélkül engedelmeskedett.

A férfi ötven körül járhatott. Kemény, parancsoló egyéniség, minden bizonnyal ő volt a vezér. Öltözete választékosabbnak tűnt a többinél, modora kimért és magabiztos. Zöld sála finomszövésű selyemből készült.

– Ki maga? – kérdezte hidegen, továbbra is rászegezve a fegyvert.

– Siferra 89, a Saro Egyetem régészprofesszora.

– Kitűnő. Csak nem régészeti feltárást óhajt itt folytatni, professor?

Szavait kitoró kacaj fogadta, mintha valami falrengetően mulatságosat mondott volna.

– Az Egyetem Szentélyét keresem – válaszolta Siferra. – Meg tudnák mondani, hol találok?

– Azt hiszem, ez volt az – mondta a férfi. – De az egyetemiek néhány nappal ezelőtt mind elmentek innen, úgyhogy most a Tűzoltóosztag főhadiszállása. Mondja, professor, nincs magánál semminemű tűzgyújtó alkalmatosság?

– Tűzgyújtó alkalmatosság?

– Úgy mint gyufa, öngyújtó, zsebgenerátor. Bármilyen tüzet lehet gyújtani?

Siferra megrázta a fejét.

– Nem, semmi ilyesmi nincs nálam.

– A tűzgyújtás szigorúan tilos a Vésztörvénykönyv egyes számú paragrafusa szerint. A tilalom áthágása súlyos büntetést von maga után.

Siferra értetlenül pislogott. Miről beszél ez a pacák? Ekkor a vezér mellett álló vékony, pergamenbőrű férfi lépett elő.

– Nem bízom ebben a nőben, Altinol. Ez is csak egy professor, akiknek az egész köszönhető. Lefogadom, hogy tartogat valamit valamelyik titkos zsebében.

– Nincs nálam semmilyen tűzcsiholó szerszám – ismételte Siferra bosszúsan.

– Talán igen, talán nem – bólogatott Altinol. – De nem engedhetjük meg magunknak a kockázatot, professor. Kérem, vetközzön le!

Siferra döbbenetesen meredt a férfira.

– Mit mondott?

– Vetközzék le! Vegye le a ruháját! Igazolja, hogy sehol sem visel törvényellenes eszközt a testén.

Siferra a husángját simogatta elgondolkodva, majd továbbra is meglepetten pislogva megszólalt:

– Álljunk meg egy szóra! Ezt nem mondhatják komolyan!

– A Vésztörvénykönyv egyes számú paragrafusa minden óvintézkedés megtételére felhatalmazza a Tűzoltóosztagot a tiltott gyújtogatás megakadályozása érdekében. A hármas paragrafus szerint e jog magában foglalja a Tűzoltóosztagnak ellenszegülő rögtönítélő bíróság általi elítélését és azonnali kivégzését. Vetközzék tehát, professor, méghozzá azonnal!

És tőpuskájával fenyegető mozdulatot tett.

De Siferra továbbra sem sietett megkezdeni a vetközést.

– Ki maga? És mi a csuda az a Tűzoltóosztag?

– Önkéntes polgárok szervezete, professor. A törvényes rend helyreállítására vállalkoztunk Saróban az Összeomlás után. Amint nyilván maga is jól tudja, a város súlyos sebeket szenvedett a közelmúltban. Meglehető, nem is tudja. A gyújtogatás folyamatos, és nincs működőképes tűzoltóság a baj elhárítására. És ha nem vette volna eddig észre, tartományunk tele van zavarodott fejű polgártársakkal, akik úgy vélik, nem volt elég az eddigi gyújtogatásból, és mindegyre új tüzeket

gyűjtanak. Ezt nem tűrhetjük! A rendelkezésünkre álló minden eszközzel meg kell állítanunk a rendbontókat. Önt gyanúba fogtuk, hogy tiltott tűzgyújtó alkalmatosságot hordoz magánál. Hatvan másodperce van, hogy tisztázza magát a vád alól. A maga helyében én elkezdeném a vetkőzést, professzor.

Siferra látni vélte, amint a férfi magában számolja a másodperceket.

Még hogy levetkőzzék egy tucat vadidegen előtt? Vörös köd öntötte el agyát az őt ért méltatlanságra. A jelenlévők zöme férfi, akik még csak mohóságukat sem próbálják elrejtteni. Idézheti akármilyen magasztosan Altinol a Vésztörvénykönyvet, a vak is láthatja, hogy itt nem a szigorú óvintézkedések betartásáról van szó. Csupáncsak legeltetni akarják rajta a szemüket, és megvan a hatalmuk, hogy engedelmességre bírják. Vérlázító!

Ám egy pillanatnyi gondolkodás után elült benne a méltatlankodás.

Végül is mit számít? A világnak úgyis vége. A szemérem olyan fényűzés, amit csak civilizált emberek engedhetnek meg maguknak. A civilizáció napja pedig végérvényesen leáldozott.

Akárhogy is van, most nem ellenkezhet, hiszen fegyverrel parancsoltak rá. Eljött ide az isten háta mögé, távol minden emberi településtől, nem számíthat rá, hogy valaki is megmentse. A másodpercek egyre fogynak. És Altinol szemlátomást nem beszél a levegőbe.

Nem, nem éri meg föláldozni az életét a szemérem oltárán.

A földre dobta botját.

Aztán jeges dühvel, amelynek azonban óvakodott hangot adni, rendre lehántotta magáról ruhadarabjait, és a földre szórta őket.

– Az alsóneműmet is levessem? – kérdezte maró gúnnyal.

– Mindent.

– El tudja képzelni, hogy ide dugtam az öngyújtómat?

– Húsz másodperce maradt, professzor.

Siferra rávillantotta szemét, és szótlánul fejezte be a vetkőzést.

Meglepően könnyű volt anyaszült meztelenül állnia a vadidegen férfiak előtt most, hogy végére ért a vetkőzőszámának. Füttyült az egészre. Ez az alapvető változás, amit a világvége hozott számára – döbbsent most rá. Igen, füttyül mindenre. Kihúzta magát, úgy állt ott a tekintetek keresztüzében, szinte dacosan, s várta a következő parancsot. Altinol gátlástalanul, magabiztosan jártatta rajta pillantását. De valamiképp ez sem érdekelte. Kíégettnek, minden iránt közömbösnek érezte magát.

– Nagyon helyes, professzor – mormogta végül a férfi.

– Köszönöm – felelte Siferra, s hangjából süttött a gyűlölet. – Megengedi, hogy eltakarjam magam?

A férfi nagylelkűen intett.

– Természetesen. Elnézést kérek az alkalmatlankodásért, de teljesen biztosnak kellett lennünk a dolgunkban.

Ezzel övébe süllyesztette túpuskáját, és karba tett kézzel, szemtelenül végignézte Siferra öltözködését. A végén megszólalt:

– Ugye, most azt gondolja, vademberek köze került, professzor?

– Számít az magának, mit gondolok?

– Észrevehette, hogy nem élvezkedtünk, amíg ön...hm... bebizonyította, hogy semminemű tűzgyújtó alkalmatosságot nem hord magánál. Molesztálni sem próbálta senki.

– Ez igazán végtelenül kedves önöktől.

– Azért hangsúlyozom mindezt – folytatta Altinol -, bár jól látom, hogy hasztalan próbálom csillapítani haragját, mert szeretném ha megértené, hogy csoportunk feltehetően a civilizáció utolsó bástyáját képviseli ebben az istentelenségbe süllyedt világban. Fogalmam sincs, hová tűntek egyszeriben szeretett honatyáink! Kedves barátainkat, a Láng Apostolait sem tartom sokkal többre. Mint ahogy a maga egyetemi barátait sem. A helyzet az, hogy nagyjából az egész világ elvesztette józan ítélőképességét. A jelenlévők természetesen kivételek, professzor.

– Milyen hízelgő, hogy e kiválasztottak közé sorol.

– Életemben nem hízelegtem még senkinek. Ön viszont az átlagnál nagyobb ellenállóképességet árult el a Sötétség, a Csillagok és az Összeomlás kárhóztos hatásával szemben. Megkérdezem tehát, nem óhajt-e velünk maradni és csatlakozni osztagunkhoz? Szükségünk van a magafajta emberekre, professzor.

– Mire gondol? A padlót sikáljam maguknak? Vagy álljak a fakanál mögé?

Altinólról láthatóan leperegtek a gúny nyilai.

– Én a civilizáció megmentéséért folytatott harcra gondoltam, professzor. Lehet, hogy túl fellengzősen hangzik, amit mondok, de mi valamennyien úgy érezzük, hogy küldetését teljesítünk. Napról napra, szívós munkával igyekszünk fenntartani a rendet ebben a bolondokházában: lefegyverezzük a tébolyultakat, elkobozzuk tőlük tűzgyújtó szerszámaikat, szigorúan magunknak tartva fenn a jogot mindennemű tűzcsiholásra. A meggyújtott tüzeket sajnos már nem olthatjuk el, jelen felszereltségünkkel legalábbis, de mindent elkövetünk az újabb gyújtogatások megakadályozására. Ez a mi küldetésünk, professzor. Felelősnek tekintjük magunkat a tűz féken tartásáért, meg ha ez az első tétova lépés is, hogy ismét lakhatóvá tegyük magunk körül a világot. Ön elég józannak látszik ahhoz, hogy megkérjem, álljon sorainkba. Mi hát a válasza, professzor? Óhajt-e a Tűzoltóosztag tagja lenni? Vagy inkább magában próbál szerencsét, és visszamegy az erdőbe?

35.

Csúnya, didergős reggel volt. Vastag köd kavargott a romos utcákon, oly sűrű, hogy Sheerin képtelen volt megmondani, melyik nap van fenn az égen. Onos bizonyára ott lesz valahol. A legfőbb nap arany fényét azonban szinte teljesen elnyelte a köd. Az a tenyéryi világos folt a déli égbolton feltehetően a testvérnapiok egyike lehet, de hogy melyik, a jó ég tudja.

A pszichológus rettenetesen elfáradt. Mostanára épp elég világossá vált előtte, milyen képtelen ötlet a Saro City és Amgando Nemzeti Park között elterülő több száz mérföldet egyes-egyedül, gyalogszerrel megtennie.

Az a hülye Theremon! Ha ketten összefognak, még lehetett volna valami esélyük. Hanem az újságírók lehetetlen volt megingatni elhatározásában, hogy megkeresse Siferrát. Ha már épp a képtelen ötleteknél tartunk, hát ez sem kutya, meg kell hagyni!

Sheerin a szemét meregette a ködben. Fedelet akart a feje fölé, hogy kipihenje magát. Ennivalót kell találnia, az esetleges váltás ruháról és fürdőről nem is beszélve. Életében nem érezte magát ilyen mocskosnak. Vagy éhesnek. Meg fáradtnak. És csüggedtnak.

Amióta csak Beenaytól és Athortól először értesült a Sötétség közeledtéről, kétség és reménység között hánykolódva töltötte a várakozás feszült hónapjait. Esze és tapasztalata mást mondott, mint derűlátó természetete.

Talán az asztronómusok mégis tévedtek, és elmarad a végzetes égi randevú.

Nem, a végzetes találkozásra feltétlenül sor kerül.

A Sötétség – már ha eljön – , mégsem okoz akkora rombolást, saját, egy évvel ezelőtti komor tapasztalatai ellenére sem.

Tévedés. A Sötétség következménye egyetemes téboly.

A lakosságot sújtó őrület csak ideiglenes lesz, múltó elmezavar képében jelentkezik.

Nem, a népesség zöme tartós károsodásokat szenved.

Az esemény csupán órákra lendíti ki a világot a szokott kerékvágásból.

A világ belepusztul a napfogyatkozást követő káoszba.

Imígyen ingadozott, őrlődött hát az ikerlelkű pszichológus a két végletes álláspont között.

Mostanára azonban úgy érezte, kedélyállapota mélypontra jutott, ahonnan láthatóan nem is nagyon akart kimozdulni. Minden derűlátása, életkedve elenyészett az elmúlt napok vándorlása során szerzett tapasztalatok fényében. Nem, hiába is szeretné hinni az ellenkezőjét: évtizedekbe, ha nem egy évszázadba kerül, amíg az élet visszatérhet megszokott medrébe. A Lagash lakóit ért trauma túlságosan mély sebet ütött, túlságosan kiterjedt roncsolást okozott a társadalom szövetében. Az általa ismert, szeretett világ menthetetlenül behódolt a Sötétség előtt. Ez volt a szakvéleménye, amiben nem volt miért kételkednie.

Harmadnapja vált el Theremontól, és vágott a maga szokott vígkedélyű módján az Amgandóba vezető útnak. Csakhogy a kedélyét nehéz lett volna megőriznie. Az erdőből még sikerült egy darabban kikerülnie. Akadt ugyan néhány kemény pillanata, amikor baltáját lóbálva a tőle telhető leggyilkosabb

képpel igyekezett elijeszteni támadóit. Ha blöff volt is a részéről, mindenesetre bevált. Ma azután egész nap a valaha oly takaros déli peremvidéken baktatott keresztül.

Errefelé minden a tűz martaléka lett. Egész városrészek dőltek romba és néptelenedtek el. Nem egy épületben parázsolt még a leégett gerendázat.

A várostól a déli tartományokba vezető főútvonal néhány mérfölddel a park után kezdődött – ami pár perces autóút, feltéve ha kocsiba ülhet az ember. De hát nem ülhetett kocsiba. Nem, gyakorlatilag négykézláb kellett megmásznia Onos Negyed lenyűgöző bérceit, átverekednie magát az aljnövényzeten. Pusztán e néhány száz yard megtétele is csaknem fél napjába került.

A csúcsra felérve látta, hogy valójában fensíkon jár, amely végtelenbe veszően nyúlt el előtte. Csak ment, ment előre, de sehogyan sem akadt a hőn áhított autópálya nyomára.

Vajon jó úton jár?

Igen, ez eddig biztos, mert időről időre egy-egy utcasarkon útjelző táblára bukkant, amely megnyugtatta, hogy továbbra is a Nagy Déli Autósztráda felé tart. Milyen messze lehet az a fránya út? Az útjelző táblák erről hallgattak. Úgy tíz-tizenkét háztömbönként követték egymást, ez volt minden. Ment tehát, amerre a nyilak mutattak, nem volt más választása.

Ám ha kiér is az autópályára, csupán az első lépést tette meg Amgando felé. Még akkor is Saro City területén tartózkodik. Hogyan tovább? Menjen, amíg a lába bírja? Mi mást tehetne? Aligha stoppolhat le valakit. A járműforgalom szemlátomást tökéletesen megbénult. A benzinkutak mostanára kifogyhattak tartalékaikból, már amelyiket nem égették föl. Vajon mennyi idő alatt vergődik el ezzel a tempóval Amgandoba? Hetek, hónapok alatt? Nem... egy egész örökkévalóság kell hozzá. Rég megöli az éhség, mielőtt odaérne.

És még így sem tehet mást, mint hogy tovább kutyaol. Határozott cél nélkül keresztet vethet az életére, ennyire ismerte önmagát.

Nagyjából egy hét telhetett el a napfogyatkozás óta, de az is lehet, hogy több. Kezdte elveszteni időérzékét. Úgy az étkezés, mint az alvás szeszélyessé, kiszámíthatatlanná vált az életében, pedig mindig is a szigorú szokások emberének tudta magát. Napok keltek és nyugodtak az égen, új hajnal virradt, majd ismét bealkonyult. Fölmelegedett és lehűlt a levegő. A reggeli, ebéd, vacsora és alvás jól mérhető mérföldkövei nélkül mégsem tudta számon tartani az idő múlását. Annyit tudott mindössze, hogy ereje végső tartalékait éli.

Nem is evett rendszeresen az éj leszállta óta. Ettől az ördögi pillanattól kezdve alig jutott pár falathoz egy-egy nap leforgása alatt. Bogyókat szedett, ha talált olyat, ami nem tűnt mérgezőnek, de még a fűszálat is elrágcsálta. Látható jele ugyan nem mutatkozott rajta a leromlásnak, de jó kondícióban sem tudta magát. Az így szerzett morzsányi táplálék kalóriatartalma elhanyagolható volt. Ronggyá foszlott ruhái úgy lógtak rajta, mint egy madárijesztőn. Már nem is merte megvizsgálni testi állapotát. Mindenesetre el tudta képzelni, mint lötyög csonttá soványodott testén, kiugró bordáin a bőre. A torka kiszáradt, nyelve is mintha megduzzadt volna, és szeme mögött ijesztően lüktetett egy ér. Legjobban a gyomrában jelentkező zsibbasztó, üres érzés gyötörte, amiről megfeledkezni sehogyan sem lehetett.

No – mondta magában jobb perceiben, amikor még volt kedve a tréfára – mégsem hiába növesztettem évek szorgos munkájával ezt a takaros hájréteget magamra. Minden jó valamire.

Jobb percei azonban mindinkább megfogyatkoztak. Az éhség felemésztette hajdani derűjét. Érezte, nem húzza már sokáig. Nagydarab teste hozzászokott a rendszeres táplálkozáshoz, bőséges lakomákhoz. Tudta, ha feléli zsírpárnái kalóriatartalékait, onnantól kezdve meg lesznek számlálva napjai. Hamarosan elkövetkezik az idő, amikor már nem kíván mást, mint behúzódni egy bokorba, és pihenni... pihenni... pihenni...

Élelmet kell találnia. Amilyen hamar csak lehet.

Hamarosan elhagyatott, ám kevésbé lepusztult villanegyedbe érkezett. Látott ugyan itt-ott pislákoló tüzeket, de a házakban nem tettek érdemi kárt a lángok. Türelmesen végigpróbálta minden egyes épnek látszó villa ajtaját.

De kivétel nélkül mindegyiket zárva találta.

Ebadta finnyás gazdagjai! – gondolta – Hogy milyen kis precízek! A világ a feje tetején áll körülöttük, eszközét veszve hagyják el otthonaikat, futnak az erdőbe, az Egyetemre, a városba, a jó ég tudja, hová – puha kis fészket azonban nem felejtik el kulcsra zárni! Mintha csak pár napos vakációra indultak volna a világégés kellős közepén, hogy aztán, mintha mi sem történt volna, hazatérjenek a

könyveikhez, csecsebecséikhez, drága ruhákkal tömött szekrényeikhez, ápoltságukhoz, elegáns patiójukhoz. Hát nem jöttek rá ezek a szerencsétlenek, hogy mindennek vége, hogy mostantól a fejtelenség a dolgok rendje?

Talán – gondolta epésen el sem mentek. Bezárt ajtajuk védelmére bízván magukat a pincében kuporognak, miként én tettem, s várják, hogy jóra forduljanak a dolgok. Vagy épp az ablak mögül leleselkednek rám, mikor esz el innen a fene.

Újabb és újabb ajtókkal próbálkozott, hasztalan. Zárva volt mind, hiába kopogtatott hosszasan.

– Hé! Van itt valaki? Engedjenek be!

Mindenütt ugyanaz a néma csönd fogadta.

Komorán meredt az éppen soron következő ajtóra. Lelki szemeivel látni vélte a mögötte feltáruló kincseket: az ételt, ami csak órá vár a hűtőben, a fürdőkádat, a puha meleg ágykót. Ő pedig itt álldogál ez előtt az átkozott ajtó előtt, és nincs módja bejutni. Úgy érezte magát, mint a mesebeli kisfiú, akinek kezébe adták az istenek kertjét nyitó varázskulcsot, ahol méz csörgedezik a szökőkutakból, és a fákon kandiscukrok nőnek; a fiúcska azonban nem éri el a kulcslyukat. A legszívesebben elsírta volna magát. Ekkor jött rá, mit is tart a kezében. És elnevette magát. Kezd begolyózni az éhségtől! A kisfiú a mesében természetesen győzedelmeskedik: kesztyűjét, cipőjét, bársonysapkáját különböző arra járó állatoknak ajánlja fel. Ezek cserébe egymás hátára állnak, és a kisfiú az élő létra tetejére hágva a kulcslyukba illeszti a kulcsot. És lám, itt van ez a valamivel nagyobbacska Sheerin, aki baltát lógázva kesereg egy bezárt ajtó előtt!

Törje tán be az ajtót? Fogja magát, és törje be? Csakhogy ez az eljárás mélységesen ellenkezett a jóról és helyesről alkotott fogalmaival.

Úgy bámult a baltára, mintha kígyóvá vált volna a kezében. Ha betör, akkor... akkor maga is betörővé válik! Még elgondolni is szörnyűség, hogy Sheerin 501, a Saro Egyetem pszichológia-professzora nagy hirtelen betörjön valami rendes, törvénytisztelő polgár házába, és elemelje, amire éppen kedve szottyan!

Csak nyugalom – biztatta magát, mulatva saját ostobaságán. – Nyugalom, csigavér.

És meglengette a baltát.

Csakhogy mégsem ment ez olyan könnyen. Legyengült izmai fellázadtak az erőfeszítésre. Megemelni még csak tudta a baltát, hanem az ütése szájalmasra sikeredett. Tűzként hasított karjába, hátába a fájdalom. Ahogy kiegyenesedett, megnézte, kettészelte-e az ajtót. Nem, épp hogy csak meghorzsolta. Újra meg újra, minden erejét beleadva meglendítette a szerszámot. Rajta, Sheerin! Lám, lám! Kezdesz belejönni! No most, még erősebben!

Az első néhány ütés után már alig érzett fájdalmat. Behunyta szemét, nekifohászkodott és lesújtott. Az ajtó lassan engedett, szemmel látható hasadék húzódott rajta végig. Még néhány ütés, és kettétörök...

És odabent étel, fürdő, meleg ágy várja.

Üsd, vágd, nem apád...

Ekkor az ajtó feltárult az orra előtt. Meglepetésében csaknem hanyatt esett. Baltája nyelével az ajtófélfára támaszkodva iparkodott visszanyerni egyensúlyát, és fölnézett.

Vagy fél tucat villogó szempár nézett vissza rá.

– Ön kopogott, uram? – szólalt meg egy férfi, mire a többiek eszeveszett röhögésben törtek ki.

Azután karon ragadták, és behúzták maguk közé.

– Erre többé nem lesz szüksége – mondta valaki, és egy csavarintással kiemelte a baltát Sheerin markából. – Még megsérti magát az ilyen veszélyes szerszámmal.

Újabb eszelős röhögés, kurjongatás. A szoba közepére lökték, gyűrűt formáltak körülötte.

Heten, nyolcan vagy talán kilencen lehetnek. Férfiak, nők vegyesen, sőt, egy suhancforma kölyök is. Sheerin egy szempillantás alatt felismerte, hogy nem a ház törvényes lakói, amely feltehetően ápoltság és rendezettség volt, mielőtt ezek idejöttek volna. Most viszont pecsétfoltok éktelenkedtek a falakon, a bútortól felét felborogatták, a szőnyegen meg valami nedves folt – tán bor? – értetlenkedett.

Tudta már, kikkel áll szemben. Jogtalan lakásfoglalókkal, toprongyos, mocskos népséggel. Azután szivárogtak be és foglalták el a terepet, hogy a lakók elmenekültek. Az egyik férfi egy szál ingben állt ott, egy nő meg sortnadrágban. Valamennyi átható, undok testszagot árasztott. Szemüknek ugyanaz az üveges, merev, távolba révedő pillantása volt, amit vagy ezerszer látott az elmúlt napokban. Nem volt szükség különösebb klinikai tapasztalatra ahhoz, hogy az ember felismerje a tébolyt e tekintetben.

A lakásfoglalók bűzhödt testszagán át azonban újabb, sokkalta kellemesebb illat tört utat az orrához, ami őt magát is csaknem megőrijtette: a készülő étel mennyei illata. Igen, főztek valamit a szomszéd helyiségben. Levest tán, vagy húst? Mindenesetre valami ínycsiklandó finomságot. Megtántorodott, szinte káprázott a szeme a rátörő éhségtől és a hirtelen támadt reménytől, hogy végre jóllakhat.

– Nem tudtam, hogy itt vannak – mondta csöndesen. – De remélem, megengedik, hogy megszálljak itt ma éjszakára, holnap aztán továbbmegyek.

– Az Osztagtól van? – pislogott rá gyanakvón egy magas, bozontos szakállú férfi, láthatóan a vezérük.

– Az Osztagtól? – nézett vissza Sheerin tétován. – Nem, azt sem tudom, kicsodák. Sheerin 501 vagyok, a...

– Osztag! Osztag! Osztag! – perdültek táncra körülötte.

– A Saro Egyetemről – fejezte be az általános vidámságot túlkiabálva a bemutatkozást.

Szavainak olyan hatása volt, mintha bombát dobott volna közéjük. Csöndes hangja szinte belehasított a visongásba, és egy szempillantás alatt elnémította. A táncolók abbahagyták a körforgást, és hátborzongató tekintettel meredtek rá.

– Azt mondja, az Egyetemről való? – kérdezte a vezér különös hangsúllyal.

– Úgy van. A Lélektan Tanszékről. Tanár vagyok, meg valami kis kórházi gyakorlatot is folytatok... Ide hallgassanak, nem szeretnem zavarni önöket. Csupán néhány órára kérek bebocsátást, hogy kipihenjem magam, és ha tudnak nekem is keríteni, egy tál meleg ételt. Pár kanállal csupán. Nem ettem, amióta...

– Az *Egyetem!* – visította egy asszony. A szó obszcén káromkodásnak hangzott szájából. Sheerin előtt nem volt teljesen ismeretlen ez a hangsúly: Folimun 66 beszélt így a tudósokról a napfogyatkozás éjszakáján. Ijesztő volt viszonthallania.

– *Egyetem! Egyetem! Egyetem!*

Kört formáltak körülötte, és kántálva mutogattak rá, furcsa jeleket formálva begömbített ujjukkal. Többé nem értette szavaiat. Érdes, lidérces ének volt érthetetlenül egymás mellé rakott szótagokból.

Tán ők is a Láng Apostolai közé tartoznának, s most valami rejtelmes szertartást celebrálni gyűltek ebbe a házba? Nem, nem úgy festett a dolog. Túl ágrólszakadt, lerongyolódott, eszement banda ez ehhez. Az Apostolok ezzel szemben – már az a kevés, akiket látott -, mind úgy jelentek meg, mint akit skatulyából húztak ki, s kivétel nélkül ijesztően fegyelmezettek voltak. Azontúl a napfogyatkozás óta mintha a föld nyelte volna el az egész rendet. Talán a maguk szentélyébe húzódtak vissza, hitük győzelmét ünnepelevén.

Nem, – gondolta – ezek csupán magányos, kóbor tébolyultak.

És most mintha gyilkos szándékot olvasott volna ki a szemükből.

– Ide figyeljenek – folytatta -, ha bármi módon megzavartam volna valamilyen szertartásukat, elnézésüket kérem, és tüstént távozom. Azért merészelttem csak betérni ide, mert üresnek hittem a házat, és igen megéheztem. De még gondolatban sem akartam...

– Egyetem! Egyetem!

Sosem hitte volna, hogy emberi pillantásba annyi gyűlölet költözhet, mint amennyi most ezekben a szemekben izzott. Ám a gyűlöleten túl félelem is lappangott bennük. Remegve hátráltak előle, mintha valami ijesztő erőt engedett volna szabadjára.

Könyörögve nyújtotta feléjük a kezét. Ha legalább egy pillanatra abbahagynák a kántálást meg a táncot! A szomszéd szobában .rotyogó étel illata egészen megvadította. Megragadta az egyik asszony karját, hogy falatka kenyeret, egy tányér levest vagy akármit kunyeráljon tőle. A nő azonban sziszegve félreugrott, mintha érintésével megégette volna, s eszeveszetten dörzsölgette karját ott, ahol hozzáért.

– Kérem – mondta. – Semmi rosszat nem akartam. Ugyanolyan ártalmatlan vagyok, mint maguk, higgyenek nekem!

– Még hogy ártalmatlan! – rikoltotta a vezér, szinte köpködve a szavakat. – Maga? Maga, az Egyetem embere? Rosszabbak, mint az Osztag! Azok csupán kellemetlenkednek. De maguk, maguk tették tönkre a világot!

– Hogy mit?

– Vigyázz, Tasibar! – mondta az egyik asszony. – Penderítsd ki, mielőtt megront minket.

– Hogy én megrontanám magukat? – kérdezte Sheerin hitetlenkedve.

Újból feléje mutogattak. Szenvédélyes, ijesztő mozdulatokkal bökdöstek a levegőbe. Valaki ismét énekelni kezdett, halk, visszafojtott zümmögéssel, melynek ritmusa a hirtelen felgyorsuló motor zúgását idézte.

– Az Egyetem bővülte ránk a Sötétséget – mondta a sortos lány.

– Meg a Csillagokat – tette hozzá az inges fickó. – Ők hozták ránk a Csillagokat.

– Ez még újra megidézi őket – sipította az előbbi asszony. – Dobjátok ki! Dobjátok ki!

Sheerin nem hitt a fülének. Pedig mindez várható volt: beteges gyanú minden tudóssal, minden művelt emberrel szemben, amely dühöngő vírusként terjed a szörnyű Éjszaka túlélői között.

– Azt hiszik, egyet csettintek az ujjammal, és visszajönnek a Csillagok? Ettől félnek? – firtatta.

– Maga az Egyetemhez tartozik – felelte a Tasibarnak nevezett férfi. – Maguk ismerik a titkot. Igen, az Egyetem hozta ránk a Sötétséget. Meg a Csillagokat. A Végítéletet.

Ez már több volt a soknál.

Nem elég, hogy itt kell állnia és az őrzítő illatok között éheznie, még a katasztrófáért is őt okolják... úgy néznek rá, mint valami gonosz vajákosra...

Valami mintha megroppant volna a lelkében.

– Ezt hiszik hát? – kiáltozta dühödten gúnyosan. – Maguk idióták! Buggyant, babonás társaság! Az Egyetemet okolják? Hogy mi hoztuk volna a Sötétséget? Ti istenek mind, ekkora ökörséget! Amikor mindent elkövettünk, hogy figyelmeztessük önöket!

Vadul gesztikulált, s az öklét rázta dühében.

– Megint lehozza őket, Tasibar! Megint ránk jön a Sötétség! Hallgattasd el, hallgattasd el!

Hirtelen szorosan körbefogták, kezek nyúltak utána.

A kör közepén állva gyámoltalanul, bocsánatkérően nyújtotta feléjük karját. Nem védekezett. Sajnálta már, hogy úgy felbőszítette őket. Nem azért, mert így veszélybe sodorta saját életét – a szitkait talán meg sem hallották –, hanem mert tudta, nem az ő bűnük, hogy ilyenek. Ha bárki hibáztatható a dologban, akkor ő mindenképpen, amiért nem próbálta jobban megvédeni őket. Theremon ostoba cikkei... ha akkor beszélt volna az újságíróval, ha idejében rávette volna, hogy hagyja abba gúnyhadjáratát...

Sajnálta, hogy mindezt elmulasztotta.

Igen, sok hibát követett el, mindazzal, amit tett illetve elmulasztott. De most már túl késő.

Valaki az arcába vágott. Levegő után kapkodott meglepetésében és fájdalmában.

– Liliath... – szakadt ki belőle a kiáltás. Mire mind rávetették magukat.

36.

Négy nap volt fent az égen: Onos, Dovim, Trey és Patru. A négy napos napokat szerencsésnek tartják, emlékezett vissza Theremon. A mai nap feltétlenül szerencsés volt.

Hús! Húshoz jutott!

Micsoda pazar illat!

A pusztá véletlen hozta útjába a zsákmányt. Jobbkor nem is jöhetett volna. Minél inkább gyötörte az éhség, annál jobban megcsappant kezdeti lelkesedése a szabad élet iránt. Mostanára annyira kiéhezett, hogy mélységes hálával gondolt a húsrá, bármi is legyen.

Az erdő tele volt vadállatokkal, zömük apró erdőlakó. Emberre szinte egyikük sem jelentett veszélyt, megfogni viszont nemigen lehetett őket – pusztá kézzel semmiképpen sem. A csapdaállítás fortélyaiiban tökéletesen járatlan volt, amúgy sem tudott volna miből használható darabot fabrikálni.

A fiúregényekben szereplő talpraesett hajótöröttek, akik azonnál alkalmazkodnak a nomád élethez, és ügyeskedő vadászokká vedlenek, nem egyebek mesehősöknél. Városlakóként igazán életrevaló fickónak tartotta magát, de tudta, ugyanúgy nem tud itt egy fia állatkát elejteni, ahogyan a városi áramfejlesztő telepet sem javíthatja meg. Ami a hajótöröttek másik mutatványát, biztonságos lakhely emelését illeti, amolyan fészkerféléit valóban összetakolt magának gallyakból, amely legalább az esőtől megvédte az egyetlen viharos napon. Hanem ma igazán pompás idő volt, és hús is akadt az asztalára! Csakhogy hogyan süti meg? Akasszanak föl, ha megeszem nyersen – gondolta.

Jó vicc – fortyogott tovább – hogy pont ez legyen a bajom egy olyan városban, amely kis híján porig égett. A legnagyobb tüzek mostanára azonban többnyire kihunytak, a maradékot meg eloltotta az eső. És noha az első napokban újabb és újabb tüzek gyúltak, ez mostanára abbamaradt.

Majd csak kitalálok valamit – merengett. Ágakat kéne összedörzsölnöm, vagy követ és fémet?

A zsákmányt néhány sráctól szerezte, akik voltak olyan kedvesek, hogy a tó túlsó partján elejtsék a számára. Persze nem neki akartak szívességet tenni, feltehetően saját ebédjüknek szánták, hacsak nem voltak annyira háborodottak, hogy pusztán a sport kedvéért rendezzenek hajsztát. Ebben erősen kételkedett. Az üldözés túlságosan is céltudatosan folyt, avval a rögeszmés makacssággal, amit csak az éhség sugallhat.

Az üldözött valami pézsmapatkányféle volt – azoknak a hosszú orrú, kékes bundájú, szórtelen, sikamlós farkú undokságoknak egyike, amelyek Onos-nyugta után szoktak a külvárosi szemét közt turkálni. No, ami azt illeti, az esztétikai szempontok jelen esetben mellőzhetők. A kölykök valamiként kiűzhették szegény ostoba jószágot nappali búvóhelyéről, és egy vízmosásban csapdába ejtették.

Theremon undorral elegy irigységgel nézte végig a tó túlsó partján folyó fáradhatatlan hajsztát, mely árkon-bokron át, nagy kőhajigálás közepette folyt. Vaksi csatornapatkány létére a nyomorultja meglepő fürgeséggel menekült üldözői elől. Végül azután egy jól irányzott kő fejen találta, amire menten elterült.

Az újságíró azt hitte, azon a szent helyen felfalják. Ekkor azonban torzonborz alak jelent meg a vízmosás szélén a fiúk feje fölött, és lassan, lábát húzva ereszkedni kezdett feléjük.

– Fussunk! Jön Garpik, a Hentes! – rikoltotta az egyik fiú.

– Garpik! Garpik!

A kölykök abban a szempillantásban szétszóródtak a szélrózsa minden irányában, hátrahagyván a zsákmányt.

Theremon, aki továbbra is figyelemmel kísérte a jelenetet, behúzódott a lombok rejtekébe a tó partján. Ó is ismerte Garpikot, noha nem névről. A legfélelmetesebb erdőlakók egyike volt ez a zömök, szinte majomszerű emberke, akinek egyetlen öltözékét egy öv alkotta, melyben késgyűjteményét tartotta. Pusztán az ölés kedvéért vérengzett ez a hírhedt, elmebeteg gyilkológép.

Garpik egy darabig elállt a kanyon bejáratánál, s magának dudorászva az egyik kését becézgette. Nem látszott tudomást venni az elpusztult állatról. Ha látta is, nem izgatta. Valószínűleg a kölykök visszatértét várta. Mivel azonban ennek semmi jelét nem adták, egy idő után a Hentes vállat vont, és elcammogott, nyilván más, gyümölcsözőbb szórakozás után nézve.

Theremon egy végtelenbe nyúló pillanatig várakozott, nem tér-e vissza Garpik, hogy késeivel rávesse magát.

Mikor aztán már nem bírta tovább elviselni a gondolatot, hogy az előtte heverő prédát bármely más – emberi vagy állati – ragadozó elmarhatja előle, futva megkerülte a tavat, felkapta a zsákmányt és rejtekhelyére hurcolta.

Annyit nyomhatott, mint egy csecsemő. Két-három étkezésre is elegendő lesz. Talán többre is, ha meg tudja tartóztatni magát, és a hús sem romlik meg.

Szeme szikrákat hányt az éhségtől. Régestelen régen csupán dión és gyümölcsön élt. Eközben csontsoványra aszott, s azt a kevés felesleges zsír is leadta magáról, amivel rendelkezett. Mostanára utolsó erőtartálékait élte. Hanem ma este ünnepi lakomát csap, az hétszentség!

Roston sült pézsmapatkány! Micsoda fényűzés! – gondolta keserűen. De rögtön megbánta gondolatát. Légy hálás az apró örömekért, Theremon – intette magát.

Lássuk csak... most pedig tüzet rakunk...

Ehhez először is tűzifa kell. A rejtekhelye mögött lapos sziklafal húzódott, szertefutó hasadékaiban gyomok nőttek. Zömök rég elszáradt az utolsó zápor óta. Most fürgén összeszedte a megsárgult töveket, a sziklára hullott leveleket, s kis halmot formált belőlük, amibe könnyen belekaphat a tűz.

No és most keressünk pár száraz gallyat. Ez már nehezebb feladat volt. Elkotorászott egy darabig az avarban, amíg elegendő rőzsét talált. Már jócskán estébe hajlott a délután, amikorra végzett munkájával. Dovim lenyugodott, Trey és Patru párosa ellenben, mely a vadászat idején még alacsonyán állt az égbolton most feljebb kúszott, s magasan a feje fölül, csillogó szempárként figyelte a Lagashon zajló szomorú eseményeket.

Aprólékos gonddal rendezte el a gyújtóst a száraz növények fölött, takaros állványzatot építve belőle magának, amelyet a vérbeli természetjárók készíthetnek. Nagyobb ágakból emelte az alapvázat, míg a kisebbeket keresztben középre igazgatta. Némi nehézség árán nyársra húzta aztán a pézsmapatkányt egy hegyes, nagyjából egyenesnek nevezhető botra, s a farakás fölé fektette.

Eddig rendben is volnánk. Most már csak egyvalami hiányzik.

A tűz!

A rőzsegyűjtés közben elhessegette magától a problémát, titkon abban reménykedve, hátha a sors kegye folytán megoldja önmagát. Most azonban mégis meg kellett birkóznia vele. Tűzet kellett csiholnia. A fiúk könyvének ősrégi trükkje két bot összedörzsöléséről holtbiztosan a képzelet szüleménye. Olvasta valahol, hogy bizonyos primitív törzsek botot sodorgatnak egy fadarabba vágott lyukban, de gyanította, hogy ennél valamivel bonyolultabb a dolog. Talán egy órai türelmes pödörgetésre is szükség van, míg bármi eredmény várható. Amúgy biztosan a törzs vénei vezették be ebbe a tudományba a kiskölyköket, nem megy ez egyik percről a másikra.

Na és ha két követ ütöget egymáshoz, hátha így pattan ki a megváltó szikra?

Efelől is kétségei voltak. De legalább megpróbálja, hiszen nem tud jobbat. Széles, lapos kő hevert a közelében. Némi kutakodás után talált egy kisebb háromszögletűt is, ami tökéletesen simult a markába. Letérdelt a kis tűzrakás mellé, és módszeres gonddal ütögette egymáshoz a két követ.

De semmi különösebb nem történt.

Kezdett erőt venni rajta a csüggedés. Lám itt vagyok – merengett – felnőtt férfi, tudok írni-olvasni, autót vezetni, többé-kevésbé a számítógéppel is elbánok. Két óra leforgása alatt megírok egy cikket, amiért úgy odavoltak Saro Cityben, és csináltam ezt napra nap, idestova húsz éve. Tűzet azonban nem tudok gyújtani a vadonban.

Másfelől – gondolta – csak akkor eszem meg a patkányt nyersen, ha nincs más választásom. Nem és nem! Erre nem vagyok hajlandó!

Dühödten ütögette össze a két követ, újra meg újra.

Gyulladj már meg, a fene vigyen el! Nem hallod, gyulladj meg! Égj már! Süsd meg nekem ezt a nyomorult párát vacsorára!

Újra próbálkozott, aztán megint csak újra.

– Mit művel itt, uram? – szólalt meg hirtelen egy barátságatlan hang közvetlenül a jobb válla fölött.

Riadtan nézett föl. Az erdő íratlan törvényének első számú alapszabálya, hogy az ember sose merüljön el annyira foglalatosságában, ami miatt elfeledkezhet a felé lopakodó idegenek jelenlétéről.

Öten vették körül, korabeli férfiak. Toprongyosak, mint mindenki más az erdőben. A hibbantás egyetlen szembeszökőjelét sem mutatták: nem volt üveges a tekintetük, nem habzott a szájuk. Csupán elkeseredett, megviselt arcukról rítt le, hogy jobb nem ujjat húzni velük. Csak husáng volt náluk fegyver gyanánt, magatartásuk mindazonáltal kifejezetten ellenségesnek tűnt.

Öten egy ellen. Jól van – gondolta – vigyétek ezt a vacak patkányt, és akadjon a torkotokon. Majd bolond leszek ezért öltre menni.

– Azt kérdeztem, mit művel itt, uram? – ismételte meg kérdését az előző férfi, ezúttal hűvösebben.

– Kettőt gondolhat – replikázott Theremon. – Látja, hogy tüzet rakok.

– Ez a baj.

Az idegen előrelépett. Óvatos, jól irányzott mozdulattal belerúgott Theremon farakásába. A fáradságos munkával összehordott tűzifa szertesét repült, s a patkány a földre hullott.

– Hé, álljon meg a menet...

– Tilos a tűzrakás, uram. Ez a törvény – tájékoztatta nyersen a férfi. Tilos mindennemű tűzszerszám birtoklása. Ez a fa itt tűz céljait szolgálja. Eddig világos. Mellesleg maga is beismerte bűnösségét.

– A bűnösségemet? – visszhangozta az újságíró hitetlenkedve.

– Maga mondta, hogy tüzet készül gyújtani. Ezek a kövek itt szintén tűzcsiholásra valók, ugyebár? A törvény kerek-perec tiltja minden ilyen eszköz használatát.

A parancsnok intésére ketten előléplek. Az egyik hátulról lefogta Theremont, míg a másik kicsavarta kezéből köveit, és a patakba hajította. A kövek csobbantak egyet, és eltűntek a vízben. Theremon hasonló fájdalmat érzett, mint amit Beenay élhetett át, amikor végignézte, mint veri szét féltve őrzött távcsöveit a csöcselék.

– En...ged...jen! – hörögte, és megpróbálta kiszabadítani magát.

– Engedd el! – rendelkezett a parancsnok. Ismét Theremon tűzhelyébe rúgott, földbe taposván a fűszálakat és gyomdarabokat.

– Tüzet rakni szigorúan tilos – ismételte. – Annyi tüzet láttunk az utóbbi időben, hogy egy életre elegendő van belőle. Nem engedhetjük meg magunknak újabb károk és szenvedés kockázatát, értette? Ha még egyszer tűzrakáson érzük, szétverjük a fejét, hallja?– A tűz emésztette föl a világot – szólalt meg az egyik fickó.

– A tűz úzött el az otthonainkból.

– A tűz az ellenségünk. A tűz tilos. A tűz maga az ördög.

Theremon csak a száját tátotta. *A tűz maga az ördög? A tűz tilos?*

Akkor ezek is buggyantak!

– Az első tűzrakási kísérletért bírság jár. Ennek fejében elvisszük most a patkányát. Talán elegendő lecke lesz magának, hogy ne veszélyeztesse ártatlan emberek biztonságát. Fogd, Listigon! Legközelebb majd kétszer meggondolja, hogy megidézze-e az ellenség szellemét, csak mert sült hústra szottyant kedve.

– Nem! – kiáltotta elfúló hangon Theremon, amikor Listigon a zsákmányáért nyúlt. – Ez az enyém, maguk ütődöttek! Az enyém! Az enyém!

És vadul rájuk támadt, dühében, elkeseredésében minden elővigyázatosságról megfeledkezve.

Valaki keményen gyomron ütötte. Levegő után kapkodott, és kétrét görnyedt fájdalmában, kezét gyomorszájára szorítva. Hátról újabb ütés érte, amitől kis híján a földre bukott. Ezúttal azonban erősen hátravágott könyökével, és a másik nyögéséből jólesően nyugtázta, hogy célba talált.

Nem ez volt az első ökölharc életében, mindenesetre istentelenül régen tette próbára az erejét. És sohasem őt ellenében. Ez elől a tusa elől azonban már nem lehetett megfutni. A követendő taktika – bízta magát – az, hogy mindenáron talpon marad, és a sziklafalig hátrál, ahol legalább hátról nem jöhetnek rá. És azután addig küzd, ha kell foggal-körömmel, amíg békén nem hagyják.

Legbelül azonban azt mondta egy hang: Ezek komplett bolondok Addig folytatják, amíg ki nem verik belőled a lelket.

Nincs kiút. Az egyetlen, amit tehet, hogy megpróbálja feltartani őket.

Leszegte hát fejét, és teljes erejével csépelte az ellenséget, miközben kitartóan hátrált a sziklafal felé. Azok öten köréje sereglettek, és ütötték, ahol érték. De állta a küzdelmet. A számbeli fölény mégsem biztosított olyan elsőprő győzelmet fölötte. A közelharcban nem tudtak mind hozzáférni, neki pedig sikerült a maga javára fordítania a kavardást. Oly függően mozgott, ahogy csak bírta, s cséphadaróként püfölte a levegőt. Támadói tehetetlenül toporogtak körülötte, ügyelve, nehogy a zúrzavarban egymást üssék.

De tudta, így sem húzza sokáig. Ajka felhasadt, egyik szeme bedagadt, és egyre nehezebben szedte a levegőt. Egy jól irányzott ütés végérvényesen a földre küldhette volna. Egyik kezével az arcát védte, a másikkal a levegőbe öklözött, és tovább hátrált a sziklafal irányába. Megrúgott valakit, aki fölüvöltött, és átkozódni kezdett. Egy másik fickó visszarúgott: a rúgás a combján érte, a fájdalomtól sziszegve pördült a támadó felé.

Megtántorodott, alig kapott levegőt. Alig látta, értette, mi folyik körülötte. Már mindannyian köré gyűltek, minden irányból záporoztak rá az ütések. Nem, nem ér el a falig sem. Hisz már alig bír megállni a lábán. Mindjárt földre bukik, akkor pedig ezek agyontiporják, és... vége... lesz...

Vége... lesz...

Aztán valami újabb kavardásra lett figyelmes a saját küzdelmükön túl. Ismeretlen hangok hallatszottak. Újabb fickók keveredhettek a viadalba, s egy sereg újonnan érkezett tömörült körébük. Pompás – gondolta. – További lököttek csatlakoznak a mulatsághoz. Talán kicsúszhatok valahogy a karmaik közül, amíg egymással vannak elfoglalva...

– A Tűzoltóosztág nevében parancsolom: azonnal hagyják abba! – kiáltotta egy zengő, tiszta, kemény női hang. – Hagyják abba, de azonnal! Ne bántsák tovább!

Theremon a homlokát dörzsölgette, és vérbe borult szemekkel pislogott maga körül.

A tisztásra érkezettek makulátlanul tiszta ruhát viseltek; friss, fegyelmezett, rendezett alakulatot formáltak. A nyakukra zöld sálát kötöttek, s túpuska himbálózott oldalukon.

A nő – láthatóan a parancsnokuk – türelmetlenül intett fegyverével, mire Theremon támadói engedelmesen felsorakoztak előtte. A nő tekintete villámokat szórt.

Theremon nem hitt a szemének.

– Mi történik itt? – kérdezte a zöld-sálasok parancsnoka acélos hangon.

– Tüzet akart gyújtani... valami... állatot... akart megsütni, de mi észrevettük, és... – magyarázta a husángosok vezetője.

– Nem látok tüzet a közelben. A törvényen nem esett csorba. Kotródjanak!

A fickó bólított, s a patkányért nyúlt.

– Hé! – horkant föl Theremon. – Az az enyém!

– Nem – felelt a másik. – Megbírságot, amiért áthágta a törvényt.

– Majd én kiszabom a büntetést – rendelkezett a nő. – Hagyják itt az állatot, és kotródjanak! Tűnjenek el, nem hallották?

– De hát...

– Tűnjenek el, különben magukat állítatom Altinol elé. No, lóduljanak már!

Az öt pasas eloldalgott. Az újságíró továbbra sem tért magához a meglepetéstől.

A zöld sálat viselő nő most hozzálépett.

– Azt hiszem, a legjobbkor érkeztem, ugye, Theremon?

– Siferra – ámuldozott a férfi. – Siferra!

37.

Theremonnak minden tagja sajgott. Lehet, hogy csontját is törte. Az egyik szeme annyira bedagadt, hogy fél szemére gyakorlatilag megvakult. Mindenesetre sikerült élve megúsznia a dolgot. A sziklafalnak támasztott háttal ült, s várta, hogy a fájdalom köde feltisztuljon az agyáról.

– Van egy kis jonglori brandynk a főhadiszálláson – szólalt meg Siferra. – Vételezhetek majd magának egy keveset. Egészségügyi célra, természetesen.

– Brandy? Főhadiszállás? Mi ez az egész, Siferra? Tényleg magát látom?

– Azt hiszi, hallucinál? – nevetett a régésznő, és könnyedén megbökte a férfi karját. – No, ugye hogy nem?

– Vigyázzon – hőkölt hátra Theremon. – Érzékeny vagyok erre a pontra! Ami azt illeti, most minden porcikámmal ez a helyzet... Hogy kerül ide, csak nem az égből pottyant alá?

– Őrjáraton voltunk, az erdőt fésültük át, amikor meghallottuk a verekedés zaját. Idejöttünk hát, hogy kivizsgáljuk az esetet. Amíg meg nem láttam, fogalmam sem volt, hogy maga is belekeveredett. Megpróbáljuk fenntartani valahogy a rendet a környéken.

– Mi ez a többesszám?

– Mi, a Tűzoltóosztag. Amolyan új helyi kormányzatféle. Az Egyetem Szentélyében van a főhadiszállásunk, a parancsnokunk pedig egy Altinol nevezetű pacák, aki valami vállalatigazgató volt régen. Önkéntes alakulat vagyunk, az újabb gyűjtogatásoktól óvjuk a lakosságot, és csupán az Osztag tagjainak előjoga a... .

Theremon feltartotta a kezét.

– Lassan a testtel, Siferra! Azt mondja, az egyetemiék hoztak létre a Szentélyben önkéntes alakulatot, és a tűzre ügyelnek? Hogyhogy? Sheerintől azt hallottam, hogy valamennyien elvonultak valami rendezvényfelére az Amgando Nemzeti Parkba.

– Sheerin? Ó is itt van?

– Csak volt. Elment Amgandóba. Én... még maradni akartam egy darabig.

Azt azonban sehogy sem tudta kimondani, hogy azért maradt itt, mert őt várta. Siferra bólított. .

– Sheerin igazat mondott. Az egyetemiék mind elhagyták a Szentélyt a napfogyatkozást követő napon. Talán már Amgandóban lehetnek... de semmit sem tudok róluk. Tárva-nyitva hagyták a Szentélyt maguk után, Altinol meg az emberei pedig egyszerűen besétáltak és beköltöztek. A Tűzoltóosztag tizenöt, húsz emberből áll, mindegyik meglehetősen jó állapotban van – már szellemileg. Az erdő fele területén meg a környező, még emberlakta városrészekben tartják fenn a rendet.

– És maga? – kérdezte Theremon. – Maga hogy került közéjük?

Először én is az erdőt jártam, amikor a Csillagok kihunytak. Hanem itt nagyon veszélyes az élet, ezért amikor eszembe jutott a Szentély, odamentem. Ezek meg felkértek, hogy lépjek be az Osztagba – Siferra szomorkásán elmosolyodott. – Nemigen volt más választásom. Nem mondhatnám, hogy túl lovagiasan bántak volna velem.

– Nem olyan időket élünk.

– Nem. Úgy döntöttem hát, még mindig jobb ezekkel tartani, mint egymagamban sodródni. Felkötöttem ezt a zöld sálát... nagy tiszteletnek örvend érrefelé. Megkaptam ezt a tűpuskát. Gondolhatja, mennyire értékeli ezt is..

– Szóval maga önkéntes lett – mondta Theremon eltűnődve. – Valahogy nehéz elképzelni.

– Én is csodálkozom magamon.

– És tényleg hisz abban, hogy ezt az Altinolt meg a Tűzoltóosztagját valóban tisztességes szándékok vezérik, valóban a rend és törvény visszaállításán öröködnék?

– Hogy tisztességesek-e a szándékaik? – mosolyodott el újra, ugyanolyan keserűen Siferra. – Ők azt hiszik magukról.

– És maga nem?

A nő vállat vont.

– Legelőször is nyilván maguknak akarják kikaparni a gesztenyét, és ebben nem ismernek tréfát. Hatalmi vákuum keletkezett a világomás után, és ők kívánják betölteni. Hanem azt hiszem, van náluk rosszabb is a hatalomra törők közül. Legalább könnyebben elviselhetők, mint némely más szerveződés.

– Az Apostolokra gondol? Azok is a kormányalakítást fontolgatják?

– Gondolom. De az egész kalamajka óta semmit sem hallottam róluk. Altinol szerint a föld alatt rejtőzhetnek még, vagy Mondior elvezette a híveit valahova vidékre, ahol megalapítják majd saját királyságukat. Van azonban pár újsütetű fanatikus csoportunk, Theremon, akiknek valóban nincs ki a négy kereke. Az egyikkel épp az imént rúgta össze a port, és isteni szerencse, hogy nem csinálták ki teljesen. Ezek azt vallják, hogy az emberiségre csak a tűz teljes feladása hozhat megváltást, mivel a tűz döntötte romlásba a világot. Ezért minden föllelhető tűzszerszámot megsemmisítenek, és legyilkolnak mindenkit, aki a gyújtogatásban leli örömét.

– Én csak vacsorát akartam főzni magamnak – mondta Theremon komoran.

– Nekik egykútya vacsorát főz-e vagy a piromániájának hódol – felelte Siferra. – A tűz az tűz, amitől irtóznak. Szerencséje, hogy idejében érkezünk, mert elfogadják a Tűzoltóosztag fennhatóságát. Mi vagyunk az elit a szemükben, tudja, azon kiválasztottak, akiknek elnézhető a tűzrakás.

– Nem árt, ha az embernek tűpuskája van – jegyezte meg Theremon –, roppantul megnöveli mások elnézését. – Egy fájós pontot dörzsölgetett a karján, és a távolba révedt. – Azt mondja, más fanatikusok is vannak rajtuk kívül?

– Igen. Például akik azt hiszik, az Egyetem csillagászai tudják a Csillagok megidézésének titkát. Athort, Beenayt és társait okolják mindenért. A régi nóta ez. A barbár érzelmek felszínre kerülésével mindig felüli fejt az értelmiség elleni primitív gyűlölet is.

– Nagy istenek! Sok ilyen van?

– Épp elég. Csak a Sötétség a megmondhatója, mit művelnek azzal a szegény páriával, akinek nem sikerül eljutnia Amgandóba. Gondolom, felkötik a legközelebbi lámpavasra.

– És én vagyok felelős mindezért – mondta Theremon komoran.

– Maga?

– Minden, ami történt, az én hibám, Siferra. Nem Athoré nem Folimuné, nem az isteneké, hanem az enyém. Az enyém, Theremon 762-é. Amikor felelőtlennek nevezett, nagyon is enyhén fogalmazott. Nem csupán felelőtlen volt ez a részemről, hanem bűnös hanyagság.

– Theremon hagyja ezt abba. Mi értelme...

A férfi azonban tovább borongott.

– Az lett volna a dolgom, hogy cikkekkel bombázzam a közvéleményt, amelyekben tudatosítom bennük a közelgő veszedelmet. Nagyszabású kampányt sürgessek óvóhelyek emelésére, élelmiszerkészletek felhalmozására, tartalék áramfejlesztők létesítésére, tanácsadó központok létrehozására, ahová a megfélemlített tömegek a katasztrófa idején fordulhatnak. Millió és millió tennivalóm lett volna – és ehelyett mit csináltam? Olcsó vicceket gyártottam. Gúnyolódtam az

elefántcsonttornyukba húzódott tudósokon! Politikailag lehetetlenné tettem, hogy a kormányban bárki a nevétségesség kockázata nélkül komolyan vehesse Athort.

– Theremon...

– Engem kellett volna meglincseltetni azokkal az örültekkel, Siferra.

A nő bosszúsan nézett rá.

– Ne beszéljen bolondokat! Bármit tett volna is a kormány, nem sokát nyomott volna a latban. Magam is jobb szerettem volna, ha nem írja meg azokat a cikkeket, Theremon. Nagyon jól tudja, mit gondolok róluk. Hanem hát késő bánat, eb gondolat. Legalább őszintén hitt abban, amit csinált. Tévedett, de a meggyőződése vezette. És teljesen felesleges azon tételődnie, mi lett volna, ha másképpen lett volna. Nekünk már az „itt és mosttal” kell törődnünk – elhallgatott, aztán gyöngédebben folytatta: – Elég legyen ebből! Tud járnai? Vissza kell mennünk a Szentélybe. Ott megmosakodhat, ruhát válthat, valami kevés harapnivaló is akad...

– Harapnivaló?

– Az egyetemiek tömérdek élelmiszert hagytak hátra. Theremon kuncogva a pézsmapatkánya mutatott.

– Úgy érte, nem ez lesz a vacsorám?

– Hacsak nem ragaszkodik hozzá. Javaslom, hogy passzolja át olyasvalakinek, akinek ez is jól jön, miközben kifelé megyünk az erdőből.

– Remek ötlet.

Lassan föltápáskodott, s fájó tagjait próbálgatta.

– Ti istenek, mindenem fáj!

Tett pár tétova lépést. Nem rossz, egyáltalán nem. Láthatóan nem tört el csontja, csupán megviselt izmai sajogtak kissé. A rá váró meleg fürdő és kiadós vacsora gondolata mindenesetre maradék sebeit is begyógyította.

Vetett még egy búcsúpillantást hevenyészett kis kalyibájára, patakjára, s a tisztáson állongó csenevész bokrokra. Ez volt hát az otthona ezekben a különös napokban. No, nem fogja nagyon hiányolni, de elfelejteni sem tudja egyhamar.

Felkapta a pézsmapatkányt, és a hátára vetette.

– Vezessen hát! – fordult Siferrához.

Vagy száz lépést mehettek, amikor az újságíró észrevette, hogy a bokrok között egy csapat kölyök settenkedik utánuk. Ugyanazok, akik kiűzték a patkányt a vackáról, és elejtették. Nyilván azért jöttek vissza, hogy megkeressék. Most szemlátomást méltatlankodva lestek a fák mögül, amint elragadják tőlük értékes szerzeményüket. Ám túlságosan is megfélemlítette őket a Tűzoltóosztagot képviselő zöld sál – még inkább a tūpuskák – látványa ahhoz, hogy hangot merjenek adni követelésüknek.

– Hé! – kiáltott oda nekik. – Ez a tietek, nem? Csak vigyáztam rá, vigyétek!

Feljük lódtította a patkány tetemét, amely azonban a fiúktól meglehetősen távol ért földet. A csapat nem mozdult. Csodálkozva, zavartan meredtek az állatra. Láthatóan égett bennük a vágy, hogy fölragadják, és eltűnjenek vele, de féltek előlépni.

– Mondhatom, életképes tanácsot adott – szolt oda a férfi szomorúan Siferrának. – Kopog a szemük az éhségtől, de nem mernek előttünk mutatkozni. Tán csapdának vélik. Attól félnek, ha kilépnek a fák rejtekéből, lepuffantjuk őket, pusztán a móka kedvéért.

– És nincs igazuk? – kérdezte a régész. – Manapság mindenki mindenkinek farkasa. Hagyja csak ott! Ha elmentünk innen, elveszik.

A férfi a tűzoltók után bicegett.

Az alakulat magabiztosan csörtetett végig az erdőn, mintha semmi félnivalójuk nem lenne. És valóban nem esett bántódásuk, miközben – oly iramban, ahogy csak Theremon sebei engedték – az erdőt átszelő út felé siettek. Mindenesetre nem érdektelen megfigyelni – tűnődött el útközben Theremon – milyen hamar újjáépül a társadalom. Mindössze néhány napja, hogy ez a rendezetlen alakulat a kormányhatóságok rangjára emelkedett a környéken, máris mindenki elfogadja. Hacsak nem a tūpuskák és a tűzoltókból áradó önbizalom tartotta távol a bolondokat.

Hamarosan elérték az erdő szélét. Hűvösödött. Kellemetlen félhomály terjengett, mivel mindössze Trey és Patru voltak az égbolton. A múltban Theremont egy csöppet sem izgatta az ikernapok viszonylag gyér fénye, a napfogyatkozás óta azonban felkavarták a hasonló alkonyatok. Sosem

tudhatja az ember, nem a Sötétség visszatértét jelzik-e. Bizony, a szörnyű éjszaka ütötte sebeket időbe telik majd begyógyítani, még a legkiegyensúlyozottabb lelkeknek is..

– A Szentély mindjárt itt lesz az út végében – biztatta Siferra. – Hogy van?

– Megvagyok – felelte fanyarul. – Azért még nyomorékot nem csináltak belőlem.

Mindazonáltal minden lépéséért keservesen meg kellett küzdenie, amint fájó, lüktető lába egyre közelebb vitte a Szentélyhez. Hálás öröm töltötte hát el amikor a föld alatti birodalom barlangszerű bejárata végre felbukkant előttük.

Különös labirintusba léptek. Odabent üregek és folyosók ágaztak el minden irányban. A távolban még egy tudományos műszerféle bonyolult csőrendszerét is megpillantani vélte, amint talányosan, kiismerhetetlenül futott a falak s a mennyezet mentén. Igen, persze, itt volt az Egyetem atommaghasítója, amíg az új laboratóriumot meg nem nyitották a Saro Magaslaton. Mi tagadás, jó adag ócskavasat hagytak hátra a fizikusok.

Magas, tekintélyt sugárzó férfi lépett eléjük.

– Ez Altinol 111 – mutatta be Siferra. – Altinol, engedje meg, hogy bemutassam Theremon 762-t.

– A Krónika riportere? – kérdezte Altinol. Nem látszott rajta különösebb meglepetés vagy megilletődöttség az újságíró nevének hallatán, mindössze aényt regisztrálta hangosan magában.

– Valamikori riportere – helyesbített Theremon. Minden rokonszenv nélkül méregették egymást. Tényleg kemény legény lehet ez az Altinol – gondolta Theremon a középkorú, láthatóan ereje teljében lévő férfiről. A tűzoltóvezér választékos, tartós ruhadarabokat hordott, és lerítt róla, hogy parancsoláshoz szokott. Theremon, miközben tanulmányozta, sebesen átlapozta emlékezte irattárát, és a következő pillanatban meg is lelte a választ.

– A Morthaine cégtől? Az az Altinol?

Altinol szemében egy röpke pillanatra fény villant – a gúnyé vagy a bosszúságé, ki tudja.

– Eltalálta – bólintott.

– Azt rebesgették, kitaróan pályázik a vezérigazgatói székre. No, most legalább nagyfőnök lett. Elkormányozhatja, ami megmaradt Saro Cityből. Tán az egész Államszövetséget is.

– Mindent a maga idejében – felelte a Tűzoltóvezér kimérten. – Először evickéljünk ki az anarchiából. Az ország kormányzása a későbbiek gondja. Szembe kell néznünk többek között az Apostolok jelenlétével is, akik fennhatóságuk alá vonták a város északi részét és a környező vidéket. Nem lesz könnyű tőlük megszabadulni. Szóval – mosolyodott el hidegen –, csak szép sorjában, barátocskám.

– Ami pedig Theremont illeti – vetette közbe Siferra –, ő legelőször is meleg fürdőre vágyik, aztán meg egy kiadós vacsorára. Az Éj leszállta óta él az erdőben. Jöjjön velem! – intett aztán a férfinak.

A régi részecskegyorsítót válaszfalak különítették el kicsiny kamrácskákra. Siferra az egyik ilyen helyiségbe vezette Theremont, ahol a falon futó rézcsövekből víz áramlott egy porcelán kádba.

– Nem lesz túl meleg – figyelmeztette -, naponta csak pár órán át működtethetjük a bojler, mert kevés a tüzelőnk. De talán jobb, mint egy jeges vizű patakban fürdeni... Ismeri Altinolt?

– Igen. A nagy szállítótársaság, a Morthaine Művek igazgatója. Néhány éve meglehetősen port vert föl a sajtóban, hogy valami csúnya megvesztegetéssel állami földbirtokokra akarta rátenni a kezét Nibro tartományban.

– Mi köze a-szállítótársaságoknak az ingatlanügyekhez? – firtatta Siferra.

– Pontosan ez a dolog veleje. Az égvilágon semmi közük egymáshoz. Azzal vádolták, hogy tisztességtelen célokra használja föl kormánykapcsolatait... mondjuk, egy életre vendégül látja a szenátor urakat a hajóin vagy efféle... – Theremon vállat vont. – Egyre megy. A Morthaine Műveknek éppúgy befellegzett, ahogyan megvesztegethető szenátor sincs többé. Gondolom nem örült, hogy felismertem.

– Nem hinném, hogy nagyon izgatná. Jelenleg a Tűzoltóosztag köti le minden figyelmét.

– De csak jelenleg – jegyezte meg Theremon. – Ma Saro City Tűzoltóalakulata, holnap az egész világ. Hallotta, hogyan beszélt az Apostolokról. Akárhogy is, előbb-utóbb valaki úgyis kezébe ragadja a hatalmat. Ez meg az a fajta, aki imád nyüzsögni.

Siferra kiment, s Theremon beleereszkedett a kádba.

Nem éppen keleti kényelem, mégis csodálatos mindazok után, amin az utóbbi időben keresztülment. Elnyújtózott, behunyta szemét, és elengedte magát. Élvezkedett.

Miután a fürdővel végzett, Siferra a Szentély ebédlőjébe vezette – egy bádoffalú kamrába – és magára hagyta, mondván, rapportra megy Altinolhoz. Az asztalnál vacsora várta – a Szentély fölállításánál felhalmozott élelmiszerkonzervek egyike. Langyossá melegített zöldség, valami azonosíthatatlan húsféleség és ízetlen halványzöld frissítő.

Ő azonban fenségesnek találta.

Kényszerítette magát, hogy lassan, óvatosan egyen, tudván, teste elszokott a valódi étkektől az erdőben töltött idő alatt. Minden falatot gondosan meg kell rágnia, különben megfekszi a gyomrát. Legszívesebben pedig sebesen bekebelezte volna az ételt, hogy amilyen hamar csak lehet, repetát kérjen.

Hogy éhét csillapította, hátradőlt székén, és a csúf bádoffalat bámulta. Kezdett letömi korábbi jókedve. A fürdő, a kiadós vacsora, a biztonság tudata ellenére egyik pillanatról a másikra, önmagának is váratlanul feneketlen csüggedés lett rajta úrrá.

Fáradtnak, megviseltnek érezte magát. Valahogy minden reménye elveszett, teli volt komor, gyászos gondolatokkal.

Pedig milyen jó kis világ volt itt annak előtte – gondolta. Korántsem tökéletes persze, de azért ő szerette. A többségnek jól ment a sora, jólétben élt. Minden téren kiemelkedő haladást értek el – úgy a tudomány, mint a gazdaság és nemzetközi együttműködés területén. A háborút mindenki lassan-lassan a középkorba utalta, és – neki legalábbis ez volt a benyomása – az emberiséggel egyidős vallási túlkapások is zömmel feledésbe merültek.

És most mindez eltűnt, elenyészett néhány röpke óra leforgása alatt. Elsöpörte az iszonytató Sötétség.

No igen, a régi romjain előbb-utóbb új világ támad. Időtlen idők óta ez játszódott le Lagashon, Siferra thombói ásatásai tanúsítják.

A kérdés csupán az: milyen világ? Nem nehéz kitalálni. Olyan, amelyben egy darab húsért kinyírhatják az embert. Esetleg azért mert megsértette tűzre vonatkozó babonáikat. Netán az ölés kedvéért. Olyan világ, amelyben az Altinolok ragadják kezükbe a hatalmat. Amelynek Folimunjai és Mondiorjai – efelől nem lehetett kétség – eltiltanak minden szabad gondolatot, talán épp az Altinolok kezére játszva ezzel. Olyan világ, amelyben...

Nem – rázta meg erélyesen a fejét. Mi értelme ezeknek a sötét, önmészítő gondolatoknak?

Siferrának van igaza. Nincs értelme a múlton gyötrődni. Előre kell nézni. Legalább életben van, és az agya is egész jól rendbe jött. Súlyosabb nyomokat az erdei nyomorúság sem hagyott benne. Mindössze néhány horzsolást és vágást szerzett be, ami napok leforgása alatt begyógyul. A csüggedésre jelen pillanatban semmi oka. Olyan luxus ez, amit nem engedhet meg magának – miként Siferra sem engedheti meg magának, hogy továbbra is orroljon rá.

Ami volt, az elmúlt. Most mindenkinek össze kell szednie magát, hogy társakat, szövetségeseket keresve új világot építsen, új életet kezdjen. Hátranézni bolondság. A lemondás, reménytelenség érzéseivel tekinteni a jövőbe pedig nem egyéb pusztá gyávaságnál.

– Befejezte? – kérdezte Siferra, visszatérve az ebédlőbe. – Tudom, hogy nem fejedelmi lakoma. A pénzmapatkánynál mindenestre jobb.

– Ezt nem tudom megítélni. Életemben nem ettem még pénzmapatkányt.

– Talán nem vesztett sokat. Jöjjön, elvezetem a szobájába.

Sivár, alacsony mennyezetű fülkébe vezette. Egyetlen ágy árválkodott benne, mellette Szent mécs és mosdótál. A helyiséget egy plafonról lecsüngő csupasz égő világította meg. Az egyik sarokba néhány könyvet és újságot söpörtek, valószínűleg az előző lakó hagyhatta itt. Theremon a Krónika régi számát pillantotta meg közöttük, mely épp az ő cikkénél nyílt ki. Hátrahőkölt. Egyik legutolsó írása volt, melyben különösen éles nyelvvél fenekedett Athorra és csoportjára. Elvörösödött, és félrerúgta az újságot.

– És most mihez kezd, Theremon? – kérdezte Siferra.

– Hogy érti?

– Mármint miután kipihente magát.

– Nemigen gondolkoztam rajta. Miért?

– Altinol tudni szeretné, van-e kedve csatlakozni hozzánk.

– Tekintsem meghívásnak?

– Szívesen felveszi a soraink közé. Épp a maga fajtájára van szüksége. Erős, tekintélyt sugárzó emberekre.

– Igen – mondta Theremon. – Beválnék itt, nem igaz?

– Egy dolog mégis nyugtalanítja. Két dudás nem fér meg egy csárdában. Ha beáll közéjük, szeretné, ha a letelejtől tudomásul venné: az ő szava parancs. És nem tudja, mennyire képes elviselni egy parancsnokot maga felett.

– Ezt biz' én sem tudom. De megértem Altinol álláspontját.

– Nos, beáll az osztagba? Tudom, hogy baj van az egész szervezet felépítésével. De legalább a rend fenntartása a céljuk, amire a mai időkben égető szükségünk van. És ha Altinol basáskodó is, nem velejéig gonosz, erről meg vagyok győződve. Egyszerűen úgy véli, hogy kemény kézre és határozott intézkedésekre van szükség. Amire hivatottnak is érzi magát.

– Ebben nem kételkedem.

– Gondolja át a dolgot ma este – folytatta Siferra. – Ha be akar lépni közéjük, beszélje meg vele holnap. Mondja egyenesen a szemébe, mit gondol, és ő is őszinte lesz magával, ebben biztos lehet. Mindaddig amíg nem érzi fenyegetve a hatalmát, szerintem biztosan...

– Nem – szakította félbe Theremon.

– Mit nem?

A férfi csak pillanatnyi hallgatás után folytatta:

– Nincs gondolkodási időre szükségem, mert már tudom a választ.

Siferra várakozón nézett rá.

– Nem akarom összerúgni a port Altinollal. Ismerem a fajtáját, és holtbiztos, hogy nem bírnám ki mellette. Azontúl tudom, hogy ha rövid távon szükség van is a Tűzoltóosztagra, hosszú távon csak bajt hoznak ránk. És ha egyszer közénk fészkelték magukat, megszerveződtek, igen-igen nehéz lesz megszabadulni tőlük. Az ilyen Altinol-félék nem adják át csak úgy minden szíre-szóra a hatalmat. A kiskirályoknak ez nem szokása. Nem akarom, hogy egész életemben szemrehányásokat tegyek magamnak, amiért egykor én segítettem hatalomra. Szerintem nem a feudális viszonyok újraterejtése a megoldás. Egy szó mint száz, Siferra, nem megy a dolog. Nem kötöm magamra Altinol zöld sálját. Számomra itt nem terem babér.

– És mihez kezd akkor? – kérdezte csöndesen Siferra.

– Sheerintől tudom, hogy az Amgando Parkban ideiglenes kormány létesült. Odagyültek az egyetemiék, meglehetősen, a régi kormány emberei és az ország minden tájáról érkezett rokonszenvezők is. Amíg elbír a lábam, Amgandóba igyekszem magam is.

Siferra hosszan, némán nézte. A férfi mély lélegzetet vett, és pillanatnyi habozás után kimondta:

– Tartson velem, Siferra!

A nő felé nyúlt, és gyöngéden folytatta:

– És maradjon velem éjszakára ebben a nyomorúságos kis odúban. Reggel pedig meglépünk, és elindulunk dél felé. Maga sem illik jobban közéjük mint én. Együtt ötszörte nagyobb az esélyünk, hogy elérjük Amgandót, mintha egyedül vágnánk neki.

A másik továbbra is hallgatott. A férfi azonban nem vonta el a kezét.

– Nos? Mi a válasza?

Az újságíró aggódva figyelte a nő arcára kiülő érzelmek játékát, olvasni azonban nem mert közöttük.

Siferra nagy lelki tusát vívott magával. A küzdelem azonban hamarosan véget ért.

– Igen – felelte végül. – Igen, próbáljuk meg, Theremon. És közelebb húzódván hozzá megfogta a kezét. Azután lekapcsolta a fejük fölött himbálódzó silány lámpát. Ágyuk mellett a szent mécs puha fénye továbbra is velük maradt.

38.

– Tudod, hol járunk? – kérdezte Siferra. Csüggedten nézett végig az elénk táruló felperzselt,

holdbéli tájon: a romba dóit házak és elhagyott autók során. Dél felé járt az idő a Szentélyből való menekülésük harmadik napján. Onos tékozló fénye könyörtelenül megvilágított minden elfeketült falat, minden széttúzott ablakot. Theremon a fejét rázta.

– Valami nagyon bugyuta neve volt, erre emlékszem. Aranyсарок vagy Saro-felső, valami ilyesmi. De hát, nem mindegy? Ami valamikor viruló kertváros volt, mostanára, régészeti leletté vált. Saro Elveszett Külvárosainak egyikévé.

Jócskán túljutottak már az erdőn, s Saro City peremvárosai legszélén jártak. Ezen túl megművelt földek terültek el, majd kisvárosok következtek, valahol a távolban pedig, hihetetlen messzeségben ott rejtőzött céljuk: az Amgando Nemzeti Park.

Két teljes napjukba került, mire átjutottak az erdőn. Az első éjszakát Theremon régi kalyibájában töltötték, a másodikat egy bozótosban, a Saro Negyed csipkés ormára vezető hegyoldalon. Mind ez idő alatt a Tűzoltóosztag nem eredt a nyomukba. Altinol láthatóan megvolt nélkülkük, még ha az elcsent fegyvereket és két hátizsákra való élelmet hiányolhatta is. Mostanára amúgy sem érné őket utol – vélekedett Siferra.

– A Nagy Déli Autósztrádának errefelé kell lennie, ugye? – kérdezte.

– Még két-három mérföld. Ha szerencsénk van, nem kerül elénk tűz, ami akadályozna minket.

– Sose izgasd magad! Szerencsénk lesz. Theremon elnevette magát.

– Micsoda töretlen optimizmus.

– Nem kerül többbe a pesszimizmusnál – felelte Siferra. – Így vagy úgy, mindenképpen továbbjutunk.

– Nagyon helyes. Így vagy úgy.

Gyors iramban haladtak előre. Theremon igen hamar felépült erdőben szerzett sérüléseiből, s láthatóan nem tett kárt benne a hosszú éhezés sem, ami újra csak bámulatos vitalitásáról tanúskodott. Bármilyen erős volt is Siferra, keményen ki kellett lépnie, hogy lépést tartson vele.

A régésztnő mindent megtett, hogy megőrizze derülátását. Indulásuk pillanatától magabiztosnak, reménykedőnek mutatta magát, mint akinek nem kérdés, hogy sikerrel eljutnak Amgandóba, ahol a hozzájuk hasonlók már elszántan buzgólkodnak a világ újjáépítésén.

A lelke mélyén azonban nem volt ilyen biztos a dolgában. És minél tovább haladtak a hajdan oly kellemes kertvárosok között, annál nehezebb volt leküzdenie a rémület, a megdöbbenés, a kétségbeesés, és a totális vereség érzését.

A világ egyetlen rémlátomássá változott körülöttük.

Nem, nem volt kibúvó e rémségek alól. Bármerre nézett is az ember, csak pusztulást talált.

Nagy ég! – gondolta minden pillanatban. Nagy ég! A dúlás és pusztulás vigasztalan nyomai, ahová csak léptek. Fölperzselt, leomlott épületek, melyek falait befutotta a gyom, hogy szállást adjon a honfoglaló gyíkok első előőrseinek. Az iszonyú Éjszaka, mikoron újra elszabadult az istenek haragja elpusztította az emberek otthonait. Az eső kioltotta pislákoló tüzekből itt-ott még felkunkorodó fekete füst torkot maró, kesernyés bűze... meg az a másik, fehér füstoszlop, ami a még javában égő pincékből csapott az égnek... , mocsok mindenütt..., az úttesten elszórtan heverő, haláltusájukba merevedett hullák..., a néhány túlélő szemében izzó örület, amint otthonuk romjai közül kandikáltak kifelé...

Oda a múlt minden nagysága, méltósága, dicsősége. Az egész világ romokban... mintha kiöntött volna az óceán – gondolta Siferra – hogy elsöpörje mindazt, amit az ember alkotott.

A régésztnő igazán elég romot látott már, hisz fél életét közöttük töltötte. Csakhogy a romok, melyek között ásott, az idő nemes, titokzatos és regényes patináját viselték magukon. Ezek a romok viszont túlságosan is megrendítő, fájdalmas, véres látványt nyújtottak, ami híján volt minden regényességnek. A hajdantól civilizációk bukásával nem volt nehéz megbékélnie, kevés érzelmi töltést hordoztak számára. Most azonban saját kora került a történelem szemétdombjára, s ezen nem volt könnyű túllépnie.

Miért volt ez az egész? – tette föl magának újra meg újra a kérdést. – Miért? Vajon miért?

Valóban olyan elvetemültek lettek volna? Annyira letértek volna az istenek útjáról, hogy joggal sújtotta őket az ég?

Nem.

Nem!

Szó nincs itt istenekről, sem az ég haragjáról.

Erről meg volt győződve. Nem kétséges, hogy mindez csupán a véletlen műve, melyet lélektelen és gondolattalan világok, égitestek személytelen mozgása idézett elő. A kétezer évenként ismétlődő szenvedélytelen, égi randevú.

Ennyi az egész. Merő véletlen, egyszerű baleset.

Olyan baleset, amit Lagashnak időről időre el kell szenvednie hosszú története folyamán.

Időről időre rémítő fenségükben előtűnnek a Csillagok. S a félelemtől elvakult, a Sötétségtől és a Csillagok könyörtelen fényétől esztét vesztett ember lerombolja önnön keze művét. És a katasztrófa újra meg újra elkövetkezik, amint fordul az idő kereke. Thombo romjai is erről regélnek. Hajszára, ahogyan Theremon mondta: A világ egyetlen régészeti lelőhelyé változott.

Az általuk lakott, ismert világ elpusztult, múlttá lett. Hanem mi még itt vagyunk – telte hozzá gondolatban.

Mihez fogjunk most, jaj, mihez fogjunk?

Egyedüli vigasza e sivárságban a Theremonnal töltött – oly váratlan, oly csodálatos – első éjszaka emléke volt. Mindegyre visszatért hozzá gondolatban. Milyen furán félszeg is volt a férfi mosolya, amikor megkérte, maradjon vele... nem, nem volt ebben egy szemernyi csalfaság, ámtás sem. Hogy nézett rá! És keze érintése a bőrén... ölelése, elkeveredő lélegzetü...

Milyen régestelen régen nem volt férfival! Szinte el is felejtette, milyen – igaz, még nem teljesen. A múltbéli alkalmakkor azonban mindig ott kísértette a szorongató érzés, hogy hibázott, rossz úton jár, olyan kötelezettséget vállalt, amelyet nem kellett volna tennie. Theremonnal egészen másként volt. Falak omlottak le, félelmek és gátlások szűntek meg. Örömmel hódolt meg, s ismerte fel, hogy ebben a megtépett, megkínzott világban nincs többé egyedül. Feltétlenül szüksége van valakire, és ki lehetne méltóbb társa, mint ez a kissé nyersen szókimondó, kissé goromba, ám erős, határozott, megbízható férfi.

– Nézd csak! – mutatta. – Egy útjelző tábla.

Zöld, koromtól feketéllő fémtábla csüngött alá képtelen szögben egy lámpaoszlopról. Két-három helyen golyónyomok lyuggatták, az élénksárga betűk azonban továbbra is jól olvashatóan hirdették: NAGY DÉLI AUTÓSZTRÁDA, s nyíl mutatott egyenesen előre.

– Nem lehetünk messzebb egy-két mérföldnél – mondta Theremon. – Hajól kilépünk, délutánra el is... Szavait fütyülő hang szakította félbe, majd kongón visszhangzó éles csattanás hallatszott. Siferra befogta fülét. A következő pillanatban azonban Theremon karon ragadta, és a földre rántotta.

– A földre! – sziszegte keményen. – Lőnek ránk!

– Ki? Honnan?

A férfi tüzelésre készen tartotta tűpuskáját, s a nő is előhúzta a magáét. Fölpillantva látta, hogy a lövedék eltalálta az útjelző táblát. Újabb lyuk éktelenkedett az első két szó között, néhány betűt is eltüntette.

Theremon fürgén kúszott a legközelebbi sarok felé. Siferra a nyomában araszolt, miközben undorítóan védtelennek érezte magát. Rosszabb volt ez, mint meztelenül állni Altinól meg az emberei előtt, százszorta, ezerszerre rosszabb. Bármely pillanatban elcsattanhat a következő lövés, és nincs hová rejtőzön. Még akkor sem érezte magát biztonságban, amikor elfúló lélegzettel, vadul dobogó szívvel behúzódott Theremon mögé a sarkon túl nyíló szűk sikátorba.

A férfi leégett házak sorára mutatott az út túloldalán. Némelyik közülük nem omlott be, viszonylag épen állt. Messze, a szemközti sarkon mintha szurtos alakokat látott volna kikandikálni egy emeleti ablakból.

– Látod azokat ott? Lefogadom, lakásfoglalók. Buggyantak.

– Igen, látom.

– Nem izgatja őket a zöld sálunk. Meglehet, a Tűzoltóosztag a városnak ebben a végében már semmit sem jelent. De az is lehet, hogy éppen amiatt lőttek ránk, mert ismerik.

– Gondolod?

– Minden megeshet. Theremon kissé előrébb kúszott.

– Azon gondolkozom, vajon el akartak-e találni, vagy csupán ránk akartak ijeszteni? Ha tényleg minket vettek célba, és csak az útjelzőtáblaig érnek el, megpróbálhatnánk megpucolni innen. Ha viszont csupán figyelmeztető lövésnek szánták...

– Szerintem az volt. Egy félresikerült lövés nem talál telibe egy ilyen kicsinyke táblát. Nagyon is biztos kézzel árukkodik.

– Talán – mondta Theremon homlokát ráncolva. – Azt hiszem, a legjobb, ha mi is rájuk ijesztünk. Nem árt ha megtudják, hogy fel vagyunk fegyverezve, különben még a hátunkba küldik az embereiket.

Lenézett tüpuskájára. Széles sugárra, maximális távolságra állította be a fegyver torkolatszabályozóját. Aztán fölemelte, és leadott egy lövést. Vörös fény cikázott át a levegőn, s a támadókat rejtő ház bejárata előtt csapódott be. Sötét, elszenesedett folt jelent meg a gyepen, és füstgomoly tekeredett az égre.

– Szerinted látták? – kérdezte Siferra.

– Ha csak nem golyóztak be annyira, hogy nem tudják, mi folyik körülöttük. De azt hiszem, látták. És nem rajonganak érte túlságosan.

Az arcok újra előtűntek az ablakban.

– Vigyázz, húzódj le! – mondta Theremon. – Valami nehéz vadászpuska van náluk. Látom a csövét.

Ismét elfütyült egy golyó a fülük mellett, s újabb iszonyú csattanást hallottak.

Az útjelző tábla meggömbülve zuhant a földre.

– Lehet, hogy lököttek – jegyezte meg Siferra -, célozni viszont veszettül jól tudnak.

– Túl jól, sajnos. Csak játszottak velünk, amikor az első lövést leadták. Mulattak rajtunk. Csupán jelezték, hogy ha . kidugjuk az orrunkat, rögvést lepuffantanak bennünket. Ideszögeztek minket, és most élvezik a helyzetet.

– Nem tudunk a sikátor másik végén át kijutni?

– Arra mindent eltorlaszol a törmelék. És épp várhatnak is ránk a sarkon.

– Akkor most mi legyen?

– Felégetem a házat a fejük fölött – felelte Theremon. – Kifüstölöm őket. És ha ahhoz is túl buggyantak, hogy megadják magukat, hát lepuffantom mindegyiket.

Siferra szeme elkerekedett.

– Megölnéd őket?

– Ha nincs más választásunk, bizony meg. A kérdés az, el akarsz-e jutni Amgandóba, vagy életed végéig itt óhajtasz kuporogni ebben a sikátorban?

– De hát nem ölhetünk meg embereket azért, mert... mert...

Siferra hangja elcsuklott. Maga sem tudta, mit mondhatott volna.

– Akkor sem, ha az életünkre pályáznak, Siferra? Ha viccesnek találják, hogy golyókat röpítsenek el a fülünk mellett?

A régésznő nem válaszolt. Korábban azt hitte, érti a napfogyatkozás éjszakáján támadt iszonyú, új világot, de most látta csak, mennyire tévedett.

Theremon ismét előrébb kúszott, és lőállásba helyezkedett.

A fény vörös izzású villáma lecsapott a szemközti ház oromzatára, amelynek festett fája most elfeketült, s apró lángnyelvek keltek rajta életre. A férfi tűzbe borította az épület bejáratát. Szünetet tartott, majd megint tüzelt, újabb tűzcsíkot szántva az első fölött.

– Add ide a puskádat! – szólt oda Siferrának. – Az enyém bemelegedett.

A nő odanyújtotta fegyverét. Theremon célzott, és harmadszor is meghúzta a ravaszt. A ház homlokzata széles sávon lángot fogott. Az újságíró a résen át most az épület belsejét vette célba.

Nem is olyan régen – gondolta Siferra – ez a takaros faház valakihez tartozott. Emberek laktak benne. Békés család, szép környékükre, tulajdonukra büszke polgárok – a gyepet gondozták, virágágyásaikat locsolgatták, kutyáikkal játszottak, vacsorára hívták a barátait, vagy patiójukon ülve, italukat szopogatva gyönyörködtek a napnyugtában. Ez a világ azonban elmúlt. Theremon itt hasal az oldalán egy hamuval, törmelékkel telehintett sikátorban, és módszeresen fölégeti a házat. Mert ez az egyetlen módja hogy élve kikerüljenek innen, és folytathassák útjukat Amgandóba.

Lidérces világ, bizony.

Mostanra a ház belsejéből is lángnyelvek kígyóztak az ég felé. A homlokzat bal fele teljesen tűzbe borult.

Emberek ugráltak ki az első emeleti ablakon.

Három, négy, öt fuldokló, levegő után kapkodó alak huppant a földre. Két nő és három férfi. Egy pillanatra ülve maradtak a gyepen, és kábultan bámultak maguk elé. Szurtos ruhájuk rongyokban

lógott róluk, hajuk zsíros csimbókokban hullott alá. Lököttek. Bárhová tartoztak is az éj leszállta előtt, mostanára csupán az elvadult, mosdatlan csavargók hatalmas hordáját gyarapítják, akik talán egy életre meghibbantak a Csillagok rájuk zúduló, érzékeiket megbénító villámaintól.

– Felállni! – rendelkezett Theremon. – Kezeket föl! Tegyük föl a kezüket, de gyorsan!

Előlépett fedezékéből, mindkét tüpuskát lövésre készen tartva. Siferra az oldalán. A ház sűrű, fekete füstbe burkolózott, és e sötét lepel alól ijesztő lángnyelvek csaptak ki minden irányba, akár a skarlátszín zászlók.

Vajon maradt-e ember az égő házban? Ki tudja? És ha igen, mit számít.

– Álljanak sorba! – pattogott tovább Theremon. – Úgy bizony! Balra át!

A csoport nehézkesen vigyázzba vágta magát. Az egyik férfi lemaradt a többitől, mire Theremon a képe mellé tüzelt, hogy növelje együttműködő készségét.

– Futólépés! Végig az utcán! Gyorsabban! Gyorsabban! Az épület egyik oldala most iszonyú robajjal beomlott, s félbe vágott babaházként tárta szem elé a helyiségek belsejét, a szekrényeket és bútorokat. A lakásfoglalók már a sarkon voltak. Theremon további lövéseket eresztett utánuk, hogy gyorsabb futásra serkentse őket. Aztán Siferrához fordult.

– Helyes. Pucoljunk innen!

Fegyverüket tokjába süllyesztve az ellenkező irányba rohantak, a Nagy Déli Autósztráda felé.

– Mi lett volna, ha védekeznek? – lihegett Siferra, amikor a nyílt mezőre értek. – Tényleg megölte volna őket, Theremon?

A férfi komoran meredt maga elé.

– Ha másképp nem tudunk volna továbbmenni. Ahogy mondtam, bizony megöltem volna őket. Mi más választásom maradt? Mit tehettem volna?

– Azt hiszem, semmit – felelte a nő elhalón.

A lángoló ház képe beleégeti az agyába. Meg azoknak a toprongyos, ágrólszakadt nyomorultaknak a látványa, amint végigfutnak az utcán.

Ők kezdték – nyugtatgatta magát. És ki tudja, hová fajult volna a dolog, ha Theremonnak nem jut eszébe, hogy kifüstölje őket.

Csak az a ház ne lett volna... valaki féltve őrzött otthona...

Nem otthona az senkinek – javította ki magát.

– Tessék, megérkeztünk – mutatott körbe Theremon. – Itt van előttünk a Nagy Déli Autósztráda. Kocsival öt órai kellemes út Amgandóig. Vacsorára ott is lehetnénk.

– Ha volna mibe beleülnünk – mondta Siferra.

– Ha volna – visszhangozta a férfi.

39.

Bármilyen kérgesszívűvé tették is az eddigiek, Theremont megrendítette az autósztrádán elébe táruló látvány. Az útmérnökök lidérces rémálmában sem fordulhatott elő ehhez hasonló.

Igaz, a város déli peremkerületein áthaladva eddig is lépten-nyomon elhagyott járművekbe botlottak. A Csillagok megjelenésekor kétségkívül sok autótulajdonos kocsiját odahagyva, gyalog menekült tovább, hogy menedéket keressen és elrejtőzzön az eget betöltő, szemkápráztató ragyogás elől.

A kertvárosokban azonban viszonylag elszórtan, egymástól távol bukkantak csak roncsokra. E csöndes városrészekben alig-alig lehetett valami forgalom a napfogyatkozás órájában, mely a munkanap lejártával köszöntött a világra.

A hazafelé tartó ingázókkal telezsúfolt Nagy Déli Autósztráda ezzel szemben kész bolondokházává válhatott a pánik idején.

– Nézd csak! – suttozta Theremon megbabonázva. – Oda nézz, Siferra!

A nő hitetlenkedve rázta fejét.

– Ez nem lehet igaz.

Az autópályát hosszú, tömött sorokban autóroncsok borították, néhol egész kocsihegyeket emelve. Teljesen eltorlaszolták a széles úttestet. Akadt, amelyik a feje tetején állt. Sok közülük leégett, s csak

a puszta váz meredezett az ég felé. A kilottyant benzin tócsái kristályvizű tavakként csillámlottak. Az ízzé-porrá zúzott üvegszilánkok baljós ragyogásában csillogó pikkelyű kígyónak látszott az út.

Autóroncsok és emberi hullák mindenütt.

Ez volt a leghátborzongatóbb látvány, amiben mindeddig részük volt. Hosszan terült el előttük ez a holtakkal borított csatatér. Némely vezetőt a műszerfal mellett ért a halál, mások az összeütközött járművek közé ékelődtek vagy a kerekek alá szorultak. Egy sereg holttest az úttesten hevert, a halál groteszk pózába merevülve, akár a szemétdombra kidobott babák.

– Valószínűleg az történhetett – szólalt meg Siferra –, hogy a sofőrök egy része azon nyomban leállította kocsiját, amint kigyúltak a Csillagok. Mások azonban még inkább rákapcsoltak, iparkodván mihamarabb fedél alá kerülni, és belefutottak emezekbe. Megint mások úgy kiborulhattak, hogy hirtelenjében elfelejtették, hogyan kell a kormányt kezelni – nézd, azok ott az útról is lefordultak, ez meg itt valószínűleg megfordult, és megpróbált szembe haladni a forgalommal...

Theremon megborzongott.

– Iszonyatos, gigászi méretű tömegszerencsétlenség. Képzeld el, amint az egymásnak futó kocsik garmadáit megpördülnek, majd átlódnak az ellenirányú forgalom sávjába. Az autójukból kiugró, menedék után rohanó embereket meg elütik az újabb és újabb járművek. Száz bolond százegy felé futott, ahogy mondani szokás.

Keserűen felnevetett magát. Siferra meglepetten nézett rá.

– Mit találsz olyan mulatságosnak, Theremon?

– Csak saját ostobaságomon nevetek. Tudod, félórával ezelőtt, amint közeledtünk a sztrádához, az a bolond ötletem támadt, mi volna, ha bepattannánk egy elhagyott kocsiba, amiben maradt elég üzemanyag, és meg sem állnánk Amgandóig? Álmomban sem hittem volna, hogy ezt találjuk. Ötven lépést sem tehetnénk avval a bizonyos autóval...

– Ahogy elnézem, gyalog is elég lesz itt továbbvergődni.

– Igen, úgy néz ki. Mégis tovább kell mennünk.

S komor képpel nekivágtak délnek tartó hosszú útjuknak.

A kora délutáni simogató Onos-sugarak fényében leereszkedtek a sztrádából lett vérmezőre. Sorra mászták a roncshegyeket, miközben iparkodtak megfeledezni az elszenesedett, megcsonkított tetemekről, a megszáradt vértócsákról, az egész borzalomról.

Theremon szinte egy szempillantás alatt hozzászólt a látványhoz. Talán ez volt a legfélelmetesebb a dologban. Nem telt bele kis idő, és már meg sem látta a kiömlött vért, a holtak megüvegesedett tekintetét, az itt arató halált. A horpadt roncsok, autóhegyek között épp elég veszélyes volt utat keresni ahhoz, hogy minden figyelmét lekösse, és megfeledezzen a katasztrófa áldozatairól. Annyit tudott már, hogy fölösleges volna túlélők után kutatnia. Aki bennrekedt ebben a pokolban, mostanára rég halott.

Siferra hozzá hasonlóan ugyancsak hamar megszokta a lidérces látomást, ami valamikor a Nagy Déli Autósztráda nevet viselte. Szó nélkül lábolt át az eléje kerülő akadályok végnélküli során, hol egy könnyebb átjárót mutatva társának, hol négykézláb mászva utána a roncslabirintusban.

Nagyjából az egyedüli élők voltak az úttesten. Hébe-korba megpillantottak ugyan valakit, aki a távolban szintén dél felé igyekezett, vagy épp onnan tartott Saro City felé, közvetlen találkozással azonban egyetlenegyszer sem került sor. A többi vándor, ha megpillantotta őket, inkább sietve alábukott a roncsalmaz alá, vagy, ha előttük járt, hirtelen nekieredt – oly fejvesztett iramban, ami embertelen félelemről tanúskodott –, amíg el nem nyelte a messzeség.

Mitől félhetnek? – tűnődött Theremon. – Hogy rájuk támadunk? Hát mindenki kezét emel itt mindenkire?

Úgy egy órával az indulás után rongyos, koldusforma öregre lettek figyelmesek, aki kocsiról kocsira haladva motozta végig módszeres gonddal a zsebeket. Zsákmánnyal teli dagadozó zsákot cipelt a hátán, s csaknem összeroskadt a súlya alatt.

Theremon vadul szitkozódni kezdett, és előhúzta tüpuskáját.

– Micsoda ocsmány féreg! A nemjőját!

– Ne, Theremon, ne!

Siferra elrántotta a karját, mikor a férfi rálőtt a hullarablóra. A lövés egy közeli autót ért, és egy pillanatra tündöklő napkitörést robbantott rajta.

– Mire való ez? – kérdezte Theremon. – Csak meg akartam ijeszteni.

– Azt hittem... hogy...

A férfi megrázta fejét, s komoran nézett maga elé.

– Nem. Egyelőre legalábbis. Látod, hogy szedi a lábát a nyomorultja...

A csavargó megpördült a lövés zajára, és eszelős megdöbbenéssel meredt kettejükre. Tekintete megüvegesedett, nyál csordult az ajkáról. Egy hosszú pillanatig csak a száját tátotta, és farkasszemet nézett velük. Azután zsákját elhánnyva fejvesztett menekülésbe kezdett. Majomügyességgel mászott át az autóroncokon, és hamarosan eltűnt szem elől.

Továbbmentek.

Lassú, vigasztalan vándorlás volt. Magasan a fejük fölött az útjelző táblák csillogó póznáikon gúnyt űztek száználmas vánszorgásukból, hírül adván, milyen keveset haladtak indulásuk óta. Onos-nyugtára mindössze fél mérföldet jutottak előre.

– Ha így folytatjuk – jegyezte meg Theremon csüggedten –, beletelik egy évbe, amíg elvergődünk Amgandóig.

– Majd belejövünk – biztatta Siferra különösebb meggyőződés nélkül.

Ha a sztrádával párhuzamosan haladhattak volna, sokkalta könnyebb lett volna az előrejutás. Csakhogy ez lehetetlen volt. A Nagy Déli Autósztráda java része magasan a környező mezők fölött futott, pillérek emelték az erdősávok, ingoványok és a hébe-hóba előtűnő ipari területek fölé. Néhol a sztráda viaduktként szelte át a kőfejtők nyílt tárnáit, vagy patakokat, tavakat hidalt át. Útjuk során tehát nemigen volt más választásuk, mint hogy az úttesthez tartásuk magukat, bármilyen nehezükre esett is a végtelen roncshegyek megmászása.

Amennyire lehetett, kihúzódtak az út szélére, mivel ott kevesebb volt az autó. Le-lepillantva az alatt elterülő tájra, ugyanazt a felfordulást látták mindenütt.

Leégett házak. Az ég alját még most, ennyi idő után is lobogó tüzek világították meg. Itt-ott csapatokba verődött szerencsétlen földönfutók vonszolták magukat előre a törmelékkel eltorlaszolt utcákon. Másutt nagyobb csoportosulás, vagy ezer ember vert tanyát a szabadban. A táborlakók valamennyien csüggedt, bénult testtartásban kuporogtak, láthatóan kifogyott belőlük minden életkedv, akaraterő.

Siferra leégett templomot mutatott Theremonnak a szemközti hegygerincen. Rongyos emberek kis csoportja sürgölődött leomlott falak között. Emelőrudakkal feszítették föl a megmaradt szürke kőtömböket, s helyükről kirángatva a templomudvarra hajították őket. – Úgy fest, mintha le akarnák bontani – mondta. – De miért?

– Mert gyűlölik az isteneket – felelte Theremon. – Őket okolják mindenért. Ismered a Panteont, Minden Istenek Csarnokát? Tudod, az erdő szélén, azokkal a híres Thamilandi freskókkal. Néhány nappal az éj leszállta után elvetődtem arra. Porig égett. – Egyetlen rom volt az egész székesegyház, a téglahalmok meg maguk alá temettek egy félig eszméletlen papot. Persze, nem véletlen tüzeset volt, a katedrális fölgújtották. És az a pap... az orrom előtt nyisszantotta el a torkát egy futóbolond. Azt hittem, a miseruháját akarja elcsórni, de lehet, hogy tévedtem. Talán bosszúból tette.

– De hát az a pap nem csinált semmit...

– Elfelejtetted az Apostolokat? Mondior hónapokig emlegette az istenek haragját. A papok pedig az istenek földi szószólói, nem igaz, Siferra? És ha rosszra tanítottak bennünket, amiért megtorlás várt ránk, akkor az ő bűnük is, hogy ránk szállt ez az istencsapás. Az emberek legalábbis így okoskodnak.

– Az Apostolok! – morogta a nő sötéten. – Bárcsak elfelejthetném őket. Mit gondolsz, mit forralhatnak?

– Gondolom színjózanul átvészelték a napfogyatkozást tornyukban.

– Egyetérték. Felkészülten érte őket az Éjszaka, ezért nem lehetett nagy bántódásuk. Mit is mondott Altinol? Hogy máris kormányt alapítottak Saro Citytől északra?

Theremon zordul meredt a szemközti templomromra, s színtelen, fakó hangon folytatta:

– Képzelem, milyen lehet az a kormány! Az emberi tisztességet rendeletek szabályozzák. Mondior minden Onos-napon újabb erkölcsi paranccsal örvendeztetni meg alattvalóit. Az öröm minden formáját szigorú törvények tiltják. A bűnösöket hetente nyilvánosan kivégzik a köztereken.

– A szélbe köpött. – Szent Sötétség! Ha elgondolom, hogy Folimun gigája itt volt a markomban, én meg futni hagytam...

– Theremon!

– Jó, tudom, tudom. Mire mentem volna vele? Mit számít, egy Apostollal több vagy kevesebb. Hadd éljen az a féreg. Alapítsák csak meg a kormányukat, és írják elő mindenkinek, aki elég balszerencsés ahhoz, hogy Saro Citytől északra éljen, mit gondoljon, hogyan kösse meg a cipőfűzőjét. Mit izgassuk magunkat, nem igaz? Hiszen mi délre tartunk, az Apostolok nem árthatnak nekünk. A kormányuk csak egyike lesz az ötven – vagy akár ötezer – versengő kormányocskának, ha konszolidálódik a helyzet. Minden körzetnek saját kiskirálya lesz, saját zsarnoka. – Theremon hangja most elkomorult: – Jaj, Siferra, Siferra...

A nő megfogta a kezét, és csöndesen kérdezte:

– Már megint önmagadat okolod?

– Honnan tudod?

– Amikor így rágod magad, mindig erre gondolsz... Theremon, az istenért, nem vagy felelős semmiért! Hát nem érted, hogy mindennek semmi köze a te írásaidhoz? Egy ember itt nem sok vizet zavart. Egyszerűen így rendeltetett, így volt megírva a Sors könyvében...

– A Sors könyvében? – kérdezte vissza Theremon élesen. – Milyen fura a te szádból hallani! Az istenek bosszújára gondolsz?

– Egy szót sem szóltam az istenekről. Mindössze azt akartam mondani, hogy Lagash Kettő érkezése sorsszerű volt. Nem az istenek végzéséből persze, hanem pusztán a csillagászat törvényei szerint, ahogyan a napfogyatkozás is kikerülhetetlen volt, meg a Sötétség és a Csillagok...

– Igen – bólintott a férfi közömbösen. – Szerintem, is.

Továbbmentek. Az előttük elterülő útszakaszon szerencsére csak igen kevés roncs akadt. Onos már lenyugodott, az esti napok – Sitha, Tano és Dovim – magasan álltak az égen. Nyugatról jeges szelet kaptak az oldalukba. Theremon érezte, mint növekszik benne az éhség okozta tompa sajgás. Egész nap nem ettek. Megálltak, és két felborult autó között ütöttek tábor. Felbontottak néhány, a Szentélyből magukkal hozott konzervet.

Bárhogy mardosta is azonban az éhség, a férfinak fura módon semmi étvágya nem volt. Falatonként kellett magába kényszerítenie az ételt. A holttestek üveges tekintettel meredtek rá a környező kocsikból. Útközben sikerült kizárnia őket tudatából, most viszont, hogy itt ült Saro tartomány legremekebb sztrádáján, minduntalan a szeme elé tolakodtak. Némely pillanatban az az érzése támadt, önkezeivel ölte le valamennyit.

Kocsikból kirepült autóülésekből vackoltak maguknak ágyat, és egymáshoz bújva aludták nyugtalan, felriadásokkal tarkított álmukat, ami akkor sem lehetett volna rosszabb, ha a pusztá aszfalton fekszenek.

Szüntelen éneklés, érdes nevetés, vad kiáltás hallatszott a közelből. Theremon egyik felriadása alkalmával átkandikált az út peremén, s mintegy húsz perc járásra keletre táborüzet pillantott meg az alatt elterülő földeken. Hát már senki sem hál fedél alatt? – tűnődött el – A Csillagok az egész lakosságot kiűzték otthonából, földönfutóvá tették, mert így nagyobb biztonságban érezhetik magukat az örök napfény otthonos sugarai alatt?

Hajnál felé végre elnyomta az álom. Alig aludt azonban el, már elő is bukkant keleten Onos arany pírja, s felrázta szaggatott rémlátomásai közül.

Siferrát már ébren találta. A nő arca megsápadt, szeme kivörösödött és bedagadt.

Theremon mosolyogni próbált.

– Gyönyörű vagy.

– Ó, ez meg semmi – felelte Siferra. – Várj milyen leszek, amikor két hétig nem mosakszom.

– Úgy értettem...

– Tudom hogyan értetted.

Aznap négy mérföldet tettek meg, miközben minden lépésükért meg kellett szenvedniük.

– Vízre van szükségünk – mondta Siferra délután amikor a nyugati szél ismét feltámadt. – A legközelebbi leágazásnál le kell térnünk, és forrást kell keresnünk.

– Igen – felelte Theremon. – Le kell mennünk.

De nem szívesen gondolt arra, hogy lemenjenek a földekre. Útjuk kezdete óta szinte végig magukban voltak a sztrádán. Mostanára szinte otthon érezte magát ebben a roncsstemetőben. Odalent, a földönfutók között – fura, gondolta, hogy így nevezem őket, mintha jómagam cserkészkiránduláson volnék – ki tudja, mi vár rájuk.

Siferrának azonban igaza volt: muszáj lemenni és vizet szerezni. Víz tartalékaik csaknem teljesen kimerültek. És talán némi levegőváltozás sem ártana. Legalább egy rövidke időre megszabadulnak a roncsokkal és mereven bámuló hullákkal teli, pokoli út végtelenbe kígyózó látványától.

Az előttük álló útjelző táblára mutatott:

– A következő leágazás fél mérföldre van innét.

– Egy óra alatt megjárjuk.

– Hamarább. Nézd, erre milyen tiszta az út. Majd olyan gyorsan intézzük a vízkeresést, ahogyan csak bírjuk, és ha lehet, visszajövünk aludni az útra. Itt még mindig biztonságosabb levackolni, mint odakint a földeken.

Siferra igazat adott neki. Ezen a viszonylag kevésbé eltorlaszolt útszakaszon gyorsabban haladtak előre, mint eddig bármikor. Alig ocsúdtak föl, és máris a következő útjelző tábla előtt álltak, amely negyed mérföldre jelezte a leágazást.

A sima útnak azonban ezzel vége is szakadt. Olyan hatalmas roncsalmazt pillantottak meg maguk előtt, melyet Theremon első rémületében tökéletesen áthághatatlanak ítélt.

Az itteni karambol minden eddiginél szörnyűsegebb lehetett, pedig épp eleget láttak eddig is. Az akadály magvát két egymásnak forduló kamion képezte, úgy meredtek egymásra, akár két fenekedő vadállat. Vagy fél tucat kocsi futott beléjük, amelyek a levegőbe penderülve az utánuk érkezőkre zuhantak. Az így emelt barikád teljes szélességében eltorlaszolta az utat, s a sztráda korlátján is túlnyúlt. Szétroncsolt autók, borotvaéles lökhárítók meredeztek mindenfelé, s az ablaküvegek mindent elborító szilánkjai baljós csilingelésbe kezdtek, amint a szél megzörgette őket.

– Nézd csak! – mutatta Theremon. – Talán errefelé átbújhatunk, ezen a nyíláson, aztán átmászhatunk a bal oldali kamionon... nem, nem, nem fog menni, alájuk kell másznunk...

Siferra odajött mellé. A férfi mutatta, mi a gond – élére állított, törött karosszériájú kocsik csoportja, melyek kifent késekként álltak sorfalat az akadály túloldalán. A nő bólintott. Inkább alul próbálkoztak tehát. Hosszú, fáradtságos út volt a mocsokban, az üvegszilánkok és olajtölcsák között. Félúton meg is álltak, és pihenőt tartottak.

Útjuk végeztével Theremon bújt elő először a kocsik alól.

– Nagy istenek! – mormolta, annyira elképesztette az elébe táruló látvány. – Most mi legyen?

Az út mintegy ötven lábra szabadon futott előttük, azon túl azonban újabb barikád torlaszolta el teljes szélességében a sztrádát. Láthatóan emberi kéz műve volt – kitépelt autóajtókból és kerekekből takarosán megszerkesztett, nyolc, kilenc láb magas fal.

Az úttorlasz előtt vagy két tucat alakot látott, akik, az autópályán vertek tanyát. Annyira elfoglalta az imént az akadályon való átjutás problémája, hogy észre sem vette a túloldáról hallatszó emberi beszédet.

Siferra mászott elő mellette, hallotta elképedt sóhajtását.

– Tartsd a kezed a puskádon! – szólt oda halkan. – De elő semmi szín alatt ne húzd, és meg ne próbáld használni! Túl sokan vannak ellenünk.

Hat-hét vállas, jókötésű férfi indult meg most feléjük. Theremon mozdulatlanul figyelte őket. Tudta, hogy nincs kiút – nem menekülhetnek vissza a késéles roncsok labirintusába. Csapdába estek a két úttorlasz között. Nem tehetnek mást, mint hogy megvárják, mi történik, és reménykednek, hogy a közeledő férfiak viszonylag épelméjűek.

Magas, hanyag testtartású, hideg tekintetű férfi tartott lassan feléjük, és meg sem állt, amíg farkasszemet nem nézett Theremonnal.

– Jól van, pajtás. Ez itt az Ellenőrző-állomás – mondta, kihangsúlyozva az utolsó szót.

– Ellenőrző-állomás? – ismételte Theremon hűvösen. – És ugyan mi a fenét ellenőriznek?

– Ne okoskodjék velem, hapsikám, vagy belefejelhet ebbe a csinos falba a háta mögött. Tudja maga, mit keresünk. Ne csinálja a bajt!

Intett a többieknek, mire azok közelebb húzódtak, hogy körbetapogassák a ruháikat. Theremon ingerülten félretaszította a matatót kezeket.

– Engedjenek utunkra! – sziszegte dühödten.

– Itt senki sem juthat át ellenőrzés nélkül.

– Kinek a parancsából?

– Az enyémből. Ha nem megy békésen, majd kényszerítjük.

– Theremon – suttogta Siferra idegesen.

De a férfi nem hallgatott rá. Csak úgy forrt a haragtól.

A józan ész azt súgta, hogy hiábavaló minden ellenállás, az ellenfél túlerejével szemben semmit sem tehet, s ez a magas fickó bizonyára nem tréfált, amikor megfenyegette.

Ezek itt nem látszanak kimondottan útonállóknak. A magas pasas szavainak inkább hivatalos csengése volt, mintha valami határállomásra, vámvizsgálatra érkeztek volna. Mi a csudát kereshetnek? Élelmet? Fegyvereket? A tűpuskáikat is elveszik? Okosabb mindent rájuk hagyni, mintsem ostoba hősködéssel kivívni, hogy itt leljék halálukat.

Mégis, hogy így bánjanak velük... engedelmességre kényszerítsék egy nyilvános közúton...

Meg aztán fegyver és élelem nélkül semmire sem mennek. Amgandóig még több száz mérföld az út.

– Figyelmeztetem... – kezdett rá megint a magas fickó.

– Én is figyelmeztetem, vegye le rólam a kezét. Saro Köztársaság polgára vagyok, és ez az út – bármilyen történet is – nyitva áll minden állampolgár számára. Maga nekem nem parancsolhat.

– Úgy beszél, mint egy professzor – nevette el magát az egyik fickó. – A jogairól sóderol.

A magas vállat vont.

– Egy professzorunk már van, ennyi bőven elég. És elég a dumából is. Fogjátok le és motozzátok meg! Tetőtől talpig.

– En...ged...jének...

Valaki megmarkolta Theremon karját. Az újságíró ökle előrendült, bordák reccsenését hallotta. Mindezt betéve tudta már: újabb csihpuhi vár rá, újból elpáholják. Mégis elszánta magát a küzdelemre. A következő pillanatban irtózatos pofont kapott, másvalaki a könyökét ragadta meg, közben hallotta Siferra ijedt, megbotránkozott sikoltását. Megpróbálta kiszabadítani magát. Ütött, és őt is megütötték, behúzta a nyakát, megpördült, mire újabb ökölcsapást kapott az arcába, hogy csillagokat látott...

– Hé, várjatok egy percet! – kiáltott valaki. – Hagyjátok abba! Butella, hagyd békén ezt az embert! Fridnor! Talpin! Eresszétek el!

Milyen ismerős hang! Kéi is lehet?

Az ellenőrök hátrahúzódtak. Theremon enyhén tántorogva pislogott föl a jövevényre.

Inas, nyúlánk, értelmes tekintetű fiatalember vigyorgott rá, ragyogó szeme csak úgy villogott piszkos arcában... .

De még mennyire hogy ismeri!

– Beenay! – kiáltotta.

– Theremon! Siferra!

40.

Egy szempillantás alatt megváltozott a helyzet. Beenay meglepően otthonos fészekbe vezette kettejüket a barikád végében. Párnákkal, függönyökkel meg egy sor konzervdoboznak tűnő pléhdobozzal felszerelt kuckóba.

Karcsú, fiatal nő feküdt itt, bal lába pólyába bugyolálva pihent egy párnán. Szemlátomást legyengült, lázas állapotban volt, mégis halvány mosolyt villantott rájuk, mikor beléptek.

– Ugye, emlékszel Raissta 717-re, Theremon? Raissta, ez itt Siferra 89, a Régészeti Tanszékről. Tudod, beszéltem neked róla... ő fedezte fel a régmúltban leégett városokat... Raissta, szerződéses házastársam – mutatta be egymásnak a hölgyeket.

Theremon néhányszor már találkozott Raisstával az elmúlt években, Beenayval való barátsága idején. Akkor azonban még más világ volt, aminek a jelenhez semmi köze. Most alig ismerte föl a lányt. Ő karcsú, csinos, mindig ápolt, jó megjelenésű nőre emlékezett. Most pedig... ez az összeaszott, megviselt nőszemély... a valamikori Raissta beesett szemű, csimbókos hajú árnyéka...!

Valóban néhány hét telt csak el az éj leszállta óta? Hirtelen úgy érezte, évek múltak el közben. Ha nem egy egész örökkévalóság... több földtörténeti kor...

– Van egy kis brandym dugiban, Theremon – szólalt meg Beenay.

Az újságíró szeme elkerekült.

– Komolyan? Tudod, mióta nem ittam egy csöpp szeszt sem? Látod, a sors iróniája, Beenay. Hogy épp te, a nagy bornemissza, akibe valaha úgy kellett belediktálnom az első pohár Tanót, épp te őrizd az utolsó üveg brandyt a világon!

– Siferra, neked is tölthetek?

– Épp csak egy kortyot kérek.

– Ennél több nem is jut senkinek.

És három, gyűszűnyi italt töltött ki.

– Beenay, mi ez az egész ellenőrzés-história? – kérdezte Theremon, amint az alkohol melege kezdte átjárni testét.

– Nem tudod?

– Halvány fogalmam nincs róla.

– Hol jártatok az éj leszállta óta?

– Jobbára az erdőben. Aztán Siferra megtalált, amikor összekocantam pár naplopóval, és elvitt az Egyetem Szentélyébe. Néhány napja meg a sztrádát járjuk, Amgandóba szeretnénk eljutni.

– Szóval akkor ti is tudtok Amgandóról?

– Méghozzá tőled és senki mástól – felelte Theremon. – Összeakadtam Sheerinnel az erdőben. Közvetlenül azután járt a Szentélyben, hogy ti elmentetek, és megtalálta az üzenetedet. Ő elmondta nekem, én meg elmondtam Siferrának. Úgyhogy ketten vágtunk neki az útnak.

– Találkoztál Sheerinnel? – lepődött meg Beenay. – Hová tetted akkor?

– Nincs velünk. Néhány napja elváltunk... ő maga ment tovább Amgandóba, míg én Saróban maradtam, hogy Siferrát megtaláljam. Fogalmam sincs, mi történhetett vele... Kaphatnék még egy csöppecske brandyt, Beenay? Ha maradt még... Az állomásokról kezdted el beszélni.

A fiú újabb kortynyi italt töltött Theremonnak. Siferrát is megkínálta, de az a fejét zárta.

– Ha Sheerin egyedül indult el, feltehetően bajba került, igen komoly bajba – mondta a csillagász idegesen. – Amióta én itt vagyok, erre biztosan nem jött, és ez az egyetlen út vezet Saróból Amgandóba. Ki kell küldenünk felderítőket a keresésére. Ami pedig az ellenőrzést illeti, mostanában ez járja. A miénk is hivatalos Ellenőrző-állomás. Minden tartomány elején van egy, amelyen a Nagy Déli Autósztráda áthalad.

– De hát csak néhány mérföldre vagyunk Saro Citytől – csodálkozott Theremon. – Ez itt még Saro tartomány, Beenay!

– Csak volt. A régi közigazgatás teljes egészében összeomlott. Saro Cityn – már ami maradt belőle – különböző csoportok osztoznak... Úgy hallom, a Láng Apostolai jókora karéjt lekanyarítottak belőle maguknak. Az erdő és az Egyetem körüli területet pedig valami Altinol uralja, aki amolyan félkatonai csoportosulást irányít. Azt hiszem, Tűzoltóosztagnak titulálják magukat. Talán láttátok is őket.

– Néhány napig a tisztjük is voltam – mondta Siferra. – Ez a zöld sál a nyakamban a hivatalos tiszt jelvényük.

– Akkor ismered a helyzetet – mondta Beenay. – A közigazgatás régi rendje elemeire esett szét, s helyette számtalan új, gomba módra szaporodó kormányocska termett elő a semmiből. Ez például most az Újjászületés tartomány. Körülbelül hét mérföld tartozik a fennhatósága alá a sztrádán. Azon túl ott van Istenföldje meg a Napsugár tartomány, és azon is túl... hm... elfelejtettem a nevüket. Amúgy is napról napra változik az ábra, ahogy az emberek továbbvándorolnak.

– És az ellenőrök? – firtatta Theremon.

– Ez a legújabb hóbot. Az emberek betegesen félnek a gyújtogatóktól, egész üldözési mániává fajult a félelmük. Tudod, kik a gyújtogatók? Az olyan buggyantak, akik számára az Éj csupán remek móka, és azóta is felperzselnek mindent, ami az útjukba kerül. Tudomásom szerint Saro City egyharmada valóban a napfogyatkozás éjszakáján égett le, a pánikba esett lakosok fejvesztett erőfeszítése nyomán, hogy a Csillagokat elűzzék. Más része azonban azóta lett a lángok martaléka, jöllehet a Csillagoknak már se híre, se hamva. Beteg dolog, mondhatom. Így azok, akik többé-kevésbé épelméjük maradtak – ha ez megnyugtat, te is közéjük sorolhatod magad –, mindenkitől elkobozzák a tűzszerszámokat. Tilos tehát gyufát, öngyújtót, túpuskát hordani magunknál, bármit, amivel tüzet lehet gyújtani...

– Ugyanez megy a peremvárosokban – szólt közbe Siferra. – Erre alakult a Tűzoltóosztag. Altinol és az emberei maguknak tartják fent a jogot a városban a tűzrakásra.

- Engem meg megtámadtak az erdőben, amikor ebédet akartam főzni magamnak – toldotta meg Theremon. – Gondolom, azok is az ellenőrkhöz tartozhattak. Agyonverték volna, ha Siferra és a tűzoltói nem érnek oda idejében a megmentésemre. Szakasztott, ahogyan te is kirángattál a bajból.
- Nem tudom – mondta Beenay –, kikbe botlottál az erdőben. Errefelé azonban az Ellenőrző-állomások oldják meg ugyanezt a problémát. Amolyan össznépi társasjátékká vált a dolog: mindenki ellenőriz mindenkít, megállás nélkül. Aki él, az gyanús, nincs kegyelem. Úgy terjed az egész, mint valami fertőző betegség, a félelem ragálya. Csupán kiválasztott csoportok, mint amilyen Altinolé, hordhatnak magukkal tűzgyújtó eszközöket. A határállomások – jelenlegi állapotukban – kivétel nélkül megkövetelik ezek beszolgáltatását. Legjobb, ha nálam hagyod a túpuskaitokat, Theremon. Ha nálatok marad, sosem juttok el Amgandóba.
- De nélkülük sem – felelte a másik. Beenay vállat vont.
- Vagy igen, vagy nem. Délnek tartva azonban előbb-utóbb be kell szolgáltatassátok őket. A legközelebbi Ellenőrző-állomáson már nem leszek ott, hogy leszereljem az öröket. Theremon barátja szavait latolgatta.
- Hogyhogy így hallgatnak rád? Csak nem te vagy itt a góré?
- Még hogy góré? – nevetett föl Beenay. – Ugyan. Tisztelni viszont tisztelnek. Én vagyok a házi tudósuk. Tudod, ugye, hogy van ahol az egyetemieket ki nem állhatják? Ha rájuk akadnak, meglincseli őket a lökött söpredék, mert a buggyantak az hiszik, mi okoztuk a napfogyatkozást, és egyetlen szavunkkal újra rájuk hozhatjuk. Itt azonban más a helyzet. Itt hasznukra vagyok az eszemmel – én fogalmazom például a környező tartományokba menesztett hivatalos üzeneteket, én szerelem meg az elromlott szerkentyűiket. Megnyugtatom az embereket, miért nem kell újabb kétezer esztendőig a Csillagok visszatértétől tartaniuk. Ezt nagyon szívesen hallják. Ezért hát letelepedtem közöttük. Etetnek minket, gondot viselnek Raisstára, én meg rájuk. Gyümölcsöző szimbiotikus kapcsolat.
- Sheerin azt mondta, Amgandóba indultatok – jegyezte meg Theremon.
- Így is volt – felelte a fiú. – A magunkfajtának Amgandóban a helye. De akadt egy kis gond útközben. Az imént meséltem, hogy a lököttek egyetemi emberekre vadásznak és meglincselik őket. Mi is majdnem pórul jártunk, amikor a déli külvárosokban a sztráda felé igyekeztünk. Az erdő déli végében a kertvárosokat ilyen dühöngő örültek foglalták el.
- Mi is beléjük futottunk – bólintott Theremon.
- Akkor tudod, miről beszélek. Egész sereg gyült körénk. Már a beszédmodunkról is tudták, kivel van dolguk, aztán az egyikük fel is ismert engem... a te cikkedből, Theremon! Még abból az időből, amikor interjút kértél tőlem a napfogyatkozásról. Rögtön közölte, hogy az Observatóriumból való vagyok, és én bűvöltem elő a Csillagokat – Beenay egy pillanatra a távolba révedt. – Közel jártunk ahhoz, hogy lámpavasra húzzanak minket. Meg is tették volna, ha közbe nem lép az isteni gondviselés, úgymond. Újabb banda bukkant ugyanis föl – gondolom helybéli riválisaik –, és üvegekkel dobálták őket, meg konyhakésekkel hadonásztak. Felhasználtuk az alkalmas pillanatot Raisstával, és megléptünk. Ezek a buggyantak olyanok, akár a gyerekek, nem tudnak sokáig egy dologra figyelni. Hanem a felégett házak közti szűk sikátorban Raissta megvágta a lábát valami üvegcsereppel. És amire idáig elvergődtünk, annyira elüszkösödött a seb, hogy nem tudott járni.
- Értem – mondta Theremon. S magában hozzátette: – Nem csoda hát, hogy olyan pokolian néz ki.
- Szerencsénkre az Újjászületés tartomány határállomásának épp egy magamfajta tudósra volt szüksége. Befogadtak hát. Egy hete élünk itt, de az is lehet, hogy tíz napja. Ha minden jól megy, Raissta egy, vagy inkább két hét múlva felgyógyul annyira, hogy nekivágjunk az útnak. Akkor az itteni tartományi főnök majd útlevelet ír nekem, amivel biztonságban átjuthatunk a hátralévő néhány tartományon. Mi is elindulunk Amgandóba. Addig szívesen látunk, együtt mehetnénk tovább délnek. Mindenképpen biztonságosabb volna valamennyiünknek... Engem keresel, Butella?
- Az a magas fickó dugta át fejét Beenay kis fészkének függönyén, aki Theremon megmotozásával próbálkozott.
- Hírnök jött, professzor. A városból hozott híreket a Császári tartományon keresztül. De nem sokat értünk belőle.
- Hadd látom – mondta az asztronómus, és összehajtott papírfecnit vett át a férfitől. Majd Theremonhoz fordulva folytatta: – Állandó futárszolgálat működik az egyes tartományok között. A

Császári tartomány északkeletre van a sztrádától, és egészen a városig nyúlik. A legtöbb ellenőrünk hadilábon áll a betűvetéssel. A Csillagok valamiként az íróolvasó központjukat károsíthatták.

Aztán, amint tanulmányozni kezdte a papírost, elhallgatott. Közben egyre magasabbra szaladt a szemöldöke, előrebígyesztette az ajkát, és az Éj utáni világ minősíthetetlen macskakaparásáról meg helyesírásáról motyogott valamit. A következő pillanatban egészen elsötétült az arckifejezése.

– Nagy isten! – kiáltotta. – Pont ezeknek a nyomorult, kretén alakoknak kell most...

Keze vadul remegett, és villámló szemmel nézett Theremonra.

– Beenay! Mi történt? – kérdezte az újságíró. A fiú komoran felelt:

– A Láng Apostolai felénk tartanak. Hadsereget gyűjtöttek, és Amgandóba igyekeznek, letarolván maguk előtt az időközben alakult kormányocskákat. Amgandóba érve pedig nyilván megsemmisítik az ott alakult kormánytestületet, hogy a Köztársaság egyedüli törvényes urainak kiáltsák ki magukat.

Theremon érezte, amint Siferra ujja a karjába mélyed. Feléfordult, látta az arcára kiüld rettenetet. Tudta, maga sem festhet sokkal különbül.

– Felénk... tartanak... – motyogta. – Az Apostolok hadserege.

– Theremon, Siferra... azonnal tovább kell indulnotok! – rendelkezett Beenay. – Haladéktalanul. Ha itt érnek benneteket az Apostolok, minden elveszett.

– Menjünk Amgandóba, úgy gondolod? – kérdezte Theremon.

– Pontosán. Még hozzá egyetlen perc késedelem nélkül. A Szentélyben összegyűlt összes egyetemi ember ott van, meg a Köztársaság minden művelt koponyája. Figyelmeztetnetek kell őket, hogy szóródjanak szét szaporán. Ha Amgandóban éri őket Mondior, egyetlen csapással megsemmisíti minden jövőben alakítandó törvényes kormány magvát. Akár még tömeges kivégzéseket is elrendelhet az egyetemiek között... Ide süssetek, írok nektek egy útlevelet, amivel baj nélkül átlábolhattok a hátralévő pár állomáson. Hanem ha kiértek a fennhatóságunk alól, engedjétek, hogy megmotozzanak benneteket, és menjetek tovább egyenest dél felé. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ilyen másodlagos kérdések feltartóztassanak bennünket. Muszáj figyelmeztetnünk az amgandóiakat, Theremon!

– És veled mi lesz? Te itt maradsz? A fiú elgondolkodott.

– Mi másat tehetnék?

– De... ha... ideérnek az Apostolok...

– Ha ideérnek, azt csinálnak velem, amit akarnak. Vagy azt javaslód tán, hagyjam magára Raisstát, és szökjem veletek Amgandóba?

– Hát...nem...

– Nincs más választásom. Érted? Itt kell maradnom a feleségemmel.

Az újságírónak megfájdult a feje. Aszemét dörzsölgette.

– Nincs más választásunk, Theremon – mondta Siferra is.

– Tudom, tudom. Mégis, még elgondolni is rossz, hogy Mondior meg a bandája olyan értékes emberre tegye rá a kezét, mint Beenay... esetleg ki is végezze...

Az asztronómus elmosolyodott, és egy pillanatra Theremon karjára telte kezét.

– Ki tudja? Meglehet, Mondior is megtart magának pár tudóst háziölebként. Akárhogy is van, lényegtelen, mi történik velem. Itt a helyem Raissta mellett. Nektek meg a sztrádán... szedjétek hát ayakatokba a lábatokat, ahogyan csak bírjátok! Most megettetlek benneteket, és kaptok tőlem valami takaros, kellőképpen hivatalos küllemű papírost. Azután pedig indulás! – elhallgatott egy pillanatra. – Tessék, ezt megérdemled – mondta, és Theremon üres poharába töltötte a brandy csekélyke maradékát. – No, isten, isten, cimbora!

41.

Az Újjászületés és a Hat Nap közötti határállomáson minden baj nélkül jutottak keresztül. A határőr, aki a mindenestül letűnt régi világban tán ügyvéd vagy könyvelő lehetett, csak rápillantott Beenay cirkalmas aláírására az útlevelükön, bólintott, és engedte is őket tovább.

Két napra rá viszont, a Hat Nap tartományból Istenföldjére való átkelés már nem volt ilyen egyszerű. A határőrök itt inkább afféle útonállóknak tűntek, akiktől nyugodtan kitelt volna, hogy szó nélkül

áthajtsák a két vándort a sztráda peremén. Egy végtelenbe nyúló pillanatig ezzel is számolniuk kellett, miközben Theremon úgy lengette a papírost az orruk előtt, akárha varázsigét tartalmazna. S a varázslat, ha nem is maradéktalanul, de hatott.

– Ez valami igazoló írás? – kérdezte a főzsvány.

– Igen, ez az útlevelelünk. Az ellenőrzés alóli felmentésünk.

– Kitől való?

– Beenay 25-től, az Újjászületés tartomány főellenőrétől. Két tartományra vannak innen a sztrádán.

– Tudom, hol van az Újjászületés tartomány. Olvassa föl!

– „Mindazoknak, akiket érint, tudtul adom – olvasta Theremon – , hogy a Theremon 762 és Siferra 89 nevezetű egyének Saro City Tűzoltóosztagának törvényesen kinevezett követői, ily módon jogukban áll...”

– Tűzoltóosztag? Az meg mi? – kérdezte a parancsnok.

– Altinolék – dörmögte az egyik zsvány.

– Ahá – s a főnök fejével a vándorok oldalán himbálódzó túpuskák felé bökött. – Altinolnak tehát az a kívánsága, hogy a tartományokon átrándulva egész országrészeket borítsanak lángba?

– Sürgős küldetésben járunk: üzenetet viszünk az Amgando Nemzeti Parkban egybegyűlteknél – mondta Siferra. – Létfonosságú üzenetet – és megérintette zöld sálját. – Tudja, mit jelent ez? Az a feladatunk, hogy elejét vegyük a tűzgyújtásnak, nem hogy magunk gyújtogassunk. Ha nem érünk oda Amgandóba idejében, a Láng Apostolai végigvonulnak ezen a sztrádán, és mindent lerombolnak, amit eddig maguk megpróbáltak megépíteni.

Mindez meglehetősen zagyva beszéd – gondolta Theremon. Mert végül is mi köze a távoli Amgandónak e parányi északi köztársaságok lelki üdvéhez? Bármilyen zavarosak voltak azonban Siferra szavai, mégis pontosan azt a szenvedélyes, meggyőző hangot ütötte meg, amit a helyzet követelt.

A szónoklat után rövid hallgatás következett, miközben a határőr megpróbálta megérteni, miről is van szó. Ezt ingerült homlokráncolás és tanácstalan pillantás követte. Aztán csaknem szenvedélyes sürgetéssel noszogatta tovább őket:

– Jó. Menjenek. Kotródjanak innen, de még egyszer a Hat Nap tartományba ne tegyék a lábukat, mert megbánják. Még hogy Apostolok! Még hogy Amgando!

– Igazán köszönjük – mondta Theremon enyhe gúnnyal, ám Siferra menten karon ragadta, és sietve átkormányozta a határőrállomáson, mielőtt megint bajba keverednének.

A sztrádának ezen a szakaszán gyorsan haladtak előre, egy nap több mint tíz mérföldet is megtettek. A Hat Napnak, Istenföldjének, továbbá Napsugárnak elkeresztelt tartományok polgárai buzgón takarították el a Nagy Déli Autósztrádát az Éj leszállta óta elborító roncsokat. Bizonyos távolságokban ugyan barikádok emelkedtek, hogy feltartóztassák az utazókat határállomások között azonban könnyen esett a járás, nem kellett többé a roncshegyek között csúszni-mászni.

A halottakat is összeszedték és eltemették. Az élet lassanként kezdett visszatérni a civilizált kerékvágásba. Normálisnak azonban távolról sem volt mondható.

A sztrádát szegélyező vidéken mind kevesebb és kevesebb tüzet láttak, leégett várost azonban annál többet. A menekülttáborok szinte mérföldenként érték egymást. Útközben a vándorok le-lepillantottak az alatt vánszorgó, céltalanul kóválygó nyomorultakra, akik mintha ötven évet öregedtek volna azon a szörnyű éjszakán.

Az új tartományok voltaképpen ezekből a táborokból állnak – jött rá Theremon – melyek sorát a Nagy Déli Autósztráda fűzi egymásra. Minden szemétdombnak megszületett a maga kiskirálya, aki hat, nyolc, akár tíz mérföldre is uralja az út egy-egy szakaszát meg annak közvetlen környékét. Hogy eme újdonsült tartományok keleti vagy nyugati határain túl mi van, azt senki sem tudta volna megmondani. Megszűnt minden összeköttetés az országrészek között.

– Vajon a kormány tényleg semmiféle szükségintézkedésre nem gondolt? – tette föl a kérdést Theremon, inkább csak úgy a levegőbe, sem mint Siferrának. Mégis kapott választ.

– Athor jóslata túl fantasztikus volt a kormány számára ahhoz, hogy komolyan vegyék. És csupán Mondiorék kezére játszottak volna, ha elismerik: a Sötétség ilyen rövid idő leforgása alatt valóban elpusztíthat egy egész civilizációt. Különösen, hogy az Apostolok szinte napra-órára megjövendölték az érkezését.

– De hát a napfogyatkozás is...

– Igen, némely magas állású kormányhivatalnok talán volt olyan értelmes, hogy megértette a diagramok üzenetét, hitt tehát a napfogyatkozásban meg az ezt követő Sötétségben. A Csillagokról azonban nem szólt a fáma. Ezt akkoriban mindenki az Apostolok fantazmagóriájának tekintette, emlékszel? És még ha a kormány számításba vette volna is a Csillagokat, a hatásukat senki emberfia nem látta előre.

– Sheerin igen – mondta Theremon.

– Nem, még ő sem. Gőze nem volt róla. Sheerin a Sötétség szakembere, nem annak a hihetetlen tündöklésnek, ami egyik pillanatról a másikra betöltötte az eget.

– Akkor is – makacszkodott Theremon -, ha az ember végignézi ezen a romboláson és káoszon... nyilván igazolni szeretné, hogy mindez nem volt törvényszerű, valamiképp elkerülhető lett volna.

– Mégsem kerültük el, és ez a lényeg.

– Legközelebb talán sikerül. Siferra felnevetett.

– Úgy érted 2049 év múlva? Reméljük, használhatóbb figyelmeztetést hagyunk az utókorra, mint a Jelenések könyve.

Megfordult, és szorongva kémlelte a hosszan kigyózó sztrádaszakaszt, ahol az elmúlt pár napban erőltetett menetben végigjötték.

– Attól félsz, hogy mögöttünk vágatnak az Apostolok? – kérdezte Theremon.

– Miért, te nem? Még több száz mérföldre vagyunk Amgandótól, akármennyire is felgyorsult mostanában a tempónk. Mi lesz, ha utolérnek minket, Theremon?

– Nem érhetnek utol. Egy egész hadsereg nem mozoghat úgy, mint két egészséges, mindenre elszánt ember. Ők is csak gyalog járnak, mint mi. Meg aztán el is kell látni a csürhéjüket, ami újabb időt jelent.

– Remélem.

– Azonkívül a hír úgy szólt: az Apostolok minden közbeeső tartományban megállnak, hogy uralmuk alá hajtsák. Azoknak a kiskirályoknak a letörése pedig tenger sok időbe kerül. Hacsak nem keveredünk valami váratlan bajba, hetekkel előttük érünk oda Amgandóba.

– Mit gondolsz, mi lesz Beenayékkal? – kérdezte Siferra egy idő után.

– Beenay talpraesett srác. Szerintem kifundálja majd, hogyan tegye hasznossá magát Mondior számára.

– És ha mégsem megy?

– Siferra, mondd, tényleg arra van szükségünk, hogy fölöslegesen emésszük magunkat olyasmi miatt, amin egy csöppet sem tudunk változtatni?

– Elnézést – mondta a nő élesen. – Nem tudtam, hogy ilyen tüskés kedvedben lellek.

– Siferra...

– Hagyjuk. Meglehet, én vagyok harapós kedvemben.

– Meglásd, minden jóra fordul. Beenaynek és Raisstának egy haja szála sem görbül. Mi meg idejében odaérünk Amgandóba, hogy figyelmeztessük az ottaniakat. Azért sem engedjük, hogy a Láng Apostolai csak úgy lerohanják a világot.

– Na igen, persze, és a holtak is kikelnek sírjaikból, és csiribí-csiribá, visszaváltozik minden. Ó, Theremon, Theremon... – és elcsuklott a hangja.

– Igazad van – hajtotta le fejét a férfi.

– Mondd, mit csináljunk?

– Majd jól rákapcsolunk, azt csináljuk. És nem nézünk hátra. Abból csak baj lesz.

– Nem bizony – mondta Siferra, és elmosolyodván kézen fogta a férfit. Csöndben mentek tovább.

Bámulatot tűnődött Theremon – mennyire belejötték a gyaloglásba. Az első napokban, amikor azokat a roncshegyeket kellett megmászniuk, minden mozdulat külön erőfeszítést igényelt. Testük hevesen tiltakozott a megterhelés ellen. Most viszont úgy menetelnek előre, mint két, gyaloglásra tervezett gép. Siferra lába majdnem olyan hosszú, mint az övé. Csak mennek egymás oldalán, hatékonyan dolgozó izmokkal, miközben szívük kitaróan pumpálja ereikbe a vért, s tüdejük is hibátlan ritmusban tágul és húzódik össze. *Bal, jobb, bal. Bal, jobb, bal...*

Ennek ellenére több száz mérföld van még előttük. Evvel a tempóval hamar a végére érnek: talán még egy havi út vagy ennél is kevesebb.

Ezen a vidéken, mindjobban távolodva a várostól csaknem teljesen tiszta volt az út. Feltehetően jóval kevesebben jártak erre a katasztrófa idején, így a sofőrök biztonságban elmenekülhettek.

A halárállomások is egyre ritkultak. A tartományok jóval nagyobb területeket fogtak át ezen a gyéren lakott vidéken, és lakóik sem fárasztották magukat olyan tekervényes műveletekkel, mint az utasok ellenőrzése. Az utóbbi öt napban mindössze kétszer zaklatták őket. A többi határállomáson csak intettek, hogy mehetnek tovább. Beenay igazolását meg sem nézték.

Még az időjárás is nekik dolgozott. Csaknem mindig kellemes volt az idő, s ha akadt is néha futó zápor, nem akadályozta őket igazán. Gyalogoltak négy órát, megálltak uzsonnázni, aztán mentek újabb négy órát. Megvacsoráztak és aludtak vagy hat órát – hogy reggelre kelve folytassák útjukat az előbbi menetrend szerint. A napok rendületlenül követték egymást az égen, mint időtlen idők óta mindig. Előbb Trey, Patru és Dovim volt fent, majd meg Onos, Sitha és Tano. Megint máskor csak a két ikernap, esetleg a négy nap egyszerre – végtelen vonulás az ég nagy forgószinpadán. Theremonnak fogalma sem volt, hány napja vannak úton. Az időpontok, a naptár, a napok, hetek, hónapok számontartása idejétmúlt ócskaságnak tűnt szemében. Mi több még terhesnek és fölöslegesnek is tartotta, egy letűnt világ csökevényének.

Siferra, kilábolva korábbi szorongásából ismét visszanyerte jókedvét.

Talán melléjük szegődött a szerencse. Talán baj nélkül elérnek Amgandóba.

Most valami Forrásvölgy vagy Szépliget nevezetű vidéken haladtak át; ahány emberrel találkoztak, mind másként emlegette. Köröskörül megművelt földek, hullámzó rónák terültek el szemük előtt. Errefelé, hál'istennek nem sok nyoma látszott a pokoli pusztításnak, ami a városokat sújtotta. Időnként egy-egy leégett csúrt láttak, vagy gazdátlanul kóborló tanyasi állatokat, de ez volt minden. A friss, üde levegő a mezők illatát hordozta, még a napsugár is elevebben tűzött a fejük fölött. Talán ez a szinte kísértetiesen csöndes környék nagyobb szerencsétlenség nélkül úszta meg az Éjszakát.

– Eljutottunk már az út feléig? – kérdezte Siferra.

– Meg nem egészen. Már jó ideje nem látok útjelző táblát, de az a gyanúm, hogy...

Ám nem folytatta.

– Mi baj, Theremon?

– Oda nézz! Ott jobbra. Arra az országútra, ami nyugat felől fut a sztrádába.

Átkandikáltak az úttest peremén. Alattuk vagy száz lépés távolságra hosszú teherautó-konvoj állomásozott egy alsóbbrendű út szélén, ott, ahol az egy bekötőúttal a főútvonalba csatlakozott. Mellettük nagy, sürgő-forgó tábor: sátrakkal, s magasan lobogó tábortűzzel, amely körül néhány tűzifát aprító alak szorgoskodott.

A táborlakók lehettek úgy két-, háromszázan. Valamennyien fekete csuhát viseltek.

Theremon és Siferra döbbenten néztek össze.

– Apostolok! – suttogta a nő.

– Igen. Húzdódj le, bújj el a korlát mögé!

– De hát hogy jutottak el ideig? A sztráda másik végén lehetetlen az autóforgalom!

Theremon megrázta a fejét.

– Nem is a sztrádán jöttek. Nézz végig ezen a tömérdek teherautón! Az meg ott épp most futott be, látod? Nagy istenek, milyen szokatlan látvány egy mozgó jármű! Meg a motorzúgás hangja, ennyi idő után! – érezte, hogy végigfut hátán a hideg. – Volt annyi sütnivalójuk, hogy összeszedjék ezt a konvojt sértetlen autókból meg a hozzá való üzemanyagot. És, amint látod, kis mellékutakon jöttek ideig. Most viszont feljönnek majd a sztrádára, ami gondolom egészen Amgandóig simán járható. Estére talán már a nyakunkban is lesznek.

– Estére! Theremon, mondd, mit csináljunk?

– Nem tudom. Egyetlen lehetőségünk még maradt, azt hiszem... Mi volna, ha lemennénk, és megpróbálnánk megszerezni az egyik teherautót? Akkor mi is kocsival mehetnénk. Még ha két órával érünk is be az Apostolok elé, a többség akkor is megmenekülhet. No, mit gondolsz?

– Talán – mondta Siferra. – Elég őrült ötletnek hangzik ugyan. Hogyan tudnánk elloponi a teherautót? Abban a pillanatban, amint meglátnak, tudják, hogy nem tartozunk közéjük, és nyakon csípnék.

– Tudom, tudom. Hadd gondolkozzam. – Majd pillanatnyi fontolgtatás után folytatta: – Ha elkaphatnánk pár Apostolt a többiektől távol, és beöltöznénk a csuhájukba... ha kell akár le is puffanthatjuk őket...

azután egyszerűen odasétálnánk az egyik kocsihoz, mintha a világ legtermészetesebb dolga volna, és felhajtanánk a sztrádára...

– Két perc múlva utánunk erednek.

– Lehet. Ha viszont elég higgadtan viselkedünk, azt gondolhatják, hogy semmi rendhagyó nem történt, ez is a terv része... mire rájönnek az ellenkezőjére, mi már ötven mérfölddel arrább járnánk. – Mohón pillantott Siferrára. – No, mi a véleményed? Mi más reményünk maradt? Kutyaoljunk tovább Amgandóba, amikor nekünk hetekbe lelik odaérnünk, ezek meg pár óra alatt befutnak?

Siferra úgy nézett rá, mintha elment volna az esze.

– Hogy kézre kerítsünk egy csomó Apostolt... elcsaklizzuk a teherautójukat... aztán elfüstöljünk Amgandóba... jaj, Theremon, ez nem fog menni. Te is nagyon jól tudod.

– Jól van – mondta a férfi kurtán. – Maradj hát itt. Meg; próbálom egyedül. Nincs más kiút, Siferra!

Kétrét görnyedve futni kezdett a sztráda oldalában a leágazás felé.

– Ne... várj... Theremon...

Hátranézett Siferrára, és elvigyorodott.

– Jössz mégis?

– Igen. Hanem akkor is örület ez az egész.

– Tudom. De mi mást tehetnénk?

Siferrának persze igaza volt: ennél örültebb tervet elképzelni sem lehetett. Mégsem volt más választásuk. Beenay nyilvánvalóan hamis hírt kapott: az Apostoloknak sosem volt szándékában, hogy tartományról tartományra végigaraszolják a Nagy Déli Autósztrádát, ehelyett hatalmas, felfegyverzett seregükkel egyenesen Amgandót célozták meg. Ha némi kerülőt jelentenek is a mellékutak, ezek legalább járhatók gépkocsik számára.

Amgando sorsa tehát megpecsételődött. A világ Mondior embereinek kezére kerül.

Hacsak... hacsak...

Theremon sosem hitte magát nagy hősnak. A hősök az interjúalanyai voltak – csupa olyan fickó, aki a körülmények nyomására a legtöbbet hozta ki magából. Csodaszamba menő tetteikhez hasonló vállalkozások sikeres végrehajtásáról azonban közönséges földi halandó nem is álmodhatott. És lám, ebben a feje tetejére állt világban most ő maga próbálkozik a csuklyások kijátszásával, egy katonai teherautó elcsenésével, Amgando népének megmentésével...

Őrüeltség! Tökéletes örüeltség.

De hátha éppen ezért válik be. A kutya sem számít rá, hogy két ember előkerül a semmiből ebben a békés, idilli környezetben, és teherautóra pattan.

Leóvakodtak hát a leágazáson, Theremon néhány lépéssel elől járt. Köztük és a tábor között sűrűn benőtt mező húzódott.

– Talán – suttogta a férfi -, ha átkúszunk itt a magas fű között, leüthetünk néhány erre kószáló Apostolt, mielőtt bármit is észrevennének.

Hasra vágta magát, és kúszni kezdett a tábor irányába.

Siferra közvetlenül a nyomában.

Tíz yard. Húsz. Tovább, tovább, fejet lesunyva kúszni addig a kis buckáig ott, ott aztán megpihenni... és várni... várni...

Ekkor azonban megszólalt egy hang, közvetlenül a háta mögött:

– Nézzétek! Csak nem valami különleges kígyófajta? Theremon hátrapillantott, és elakadt a lélegzete.

Ti istenek! Hét vagy nyolc Apostol a hátában! Honnan a pokolból kerültek ezek elő? Piknikeztek itt a mezőn? Min másztak itt keresztül szent tudatlanságukban?

– Fussunk! – kiáltotta oda Siferrának. – Te erre... én arra...

És balra száguldott, a sztrádát alátámasztó pillérek felé. Talán nem érik utol... eltűnhet az út túloldalán kezdődő erdőben.

Nem, nem. Hiába volt gyors, ők még gyorsabbak voltak. Látta, mint közelednek feléje.

– Siferra! – rikoltotta. – Fuss tovább! Fuss... tovább!

A nőnek talán sikerült elszöknie előlük, hiszen sehol sem látta. Az Apostolok körülfojták. Tűpuskájáért nyúlt, mire egyikük azon nyomban lefogta a karját, a másik pedig rávetette magát. A fegyvert kicsavarták a kezéből. Lábak kutakodtak a bokája körül. Elgáncsolták. A földre bukkott,

meghemperedett a porban, majd föltekintett. Kámzsával övezett, merev, mosolytalan arcokat látott. Az egyik Apostol saját tūpuskájával tartotta sakkban.

– Keljen föl! – szolt rá a szerzetes. – Lassan. Kezeket fel! Nehézkesen feltápáskodott.

– Ki maga? Mit keres itt? – kérdezte az Apostol.

– Környékbeli vagyok. A feleségemmel épp átvágtunk itt a földeken hazafelé...

– A legközelebbi tanya öt mérföldre esik innen. Igencsak hosszú séta.

A szerzetes a tábor felé bökött fejével.

– Velünk kell jönnie! Folimun nyilván látni akarja.

Folimun!

Úgy, szóval túlélte a napfogyatkozást a gazfickó! És most ő vezeti Amgando ellen a sereget!

Theremon körbekémlelt. Siferrának sehol semmi nyoma. Remélte, sikeresen visszajutott a sztrádára, és amilyen gyorsan csak tud, útban van Amgando felé. Sovány remény, de az egyetlen, ami maradt.

Az Apostolok a tábor felé masíroztak vele. Kísérteties élmény volt ennyi kámzsás alakot látni maga körül. Pedig figyelemre sem méltatták, amint őrei a legnagyobb sátor felé tuszkolták.

Folimun egy lócán ült a sátor mélyén, és egy nyaláb papírost lapozgatott. Jegesen ragyogó kék szemét Theremonra szegezte, s vékony, éles metszésű arcát egy pillanatra meglágyította a rajta átfutó mosoly.

– Theremon? Maga itt? Mi szél hozta erre.... csak nem a Krónikának tudósít?

– Délnek tartok, Folimun. Kis levegőváltásra van szükségem a városi ribillió után. Nem szólna ezeknek a gengsztereknek, hogy engedjenek el?

– Engedjék szabadon! – szolt rá embereire Folimun. – Szóval, hova igyekeznek? Szabad érdeklődnöm az úticélja felől?

– Ez magát úgysem érdekli.

– Hadd ítéljem meg magam. Ugye, Amgandóba megy, Theremon?

A fogoly hűvös oldalpillantást vetett a szerzetesre.

– Nem látom okát, miért kellene önnek bármit is elmondanom.

– Azok után, hogy az interjúink során én mindent kendőzetlenül ön elé tártam?

– Milyen fura nézőpont.

– Theremon, tudni akarom, hova megy!

Húzd az időt – gondolta az újságíró – húzd, amíg lehet.

– Egyetlen kérdésére sem vagyok hajlandó válaszolni. Kizárólag Mondiorral vagyok hajlandó tárgyalni – felelte szilárd, határozott hangon.

Folimun egy pillanatra elnémult. Majd ismét futó mosoly suhant át az arcán, ami váratlanul viharos nevetéssé terebélyesedett. Először hallom nevetni ezt az alakot – gondolta Theremon.

– Mondior? – szólalt meg aztán az Apostol, és szeme csillogott jókedvében. – Nincs itt semmiféle Mondior, barátocskám. Soha nem is volt.

42.

Siferra alig hitte el, hogy megmenekült, pedig hát ez történt.

A rájuk törő Apostolok zöme Theremont vette üldözőbe. Hátrapillantva látta, amint körülfogják, miként a zsákmány körébe gyűlő kopók. Végignézte, amint leütötték, és nyilván foglyul ejtették.

Neki mindössze két üldöző jutott. Az egyiknek futás közben hirtelen megperdülve keményen az arcába öklözött, mire az vérző orral felbukott. A másik kövér, behemót alak volt, akinek láthatóan nehezebbre esett a mozgás; ezt pillanatok alatt maga mögött hagyta.

A sztráda felé futott, ahonnan jöttek. De nem tűnt bölcs dolognak visszamenni az úttestre. Itt túlságosan szem előtt volna, és a leágazásokon kívül a menekülésre sincs mód. Előbb-utóbb csapdába kerülne. Ha úttorlaszra már nem is számíthat, az Apostolok könnyűszerrel utolérhetik teherautóikkal.

Nem, az út túlfelén húzódó erdőbe kell futnia. Gépkocsival oda nem mehetnek utána. Minden további nélkül elrejtőzhet az alacsony cserjésben, amíg kigondolja, mi a teendő.

De tehet-e egyáltalán valamit?

El kell ismernie, akármilyen vad is Theremon terve, mégis ez az egyetlen reménységük. Igen, el kell lopnia egy teherautót, Amgandóba hajtani vele, és figyelmeztetni a veszélyre az ottaniakat, mielőtt az Apostolok hadserege ismét útra kelne.

Azt is tudta azonban, ennek nem az a módja, hogy lábujjhegyen az egyik kocsihoz lopózik, magára csapja az ajtaját, és elhajt vele. Az Apostolokat ilyen könnyen nem lehet átéjteni. Fegyverrel kell rábírnia valamelyiket, hogy adja át neki a slusszkulcsot. Ehhez azonban előbb kézre kell kerítenie egy magányosan kószáló szerzetest, bele kell bújni a csuhájába, s áruhában a táborba lopózva keresnie valakit, akivel kinyitathatja az egyik teherkocsit...

Elfacsarodott a szíve. A terv kivihetetlennek tetszett. Ezzel az erővel akár Theremont is megkísérelhetné kiszabadítani... bemasírozhatna kivont fegyverrel, túsokat ejtethetne a csuhások közül, követelvén társa azonnali szabadon bocsátását... csak hát ennél nagyobb ostobaságot még nem látott a világ. Melodrámba illő fordulat, ponyvaregények harsány dramaturgiai fogása...

De hát mitévő legyek? Mihez kezdjek akkor? – tépelődött

Lekuporodott a sűrű, hosszú, szőrös levelű cserjék közé, és várt. Az Apostolok semmi jelét nem adták, hogy tábort kívánnának bontani. Tábortűzük füstje továbbra is vidáman kunkorodott az alkonyati égnek, és a teherautók is ott parkoltak az út szélén.

Lassan leszállt az este. Onos már eltűnt az égboltról, s Dovim is alábukóban volt a szemhatáron. Csupán a legellenszenvesebb két nap, a zordon, lehangelő Tano és Sitha vetette a vidékre hideg fényét az univerzum sarkából. Vagyis hát – gondolta Siferra – amit annak hittek a Csillagok kigyúlta előtti rég letűnt napokban, mielőtt megtudták volna, milyen hatalmas, végtelen is az univerzum.

Egyik óra pergett a másik után, de bárhogy törte is fejét, nem lett okosabb. Amgando elesik, ha nem akad valaki, aki megvigye a vészírt... ő viszont semmi módon nem köresheti le az Apostolokat. Theremon megmentése ugyanolyan képtelen ötletnek látszott. Az autólopás alig tűnt kisebb esztelenségnek.

Mi legyen hát? Nézze végig ölbe tett kézzel, amint az Apostolok uralmuk alá hajtják a világot?

Nem, nincs kiút.

Egyszer már ott tartott, hogy besétál a táborba, megadja magát, és kéri, börtönözzék be Theremon mellé. Akkor legalább együtt maradhatnak. Önmagát is meglepte, mennyire hiányzik neki a férfi. Hetek óta nem váltak el egymástól. A katasztrófa előtt soha nem élt még együtt senkivel. És lám, az egész hosszú vándorlás alatt – noha hébe-hóba civakodtak, sőt, hajba is kaptak egy kicsit – soha nem fáradt bele, hogy valaki állandóan ott van az oldalán. Egyszer sem. Mintha a világ legtermészetesebb dolga volna, hogy együtt vannak. És tessék, most ismét egyedül áll a világban.

Menj – mondta magában – add föl magad! Hisz úgymint veszve minden, vagy nem?

Rohamosan sötétedett. Tano és Sitha dermesztő fényét felhők fátyolozták, és az ég úgy beborult, hogy már-már azt hitte, újból előtűnnek a Csillagok.

Rajta csak, rajta! – gondolta keserűen – Gyertek, gyúljatok ki ismét! Kergessetek megint az örületbe minden halandót. Ugyan mit árthattok nekünk? A világot csak egyszer lehet elpusztítani, ezt pedig már elvégeztétek.

A Csillagok persze nem mutatkoztak. Bármennyire is felhőbe burkolózott Tano és Sitha, annyira nem lehetett sötét, hogy felbukkanjanak a távolban oly rémisztően tündöklő fénypontok. Amint múltak az órák, Siferra teljes hangulatváltozáson kapta magát: a tökéletes csüggedés állapotából most átlendült az ellenkező végletbe, a vakmerő ábrándok világába.

Ha nincs vesztenivalója, akár merész is lehet az ember – gondolta. A borongós esti homályban belopózik majd az Apostolok táborába, és... valahogyan... valahogyan elviszi az egyik teherautójukat. Sőt, ha egy mód van rá, Theremont is megmenti. Azután pedig... irány Amgando! Holnap reggel Onos-keltére már ott is lesz egyetemi barátai között, és még bőven marad idejük szétszóródnia az ellenséges hadsereg elől.

Jól van – gondolta – kezdjük akkor.

Lassan... óvatosan... sokkal óvatosabban lopakodott előre, mint délután, hátha őrszemeket rejtettek el a fűben az Apostolok...

Ki az erdőből. Itt egy pillanatra elfogta a bizonytalanság: Rémitően védtelennek érezte magát, ahogy maga mögött hagyta a sűrű cserjés biztonságos rejteket. A félhomály azonban óvón ölelte körül. Most

keresztül az erdőtől a sztrádáig húzódó szabad földdarabon. El az út nagy fémlábai alatt, a gyommal benőtt mezőre, ahol Theremonnal rajtuk ütöttek délután.

Itt le kell hasalni, és kúszva menni előre, ugyanúgy, mint első alkalommal. Újra át a mezőn a fű között, ide-oda forgatva fejét őrszemek után...

Kezében szorongatta a tüpuskáját. Koncentrált sugárra állította a torkolatszabályzót, mert így kis területre ható, ám gyilkos erejű lövéseket adhat le. Túl sok forgott kockán ahhoz, hogy az emberiség elvonttá vált eszméit egy pillanatra is számításba vegye. Annak idején félig önkívületben megölte Balikot, jóllehet nem akarta. Most csöppet sem csodálkozott azon, hogy – ezúttal előre megfontolt szándékkal – ismét ölni készül, ha a körülmények megkövetelik. Egyedül az számított, hogy megkaparintsa a járművet, amivel megviheti a hirt Amgandóba. Minden egyéb csupán másodlagos jelentőségű, beleértve az erkölcsi megfontolásokat is. Háború van.

Előre. Lesunyít fejjel, meggörbedt testtel, tágra nyílt, kémelelő tekintettel. Már csak néhány lépés választotta el a tábortól.

Nagy csönd fogadta. A szerzetesek többsége valószínűleg alszik. A szürke félhomályban azonban mintha több alakot látott volna mozogni a központi tábortűz túloldalán, noha a füst miatt nem ítéltette meg számukat. Meg kell bújni a egyik teherautó árnyékában, s követ dobni a bozótosba. Az őrszemek feltehetően elmennek kideríteni a nesz okát, és ha szétszélednek, elkaphatja hátulról az egyiket. Csöndre inti, ráfogja a fegyvert, megszerzi a csuháját...

Nem – gondolta. Semmi szükség arra, hogy csöndre intsd. Lődd le szó nélkül, és vedd el a ruháját, mielőtt segítségért kiálthatna. Végül is fanatikussal van dolgod. Vallási mániákussal.

Nem győzött bámulni újonnan támadt, különös hidegvérén.

Előre, előre. Már majdnem elérte a legközelebbi teherautót. Beolvadt a tábortűz mögötti sötétségbe. Hol egy kő? Itt ez jó lesz. Tedd át egy pillanatra a bal kezébe a tüpuskát. Most pedig célozd meg a kővel azt a nagy fát ott szemközt...

Dobásra lendítette karját. Ekkor hátulról egy kéz ragadta meg bal csuklóját, és izmos kar kulcsolódott torkára.

Elfogtak!

Döbönt felháborodás és őrítő csalódás viharzott át rajta. Dühödten hátralendítette a lábát, minden erejét beleadva a rúgásba. Érezte, hogy csontot ért. Fájdalmas nyögés hangzott föl a háta mögött. Az erős szorítás mégsem engedett. Félig hátrafordulva újból rúgott, miközben megpróbálta bal kezéből a jobba áthelyezni a fegyvert.

Ellenfele azonban kicsavarta karját, mire ő fájdalmában elejtette puskáját. Torka körül is erősödött a szorítás, hogy fulladozni kezdett, és levegő után kapkodott.

A Sötétségre! Ekkora szamárságot: akkor kapják el, amikor ő akart elkapni valakit!

A harag könnyei áztatták égő arcát. Eszelős dühvel rúgott hátra, újra meg újra.

– Nyugalom – suttogetta fülébe egy mély hang. – Még megsebesítesz, Siferra.

– Theremon? – kérdezte döbbenetben.

– Miért, mit gondoltál, kicsoda? Mondior?

Torkán enyhült a szorítás, és a csuklóját fogva tartó kéz is engedett. Néhány imbolygó lépést tett előre, köhögve próbált levegőhöz jutni. Azután hirtelen megpördült, és szembenézett a férfival.

– Hogyan szabadultál ki? – kérdezte. Theremon elvigyorodott.

– Csoda történt... csoda bizony... Végig figyeltelek, amint előjössz az erdőből. Remekül csináltad, én mondom. Csakhogy annyira lefoglalt a terved, hogy nem vettél észre a hátad mögött.

– Az isteneknek hála, hogy te voltál, Theremon. Még ha jól ráijesztettél is... De miért állunk itt? Gyerünk, fogjuk az egyik teherautót, és pucoljunk innen, mielőtt még lebuknánk.

– Nem – mondta a férfi. – Változott a terv. Siferra értetlenül pislogott rá.

– Nem értelek.

– Majd fogsz – felelte a másik, és a nő legnagyobb meglepetésére kezét összeütve kiáltozni kezdett: – Ide hozzám! Megvan!

– Theremon!! Elment az eszed...

Zseblámpa sugara világított a szemébe, legalább oly bénító erővel, mint korábban a Csillagok. Káprázó szemmel, hunyorogva állt ott, s döbbenetében, megbotránkozásában a fejét rázta. Egy sereg

alak körvonalait látta maga körül, de beletelt néhány pillanatba, amíg szeme annyira alkalmazkodott a hirtelen világossághoz, hogy felismerje őket.

Apostolok fogták körül. Legalább fél tucat.

Vádlón meredt Theremonra. A férfi nyugodtnak látszott, és szemlátomást igen elégedett volt magával.

Siferra agyában vadul kavarogtak a gondolatok. Képtelen volt elfogadni a tényt, hogy társa elárulta.

Beszélni próbált, de csupán alaktalan szófoszlányok törtek elő a torkából:

– De... miért?... mi... A férfi elmosolyodott.

– Gyere, Siferra! Bemutatlak valakinek.

43.

– Ne nézzen így rám, dr. Siferra! – mondta Folimun. – Akármilyen nehéz is elhinnie, itt barátok közt van.

– Még hogy barátok?! Hát ennyire rászedhetőnek hisz?

– Szó sincs róla. Éppen ellenkezőleg.

– Behatol a laboratóriumomba, és felbecsülhetetlen értékű leleteket lop tőlem. Vérszomjas, babonás tanítványait az Obszervatórium ellen vezényli, és szétzúztatja velük a csillagászok nélkülözhetetlen mérőműszereit. Most Theremont hipnotizálja, elfogat vele, és maga elé állíttat. Ezek után még van képe azt mondani, hogy barátok közt vagyok?

Theremon szólalt meg csöndesen.

– Nem vagy fogoly, Siferra. És engem sem hipnotizáltak.

– Naná hogy nem! Mindössze rossz álom az egész, akár az Éjszaka, a fölperzselt városok, a civilizáció bukása, az egész lidércnyomás. Egy óra múlva fölébredek majd kis lakomban, és minden úgy lesz, mint annak előtte.

Az újságíró ott, Folimun sátrának közepén úgy gondolta, még sosem látta ilyen szépnek a nőt. Szeme villámokat szórt a haragtól, még bőre is mintha szikrákat vetett volna. A férfi ellenállhatatlannak érezte a belőle sugárzó, izzó energiát.

Ez azonban aligha volt alkalmas pillanat az efféle személyes észrevételekre.

– Bocsánatát kérem dr. Siferra, amiért eltulajdonítottam az agyagtábláit. Valóban szégyentelen lopás volt, amire nem is adtam volna engedélyt, ha az ön makacs ellenállása nem kényszerít rá.

– Még hogy én kényszerítettem..

– Pontosan. Ragaszkodott a táblákhoz... s így kockára tette az elmúlt időszak pótolhatatlan ereklyéinek sorsát akkor, amikor elszabadulóban volt a pokol, és az Egyetemet is – amint azt nagyon jól tudja – hamarosan földig rombolták. Elkerülhetetlennek tartottuk, hogy biztos kezekbe kerüljenek – magyarán, saját kezünkbe –, és mivel ön nem adta át önszántából, el kellett vennünk magától.

– Én találtam a táblákat. Mielőtt kiástam, sejtelmük sem volt a létezésükről.

– Ami mellékes is – folytatta Folimun zavartalanul. – Attól kezdve, hogy felfedezte őket, létfontosságúvá váltak számunkra... és az emberiség számára. Úgy éreztük, Lagash jövője fontosabb a tulajdonjogi vitáknál. Amint látni fogja, a rendelkezésünkre álló ősi szövegek birtokában sikerült is teljes egészében lefordítani a táblák tartalmát, ami, mondhatom, roppant nagy segítségünkre volt a Lagashra ismételten lesújtó csapás természetének megértésében. Dr. Mudrin fordításai sajnálatos módon csupán a felszínt érintették. Pedig ezek a táblák hiteles és eredeti példányai a Jelenések könyve néven egybegyűjtött ősi krónikáknak. Méghozzá az évszázadok által megcsonkítatlan, elferdítetlen változatban. Meg kell valljam, a Jelenések könyve valóban hemzseg a homályos metaforáktól, nyilván propagandisztikus okokból. A thombói agyagtáblák ezzel szemben a Csillagok két, egymástól független eljövételének hiteles történelmi beszámolóit. Megismerhetjük belőlük továbbá a korabeli papság erőfeszítéseit a lakosság felvilágosítására. Beigazolódott hát, hogy Lagash történelme során mindvégig egészen az ősidőkbe nyúlóan az elhivatottak maroknyi csapata újra meg újra megpróbálta fölkészíteni a világot az eljövendő katasztrófára. Módszereik nyilvánvalóan elégtelenek voltak a probléma megoldására. Mi azonban, a múlt tévedéscinek ismeretében nagyobb eséllyel készülhetünk föl Lagash megmentésére, mikoron a jelenlegi Istenév kétezer év múltán végéhez közeledik.

Siferra Theremonhoz fordult.

– Még ilyen beképzelt pojját! Azzal igazolja tábláim ellopását, hogy segítségükkel erősebb teokrata uralmat teremthet! Theremon, Theremon, miért adtál el engem? Kettőnket. Mostanra már félúton járunk Amgando felé, épp csak...

– Holnap délután Amgandóban lesznek, dr. Siferra, erről kezeskedem – mondta Folimun.

– És mit tesz majd velem? – kérdezte a nő szenvedélyesen. – Láncra verve vezet végig győztes hadserege diadalmenetében? Vagy Mondior harci szekéréhez köttet?

Az Apostol fölsóhajtott.

– Theremon, legyen szíves magyarázza meg neki a helyzetet!

– Nem – mondta Siferra lángoló tekintettel. – Te szegény kis agy mosott nímánd, nem vagyok kíváncsi, milyen dajkamesével etetett meg ez a közveszélyes örült! Nem vagyok kíváncsi egyikőtökre sem. Hagyjanak nekem békét! Csukjanak be, ha úgy tetszik. Vagy engedjenek szabadon, ha van magukban ennyi irgalom. Hisz nem sok vizet zavarok, nem igaz? Egyetlen nő egy egész hadsereggel szemben! Még egy darab gyepen sem tudok úgy átmenni, hogy hátulról el ne kapják a grabancomat!

Theremon szájalommal eltelve nyújtotta felé kezét.

– Nem! Ne nyúlj hozzám! Undorodom tőled!... Különben sem a te hibád, ugye? Valamit műveltek az agyaddal, attól lettél ilyen. Velem is megcsinálják, Folimun? Engem is engedelmes bábuvá változtatnak? Ha igen, hadd kérjek egy szívességet. Ne kényszerítsék rám a csuhájukat! Nagyon röstelném, ha ezekben a nevetséges maskarákban kéne flangálnom. A lelkeket elvehetik, de legalább hadd öltözzem úgy, ahogy nekem tetszik. Áll az alku, Folimun?

Az Apostol idegesen felnevetett.

– Talán az volna a legjobb, ha most magukra hagynám önöket. Hármásban úgysem megyünk semmire.

– A pokolba magával, én nem akarok egyedül maradni evvel a...

A szerzetes azonban már fölkelt, és kisietett a sátorból. Theremon Siferra felé fordult. A nő úgy hátrált el tőle, mintha pestist hordozna.

– Nem hipnotizáltak, Siferra – szólalt meg a férfi lágyan. – És nem nyúltak az agyamhoz.

– Világos, hogy nem is beszélhetsz másként.

– Pedig igaz. Bebizonyítom neked. A nő némán, sötéten meredt társára.

– Siferra, én szeretlek téged – mondta a férfi pillanatnyi szünet után csendesen.

– Mondd, mennyi ideig programozták ezt a szívhez szóló szöveget a fejedbe? – kérdezte Siferra.

Theremon megborzongott.

– Nem, nem, ne beszélj így, Siferra! Komolyan mondtam. Nem hazudok neked, nem próbálom bemesélni, hogy te vagy az első, aki ezt hallja tőlem. De először gondolom komolyan.

– Kissé elcsépelt szöveg, nem? – kérdezte a másik epésen.

– Talán meg is érdemlem, hogy így bánj velem. Theremon, a nők bálványa, a veszedelmes szoknyapecér. Hát, jó. Felejtsd el, hogy mondtam... De nem. Nem és nem: tényleg komolyan gondoltam, Siferra! Most, amikor az elmúlt néhány héten át veled vándoroltam, és reggeltől estig együtt voltunk, nem múlt el pillanat, hogy magamban hálát ne adtam volna az isteneknek, amiért segítettek megtalálni álmaim asszonyát.

– Roppant megható, Theremon. És nem tudtad másként kimutatni irántam való mélységes szerelmedet, mint hogy nyakon ragadsz, kis híján eltöröd a karomat, majd pedig feladsz Mondiornak. Mondd, mire volt ez jó?

– Mondior nem létezik, Siferra.

A meglepetés és kíváncsiság hulláma egy pillanatra átcsapott a nő elszánt ellenségességén.

– Hogyhogy?

– Ő a szükséges legendás figura, akinek televíziós képét számítógéppel konstruálták. Eddig senki sem kapott még tőle személyes kihallgatást, jól mondom? Te is tudod, sosem jelent meg a nyilvánosság előtt. Folimun egyszerűen őt állította a nagyközönség elé maga helyett. Mivel személyesen sehol sincs jelen, egyszerre őt különböző ország televíziójában is szerepelhet, ott lehet a világ minden pontján. Senki sem tudja megmondani, melyik alakja az igazi. A Láng Apostolainak valódi vezére Folimun, noha sajtófőnöküknek álcázza magát. Valójában már jó tíz éve ő mozgatja a

szálakat. Előtte pedig elődje tette ugyanezt, bizonyos Bazret, aki azóta elhunyt. Bazret találta ki Mondiórt, de jelenlegi nagyságát Folimunnak köszönheti.

– Mindezt Folimuntól tudod?

– Részben. A többit magam is kitaláltam, ő pedig megerősített feltevésemben. Ha visszaérünk Saro Citybe, megmutatja majd a Mondiórt működtető gépezetet. Az Apostolok néhány hét múltán újra be akarják indítani a televíziós adásokat.

– Jó – mondta Siferra élesen. – Mondiór hamis voltának felfedezése annyira levett tehát a lábadról a maga kigyóokosságával, hogy azon nyomban Folimun követőjévé szegődtél. Első feladatként pedig az én elfogatásomat kaptad. Kilested, hol vagyok. Elcsíptél, s így biztosítottad, hogy Amgando egész népe Folimun markába kerüljön. Szép munka volt, Theremon.

– Való igaz, Folimun Amgandóba igyekszik – felelte a férfi. – De nem akarja bántani az ott egybegyűlteket. Tisztségeket kínál nekik az új kormányban,

– Szent Habakuk, Theremon, te tényleg azt hiszed, hogy...

– Igen. Igen, Siferra! – a férfi izgalmaiban széttárta karját. – Egyszerű újságíró vagyok csupán, annyit azonban higgy el nekem, hogy egykönnyen nem lehet bolonddá tenni. Gondolhatod, húsz év ebben a szakmában csak csiszolt valamit az emberismeretemen. Folimun kezdettől fogva különös hatással volt rám. Mindennek látszik, csak örültnék nem. Nagyon bonyolult jellem, ravasz, élesesű. Nyolc órán át beszélt a lelkemre, egy szemhunyaszt sem aludtam ma éjszaka. Felfedte előttem az egész tervét. Hajlandó vagy elhinni, hogy nyolc órás beszélgetésből csak megtudhattam valamit az emberemről?

– Hát... – mondta Siferra vonakodva.

– Vagy teljesen őszinte volt hozzám, Siferra, vagy ő a legjobb színész kerek e világon.

– Mindkettő lehet. Ettől meg nem kéne vakon hinned benne.

– Lehet, hogy nem. Mégis hiszek. Most már igen.

– Folytasd!

– Folimun egy szívtelen, ördögi racionalista, aki egész életét a civilizáció átmentésére tette föl. Mivel kezében voltak a rendje által nemzedékről nemzedékre továbbörökített történelmi feljegyzések az előző katasztrófákról, már évek óta tudja, amit nekünk olyan keserves módon, a magunk bőrén kellett megtapasztalnunk... hogy Lagash minden kétezer évben a Csillagok megjelenésére ítéltetett, melyek látványa azonnali megfosztja esztől a köznapi embereket, de a legerősebb elméket is napokra, hetekre kibillentli egyensúlyából. Mellesleg, ha visszakerülünk Saro Citybe, szívesen megmutatja neked ezeket az ősi iratokat.

– Saro City leégett.

– De nem az Apostolok fennhatósága alá tartozó része. Ne félj, vigyáztak rá, hogy a tornyukat övező mérföldes körben egy gyufát se gyújtsanak meg.

– Akkor igencsak hatékonyak – felelte Siferra.

– Igen, azok. Na tehát: Folimun pontosan tudja, hogy tömegőrület idején a rendteremtés leghatásosabb eszköze a vallással megtámogatott önkényuralom. Mi ketten letűnt legendának tartjuk az isteneket, Siferra, de ha hiszed, ha nem, milliók és milliók vannak más véleményen. Ezek a nyomorultak mindig is félték az istenek haragjától, ha tilosban jártak, most azonban nem félik, de rettegik a felsőbb hatalmakat. Abban a hiszemben élnek, hogy a Csillagok minden pillanatban újra megjelenhetnek: holnap vagy holnapután, hogy bevégezzék a bosszú művét... Itt vannak tehát nekünk az Apostolok, akik az istenek szószólóinak kiáltják ki magukat, és szent irataik mind őket igazolják. Jobb helyzetben vannak világkormány létrehozására, mint Altinol vagy a helyi kiskirályocskák, a volt kormányok maradék darabkái vagy bárki más. Náluk jobbat nem találhatunk magunknak.

– Tényleg komolyan beszélsz – mondta Siferra elgondolkodva. – Nem Folimun hipnotizált téged, Theremon. Önmagadat sikerült hipnotizálnod!

– Ide hallgass! – folytatta a férfi. – Folimun egész életében erre a pillanatra várt, tudván, hogy az ő nemzedékének gondja lesz a világ újraélesztése. Gondosan eltervezett mindent. Saro Citytől északnyugatra hatalmas területeket tudhat magáénak, most pedig átveszi az uralmat a Nagy Déli Autósztráda mentén alakult kisebb tartományok felett is.

– Létrehozva a maga teokratikus önkényuralmát, amely azzal kezd majd működését, hogy kivégzi a Beenayhez, Sheerinhez meg hozzám hasonló elvetemült istentagadókat, cinikus materialistákat, egyetemi embereket – fakadt ki a nő.

– Sheerin sajnos már nem él. Folimun elmondta, hogy az emberei megtalálták a holttestét egy leégett villában. Nyilvánvalóan az értelmiségre fenekedő lököttek valamelyik bandája ölhetette meg még hetekkel ezelőtt.

Siferra egy pillanatra lehorgasztotta fejét, hogy a következő percben csak még haragosabban nézzen szembe a férfival.

– No lám! Folimun először kiküldi bérenceit az Obszervatórium szétzúzására, azok elteszik láb alól az öreg professzort – mert őt is megölték, ugyebár? –, aztán szegény, ártalmatlan Sheerinre fájdul meg a foga. Ez vár valamennyiünkre...

– Védeni akarta az obszervatóriumokat, Siferra!

– De nemigen sikerült neki, nem igaz?

– Kicsúszott kezéből a gyeplő. Az volt a terve, hogy még a zavargások kitörte előtt biztos helyre menekítse a tudósokat... mivel azonban kénytelen volt a vallási fanatikus mezében eléjük lépni, el sem jutott odáig, hogy meghallgassák ajánlatát, ami menlevél lelt volna az Apostolok Szentélyébe.

– Az Obszervatórium szétzúzása után.

– Ez sem állt szándékában, csakhogy aznap éjszaka elszabadult a pokol. Másként sült el a dolog, mint tervezte.

– Milyen készségesen keresel mentséget a számára, Theremon!

– Lehet. Azért kérek, hallgass végig! Az a terve, hogy az Amgandóba gyűlt egyetemi emberekkel, a társadalom színe-javával együttműködve újjáépítse az emberiség ismerettárát. Ő – vagyis az úgynevezett Mondior – lesz a kormányfő. Az Apostolok gondoskodnak a babonás lakosság lecsillapításáról, néhány nemzedéken át legalábbis. Időközben a háttérben munkálkodó tudósok egybegyűjtik az átmentett tudást, s imígyen, együttes erővel visszakormányozzák a világot a józan ész útjára, ahogyan többször megtették már a túlélők. Ezúttal azonban már évszázadokkal korábban megkezdik a következő napfogyatkozásra való felkészítést, hogy a tömeghisztéria nagyját elkerüljék, elejét vegyék a gyújtogatásoknak, a világméretű rombolásnak.

– És te hiszel ebben? – kérdezte Siferra maró gúnnyal. – Hogy félre kell állnunk, és tapsolnunk, miközben a Láng Apostolai elterjesztik az egész világon átkozott önkényuralmukat? Vagy ami még rosszabb... be kell állnunk a soraikba?

– Ugyan, a pokolba kívánom én is az egészet – mondta Theremon hirtelen.

Siferra szeme tágra nyílt.

– Akkor meg miért...?

– Menjünk ki! – mondta csöndesen a férfi. – Lassan hajnalodik. Megfoghatom a kezedet?

– Hát...

– Nem üres szólam volt, amikor azt mondtam, hogy szeretlek.

Siferra vállat vont.

– Az egyik dolognak semmi köze a másikhoz. Theremon, te összekutyulod a magánéletet a politikával.

– Gyere! – kérte a férfi.

44.

Kiléptek a sátorból. Onos már halványrózsaszínbe vonta keleten az ég alját, magasan a fejük felett pedig Tano és Sitha bújt ki a felhők közül. A delelőjükön járó ikernapok különös, varázslatos fénybe öltöztették a tájat.

Távol északon ott pislogott Dovim apró, tompavörös korongja is, akár valami parányi rubinészer az ég végtelen bársonyán.

– Négy nap van az égen – mondta Theremon. – Jó ómen.

Köröttük a táborban nagy volt a sürgés-forgás. A sátrakat szedték fel, teherautókra rakodtak. Theremon messze tőlük megpillantotta Folimunt, aki egy csapat munkást irányított. Az Apostolok vezére odaintett neki, ő is biccentett köszöntésképpen.

– Szóval, neked sem tetszik a lehetőség, hogy az Apostolok kormányozzák a világot – szólta Siferra -, és mégis kész vagy segítő kezet nyújtani Folimunnak.

– Mert nincs más kiút – felelte Theremon csöndesen.

– Tényleg ezt gondolod? A férfi bólintott.

– Így is órákba telt, amíg elfogadtam. Minden ösztönöm azt súgja, ne bízzak Folimunban meg a fanatikusaiban. Mert kétség nem fér hozzá, hogy hataloméhes szélhámos, szívtelen és ezért igen veszedelmes. De mi más lehetőségünk maradt? Altinol? A sztrádán kakaskodó kiskirályok? Évmilliókba kerül, amíg ezek a kis tartományok egyetlen országba kovácsolódnak. Folimun... vagy inkább Mondior... viszont rendelkezik akkora tekintéllyel, hogy térdre kényszerítse az egész nemzetet. Ide figyelj, Siferra, az emberiség zöme elmeháborodottan bolyong. Millió és millió lökött vándorol szerte a világban. Csak a hozzád, hozzám, Beenayhez hasonlóan erős egyéniségek álltak talpra, vagy a nagyon ostobák. A nagy többség azonban csak hónapok, évek múltán lesz képes normális gondolkodásra. A Mondior-féle karizmatikus próféta – bármennyire viszolygok is a gondolattól – az egyetlen megoldás ebben a helyzetben.

– Nincs hát más választásunk?

– Nekünk nincs, Siferra.

– És miért?

– Nézd csak, én hiszek abban, hogy a felgyógyulás az első. Ehhez képest minden másodlagos jelentőségű. A világ olyan iszonyú sebeket szerzett, hogy...

– Ezeket a sebeket önnön magára mérte.

– Én másként látom. A gyújtogatás csupán válasz volt a tébolyító eseményekre. Sosem került volna rá sor, ha a napfogyatkozás nem rántja félre a függőnyt, és nem mutatja meg a Csillagokat. Egyik sérülés azonban a másikat szüli. Altinol is ilyen seb a világ testén. Vagy az egymást, netán menekülő tudósokat leöldöső tébolyodottak.

– És Folimun? Ő a legnagyobb seb mind között.

– Igen is meg nem is. Természetesen fanatizmussal meg misztikával kereskedik. Viszont van önfegyelme. Az emberek vevők a tanaira, még a bolondok is, a beteg elméjük. Akkora seb ő, hogy elfed minden egyebet. És meggyógyítja a világot, Siferra. Mi pedig – belülről – az általa okozott sebeket gyógyítgatjuk majd. Ez azonban csak belülről lehetséges. Ha melléállunk, ennyi esélyünk mindenestre marad. Ha ellenzékbe vonulunk, félresöpör minket, akár egy szúnyogot.

– Mit javasolsz hát?

– Két választásunk van: vagy hívévé szegődünk, s e minőségünkben, a társadalom krémjébe tartozva segítünk a világ, kigyógyításában, vagy törvényen kívüli bujdosókká válunk. Melyiket akard, Siferra?

– Van harmadik út is.

– Nincs. Az amgandói társaság nem rendelkezik akkora eréllyel, amely működképes kormányt hozhatna létre. Az Altinol-félék pedig gátlástalan gazemberek. Folimun már a volt Saro Köztársaság felére rátette a kezét, és igen rövid időn belül a másik fele is az övé lesz. Évszázadokba telik, Siferra, amíg ismét a józan ész uralja majd a világot, és ebbe édeskevés a beleszólásunk.

– Azt mondd hát, még mindig jobb, ha csatlakozunk hozzá, és így próbáljuk befolyásolni az új társadalom fejlődését, mint hogy ellenszegüljünk neki, csak mert ízlésünk ellen való a fanatizmusa?

– Pontosan.

– Játsszuk hát a vallási fanatizmus kezére a világot?

– Eddig is kilábolt már hasonlóból, nem igaz? Most az a fontos, hogy kikeveredjünk a káoszából. Folimun és emberei kínálják erre az egyetlen épkezláb megoldást. Gondolj úgy a hitükre, mint egy gépre, ami a civilizáció hajtóereje akkor, amikor minden más gépezet csődöt mondott. Mert egyedül ez a fontos. Előbb rendbe kell hoznunk a világot. Azután reménykedhetünk, hogy utódaink belefáradnak majd a misztikába meg a csuhás maskaradéba. Érted, Siferra? Igen?

A nő fáradtan, tétován – mintha csak álmában tenné – bólintott. Theremon követte tekintetével, amint lassan elsétál tőle a tisztás felé, ahol előző este elcsípték őket a szerzetesek őrszemei. Akárha évekkal ezelőtt történt volna.

A nő egymagában áldogált a rét szélén, sudár alakját bearanyozta a négy nap fénye.

Istenem, milyen gyönyörű! – gondolta Theremon. – Hogy szeretem! Milyen fura ez az egész.

Csőndben várakozott. Körülötte az Apostolok nyüzsgése a tetőfokára hágott, kámzsás alakok futkostak föl-alá minden irányban.

Folimun lépett a férfihez.

- Na tehát?
- Most gondolkozunk a dolgon – felelte Theremon.
- Többes számban beszél? Nekem az volt a benyomásom, hogy maga mindenképpen velünk tart. Theremon keményen a szemébe nézett.
- Önökkel vagyok, ha Siferra is támogat. Különben nem.
- Ahogy gondolja. Jóllehet, meg kell mondjam, nagy veszteség volna egy ilyen jótollú hírközlő szakembert elveszítenem. Dr. Siferra régészeti szakértelméről nem is beszélve. Theremon elmosolyodott.
- Mindjárt kiderül, mennyire tudom megfőzni az embereket, jó? Folimun bólintott, és tovább sétált a teherautók felé, amelyekre most rakosgatták föl a tábor ingóságait. Theremon Siferrát figyelte, aki kelet felé tekintett, Onos irányába. Tano és Sitha ragyogó aranyfénnel tündöklött felette, míg északról Dovim pislogott rá halványan. Négy nap, a legjobb előjel mind között. Siferra most felé tartott a földeken át. Ragyogó szemmel, szinte nevetve nézett rá. Néhány ugrással mellette termett.
- Nos? – kérdezte Theremon. – Mit határozta? Siferra kezébe fogta Theremon kezét.
- Jól van, Theremon. Legyen hát. Folimun őkegyelmessége mostantól fogva urunk és parancsolónk: életem és vérem az övé. Egy feltétellel.
- Mégpedig?
- Megmondtam már a sátorban is. Nem veszem magamra a csuhájukat, ha addig élek is! Ha ragaszkodik hozzá, lőttek az alkunak. Theremon boldogan bólintott. Minden jóra fordul. A borzasztó Éjszaka után új nap virrad a világra. Új Lagash emelkedik a romokon, és Siferrával nem akármilyen szavuk lesz az újjáépítésben.
- Tán megoldható valahogy – mondta. – Menjünk, kérdezzük meg Folimunt, mit mond rá.